

NHỮNG
KINH NGHIỆM

XỬ THẾ

BẠN CẦN PHẢI HỌC

9 VIỆC LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN

MỤC LỤC

LỜI NÓI ĐẦU

LỜI TỰA

I- LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý TỚI DANH LỢI VÀ TIỀN BẠC

II. LÀM NGƯỜI KHÔNG NÊN ĐỂ Ý ĐẾN XUẤT THÂN NGHÈO HÈN

III - LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VIỆC ĐÚNG ĐÀU

IV- LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN CÁI ĐƯỢC MẤT TRONG CÔNG VIỆC

V- LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VIỆC BỊ ĐẢ KÍCH, CHỊU NHỤC

VI- LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý TỚI KHUYẾT TẬT SINH LÝ

VII- LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý TỚI VẤP VẤP, THẤT BẠI

VIII- LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý TỚI SAI SÓT, LỖI LÀM

IX - LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý TỚI TÌNH YÊU GẶP TRẮC TRỞ

LỜI TỰA

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

Viết lời tựa cho cuốn sách “Làm người” này thực sự có chút miễn cưỡng. Tôi luôn nghĩ thời gian sống trên đời quá ngắn ngủi mà lại có quá nhiều thứ phải cần trải nghiệm mới ngộ ra, khi thời gian lắng lại, mới có thể thấm thía. Cuộc sống là một cuốn sách dày khó xem hết, có người cả đời chỉ dừng lại ở mấy trang mở đầu, không thể đọc tiếp nữa, đó là do thiếu hiểu biết về cuộc đời.

Quen sống trong cảnh bóng đêm bao phủ thành phố, khi ồn ào dần lịm đi, đi dọc một góc phố, trong gió lạnh, não hết sức tỉnh táo, có thể suy ngẫm, nhưng vẫn uể oải tiêu tụy, không thu được gì. Trang Tử nói: “Quốc gia phương Đông có cây lớn, 3000 năm là xuân, 3000 năm là hạ”. Cây lớn đứng giữa trời đất mấy nghìn năm, có thể hiểu được ý nghĩa tinh túy của cuộc sống? So với con người? Thời gian trôi đi quá nhanh, thoáng chốc đã mấy năm, lại phải tóm lại rằng cuộc đời ngắn ngủi mà khổ cực. Giải thích được cuộc sống cần thời gian, cần sự hiểu biết, cần cả thời cơ.

Hồi nhỏ, tính tình thẳng thắn, ương ngạnh, bao giờ cũng đúng sai rõ ràng, không phải đúng thì là sai, nên các bạn đều sợ tôi - cái đứa lảm chuyện. Tuổi nhỏ tí mà vẫn thường buồn khổ vì mình không được hoan nghênh lắm. Một cô bé khác sống cùng khu nhà lại là trung tâm của dư luận, các bạn đều quý cô ấy, người lớn cũng khen cô ấy thông minh, ngoan ngoãn, khéo léo, tôi đã từng đố kị nhưng thực ra trong lòng cũng quý mến cô ấy, chỉ là không giải thích nổi tại sao mình không đáng yêu bằng cô ấy. Bây giờ nhớ lại những chuyện hồi nhỏ, vừa đáng yêu lại vừa rất buồn cười. Trong những năm tháng trưởng thành, so sánh với cuộc sống của những người xung quanh, dần dần không chỉ nhìn nhận vấn đề ở hai mặt đúng sai nữa, bắt đầu nghi ngờ câu “quân tử không độ lượng” của Khổng Tử, từ xưa đến nay, biết bao người thích sao làm vậy, khôn đốn vì rất nhiều điều không thuận lợi trong giao tiếp, trở thành người buồn khổ bất đắc dĩ. Không có ai có thể làm một người ẩn dật cô độc bên ngoài thế giới, ẩn sĩ siêu thoát như Đào Tiềm e rằng chẳng có mấy người, phần đông vẫn phải hòa mình trong thế giới ồn ào náo nhiệt, du ngoạn giữa đủ mọi loại người, mọi ngành nghề, cư xử khéo léo, thành thạo, không để bị cuốn vào những chuyện vụn vặt thì sẽ vui vẻ. Nhưng khéo léo chỉ tồn tại trong quan hệ giữa người và người, khi một mình đối diện với chính mình, chúng ta có tâm trạng như thế nào?

Cuộc sống không đơn giản, có những người nổi tiếng, đời sống cao, đằng sau vẻ tươi cười ẩn chứa sự mệt mỏi và buồn khổ, còn bà già cả đời sống bên quán hàng rong trên

phổ ngoài mái tóc bạc đi chút ít, không có gì biến đổi cả, ngày nào cũng tươi cười vui vẻ trên đũa những người hàng xóm, nụ cười của bà có thể lay động không khí, khiến bạn cũng phải vui lây, cũng muốn cười to cùng bà ấy, mới cảm thấy không có lỗi với cuộc sống.

Thế là đã ngộ ra một chút, con người sống dựa vào tâm trạng, khéo léo vốn rất cần thiết, nhưng tâm trạng lại quan trọng nhất.

Cuốn sách “Những kinh nghiệm xử thế bạn cần phải học” này dạy chúng ta cách điều chỉnh tâm trạng, khi chúng ta đối mặt với một số khó khăn trong cuộc sống, nên nghĩ rằng người khác cũng đang đối mặt với một số khó khăn cuộc sống khác, không có cuộc sống hoàn mỹ, khi bạn vừa thoát khỏi khó khăn nào đó, có thể khó khăn tiếp theo lại đang đợi bạn ở cửa khác, đây chẳng phải ngẫu nhiên mà là tất yếu của cuộc sống. Bộ mặt thật của cuộc sống là như vậy, không ai có thể đặt mình bên ngoài cuộc sống, chỉ làm người ngắm cảnh. Đối mặt với tính bất định của cuộc sống, với tình huống không thể đoán trước, chúng ta có thể làm gì? Chỉ có điều chỉnh tâm trạng. Nghèo cũng xong, giàu cũng tốt; lướt nhẹ trên mây xanh hay khó khăn đi vào đường cụt đều không cần quá để tâm, phải biết rằng, tâm trạng có màu gì, cuộc sống có màu gì. Được và mất trước mắt, sự bất lợi trong công việc, bị thờ ơ thì càng không cần để ý, trên đường đời dài đằng đẵng, đây chỉ là bản nhạc đệm rất ngắn, đừng để âm điệu của nó trở thành giai điệu chính trong cuộc sống của bạn, bản nhạc như thế chắc chắn sẽ đơn điệu tẻ nhạt.

Có một bài thơ rất hay:

Bạn vui vẻ, vầng trăng dần dần tròn;

Bạn buồn bã, vầng trăng dần dần tròn.

Bạn nhìn thấy, hoa đang đua nhau nở;

Bạn không nhìn thấy, hoa đang đua nhau nở.

Đúng vậy, mặt trăng đang tròn, hoa đang nở, ngày tháng luôn chậm chậm trôi đi, làm thế nào để cuộc sống tỏa ra những ánh sáng hạnh phúc lấp lánh là do chúng ta lựa chọn.

LỜI NÓI ĐẦU

Chia sẻ ebook : <http://downloadsachmienphi.com/>

Tham gia cộng đồng chia sẻ sách :

Fanpage : <https://www.facebook.com/downloadsachfree>

Cộng đồng Google : <http://bit.ly/downloadsach>

Sống trong xã hội chỉ chú trọng vỏ bọc bên ngoài, chúng ta thường khó tránh khỏi sự ngưỡng mộ vẻ bề ngoài sáng sủa, lộng lẫy của người khác, để rồi cạnh tranh bên lòng với những khiếm khuyết của mình.

Thật ra, làm người khó có ai có được cuộc sống hoàn hảo. Thượng đế rất công bằng, mỗi người dù ít dù nhiều cũng thấy thiếu một cái gì đó.

Có đôi vợ chồng sống thương yêu nhau, thu nhập hàng tháng cũng kha khá nhưng lại không có con; có người tướng mạo song toàn, kiếm được nhiều tiền, song chuyện tình cảm lại gặp trắc trở, có người gia tài của cải dư giả nhưng con cái lại bất hiếu; có người cuộc sống có vẻ may mắn nhưng cả đời đầu óc trống rỗng... Cuộc sống mỗi người đều bị Thượng đế khoét đi một lỗ hổng, bạn không muốn có nó, song nó cứ cặp kè bên bạn như hình với bóng. Có một số người tính toán thiệt hơn nhưng hoàn toàn lại để mất chính mình hoặc chìm đắm trong đèn màu nhấp nháy, rượu bia của chủ nghĩa hưởng lạc hoặc mê mẩn trong cuộc sống buông thả, phóng đảng của chủ nghĩa tôn thờ tiền bạc hoặc rơi vào cuộc sống say xỉn, mơ hồ của chủ nghĩa hư vô hoặc vô tri vô giác trong cuộc sống đông đúc, ồn ào náo nhiệt của chủ nghĩa thực dụng... Đây là kết quả của việc làm người mà so đo tính toán, có khi đời sống bị xiêu vẹo, mất đi cái tốt đẹp vốn có, sa vào danh lợi, đồ chơi của bản thân và là gánh nặng của thế gian, không ít người cứ để nó giày xéo mình trong thời gian dài, thậm chí ảnh hưởng tới cuộc sống, công việc, học tập, tình cảm và vận mệnh, khiến cuộc đời trở nên u ám. Vì vậy, chúng tôi biên soạn cuốn sách này bước đầu giúp mọi người hướng tới thành công.

Thành công là khát vọng của cuộc sống. Trong sự phát triển văn minh không ngừng của xã hội loài người, theo đuổi thành công luôn là động lực vĩnh cửu và mục tiêu vĩnh hằng của chúng ta.

Thật ra, từ khi sinh ra, con người ai cũng muốn sống có ích, song không ai có thể thành công ngay từ khi mới sinh ra. Thành công có được nhờ sự theo đuổi, huy hoàng bắt nguồn từ sáng tạo. Mỗi bước thực hiện mục tiêu đều cần có kế hoạch, mỗi kế hoạch, mỗi thành công đều tiến lại gần bạn thêm một bước. Ai cũng có thể thành công, chỉ cần bạn làm đúng cách, chỉ cần nắm bắt cơ hội, chỉ cần bạn động não suy nghĩ, khai thác tiềm năng, bạn có thể sáng tạo cuộc sống sôi nổi, đầy cao mặt trời của ngày mai.

Cuốn sách “Những kinh nghiệm xử thế bạn cần phải học”: đã chú trọng phân tích và

trình bày rõ con đường và phương pháp cơ bản để làm người. Với lời bình sâu sắc, ví dụ sinh động, đề tài rộng mở, cuốn sách giúp bạn lĩnh hội được lỗ hổng trong cuộc đời mình, giống như cái gai trên lưng chúng ta, lúc nào cũng nhắc nhở chúng ta phải khiêm tốn, phải biết thương xót, nếu không chúng ta sẽ kiêu ngạo, chúng ta sẽ không thông cảm, không an ủi những người bất hạnh.

Vì vậy, đừng bao giờ mơ tưởng cuộc sống lúc nào cũng hoàn hảo, cũng đừng bao giờ mơ tưởng sẽ được hưởng thụ tất cả những ngày xuân của 4 mùa. Cuộc đời mỗi người đều phải trải qua khó khăn, trắc trở, nếm thử khổ đau và tiếc nuối, trải nghiệm vấp vấp và thất bại. Sự thực nghiệt cảnh là con đường chủ yếu dẫn đến chân lý.

Cuốn sách này giúp cho người đọc cách phá vỡ tư duy lối mòn, biết cách suy nghĩ, biết cách đối mặt với thất bại, thách thức với vận mệnh, dẫn dắt những người đang dò tìm đường tới thành công, thực hiện ước mơ bay bổng.

I. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN DANH LỢI VÀ TIỀN BẠC

ĐỪNG MỜ MẮT VÌ DANH LỢI

Tục ngữ có câu: “Người chết để lại tiếng, chim chết để lại lông”. Con người ta, chẳng ai muốn sống một cách vô danh suốt đời. Nhưng trong quá trình theo đuổi công danh lợi lộc, tác giả vẫn muốn khuyên mọi người hãy bớt đi chút quan niệm cũ, hãy siêu thoát để đến khi bạn nổi tiếng, chắc chắn bạn sẽ thành công, bạn đừng mờ mắt vì danh lợi.

Từ xưa đến nay, người có chí lớn thường xem việc cầu danh, cầu quan, cầu lợi là ba mục tiêu phấn đấu suốt cuộc đời. Đạt được một trong ba việc đó, với người bình thường cả đời chẳng có gì để tiếc nữa, nếu có thể thoả mãn đầy đủ nguyện vọng thì đó là do may mắn đem lại. Nhưng xét từ góc độ phép biện chứng, có dùng, tất sẽ có bỏ, có tiến tất sẽ lùi, đó chính là lẽ có được có mất, bất cứ sự thu hoạch nào cũng phải trả giá, vấn đề là cái giá đó có đáng phải trả hay không. Vì sự nghiệp quần chúng, vì lợi ích dân tộc và quốc gia, vì sự hoà thuận của gia đình, vì sự hoàn thiện nhân cách bản thân, giá phải trả là bao nhiêu đều xứng đáng, bằng không, giá phải trả càng đắt càng bi thảm. Nhường nhịn danh lợi mà chúng ta nói đến chính là mệnh đề nhân sinh được nêu ra từ ý nghĩa này. Trong quá trình theo đuổi công danh lợi lộc, xin khuyên các bạn rằng hãy bớt tham vọng đi một chút, hãy chịu khó hơn một chút, đừng để danh lợi làm mờ mắt.

Nói một cách khách quan, cầu danh không phải là một việc xấu. Người nào có ý thức danh dự người đó sẽ có động lực tiến thủ, người có ý thức danh dự họ cũng có cảm giác xấu hổ, không muốn làm xấu thanh danh của mình. Nhưng việc gì cũng không thể quá mức, nếu quá theo đuổi nó, trong chốc lát không thể đạt được, theo đuổi danh vọng quá cấp thiết dễ nảy sinh ý gian tà, lao vào con đường không chính đáng. Kết quả là danh dự không theo đuổi được mà ngược lại tiếng xấu lan truyền để lại muôn đời. Quân tử theo đuổi tiếng thơm làm việc thiện.

Tiểu nhân cầu hư danh, bỏ đường quân tử, giở thủ đoạn tiểu nhân. Từ cổ chí kim, chuyện vì theo đuổi hư danh mà không từ thủ đoạn nào để cuối cùng thân bại danh liệt có rất nhiều, quả thật nó khiến con người phải nghĩ sâu xa. Con người đã có chút danh tiếng, còn muốn danh tiếng lẫy lừng hơn, thế là ý nghĩ gian tà tăng thêm, ngay cả danh tiếng ban đầu cũng bị nghi ngờ và càng bi thảm hơn.

Có một người bạn đến chơi nhà vợ chồng Curie anh ta đột nhiên phát hiện trong tay con

gái nhỏ của phu nhân Curie đang xoa một tấm huy chương vàng mà Hội học thuật hoàng gia Anh gần đây mới trao tặng. Anh ta không khỏi ngạc nhiên vội hỏi: “Thưa bà Curie, có được một tấm huy chương mà Hội học thuật Hoàng gia Anh trao tặng đó là vinh dự vô cùng sao bà lại để trẻ con tùy tiện cầm chơi như vậy?”.

Phu nhân Curie nghe xong, cười nói: “Tôi chỉ muốn con tôi từ nhỏ đã biết, vinh dự chỉ là đồ chơi, chỉ có thể nhìn mà thôi, không thể nắm giữ nó, bằng không làm một việc cũng không thành”.

Bà Curie đã có tinh thần phấn đấu không ngừng, một lòng lao vào nghiên cứu khoa học, liên tục có được thành tựu mới. Sau này bà và chồng bà đã cùng phát hiện ra nguyên tố Radium, sau đó bà một mình phát hiện ra Radium clo hoá và phân tích ra đơn thể của Radium, công hiến to lớn cho sự nghiệp khoa học và y học. Cho đến nay bà trở thành người phụ nữ duy nhất hai lần đạt giải Nobel vật lí.

VỊ TRÍ CÓ THỂ TỰ ĐẾN KHÔNG THỂ CẦU MÀ CÓ

Vị trí có thể tự đến nhưng không thể cầu mà có. Bạn có thể phấn đấu, có thể theo đuổi, nhưng không thể chỉ chăm chăm mong chờ vào một vị trí nào đó, và cho rằng nó không thể không thuộc về mình. Yên ổn với vị trí của mình, mới có thể làm mình yên tâm thực sự.

Một người có tài nhưng chưa có cơ hội phát tài đến thăm chùa hỏi một vị cao tăng.

“Thí chủ”- cao tăng chấp tay hỏi: “Tại sao ngài lại mặt cau mày có như thế?”.

“Đại sư, tôi đã sắp bốn mươi tuổi rồi”- Người có tài nhưng chưa có cơ hội phát tài nói: “Đến nay tôi vẫn chưa tìm thấy vị trí của mình”.

“Ngài muốn tìm một vị trí như thế nào?”.

“Không biết”. Người đó nghĩ một lúc, lại thay đổi nói: “Phù hợp với vị trí của tôi”.

“Vị trí của ngài ở ngay dưới chân ngài”. - Vị cao tăng cuối cùng nói và khom lưng ngẩng đầu nhìn những cánh mai rơi, bắt lấy cánh mai mỉm cười.

Người đó lặng đi một chút, tỉnh ngộ rồi nghiêm chỉnh cung kính đứng trước mặt cao tăng, trên đầu là một cây mai vàng, đất dưới chân rơi đầy hoa mai, tà dương khuất bóng, hương thơm ngào ngạt hoàng hôn, cảm giác thật tuyệt vời, há chẳng phải đây là vị trí hiện nay sao?

Con người đang đi tìm vị trí của mình. Người theo đuổi sự nghiệp chính trị thì nhằm vào ghế chủ tịch, người kinh doanh thì nhằm vào Kim tự tháp, người theo đuổi sự nghiệp nghệ thuật thì nhằm vào các loại giải thưởng không rời mắt, thêm chảy nước miếng, lòng

đầy tham vọng. Đúng vậy, ai có thể thoả mãn vị trí của bản thân đây? Ai có thể an phận thủ thường và chấp nhận vị trí của mình?

Mỗi người đều tìm kiếm trong sự phấn đấu, hoặc phấn đấu trong tìm kiếm, đến đích rồi sao? So với cuộc thi Maratong, chạy đến đích rồi có thể như thế nào nữa? Quán quân chỉ có một! Trên thực tế, quán quân này vẫn chưa mãn nguyện, bởi mắt anh ta không nhìn xuống đông đảo quần chúng mà đang chăm chú nhìn lên bầu trời xanh ngắt một màu, không một gợn mây. Anh ta tin chắc rằng, vị trí của anh ta là ở một ngôi sao nào đó trên bầu trời, vì vậy anh ta tiếp tục chạy bạt mạng.

Địa vị không phải do lựa chọn của bản thân quyết định, tìm kiếm nó cũng như mò trăng đáy bể (thấy mà không vớt được). Bố mẹ sinh ra bạn, bạn oa oa cất tiếng khóc chào đời, vị trí của bạn chắc chắn là làm con bố mẹ bạn. Khi đi học bạn là học sinh, việc sắp xếp chỗ ngồi không phải bạn thích ngồi đâu có thể ngồi ở đó. Bạn sinh ra ở Trung Quốc, bạn là người Trung Quốc, dù bạn di cư đến Canada bạn vẫn là người Hoa quốc tịch Canada. Bạn đi vào hội trường, chỗ bạn ngồi luôn là vị trí của bạn, không có vị trí của bạn thì bạn không thể đi họp.

KHÔNG NÊN LÀM NGƯỜI “CHẲNG CÓ MẸ LẠI KHOẺ LÀM DÁNG”

Từ “hư vinh” được “Tứ hải” giải thích là: vinh hiển bề ngoài, vinh dự hư hao. Từ này được xuất hiện đầu tiên trong thơ Liễu Tông Nguyên: “Được người nông dân tin thì đáng vui, tích lũy sự sùng ái chỉ là hư vinh”. Tâm lý học cho rằng, lòng hư vinh là biểu hiện thái quá của lòng tự tôn, là một thứ tình cảm xã hội không bình thường biểu hiện ra bên ngoài để đạt được vinh dự và thu hút sự chú ý của mọi người. Lòng hư vinh là một trạng thái tâm lý thường thấy, vì hư vinh và tự tôn có liên quan với nhau. Ai cũng có lòng tự tôn, khi mà lòng tự tôn bị tổn thương, hoặc bị uy hiếp, hoặc tự tôn thái quá, thì có thể sinh lòng hư vinh, như trưng bày lông lách trên chợ, phỉnh nịnh quần chúng để lấy tiếng...

Lòng hư vinh nhằm mục đích thu hút sự chú ý của mọi người xung quanh. Để thể hiện mình, họ thường áp dụng những thủ pháp khoe khoang, thậm chí là những thủ pháp đầy tính kịch tính để mọi người chú ý. Ví dụ như dùng kiểu tóc chẳng phải của nam, chẳng phải của nữ để thu hút sự chú ý của mọi người. Hư vinh và chạy theo thời trang có quan hệ với nhau. Thời trang là một nếp sống xã hội, là phương thức sinh hoạt xã hội mà trong một thời gian ngắn có thể thấy được ở khắp nơi. Người thiết kế kiểu tóc này phần nhiều là người có danh tiếng trong xã hội. Người có lòng hư vinh lớn vì theo đuổi thần tượng, thể hiện mình mà mô phỏng theo phương thức sinh hoạt của người nổi tiếng.

Hư vinh khác hẳn với lòng ham muốn công danh. Ham muốn công danh là một kiểu ý thức và hành vi cạnh tranh, là thông qua lao động và công việc ổn định mới có được công danh, là ý thức và hành vi lành mạnh mà xã hội hiện đại đề xướng. Còn hư vinh thì thông

qua nhiều thủ đoạn không chính đáng như phô trương, thể hiện, khoe khoang để đạt được vinh dự và địa vị. Người có nhiều hư vinh thường là người nông nổi hào nhoáng bên ngoài. Kiểu người này về mặt vật chất thì chú trọng hào nhoáng bên ngoài, so sánh kịch cớm, trong xã hội thì thích vỗ ngực ta đây, về mặt nhân cách thì rất tự phụ, lòng đố kỵ lớn, trong học tập thì không chịu khó chịu khổ.

Năm mươi năm trước, trong “Ngô quốc Ngô dân” Lâm Ngữ Đường cho rằng, có ba nữ thần thống trị Trung Quốc là Sỹ diện, Vận mệnh và Ôn huệ. Thích sỹ diện là một loại tâm lý dân tộc tồn tại phổ biến trong xã hội Trung Quốc, sự lan truyền quan niệm sỹ diện phản ánh tình cảm, yêu cầu được tôn trọng và lòng tự tôn của người Trung Quốc, mất mặt nghĩa là phủ định tài năng của bản thân, đây là điều tuyệt đối không chấp nhận được, vì vậy có một số người vì để không mất sỹ diện đã lựa chọn phương thức “người chẳng mẽ lại khoe làm đáng” để thể hiện mình.

Tâm lý hư vinh có liên quan đến khuynh hướng kịch tính hoá nhân cách. Người thích hư vinh đại đa số là hướng ngoại, xúc nổi, hay thay đổi, kiêu cách, phản ứng tình cảm nồng hậu, mãnh liệt, làm ra vẻ, thiếu tình cảm chân thật, trong đối nhân xử thế thì nóng nảy, phô trương. Đằng sau lòng hư vinh là sự che đậy những thiếu sót về chiều sâu tâm lý như tự ti và lo âu. Người có tâm lý hư vinh phần lớn đều tồn tại những thiếu sót ấy, ra sức theo đuổi sự hào nhoáng để che lấp đi sự thiếu sót về mặt tâm lý.

ĐỪNG ĐỂ PHẢI TRẢ GIÁ VÌ HƯ VINH

Kết quả nghiên cứu tâm lý học hiện đại cho thấy, hiện nay tỷ lệ người bị ức chế gấp 10 lần những năm 50 thế kỷ 20. Mặc dù cuộc sống giàu có như thế nào, chênh lệch giàu nghèo vẫn tồn tại, tuy bạn có tiền nhưng vẫn có người nhiều tiền hơn bạn, và hơn bất cứ lúc nào trong quá khứ, ai cũng sẵn sàng lấy thân mình ra để so sánh với người xung quanh, so đi so lại, người ở thế bất lợi trong lòng sẽ buồn bã, người chiếm ưu thế trong lòng cũng chẳng cảm thấy mạnh hơn người khác bao nhiêu. Thời đại hàng hoá tạo ra ý thức hàng hoá, mâu thuẫn tình cảm hàng hoá khiến con người càng tham lam hơn, càng tham vọng viễn vông hơn, càng coi trọng vật chất và tiền bạc, con người càng khó thoả mãn, tâm lý càng yếu đuối hơn.

Thật ra, nhiều khi không cần sỹ diện lại sống tốt hơn. Sỹ diện chỉ là một kiểu tôn nghiêm bề ngoài, giữ gìn kiểu tôn nghiêm thái quá thường là biểu hiện của nội tâm yếu đuối, sẽ đánh mất chính mình. Thích sỹ diện là trở ngại lớn nhất. So với đạo đức, sỹ diện thực ra là một kiểu hư vinh, chẳng qua chỉ là đám phù vân và một làn khói nhẹ mà thôi.

Thích sỹ diện thực chất là biểu hiện của lòng thiếu tự tin, người thích sỹ diện thường sống trong ánh mắt của người khác và ở chừng mực nào đó, hạnh phúc là hạnh phúc trong mắt người khác, đau khổ là đau khổ mà người khác đánh giá, mục tiêu cuộc sống của họ chỉ là một câu đơn giản: sống tốt hơn người khác. Nhưng những người tự tin chân chính sẽ không mang vác cây thánh giá của hư vinh. Họ tin tưởng bản thân một cách vững chắc,

thiết thực, thừa nhận giá trị của bản thân.

Trong mắt người hư vinh, thành tích học tập của con cái phải tốt hơn người khác, được khen ngợi nhiều hơn người khác, danh tiếng trong trường học phải vang hơn các bạn, chuyên ngành học phải nổi hơn các bạn, vị trí được phân công phải mạnh hơn người khác; địa vị trong đơn vị của người bạn đời phải cao hơn người khác, tiền lương phải nhiều hơn người khác, nhân duyên phải tốt hơn người khác, thăng chức phải nhanh hơn người khác, quyền cao chức trọng hơn người khác, thành tích nổi bật hơn người khác; diện tích nhà phải lớn hơn người khác, sửa sang phải xa xỉ hơn người khác, vị trí địa lý phải vượt trội người khác.

Để thực hiện được những mục tiêu này, họ bắt buộc phải nỗ lực phấn đấu, chịu khó hơn người khác. Nhưng sự so sánh vô bờ bến, vừa so sánh xong việc này, việc khác lại đến. Trong sự so sánh kịch cồm và sự độ sức lê thê, chúng ta dần mất đi vẻ nhàn hạ và thanh thản mà lẽ ra thuộc về chúng ta, tâm trạng sẽ ngày càng lo lắng và căng thẳng, cảm giác ngày càng mệt mỏi, vui vẻ ngày càng ít đi, liên tục theo đuổi và cạnh tranh làm cho thể xác và tinh thần cùng mệt mỏi.

Điều này lại cần thiết sao? Mỗi người có cuộc sống riêng của mình, bạn có cuộc đời của bạn. Hình thức của hạnh phúc khác nhau một trời một vực, giày có vừa chân hay không chỉ có người đi giày mới biết, người khác chỉ là người bàng quan chẳng hiểu chút tình hình nào mà thôi. Đạo lý cũng như vậy, nỗi khổ của người khác bạn không thể cảm nhận được, hạnh phúc của người khác mà bạn nhìn thấy rất có thể chỉ là hiện tượng giả tạo: một thương nhân sống trong biệt thự rất có thể thiếu nợ hàng trăm vạn, một doanh nhân đi xe Benz có thể sắp phá sản, một cặp vợ chồng khoác tay nhau vào một nhà hàng có thể vừa thoả thuận li hôn...vì vậy, đừng lấy hạnh phúc của mình áp đặt cho người khác, hãy sống cuộc sống của mình cho thật tốt.

Xã hội hàng hoá khiến nhiều người ngộ nhận của cải là đại diện cho thành công, trong bối cảnh này, mục đích của tiêu dùng không phải vì nhu cầu nữa, mà vì phô trương hoặc dùng để chứng minh bản thân, hình thức và nội dung cuộc sống xa rời nhau. Hôm nay Trương Tam mua một đôi giày da hàng hiệu, ngày mai bạn nhất định phải mua một đôi giày nổi tiếng hơn anh ta; ngày mai Lý Tư mua một chiếc xe hơi, ngày kia bạn nhất định phải mua một chiếc cao cấp hơn chiếc của anh ta. Một cuộc rượt đuổi leo thang, mặc dù điểm nào bạn cũng có ưu thế, và cuối cùng cũng đôi được ánh mắt ngưỡng mộ của người khác, những tâm sức của bạn đã sớm mệt mỏi rã rời, hạnh phúc không tìm thấy, thời gian và sức lực trong cuộc “biểu diễn” nhanh chóng trôi đi.

Sống trong khuôn khổ và ánh mắt của người khác là một sự đau khổ, và là một sự bi ai. Cuộc đời con người vốn ngắn ngủi, sự vui vẻ thực sự thuộc về bản thân càng không nhiều. Tại sao không thể vì bản thân mà sống một lần hoàn thiện, chân thực? Giá trị con người do thực lực quyết định, không phải dựa vào diễn xuất mà có được. Cựu tổng thống Pháp Alain Juppe trong một lần đi thị sát ở vùng đất nọ, xách cái túi nhựa mua ở siêu thị, lúc được phỏng vấn, ông vẫn xách chiếc túi này rất tự nhiên, không ai cảm thấy ông đáng thương cả,

ngược lại mọi người đều nhìn ông với ánh mắt khâm phục. Từ đó có thể thấy, thân phận không do điều bộ quyết định.

Ngày nay, một số người mong muốn mau chóng có được thành công, thành công rồi cũng thích phô trương. Biểu hiện điển hình là tiêu tiền lãng phí để người khác nhìn thấy, đặc biệt là trước mặt người quen và bạn thân, khát khao thể hiện sự giàu có của bản thân. Tuy nhiên những người thành đạt trong sự nghiệp, trong cuộc sống lại có một trái tim bình dị.

Có một lần, Henry Ford đến nước Anh, tại quầy phục vụ của sân bay, ông hỏi khách sạn nào rẻ nhất. Nhân viên lễ tân nhìn ông, vừa liếc qua họ đã nhận ra ông là hào phú Henry Ford mà cả thế giới biết đến. Trước đó một ngày, trên báo còn đăng một bức ảnh lớn của ông, thông báo rằng ông sắp đến đây.

Nhân viên lễ tân hỏi: “Nếu tôi không lầm thì ông chính là ngài Henry Ford. Tôi nhớ rất rõ tôi đã nhìn thấy ảnh của ông”. Ông liền đáp lại: “Đúng”. Nhân viên lễ tân thắc mắc: “Chiếc áo ngoài ông mặc xem ra “già” như ông vậy. Tôi đã từng gặp con trai ông đến đây, cậu ấy thường hỏi khách sạn tốt nhất, cậu ấy cũng thường mặc những bộ đồ xịn nhất”.

Henry Ford nói: “Đúng, con trai tôi thích huênh hoang, nó vẫn chưa hiểu sự đời. Tôi không cần sống trong khách sạn đắt tiền, ở đâu thì tôi vẫn là Henry Ford. Dù là ở khách sạn rẻ tiền nhất tôi vẫn là Henry Ford, điều này chẳng có gì khác biệt cả. Áo khoác ngoài này hả, nó là của bố tôi, song chẳng sao cả, tôi không cần quần áo mới. Dù tôi có trần truồng, tôi vẫn là Henry Ford, điều này vốn chẳng có liên quan gì cả”.

Đúng vậy, có thể áo ngoài của bạn cao cấp hơn của Henry Ford, nhưng điều này có thể chứng tỏ bạn có nhiều tiền hơn ông ấy sao? Có thể bạn sống trong một khách sạn đắt tiền hơn khách sạn mà Henry Ford ở lại có thể chứng tỏ thân phận của bạn cao quý hơn ông ấy sao?

Trong cuộc sống có rất nhiều người thích huênh hoang, thường lo sợ người khác không biết đến danh tiếng của mình, đây là do lòng hư vinh đang tác quái; một số người thì lại không quan trọng vẻ hoa lệ bề ngoài, lúc nào cũng lấy tính cách của bản thân làm gốc, đây là kiểu người khiêm tốn nhất, là người đáng để tôn kính nhất.

Hạnh phúc là một cảm giác của cá nhân, chỉ cần bạn cảm thấy hạnh phúc thì bạn chính là người hạnh phúc; ngược lại, nếu bạn không cảm thấy hạnh phúc, thì dù trong mắt người khác bạn tốt đẹp như thế nào, trong lòng bạn vẫn giá băng. Mỗi người có một cách sống, mỗi người có hạnh phúc khác nhau. Quan trọng là chúng ta có thực sự hiểu hay không, rốt cuộc là bạn cần gì trong cuộc đời này. Người hay “được voi đòi tiên” hoặc hay so sánh một cách kịch cớm mù quáng thì vĩnh viễn chẳng bao giờ hạnh phúc, chẳng bao giờ bằng lòng, thỏa mãn với hiện tại.

HỌC ĐỂ THEO ĐUỔI HỌC VẤN CHỨ KHÔNG ĐỂ LẤY HỌC VỊ

Học để theo đuổi học vấn chứ không để đạt học vị; theo đuổi tri thức chân chính chứ không phải vì theo đuổi công danh hư hão. Như vậy mới có thể gọi là chân chính.

Mùa hè năm 1936, nhờ sự tiến cử của Trường đại học Thanh Hoa, Hoa La Canh được Ủy ban quỹ văn hoá giáo dục gửi đi học ở Trường đại học Cambridge (Anh).

Trường Cambridge tĩnh mịch và đẹp đẽ, là trường đại học nổi tiếng thế giới, trong một toà nhà to có một chiếc ghế tựa cao, đó là nơi mà năm xưa người phát minh ra định luật vạn vật hấp dẫn đã từng ngồi. Khi Hoa La Canh đến Cambridge, vừa may gặp Thomas Hardy chuẩn bị đến Mỹ dạy học, trước khi đi có nói: Hoa La Canh có thể có được học vị Tiến sĩ trong vòng hai năm, còn người bình thường thì ít nhất cũng phải mất 3 năm. Có thể thấy Thomas Hardy đã đánh giá cao Hoa La Canh. Với những người theo học ở Cambridge, “tiến sĩ” là một hàm tước ao ước bao năm. Dựa vào cái mác của trường đại học nổi tiếng này, sau khi về nước sẽ có chỗ dựa cả đời. Song để bảo vệ được luận văn tiến sĩ phải nộp một khoản học phí rất lớn, hơn nữa chỉ được lựa chọn khoá trình học có hạn, nhưng Hoa La Canh lại khao khát học bảy, tám khoá trình cùng một lúc. Sau khi suy nghĩ cẩn thận, Hoa La Canh quyết định vào học ở Cambridge với tư cách người dự thính. Khi người khác hỏi tại sao anh làm vậy, anh trả lời: “Tôi đến Cambridge là để theo đuổi học vấn chứ không phải để đạt được học vị”.

Cambridge lúc đó có tên là “Trung tâm toán học thế giới”, ở đây tập hợp đông đảo các chuyên gia toán học các nước. Hoa La Canh tham gia vào một nhóm nghiên cứu gồm các chuyên gia lý luận toán học nổi tiếng, chủ yếu nghiên cứu các vấn đề trong thuyết cộng thêm. Vấn đề này nhà toán học nổi tiếng Thomas Hardy đã từng nghiên cứu và cho rằng mình không có cách nào để tiếp tục. Ông còn đưa quan điểm này vào một tác phẩm nổi tiếng sắp được xuất bản. Sau khi từ Mỹ trở về Cambridge, được biết kết quả nghiên cứu của Hoa La Canh, ông vui vẻ nói: “Quá tốt rồi! Phát hiện của cậu rất quan trọng. Lần này tác phẩm của tôi phải sửa lại thôi”.

Năm cuối cùng ở Cambridge, vấn đề “Tam giác luận Gauss” chưa hoàn chỉnh và “Ước tính” - vấn đề mà ông vua toán học châu Âu thế kỉ XIX đã nêu ra, đã được cậu thanh niên trẻ Hoa La Canh giải quyết triệt để. Bản luận văn này gây tiếng vang một thời, thành công xuất sắc của Hoa La Canh đã được các bậc thầy toán học các nước ca ngợi.

QUÁ TRÌNH HỌC TẬP ĐẠI DIỆN CHO QUÁ KHỨ, HỌC TẬP ĐẠI DIỆN CHO TƯƠNG LAI

Quá trình học tập đại diện cho quá khứ, chỉ có học tập mới có thể đại diện cho tương lai.

Người tôn trọng kinh nghiệm mới có thể ít phải đi đường vòng. Một đoàn thể tốt phải là đoàn thể của loại hình học tập.

Có một tiến sĩ được phân công đến làm ở một phòng nghiên cứu, liền trở thành người có quá trình học tập “đỉnh” nhất.

Một hôm ông ta đến cái ao nhỏ sau cơ quan câu cá, đúng lúc đó thì vị trưởng phòng và phó phòng cũng đang câu cá ở cạnh đó.

Ông ta chỉ khẽ gật đầu, hai nhân viên của phòng này thì có gì đáng nói chuyện chứ?

Một lát sau, trưởng phòng đặt cần câu xuống, vươn vai, soàn soạt soàn soạt từ mặt nước bước nhanh như bay đến nhà vệ sinh đối diện.

Vị tiến sĩ trợn tròn mắt như thể mắt sắp rơi xuống. Bay trên nước? Không thể thế được! Đây là một cái ao sao?

Khi trưởng phòng đi vệ sinh xong, quay trở lại, cũng lại soàn soạt soàn soạt bay trên mặt nước trở về.

Chuyện gì thế này? Vị tiến sĩ lại không tiện hỏi, mình là tiến sĩ cơ mà!

Sau đó, phó phòng cũng đứng dậy đi vài bước, soàn soạt soàn soạt bay trên nước đến nhà vệ sinh.

Trong giây lát, vị tiến sĩ suýt tí nữa thì ngất xỉu.

Không thể thế được! Ta đến một nơi tập trung toàn những cao thủ giang hồ hay sao?

Vị tiến sĩ trong lòng lo lắng. Cái ao này hai bên có tường vây, muốn đến nhà vệ sinh phía trước phải đi vòng một đoạn đường mất 10 phút, mà về cơ quan lại quá xa, làm thế nào đây?

Vị tiến sĩ cũng không muốn hỏi hai người này, cố nhin một lúc rồi cũng đứng dậy bước xuống nước: tôi không tin ông này có thể qua được mặt nước mà tiến sĩ tôi lại không thể qua!

Chỉ nghe thấy tùm một tiếng, vị tiến sĩ rơi tùm xuống nước.

Trưởng phòng và Phó phòng kéo ông ta lên và hỏi tại sao ông lại nhảy xuống nước, ông ta hỏi lại: “Tại sao các anh có thể đi qua được?”.

Họ nhìn nhau cười: “Cái hồ này có hai hàng cọc gỗ, hai hôm nay vì trời mưa nước dâng lên nên chúng bị chìm dưới nước. Chúng tôi đều biết vị trí cái cọc gỗ này nên có thể dẫm lên cọc gỗ để đi. Tại sao ông không hỏi chúng tôi một câu?”.

KHÔNG THEO ĐUỔI QUÁ TRÌNH HỌC TẬP MỘT CÁCH TRỐNG RỒNG

Học vẫn thực sự được tổng kết, tôi luyện từ cuộc sống xã hội, đào tạo ra những con người có trí tuệ và kinh nghiệm cuộc sống. Vì vậy đừng theo đuổi quá trình học tập, nghiên cứu học vẫn một cách trống rỗng, phải học để vận dụng. Phải chịu khó, chịu khổ, chấp nhận thực tiễn để không ngừng bồi dưỡng và nâng cao năng lực thực tế của bản thân, phải có kiến thức và can đảm hơn người, như vậy mới có ngày vượt hẳn người khác.

Năm 1917, tại Trục Đàm - Tân Điểm - Đài Bắc - Đài Loan, ở nơi thường được gọi là “thung lũng tình yêu” có một đứa bé ra đời tên là Vương Vĩnh Khánh. Sau này, Vương Vĩnh Khánh trở thành doanh nhân giàu có số một, một hào phú siêu hạng.

Ngay từ nhỏ Vương Vĩnh Khánh đã lớn lên trong hoàn cảnh vô cùng gian khổ, thường phải trải qua những ngày tháng cơm không đủ no. Ông không có hứng thú với việc đọc sách, trình độ văn hoá chỉ ở mức tiểu học. Nhưng không học ở một trường chính quy không có nghĩa là không có tiền đồ.

Năm 7 tuổi, hàng ngày đến lớp và tan học, Vương Vĩnh Khánh phải đi một đoạn đường hơn 10km. Trong cặp của ông chỉ có một mảnh vải thô, thứ để che mưa chỉ là một cái mũ lá trúc. Năm 9 tuổi, bố của ông bị bệnh nặng, mẹ phải trồng rau, khoai lang và nuôi lợn để nuôi sống gia đình và chi tiêu trong nhà; Vương Vĩnh Khánh chăn trâu thuê, một tháng được 5 đồng. Năm ấy, người bố bị bệnh nặng, không muốn làm khổ người thân nữa nên treo cổ tự tử, may mà mẹ ông phát hiện kịp thời.

Wương Vĩnh Khánh không chịu khuất phục sự an bài của số phận, sau này ông thường nói: “Suốt cuộc đời tôi chưa bao giờ xem tướng số vì vận mệnh ngày trước thế nào thì bản thân biết rất rõ; vận mệnh sau này thế nào thì bản thân tự tính toán lấy. Tôi tin vào khoa học. Ông còn nói: “Mấu chốt của sự thành công của con người hoàn toàn ở sự nỗ lực của bản thân”. Ông nói thêm: “Vận may chính là lúc cơ hội đến, bạn đã chuẩn bị tốt để chờ đón nó”.

Thành công trong cuộc đời của Vương Vĩnh Khánh chính là những lời miêu tả này. Nửa quãng đời đầu của ông đầy rẫy những khó khăn, trở ngại, bắt đầu từ 15 tuổi ông đã có chí xông pha, lần lượt làm các công việc như bán gạo, bán gạch, bán gỗ... nhưng đều thất bại. Cho đến lúc 38 tuổi, ông thành lập công ty cổ phần hữu hạn công nghiệp chất dẻo Đài Loan, từ đó bắt đầu thực sự phát tài.

Với người bình thường, họ cho rằng thành công phải dựa vào tri thức mới có được, nhưng Vương Vĩnh Khánh cho rằng năng lực của con người còn quan trọng hơn tri thức, gan dạ và sáng suốt còn quan trọng hơn năng lực. Ông thường nhấn mạnh, cái quý của học vẫn là có thể vận dụng được nó. Mặc dù ông không phủ nhận tầm quan trọng của “giáo dục nhà trường”, song ông cho rằng kinh nghiệm công tác mới là người thầy thực sự.

Wương Vĩnh Khánh đã từng nói: “Tôi rất thích một câu văn mà ông vua xe hơi Ford đã

nói: “Ban đầu tôi làm việc ở đồng ruộng, sau này tôi đã từng sửa chữa máy đập lúa và sau đó lại điều khiển máy cưa gỗ”. Câu nói này có ý nghĩa quan trọng đối với sự thành công của ông, máy đập lúa mặc dù là một loại máy rất đơn giản, ông không phải xuất thân từ nghề học công trình máy móc, không phải chuyên gia về máy móc, nhưng qua kinh nghiệm sửa chữa máy đập lúa, ông đã có những kiến thức sơ đẳng về máy móc. Nếu không có những trải nghiệm này, e rằng ý tưởng sáng tạo ra ô tô chẳng bao giờ thực hiện được”.

Với Vương Vĩnh Khánh, đọc sách và làm việc đều là giáo dục, nhưng suy cho cùng thì học lực không thể thay cho tất cả, thực lực do kinh nghiệm tôi luyện ra mới có thể bồi dưỡng năng lực độc lập tác chiến, từ đó giúp bạn có được chức vị quan trọng.

II. LÀM NGƯỜI KHÔNG NÊN ĐỂ Ý ĐẾN XUẤT THÂN NGHÈO HÈN

NGƯỜI SINH RA BẠN LÀ NGƯỜI VĨ ĐẠI NHẤT

Cùng với năm tháng khôn lớn và trưởng thành, chúng ta sẽ dần dần hiểu ra rất nhiều tình cảm chân thật và sự quan tâm, yêu mến mà trước đây chưa thấy được. Đương nhiên điều này đòi hỏi mỗi chúng ta tìm thấy trong cuộc sống để lĩnh hội, vì cuộc sống quan trọng hơn bất cứ thứ gì.

Trong kí ức của George, bố là người bị thọt, còn tất cả không có gì lạ thường. Vì vậy ông thường nghĩ, tại sao mẹ mình lại có thể lấy một người như vậy.

Một lần, trong thành phố tổ chức thi đấu bóng chuyền cho học sinh trung học, George là sức mạnh chính trong đội. Ông tìm mẹ và tâm sự nguyện vọng của mình: “Con muốn mẹ cùng đi”. Mẹ ông cười và nói: “Tất nhiên rồi con trai, không cần con nói, bố mẹ cũng sẽ đi”. Nghe xong ông lắc đầu nói: “Con không nói đến bố, con chỉ muốn mẹ đi thôi”. Mẹ ông rất ngạc nhiên hỏi: “Tại sao vậy, con trai?”. Ông cười miễn cưỡng nói: “Con luôn cho rằng một người tàn tật đứng ở sân đấu, sẽ làm hỏng cả trận đấu”.

Mẹ ông thở dài: “Con ruồng bỏ bố con?”. Đúng lúc này bố ông đi qua, nói: “Mấy ngày tới tôi phải đi công tác, có việc gì thì mẹ con bàn bạc với nhau là được rồi”.

Trận đấu nhanh chóng kết thúc. Đội của George đoạt chức quán quân. Trên đường về nhà, mẹ ông rất vui: “Nếu bố con biết tin này, chắc chắn ông ấy sẽ cất cao tiếng hát”. George cúi mặt xuống: “Mẹ à, bây giờ chúng ta không nhắc đến bố nữa có được không?”. Mẹ ông không chịu nổi giọng điệu của ông, nói gay gắt: “Con phải nói cho mẹ biết lí do vì sao?”.

George cười như chẳng có vấn đề gì, nói: “Chẳng tại sao cả, chỉ là con không muốn nhắc đến bố lúc này thôi”. Nét mặt mẹ ông nặng trĩu: “Con à, có vài điều mẹ vốn không muốn nói ra, nhưng nếu mẹ cứ giấu mãi, có thể sẽ làm tổn thương đến bố con. Con biết tại sao chân của bố con bị què không?”. George lắc đầu: “Con không biết”. Mẹ ông giải thích: “Hồi con 2 tuổi, bố con dẫn con ra công viên chơi. Trên đường về, con chạy nhảy tung tăng. Bỗng nhiên một chiếc xe hơi lao nhanh tới, vì cứu con mà chân trái của bố con bị nghiền nát dưới bánh xe. George ngây người ra: “Sao lại có thể như vậy được?”. Mẹ ông nói: “Sao lại có thể như vậy ư? Chỉ vì mấy năm nay bố con không cho phép mẹ nói cho con biết mà thôi”.

Hai mẹ con đi chậm chậm, mẹ ông nói: “Có một chuyện con vẫn chưa biết, bố của con chính là Breden Willi, nhà văn mà con thích nhất”. George nhảy lên kinh ngạc: “Mẹ nói gì? Con không tin!”. Mẹ ôn tồn: “Thực ra điều này bố con cũng không muốn mẹ cho con biết. Con không tin, con có thể đi hỏi thầy giáo của con”. George vội vã chạy đến trường. Trước câu hỏi của ông, thầy giáo cười và nói: “Đây đều là sự thật. Bố em không muốn chúng tôi tiết lộ những điều này vì sợ ảnh hưởng đến sự trưởng thành của em. Bây giờ em đã biết rồi thì tôi cũng không ngại nói với em rằng, bố em là một người vĩ đại!”

Hai hôm sau, bố trở về. George hỏi bố: “Bố chính là Breden Willi tiếng tăm lừng lẫy sao?”. Bố ông lặng người đi một lát, sau đó cười nói: “Bố chính là người viết tiểu thuyết – Breden Willi”. George cầm một quyển sách lên và nói: “Vậy bố hãy cho con chữ kí”. Bố ông nhìn ông trong giây lát rồi cầm bút viết lên trang bìa: “Tặng George, cuộc sống còn quan trọng hơn bất cứ thứ gì. Breden”.

Nhiều năm sau, George trở thành một phóng viên xuất sắc. Khi có người bảo ông giới thiệu về con đường thành công của mình, ông liền nhắc lại câu nói của bố: cuộc sống thực ra còn quan trọng hơn bất cứ thứ gì.

KẺ ANH HÙNG KHÔNG QUAN TÂM ĐẾN XUẤT THÂN NGHÈO HÈN

Nhà doanh nghiệp nổi tiếng Michael xuất thân từ gia đình bản hàn. Trước khi theo nghề buôn bán, ông đã từng làm phục vụ bàn trong quán rượu. Việc của ông là giúp khách chuyển hành lí, lau xe.

Một ngày nọ, một chiếc xe Rolls Royce hào nhoáng đậu ở cửa quán rượu, người chủ xe dặn dò: “Rửa xe đi nhé!”. Lúc đó Michael mới tốt nghiệp trung học, vẫn chưa từng trải việc đời, chưa bao giờ nhìn thấy một chiếc xe đẹp như vậy, không tránh khỏi kinh ngạc và mừng rỡ. Ông vừa rửa xe vừa ngắm nghía chiếc xe. Sau khi lau xong, không nhin nổi tò mò, ông mở cửa xe, muốn lên xe thưởng thức một lần. Lúc này trưởng kíp đi ra: “Mày đang làm gì thế? Đồ nghèo hèn!”. Trưởng kíp quở trách, “Mày không biết thân biết phận và địa vị của mày à? Loại người như mày cả đời cũng không xứng ngồi xe Rolls Royce!”.

Michael nhấn nhục thề: “Cuộc đời này tôi không chỉ ngồi Rolls Royce mà còn có Rolls Royce của riêng mình!”. Quyết tâm của ông mãnh liệt như vậy, nó đã trở thành mục tiêu phấn đấu của cả cuộc đời ông. Nhiều năm sau đó, ông thành đạt, quả nhiên ông đã mua một chiếc Rolls Royce. Nếu Michael cũng chấp nhận số phận của mình như trưởng kíp thì hôm nay ông vẫn phải lau xe, chuyển hành lí cho người khác, có khá hơn một chút thì cũng chỉ làm một trưởng kíp. Mục tiêu của cả cuộc đời một con người quan trọng biết chừng nào!

Trên thực tế, có một số người chịu ảnh hưởng của thuyết định mệnh, phó mặc mọi việc cho trời; hoặc vì tính cách nhút nhát, quen ỷ lại vào người khác; hoặc vì kém tinh thần

trách nhiệm, không dám chịu trách nhiệm; hoặc vì quá lười nhác, ăn không ngồi rồi; hoặc thiếu lý tưởng, sống tạm bợ cho qua ngày... Tóm lại, họ đặt cho mình một âm điệu thấp, gặp chuyện thì lẩn tránh, không dám vì người khác, không dám thay đổi cách suy nghĩ, bị tâm lý tiêu cực chi phối không có chí tiến thủ.

Từ những câu chuyện của loại người này, chúng ta có thể thấy một sự thực: Tạo hoá có lúc sẽ đặt con cưng của Người vào giữa lớp người hạ đẳng để có thể làm được những nghề thấp hèn, xa rời tiền bạc, quyền lực và vinh dự, nhưng trong một lĩnh vực có giá trị, có ý nghĩa nào đó lại có thể trở hết tài năng và bản lĩnh.

Holland nói: “Ở vùng đất tối đen nhất đã mọc lên một bông hoa đẹp nhất, những cây cao lớn và thẳng nhất thường cắm rễ ở vách đá dốc đứng, vươn lên trời cao”. Gastu đã nói thẳng: “Mỗi lần bất hạnh, một tai nạn éo le của thời trẻ thường là vận may. Khiêu chiến với khó khăn không chỉ để tôi luyện cuộc đời chúng ta, mà còn chuẩn bị kinh nghiệm phong phú cho cuộc đấu tranh kịch liệt những ngày sau.

Trong cuộc sống hiện tại, chúng ta thường gặp loại người tự phủ định trí tuệ của bản thân vì vai trò của mình thấp hèn, vứt bỏ những ước mơ thời thơ ấu vì địa vị của mình thấp hèn, thậm chí chán nản vì bị người khác kì thị, buồn rầu vì không được người khác khen thưởng. Đây là một sai lầm lớn! Thực ra Tạo hoá thường ban tặng cho thể xác bị hèn một tâm hồn cao quý, như trong cuộc sống hàng ngày chúng ta thường đặt những đồ quý ở những chỗ không dễ nhìn thấy nhất trong nhà.

ĐỪNG TỰ CHO MÌNH LÀ KẺ THẤP HÈN

Trong cuộc sống, mỗi người đều tự ti ở mức độ khác nhau, họ không tin vào bản thân. Nếu ngay cả bản thân mình cũng không yêu thì sẽ tự cho mình là thấp hèn, vì sao vậy? Phu nhân Roosevelt từng nói: “Nếu không được bạn đồng ý, không ai có thể làm bạn cảm thấy bạn là người cực thấp hèn”. Nếu thể hiện mình là một người đầy sức sống và sức hấp dẫn, mọi người sẽ nhìn bạn như những gì bạn đã thể hiện. Nếu đáng điệu, ánh mắt, trang phục, nét mặt và thái độ của bạn lúc nào cũng phản ánh lòng tự tin và khẳng định chính mình, người khác tự nhiên sẽ tin tưởng và có tình cảm tốt với bạn.

Nguyễn Nhật Bình là nhân viên tiếp thị bảo hiểm, cao 1,53m, khuôn mặt xấu xí, đã khá nhiều tuổi. Làm công việc này trong nửa năm đầu, anh không mang về cho công ty một đơn bảo hiểm nào. Không có tiền thuê phòng, anh đành ngủ trên ghế băng trong công viên; không có tiền ăn cơm, anh phải ăn cơm thừa mà hàng cơm dành cho những người lưu lạc; không có tiền đi xe, anh đành phải đi bộ đến những nơi mà anh cần phải đến.

Nhưng anh không bao giờ cảm thấy mình thất bại, và cũng chẳng có ai cảm thấy anh là kẻ thất bại. Sáng sớm thức dậy trên chiếc ghế của công viên, anh mỉm cười với bất kì người nào anh gặp, bất kể đối phương có để ý hay đáp lại nụ cười của anh hay không, anh đều không để ý. Nụ cười của anh vẫn mãi chân thành, xuất phát từ tận đáy lòng, đã khiến mọi

người nhìn thấy đều cảm thấy anh tràn đầy tự tin, tinh thần phấn chấn.

Cuối cùng, vào một ngày nọ, có một ông chủ hay đi công viên đã thích thú nụ cười của Nguyễn Nhất Bình, ông không hiểu tại sao một người ăn không đủ no lại có thể luôn vui vẻ như vậy? Vì thế ông mời Nguyễn Nhất Bình đi ăn một bữa thịnh soạn, nhưng Nguyễn Nhất Bình từ chối. Anh xin ông chủ này mua cho mình một phiếu bảo hiểm.

Thế là anh đã có được thành tích đầu tiên trong công việc của mình. Ông chủ này lại giới thiệu anh với rất nhiều bạn bè trên thương trường.

Lòng tự tin và nụ cười của Nguyễn Nhất Bình ngày càng được nhiều người biết đến, cuối cùng anh đã trở thành nhân viên tiếp thị bảo hiểm kí kết được nhiều hợp đồng bảo hiểm nhất trong lịch sử nước Nhật. Anh đã thành công, nụ cười của anh được phong là “nụ cười tự tin nhất Nhật Bản”. Anh nói: “Con đường đi đến thành công có hàng nghìn con đường khác nhau, tự tin và nụ cười chỉ là một phương pháp để đưa bạn đến thành công, nhưng đây lại là phương pháp không thể thiếu”.

Có một số người tự ti vì những khuyết tật bẩm sinh trên cơ thể. Tục ngữ có câu: “Người nào cũng có chỗ dở chỗ hay”. Mỗi người đều có cái hay riêng và cũng có cả cái dở riêng. Nếu chỉ nhìn thấy cái dở của bản thân, không nhìn thấy cái hay thì rất dễ bị tự ti. Thực ra có lúc cái dở lại có thể chuyển hoá thành cái hay.

Như mọi người đã biết, thông thường cá đều có bong bóng, để ngoi lên và lặn xuống, tự do bơi lội trong nước. Cá mập không có bong bóng, chỉ có bơi liên tục mới không bị chìm xuống. Mặc dù cá mập thiếu mất một điều kiện sinh tồn đó nhưng nó lại là “vua của biển cả”.

Trong lịch sử nước Mỹ, Yle Blago là phóng viên người da đen đầu tiên vinh dự được nhận giải thưởng The Pulitzer. Ông dũng cảm, cần cù, có thành tích xuất sắc, lập nên những kỳ tích trong lịch sử không tên của nước Mỹ. Khi nhớ lại những gì đã trải qua, ông nói:

Nhà tôi rất nghèo, bố mẹ làm cu li để kiếm sống. Khi đó, bố tôi là một thuỷ thủ, hàng năm ông đều phải đi lại giữa các cảng biển ở Đại Tây Dương. Ông vẫn cho rằng những người da đen thấp hèn như chúng tôi thì không thể có tương lai gì, có lẽ cả cuộc đời họ cũng giống như con tàu mà bố làm việc, trôi dạt bất định.

Năm chín tuổi, bố cho tôi đi thăm nhà cũ của Van Gogh. Sau khi xem xong một chiếc giường gỗ rách nát và đôi giày da há mõm mà Van Gogh đã dùng, tôi hỏi bố: “Van Gogh không phải là một phú ông sao?”. Bố bảo tôi: “Van Gogh là một người nghèo ngay cả vợ cũng không lấy nổi”.

Năm sau, bố cho tôi đi Đan Mạch, trước ngôi nhà cũ của bậc thầy về Đồng thoại Anderxsen, tôi lại hỏi bố: “Bố à, Anderxsen không phải sống trong hoàng cung sao?”. Bố tôi nói: “Anderxsen là con của một người thợ đóng giày, sinh thời ông sống ở căn gác xép này”.

Từ đó, cuộc đời tôi đã hoàn toàn thay đổi. Tôi vui mừng vì mình có một người bố tốt, ông giúp tôi hiểu Van Gogh, Anderxsen, hai nghệ sỹ vĩ đại này lại cho tôi thấy, con người ta có thành công hay không chẳng liên quan gì đến nghèo hèn”.

Đúng vậy, vận mệnh có lúc đặt người vĩ đại ở giữa những người hạ đẳng (thấp hèn), để họ làm những nghề thấp hèn để họ xa rời tiền bạc, quyền lực, để rồi trong những lĩnh vực có giá trị, có ý nghĩa nào đó, họ sẽ bộc lộ hết tài năng. Vì vậy bạn không phải phiền não vì sự thấp hèn của bản thân, bất kỳ ai cũng có thể xem thường bạn, nhưng bạn không thể xem thường bản thân, nếu ngay cả bạn cũng không coi trọng bản thân, thì cuộc đời bạn sẽ chẳng có chút ý nghĩa nào. Bất hạnh nhất của một con người chính là: tự mình phủ định mình, tự mình chà đạp mình, tự mình coi mình là người bất tài nhất, vô dụng nhất thế giới.

Trong cuộc đời con người có lúc gặp phải một số chuyện khó chịu, chúng không phải là nghèo nàn và bệnh tật, mà là những gông cùm và xiềng xích mà thế giới bên ngoài ràng buộc bạn, kiểu ràng buộc này có lúc sẽ phiền diện và kì thị, có lúc đã kích và mỉa mai, có lúc đàn áp và giày xéo, chúng bám chặt lấy bạn làm bạn cảm thấy ức chế. Đối mặt với tình cảnh này, con người dễ nhụt chí nhất, dễ mất đi niềm tin nhất. Nhưng bạn không thể phủ nhận một điều, loại ràng buộc này có lúc lại là đá thử vàng của cuộc đời con người, với hòn đá thử vàng này, nếu người mạnh sẽ làm mất đi sự ràng buộc, còn kẻ yếu lại làm cuộc đời mình tàn héo trong sự ràng buộc đó.

Thực ra không phải ai cũng hoàn mỹ, toàn diện, thực lực của bạn yếu ở mặt này không có nghĩa là ở bất kì lĩnh vực nào bạn cũng ở thế yếu kém. Đạo lý tương tự là, sự thành bại tạm thời không thể quyết định hướng đi cuối cùng của cuộc đời con người, dù hiện nay bạn đang ở dưới đáy của xã hội, bạn cũng không cần phải ủ rũ mặt mày, tự ti, không nên vì thân phận thấp hèn tạm thời của bản thân mà xét đoán cho cuộc sống của mình trong tương lai; không nên vì vai trò thấp hèn của mình mà dùng giọng thương hại nói chuyện với thế giới; không nên vì cuộc sống túng quẫn tạm thời mà vứt bỏ ý tưởng tuyệt vời của mình. Chỉ cần lúc nào cũng ngẩng cao đầu không chịu khuất phục thì cả thế giới đều sẽ nhường đường cho bạn.

Nếu bạn tự ti vì công việc không có chút thể diện thì càng không nên, xã hội là một kết cấu kim tự tháp điển hình, nền móng của nó là những người tồn tại được nhờ vào chính sự lao động của bản thân mình. Rất nhiều người phấn đấu cả cuộc đời cũng khó mà trèo lên được đỉnh tháp vinh quang không có nghĩa là họ không có giá trị, không đáng được tôn trọng. Người lao động là người vinh quang nhất, lao động là cơ sở sáng tạo ra tất cả các kì tích.

Trên thế giới này, mỗi người có vị trí riêng của mình, chỉ cần bạn vui vẻ đón nhận vai trò mà cuộc sống ban tặng cho bạn thì bạn sẽ là người vui vẻ và hạnh phúc. Scott là một học sinh tiểu học. Một lần, cậu phải tham gia cuộc tuyển chọn vai diễn ở trường, cậu đã đầu tư toàn bộ sức lực vào nó. Đến ngày tuyên bố kết quả tuyển chọn, mẹ cậu e rằng con trai mình sẽ không chịu nổi đau khổ nếu không được tuyển chọn, vì vậy, chưa tan học bà đã đến đợi cậu ở cổng trường. Tiếng chuông tan học vang lên, một lúc sau, Scott liền lao tới chỗ mẹ,

ánh mắt sáng lên niềm vui và sự hài lòng: “Mẹ đoán xem”. Cậu lớn tiếng bảo với mẹ, rồi lại tiếp luôn “Con được chọn là diễn viên được yêu thích”.

Trong cuộc sống có rất nhiều việc chịu sự chi phối của điều kiện tự nhiên, nhưng tự tin không chịu sự chi phối của bất kì điều kiện nào. Chúng ta hoàn toàn có thể làm cho hi vọng của mình lớn lên mãi trong mảnh đất màu mỡ; không nên tự đánh mất mình chỉ vì một việc nhỏ không đâu vào đâu.

LÀM GÌ ĐỂ THOÁT KHỎI THÂN PHẬN NGHÈO HÈN?

Cho dù sống ở đâu, người có ý chí mạnh mẽ có thể giành được địa vị vinh quang hiển hách ngay từ dưới tầng lớp tận cùng của xã hội. Những ví dụ như vậy nhiều vô kể.

Nghị sĩ Focus của bang Walder đã quen giới thiệu về mình như sau: “Khi tôi làm công nhân may dẹt ở Norwich...”. Trong hội nghị còn có một số nghị sĩ khác cũng xuất thân bần hàn. Lindgren là một chủ thuyền có tiếng, gần đây trở thành nghị sĩ của Senta. Trong quá trình tranh cử, để công kích lại những đối thủ chính trị khác, ông đã từng kể câu chuyện sau:

Ông sống tại cô nhi viện Glasgow đến tận năm 14 tuổi, sau đó đến Liverpool xây dựng cơ nghiệp. Ngay cả tiền lộ phí ông cũng không có tiền để trả, một người thuyền trưởng tốt bụng đồng ý cho ông làm việc để có tiền vé tàu. Trong hành trình, hàng ngày ông nhặt than trong kho. Đến Liverpool, trong suốt bảy tuần ông không tìm thấy việc làm, sống trong một túp lều nhỏ, trên người không có một xu. Cuối cùng ông đã tìm ra một chỗ dừng chân trên chiếc tàu buôn của công ty Tây Ấn Độ. Lúc đầu, ông chỉ là một phục vụ viên trên tàu, sau này làm việc tốt, chưa đến 19 tuổi ông đã trở thành người phụ trách của con tàu này. Đến năm 23 tuổi, ông không phải đi biển nữa, mà làm việc tại cảng biển. Tại đó, ông tiến bộ nhanh chóng. “Cuối cùng tôi cũng thành công rồi!”. Ông nói: “Tôi đã cố gắng không biết mệt mỏi, làm việc không ngừng và luôn thực hiện một nguyên tắc làm người - những gì mình không thích thì chớ đem cho người khác”.

TỪ CÔNG NHÂN SỬA CHỮA ĐẾN BỘ TRƯỞNG BỘ TƯ PHÁP

John Scotia là con một công nhân sửa chữa ở mỏ than New Castle, ngày nhỏ rất tinh nghịch, là học sinh cá biệt khó bảo ở trường – trộm hoa quả trong vườn của người khác là việc cậu rất thích. Lúc đầu bố muốn đưa cậu đến một cửa hàng tạp hoá để học việc nhưng sau đó ông quyết định giữ cậu ở bên mình kế tục nghề công nhân sửa chữa mỏ than. Về sau anh trai cậu tốt nghiệp đại học Oxford, viết thư cho bố: “Bố hãy đưa Jack đến chỗ con, con

sẽ dạy dỗ em thật tốt”. Thế là John được đưa đến Oxford. Ở đó, nhờ sự giúp đỡ của anh trai và sự nỗ lực của bản thân, cậu được cấp học bổng. Nhưng trong kì nghỉ, thật không may – nhưng cũng có thể nói là rất may - cậu dính vào chuyện yêu đương. Cậu cùng người yêu vượt biên, sau đó đã kết hôn. Lúc ấy bạn bè cậu cho rằng cuộc đời cậu coi như bỏ đi. Lúc kết hôn, cậu không có nhà cũng không có tiền, gần như không một xu dính túi. Cậu không được cấp học bổng nữa, lại còn từ chối quyền ưu tiên của giáo đường mà vốn dĩ cậu được hưởng. Cậu bắt đầu học luật. Trong bức thư gửi một người bạn, cậu viết: “Tôi vội vã kết hôn, nhưng tôi quyết định phải làm việc chăm chỉ, nuôi người con gái mà tôi yêu thương”. Cậu đến London thuê một căn phòng nhỏ, yên tâm học luật. Ý chí của cậu kiên định, vững vàng, buổi sáng thức dậy lúc 4 giờ, học đến tận đêm khuya, nếu buồn ngủ thì đắp một khăn bông ướt lên trán. Vì quá nghèo không có cách nào để học tập dưới sự dẫn dắt của một luật sư chuyên nghiệp, cậu đã sao chép 3 tập bản thảo xét xử vụ án.

Về sau, khi vị đại thần quý tộc và thư kí của mình đi qua đây và nói: “Đây là nơi dừng chân đầu tiên của tôi. Khi tôi qua đường mua cơm tối thường chỉ có 6 xu, vì vậy bữa tối chỉ ăn một ít”. Cuối cùng cậu cũng vượt qua kì thi tư cách luật sư, nhưng phải một thời gian rất lâu sau cậu mới tìm được việc làm. Năm đầu tiên, tiền lương của cậu chỉ có 9 Ceiling. Suốt 4 năm cậu chăm chỉ làm việc, bôn ba giữa các toà án lưu động ở Bắc Bộ và toà án London, từng bước tiến lên phía trước. Khi mới bắt đầu, mặc dù ở quê hương mình, cậu cũng chỉ nhận được vài vụ kiện cáo của người nghèo, kết quả đó làm cậu thất vọng, cậu gần như quyết định bỏ sự nghiệp ở London, tìm công việc ở thành phố khác. Anh trai cậu viết thư về cho gia đình “Công việc của em chẳng biết ra sao, hết sức khó khăn!”. Nhưng cũng như may mắn thoát khỏi vận mệnh làm người học nghề ở cửa hàng tạp vụ, người công nhân sửa chữa ở mỏ than, người mục sư thôn quê, chạy thoát khỏi vận mệnh của một luật sư nông thôn.

Cuối cùng John Scotia đã có được một cơ hội thể hiện kiến thức pháp luật uyên thâm sâu rộng mà cậu đã có được nhờ việc chăm chỉ học tập của mình. Trong vụ án này, cậu nêu ra một nghị điểm pháp luật phản đối người đại diện và người mời mình uỷ thác nguyện vọng. Phán quyết của toà án nơi đó không ủng hộ cậu, nhưng sau khi kháng cáo lên toà án tối cao, ngài quý tộc Tro lật lại phán quyết trước đây, phán quyết cuối cùng ủng hộ chủ trương của Scotia. Ngày rời khỏi toà án tối cao, một luật sư đi đến vỗ vai cậu và nói: “Anh bạn trẻ, chuyện ăn mặc cả đời của cậu chẳng phải lo rồi”. Sự thật đã chứng minh lời tiên đoán hoàn toàn chính xác. Quý tộc Mansfield đã từng nói: cậu ấy không nhận án thì thôi, chứ đã nhận thì lương mỗi năm là 3000 đồng lia. Mới 32 tuổi cậu đã nhận chức cố vấn pháp luật của Hoàng gia và đảm nhận chức vụ thẩm phán tối cao của toà án lưu động Bắc Bộ, trở thành nghị sĩ của thành phố Wabiton. Mặc dù công việc những năm đầu không được như ý nhưng cậu không hề nản lòng, vẫn nỗ lực học tập, tạo cơ sở vững chắc cho sự thành công sau này. Bằng ý chí, tri thức, năng lực và sự cần mẫn, cậu đã thành công. Về sau cậu còn được bổ nhiệm làm bộ trưởng bộ tư pháp, không lâu sau đó lại được đề bạt lên chức vụ cao nhất – quý tộc đại thần nước Anh do Hoàng gia ban tặng, đã đảm nhiệm chức vụ này trong 25 năm.

NGƯỜI THẦY VĨ ĐẠI XUẤT THÂN TỪ MỘT GIA ĐÌNH BÌNH THƯỜNG

Những nhà nghệ thuật vĩ đại của nước Anh đều sinh ra từ những gia đình bình thường. Cha của Grainsborough và Bacon đều là thợ may, cha của Bali là một thủy thủ của Ai Len, cha của Markle là một người học nghề ngân hàng của Cork, cha của Oupei và Geogre Romney đều là thợ mộc, cha của West chỉ là chủ một nông trường nhỏ ở Philadenphia bang Pennsylvania, cha của Northcott là một thợ sửa chữa đồng hồ, cha của Jackson là một thủy thủ, cha của Addson là công nhân in ấn, cha của Reynolas, Wilson và Willkie đều là nhân viên văn phòng, cha của Lawrence là ông chủ quán rượu, cha của Turner là thợ cắt tóc.

Đương nhiên, cũng có một vài họa sĩ xuất thân từ những gia đình có liên quan đến nghệ thuật, nhưng địa vị không cao như Plaxman, cha của ông là một người bán mô hình thạch cao, cha của Vere Cornwall khắc họa trên đĩa trà, cha của Martin là thợ sơn xe ngựa, cha của Orville Wrighi và Gilbert đều là thợ sơn thuyền, cha của Charters Towers là một nhà điêu khắc và là một công nhân mạ vàng, cha của David Cox, Starford và Robert đều là những họa sĩ vẽ phong cảnh.

Tuy không ai biết một cách chính xác xuất thân của Shakespear nhưng không có gì nghi ngờ nữa, ông cũng từ người dân bình thường trở thành một hiền triết của một thời đại. Cha của ông là một thợ giết mổ và là chủ của một trại chăn nuôi, có người cho rằng, Shakespear thời kỳ đầu vốn là một thợ chuốt tơ của một xưởng dệt, cũng có người cho rằng ông là một nhân viên phòng truyền thống của một trường học nọ, sau đó lại làm một nhân viên văn phòng sở công chứng. Ông gần như là “một người đa tài điển hình”. Trong một truyện ngắn có liên quan đến hàng hải, ông đã dùng từ vô cùng chính xác, khiến cho mọi người nghi ngờ ông đã từng là một thủy thủ, có một mục sư nhận định, rất có thể ông là một nhân viên của khu chăn nuôi; một nhà tuyển dụng nổi tiếng lại cho rằng Shakespear là một người buôn bán ngựa; còn có người nói, Shakespear là một diễn viên, trong cuộc đời “đóng rất nhiều vai diễn”, không ngừng thu thập sự hiểu biết trong các nghề. Dù thế nào, thì ông luôn là một học sinh hoàn hảo, một người làm việc chăm chỉ. Cho đến nay, tác phẩm của ông vẫn có ảnh hưởng sâu sắc đến các mặt trong cá tính, phẩm chất đạo đức của nhân dân Anh.

Trong số những người vĩ đại có cống hiến xuất sắc cho ngành thiên văn học, chúng ta từng biết đến Kapniks – con của một bậc thầy về bánh mì Ba Lan; Kapler – con của một công nhân vệ sinh ở Đức, bản thân ông đã từng là một phục vụ bàn ở một quán cơm; Abarather đã bị bỏ rơi ở cửa cầu thang nhà thờ vào một đêm đông, sau đó được cô nhi viện nhặt về, và được một đôi vợ chồng là công nhân xưởng kính nuôi dưỡng thành người; Niuton là con của một thương nhân nhỏ, còn Laplara là con của một nông dân nghèo. Mặc dù điều kiện trưởng thành hồi trẻ của họ không tốt, nhưng qua sự cố gắng của bản thân, phát huy được tài trí thông minh, họ đã lưu danh muôn thuở, có được những thành tựu xuất sắc mà nếu có dùng tài sản của cả thế giới cũng không thể nào đổi được.

GIAN KHỔ LÀ NGƯỜI THẦY CỦA ĐỜI NGƯỜI

Nghịch cảnh có thể tạo ra cuộc sống kiên cường, nếu so sánh với giàu có thì nghèo nàn càng khiến con người trở nên kiên cường, bất khuất, tinh thần phấn chấn, sức sống dồi dào, càng có thể tôi luyện phẩm chất đạo đức và tư tưởng tình cảm cao thượng. Người giàu lòng thách thức luôn hi vọng có thể gặp một số khó khăn, họ cho rằng có như vậy mới thể hiện được phẩm chất đạo đức và năng khiếu của họ. Họ coi những khó khăn, thách thức của họ là những điều vui, từ đó có được sự cổ vũ và sức mạnh to lớn, trong khó khăn và thách thức, họ ý thức được giá trị của cuộc đời mình.

John Britten là tác giả của cuốn “Nước Anh và người đẹp xứ Wales”, ông còn viết nhiều sách kiến trúc rất có giá trị. Ông sinh ra trong một gia đình vô cùng nghèo khó ở Kingston, cha ông từng là bậc thầy về nghề làm bánh mì và là công nhân làm mạch nha, sau khi việc kinh doanh bị chèn ép, đã phát điên. Lúc đó John mới chỉ là một đứa trẻ, gần như chưa được dạy dỗ, rất may ông vẫn chưa sa ngã.

Hồi còn trẻ, ông làm việc ở chỗ chú (Clerken Werk - ông chủ quán rượu), giúp bày rượu, đóng nút chai, tích rượu nho, thoáng cái đã 5 năm trôi qua, ông đột nhiên bị chú đuổi khỏi nhà. Trong 5 năm mà ông chỉ kiếm được mấy xu, số tiền này đã đi cùng ông suốt cuộc đời lưu lạc 7 năm ròng. Ông trải qua tất cả tai nạn và bất hạnh, trong cuốn tự truyện của mình, ông viết: “Tôi sống ở một nơi bần hàn, một tuần chỉ kiếm được 18 xu, nhưng tôi đam mê học hành, tới mùa đông ở trên giường đọc sách, vì tôi không có tiền đốt bếp lò”. Ông đi bộ đến Bath, tìm được công việc coi hầm, không lâu sau ông lại đến thành phố lớn, trên người không có một xu, thậm chí tất không có mà đeo.

Cuối cùng ông cũng tìm được công việc coi hầm rượu suốt từ 7 giờ sáng tới 11 giờ đêm trong một quán rượu ở London. Trong môi trường tối đen, phải làm việc vất vả, sức khỏe của ông bắt đầu giảm sút. Sau đó ông bắt đầu theo nghề luật sư, lương mỗi tuần là 15 Ceiling. Trong những năm này, ông tranh thủ từng phút rồi rãi để luyện viết văn. Ông còn dành cả thời gian để dạo qua các cửa hàng sách, không có tiền mua thì đứng đọc ngay ở đó, bằng phương pháp này ông đã tích lũy được rất nhiều tri thức. Một năm sau, ông lại chuyển sang một văn phòng luật sư khác, lương tăng lên là 20 Ceiling/ 1 tuần, nhưng ông luôn kiên trì đọc sách học tập.

Năm 28 tuổi, ông xuất bản cuốn sách đầu tiên “Quá trình tìm việc của Pizzaro”. Từ đó đến khi qua đời, trong gần 55 năm, Britten chuyên tâm sáng tác văn học. Ông xuất bản được 87 tác phẩm, trong đó quan trọng nhất, vĩ đại nhất là tác phẩm “Phong tục tập quán cổ đại của nhà thờ Anh quốc” gồm 14 cuốn. Bộ tác phẩm này đại diện cho phong cách làm việc không biết mệt mỏi của John Britten.

Gian khổ là người thầy của đời người. Chúng ta - những người chưa từng trải qua gian khổ như John Britten, nhất định phải cẩn thận, có ý thức rèn luyện bản thân, rèn giũa phẩm chất đạo đức vững chắc cho bản thân.

CÂU CHUYỆN CỦA DRUZES “NGƯỜI THỢ ĐÓNG GIÀY”

Cha của Samue Druzes là người lao động bình thường trong khu giáo dân ở Cornall Saint Austell. Mặc dù gia cảnh khôn khó nhưng cha ông vẫn dốc hết khả năng cho cả hai con đi học với mức học phí là 1 xu/ 1 tuần. Anh trai là Jask tương đối có tài, học các môn đều tiên bộ rất nhanh, còn Samue thì như một đứa trẻ ngốc nghếch, lại nghịch ngợm, thường xuyên trốn học, tiếng xấu khắp nơi. Mới 8 tuổi, Samue đã phải lao động, làm công nhân rửa quặng sắt, một ngày kiếm được 3 xu rưỡi.

Năm 10 tuổi, ông học nghề đóng giày, ông đã ví cuộc sống ở đó: “Sống như một con cóc ở dưới một cái cào”. Ông luôn muốn chạy trốn, còn muốn làm hải tặc nữa. Theo năm tháng, hình như càng ngày ông càng ngu dốt, luôn đầu têu đi ăn trộm trái cây. Lớn lên một chút thì ông đi buôn lậu.

Khoảng 17 tuổi, khi thời gian học nghề vẫn chưa kết thúc, ông bỏ trốn. Ông muốn làm hải tặc, may mà sau khi ngủ dậy từ trong đồng cỏ, gần như tỉnh táo hơn, và rồi ngày thứ hai lại quay về học nghề.

Sau đó, Samue kiếm tiền bằng nghề sửa chữa giày ở Plymouth. Trong thời gian này ông đoạt giải thưởng trong một buổi biểu diễn gậy, có vẻ ông là một tay lão luyện tuyệt vời. Ở đây, một phần do sự mạo hiểm xui khiến, một phần vì cái lợi thúc giục, ông quyết đi buôn lậu một lần, lần này ông suýt mất mạng.

Một đêm nọ, một tin truyền khắp Krapt Holl, có một chiếc thuyền buôn lậu sắp cập bến. Nghe được tin này, tất cả những người đàn ông trong vùng - hầu như đều là tội phạm buôn lậu, lũ lượt kéo đến. Một số ở bên bờ ra tín hiệu, xử lý việc đổ hàng, số còn lại lên thuyền phụ trách việc xếp hàng.

Samue được phân vào đội hai. Hôm đó trời tối đen như mực, hàng chưa đổ được bao nhiêu thì trời nổi gió, sóng vỗ rất mạnh. Những người trên thuyền nhỏ quyết định nán lại thêm một chút. Samue cũng ở trên chiếc thuyền đó, mũ của một người bị gió thổi mất, khi người đó đưa tay ra bắt mũ, thuyền bị lật. Toàn thân ba người ướt sũng, những người khác bám chặt lấy thuyền, chiếc thuyền trôi ra biển lớn, mỗi người họ đành phải tự bơi vào bờ. Chỗ xảy ra sự cố cách bờ biển khoảng hai dặm Anh, bóng tối đặc quánh, họ phải bơi khoảng ba tiếng đồng hồ, cuối cùng cũng đến được kè đá, họ đã ở đó đến sáng. Khi người ta phát hiện, họ đã bị lạnh tê liệt khắp cơ thể, chỉ còn thở thoi thóp. Người ta lấy trên thuyền hàng xuống một thùng rượu Brandi, dùng rìu bẻ ra, rót vào miệng họ, vì thế họ mới có sức trở về nhà. Từ bờ đến nhà của Samue khoảng hai dặm Anh, đường bị phủ lớp tuyết dày.

Hồi trẻ, có thể nói là, trong đầu Samue chứa đầy những ảo tưởng mạo hiểm, một tên cướp thùng com và vườn quả, thợ sửa chữa giày, chơi gậy gỗ, phạm tội buôn lậu. May mắn là, ông kịp thời thay đổi phương hướng cuộc đời mình. Sau khi thoát chết, ông trở về Saint

Albans, tìm được một công việc, bắt đầu sống nghiêm túc. Ông thích bài giảng của tiên sĩ Adam Clark, và rồi ông dần biến thành con người khác, bắt đầu học tập. Nhìn lại quãng thời gian đó, Samue nói: “Càng đọc nhiều sách càng cảm thấy mình dốt nát, càng kích động chí lớn của bản thân. Từ đó, tôi dành hết thời gian rảnh rỗi của mình để đọc sách về mọi lĩnh vực. Vì phải làm thêm để nuôi sống bản thân nên thời gian rỗi không nhiều, tôi thường vừa ăn vừa đọc sách, mỗi bữa tôi có thể đọc được 5 đến 6 trang”. Sau khi đọc thuộc quyển sách “Lý giải luận” của Locke, tư tưởng của ông bắt đầu chuyển sang hướng triết học siêu hình “Nó đã làm tôi tỉnh lại từ trong mê muội”, ông nói, “xui khiến tôi hạ quyết tâm vứt bỏ thái độ còn đồ tôi vốn đã quen”.

Samue bắt đầu mở một tiệm sửa giày. Ban đầu tiền vốn chỉ có mấy Ceiling, nhưng dựa vào cá tính bình tĩnh và vững vàng của mình, ông đã được ông chủ xưởng bột mì ủng hộ, cho vay một khoản tiền. Công việc buôn bán nhỏ này rất thành công, chưa đầy một năm, ông đã trả hết nợ. Ông gần giống như “lập nên cơ đồ từ đôi bàn tay trắng”. Để giảm tiêu dùng, ông thường xuyên nhịn ăn tối, mong có được sự độc lập thông qua sự chăm chỉ, cần cù và tiết kiệm. Đồng thời ra sức học tập, nâng cao tư tưởng của bản thân.

Ông vừa sửa chữa giày kiếm tiền vừa nghiên cứu triết học siêu hình, ông còn đảm nhiệm chức vụ lãnh đạo của một tổ chức ở đó. Cửa hàng sửa chữa giày trở thành nơi các chính trị gia trong vùng thường xuyên qua lại. Nếu họ không đến, Samue sẽ đi thăm họ. Thời gian ban ngày của ông đều bị chính trị chiếm hết, nhưng bắt buộc phải sửa giày nên hàng ngày ông cứ làm việc tới tận khuya. Người trong thôn bàn tán về tên tội phạm buôn lậu này và lòng nhiệt huyết với chính trị của người thợ sửa giày.

Một đứa trẻ nhìn thấy ánh đèn từ cửa sổ nhà ông hắt ra liền gọi to: “Thợ đóng giày thôi, thợ đóng giày thôi, ban ngày thì đi lung tung, tối về mới làm việc”. Samue vẫn cầm cúi bận sửa giày.

Về sau ông kể chuyện này cho một người bạn, người bạn hỏi ông: “Anh không đuổi theo đứa trẻ và trói nó lại à?”

“Không, không”. Ông nói: “Tiếng hô đó giống như tiếng súng nổ bên tai tôi, tôi chết lặng vì kinh ngạc, bỏ công việc trong tay, tự nói với mình “Không sai, không sai! Tao là một thợ đóng giày thôi, nhưng sau này mày không thể nói tao như vậy nữa”.

Sau khi cuốn “Thời đại lý tính” ra mắt, Samue đã viết bài phản bác nó, việc này biến ông trở thành một nhà văn. Về sau ông xuất bản các loại sách nhỏ, tác phẩm “Luận về sự vô hình và bất hủ của tinh thần nhân loại” rất hay của ông được tái bản liên tục, được khen ngợi không ngớt. Trong thời gian rất dài ông vẫn sửa giày, vẫn bận rộn với việc tranh thủ học tập, không hề chảnh mảng. Thói quen vừa ăn cơm vừa đọc sách không hề thay đổi, sau khi lập gia đình, vợ ông thường xuyên kêu la ông om sòm: “Tập trung ăn cơm đi!” Rất nhiều tác phẩm của ông được hoàn thành bên chiếc nôi và trong tiếng khóc của con.

Do Samue không bao giờ张扬 sức thành công của mình như các tác gia trẻ tuổi khác nên rất lâu sau ông mới được công nhận là một nhà văn. Người ta thường nhìn thấy ông

thu dọn đoạn đường trước cửa, giúp những người học việc chuyển than vào mùa đông. Ông cũng không coi việc sáng tác văn học là nghề mưu sinh. Ban đầu ông nuôi sống cả nhà bằng nghề sửa chữa giày. Ông đã từng nói, chỉ tiến hành “giặt giũ văn học” trong thời gian rỗi.

Nhưng cuối cùng ông vẫn dồn hết sức vào việc sáng tác văn học. Samue từng giữ chức biên tập tạp chí Công hội, giám sát việc xuất bản những tác phẩm tôn giáo, có bài phát biểu trong “Luật đàn chủ nghĩa chiết trung”, biên tập và xuất bản một tác phẩm lịch sử rất có giá trị có liên quan đến quê hương Cornwall. Những năm cuối đời, ông tự đánh giá mình “sinh ra dưới đáy của xã hội, suốt cuộc đời cố gắng lấy sự siêng năng, tiết kiệm hết mức và những phẩm chất đạo đức cao cả để đổi lấy sự tôn trọng của mọi người. “Cảm ơn sự quan tâm của thượng đế, sự nỗ lực của tôi cuối cùng cũng có báo đáp, nguyện vọng của tôi đã được thực hiện”.

GIÀU CÓ CÒN NHIỀU KHÓ KHĂN VƯƠN MẮC HƠN CẢ NGHÈO KHÓ

Thành công không phải là chiếc bánh từ trên trời rơi xuống. Thành công là kết quả của sự cố gắng không mệt mỏi của bản thân và của thực tiễn. Bất kì thành tựu nào đều không thể có được bằng sự gian xảo, không làm mà được hưởng, người lười nhác thường không có duyên với thành công, chỉ có sự cần cù lao động và trí tuệ mới là tài sản lớn lao nhất.

Dù là những người sinh ra trong gia tộc quyền quý, những thành tựu và danh vọng của cá nhân họ chỉ có thể có được nhờ sự phấn đấu của bản thân. Đất đai và tài sản có thể thừa kế từ người cha nhưng tri thức và trí tuệ của cá nhân thì chẳng có cách nào thừa kế cả. Người có tiền có thể thuê người lao động chân tay thay cho ông ta, nhưng không ai có thể suy nghĩ giúp ông ta được, ông ta bắt mình phải suy nghĩ, phát triển trí lực và kiến thức của bản thân. Mọi người đều bình đẳng trước thành công. Bất luận sang hèn giàu nghèo, sự nỗ lực của bản thân là phương pháp duy nhất dẫn đến thành công, người giàu cũng không ngoại lệ.

Đáng tiếc là rất nhiều người có thể dũng cảm ưỡn ngực đối mặt với nghèo khổ, vui vẻ khắc phục khó khăn nhưng lại không vượt qua được sự mê hoặc của phú quý. Không phải lo ăn mặc chưa chắc đã tạo ra tính cách tử tế, có một số người sau khi đã giàu có lòng dạ lại trở nên khô cứng; những người bản chất keo kiệt bủn xỉn, vào luôn ra cúi sau khi có tiền cũng chẳng thể nào hào phóng được, hơn nữa bộ mặt tiểu nhân tự đắc càng lộ rõ hơn.

Nghèo khó sẽ làm cho những người kiên nghị càng trở nên bất khuất. Burke nói rằng: “Hoàn cảnh khó khăn là người thầy nghiêm khắc, hoàn cảnh khó khăn hiểu chúng ta hơn cả chúng ta hiểu chính mình. Giống như việc đối thủ vật ngã chúng ta có thể sẽ làm sức mạnh của chúng ta tăng lên, tạo điều kiện để chúng ta rèn luyện kĩ xảo, tóm lại đó chính là người trợ thủ đắc lực nhất của chúng ta”.

Không có cuộc sống éo le thì quá đơn điệu và vô vị, giá trị cuộc sống cũng giảm xuống mấy lần. Không ngừng đối mặt với khó khăn, không ngừng khắc phục khó khăn không chỉ rèn luyện cá tính kiên cường của con người mà còn dạy con người biết tự giúp chính mình. Vậy nên nghịch cảnh thường là người thầy hành vi tốt nhất, thường dựa vào một phương thức biến đổi ngầm để tạo nên cuộc sống.

Trên con đường thành tài thực tế của mỗi người, bản thân sự giàu có có thể gặp nhiều khó khăn lớn và khó khắc phục hơn những khó khăn của sự nghèo khó. Sau khi thoát khỏi vỏ nghèo hèn, trở nên giàu có, con người rất dễ rơi vào đồng vàng ham muốn an nhàn hưởng lạc, sống buông thả, hoang dâm, lười biếng, đây là điều tất nhiên mà bản tính tham lam của con người sẽ tạo ra.

Cha của Lagrange từng là nhà thiên văn học, nhà toán học, ông là tổng quản tài vụ của văn phòng quản lý tài sản chiến tranh Thurin, việc đầu cơ kinh doanh đã huỷ hoại tiền đồ của ông, gia đình ông lâm vào cảnh bần hàn. Nhưng Lagrange có thể thích ứng với hoàn cảnh này nên ông mới thành công trong sự nghiệp, tận hưởng danh vọng và hạnh phúc. “Nếu tôi rất giàu có”, ông nói: “có lẽ tôi đã không thể trở thành nhà toán học”.

Ý CHÍ VỮNG CHẮC HƠN ĐÌNH

Người sáng lập gia tộc Foli – Richard Foli là một trung nông nhỏ ven vùng Stunbridge thời Charles đệ nhất. Nơi đó là khu trung tâm công nghiệp luyện sắt miền trung thành phố. Richard là công nhân sản xuất đinh trong ngành này, hàng ngày quan sát thấy trình tự dùng cây sắt sản xuất đinh vô cùng chậm chạp, lãng phí nhiều thời gian và sức lao động.

Đinh nhập khẩu từ Thụy Điển giá rẻ nên đinh của khu vực Stunbridge nhanh chóng mất chỗ đứng trên thị trường. Người Thụy Điển có thể hạ thấp giá thành của đinh là vì họ đã áp dụng máy phân tách và các máy khác. Còn người Anh vẫn sử dụng những công đoạn phức tạp, công nhân phải chuẩn bị cây sắt để làm đinh.

Sau khi hiểu rõ những điều này, Foli quyết định cải cách công đoạn làm đinh. Ông đột nhiên mất tích ở Stunbridge, sau đó nhiều năm mọi người không nghe được tin tức gì về ông, ngay cả người nhà cũng không biết ông đi đâu. Foli sợ rằng không may mà thất bại, thì không còn mặt mũi nào nhìn người thân và hàng xóm, vì vậy ông không tiết lộ hướng đi của mình.

Ông có rất ít tiền, gần như một xu cũng không có, song ông vẫn tìm mọi cách để đến Hull. Ông tìm được việc làm trên một con tàu đến Thụy Điển để trả tiền vé. Đồ vật đáng tiền trên người ông chỉ là một cây đàn violon. Sau khi đến Thụy Điển ông đi xin ăn khắp nơi, đến mỏ than Dannemora ở gần vùng Uppsala (Thụy Điển). Ông là thầy giáo dạy nhạc rất giỏi và cũng là người rất lạc quan. Những người công nhân mỏ bắt đầu thích ông. Ông vào mỏ sắt làm tất cả các công việc, nắm bắt tất cả các cơ hội, quan sát tỉ mỉ, học trộm công nghệ phân tích cây sắt. Sau khi đạt được mục đích, ông lại mất tích ở mỏ sắt, những người

bạn công nhân ở mỏ sắt không biết ông đi đâu.

Ông trở về Anh. Ông kể lại quá trình từ sau khi mất tích cho Knight và một người khác ở Stunbridge nghe rồi thu góp tiền vốn của họ, xây dựng công xưởng và máy móc, áp dụng kỹ thuật phân tích cây sắt mới. Nhưng sau khi máy móc bắt đầu làm việc thì không làm sao tách được cây sắt, mọi người đều rất bực mình.

Một lần nữa Foli lại mất tích. Mọi người đều cho rằng lần này ông sẽ mất tích vĩnh viễn, nhưng ông bỏ đi lần này không phải vì sợ bị sỉ nhục và nợ nần do thất bại, ông vẫn đi tìm bí mật phân tách cây sắt. Việc này cho thấy ông có tinh thần miệt mài, kiên nhẫn.

Ông lại tới Thụy Điển, lại cùng cây violon vui vẻ xuất hiện trước mặt những người anh em công nhân mỏ, họ đều rất vui vì sự có mặt của ông. Lần này, họ phân ông đến xưởng phân tách cây sắt, họ cho rằng Foli chẳng hiểu gì, chỉ biết kéo đàn violon. Foli dần dần tìm ra bí mật thật sự của sự phân tách cây sắt.

Ông không manh động như lần đầu, kiểm tra cẩn thận cả quy trình công nghệ làm việc, phát hiện ra nguyên nhân thất bại lần trước. Ông vẽ rất nhiều tranh và ghi chép rất nhiều về những máy móc đó, mặc dù ông chưa bao giờ vẽ những bản vẽ như vậy nhưng ông vẫn tìm mọi cách để vẽ chúng. Sau khi đã tin chắc rằng sự quan sát của mình không có gì sai sót, tin chắc rằng mình đã nắm chắc sự huyền diệu của những máy móc đó, ông liền mất tích khỏi đó.

Cho dù ông mất tích bao nhiêu lần, những người quyết không chịu ngừng nghỉ khi chưa đạt được mục đích như ông chắc chắn sẽ gây sự chú ý của người khác. Ông trở về Anh, những chiếc máy đó vận hành bình thường làm mọi người kinh ngạc. Sau đó bằng kỹ thuật điều luyện và làm việc chăm chỉ, ông đã tạo ra một tài sản khổng lồ, mở rộng kinh doanh đến các vùng và thành phố khác.

KIÊN NHẪN, BỀN BỈ ĐI TÌM CHÂU MỸ

Colombo là con một công nhân dệt nghèo khổ, buộc phải nỗ lực vượt qua gian khổ để thực hiện một lý tưởng. Mọi người đều nói Trái đất là một cái đĩa, ông lại tin Trái đất hình cầu tròn và ông muốn chứng minh điều đó. Ông không ngừng đi đến các nước, miêu tả thế giới mới trong đầu óc ông cho vua các nước - một nửa khác của Trái đất ở bờ bên kia đại dương. Ông tuyên bố, mình đến đó là do chỉ dụ của Thượng đế. Thực ra ông hi vọng mình trở thành một thống đốc, một quý tộc.

Khi mới bắt đầu, ông muốn thuyết phục những đồng bào Genova của mình nhưng chẳng có người nào tình nguyện giúp ông. Ông đến Bồ Đào Nha, trình tấu kế hoạch của ông với John đệ nhị. John đệ nhị giao nó cho hội nghị, các nghị viên cười nhạo, cho rằng đó là kế hoạch lãng phí, xa xỉ, đó chỉ là kế hoạch của “Chàng ngốc nói mê”, John đệ nhị ra sức bào chữa, tiếp nhận kế hoạch của Colombo. Thế là Colombo ra biển, quốc kì Bồ Đào Nha bay cao phấp phới trên con thuyền lớn. Nhưng mưa to gió lớn làm ông phải quay lại Lisbon sau

4 ngày.

Colombo đề xuất kế hoạch của ông với chính phủ, ông đã thất bại. Song ông không hề nản chí, phát hiện ra đại lục mới đã trở thành mục tiêu không bao giờ lay chuyển trong cuộc đời ông. Ông trần trọc tìm đến Tây Ban Nha, và ông đổ bộ lên trấn Paul của Andaloia. Ông may mắn đến một tu viện nữ của Franascan gõ cửa xin nước và bánh mì.

Viện trưởng tu viện tiếp đãi người lạ này một cách nồng hậu, sau khi biết những gì ông đã trải qua, viện trưởng tu viện cổ vũ ông kiên trì lý tưởng và sắp đặt cho ông vào cung Tây Ban Nha. Quốc vương Ferdinand trình trọng tiếp kiến ông, sau khi nghe ông trình bày, Quốc vương mở cuộc họp, nghiêm túc thảo luận kế hoạch của Colombo.

Colombo không chỉ phải trả lời những chất vấn khoa học mà người khác nêu ra, mà còn phải đáp lại những lời dẫn trong “Kinh thánh”. Cuối cùng, các đại thần Tây Ban Nha tuyên bố: “Lý luận Trái đất của Colombo trái ngược với chỉ dụ của thần thánh”. Họ coi Trái đất là một cái đĩa hình tròn bằng phẳng, không biên giới, nếu ở đại dương còn tồn tại một châu lục khác thì con người chắc chắn không phải là hậu duệ của Adam. Colombo bị coi như một chàng ngốc và bị trục xuất.

Ông vẫn chạy đôn chạy đáo để thực hiện lý tưởng của mình. Ông lần lượt viết thư cho Quốc vương Anh và Pháp, nhưng đều không có hồi âm. Năm 1492 Louise giới thiệu ông với nữ vương Tây Ban Nha Isabella. Nữ vương rất tin vào sự nghiệp của Colombo, hết sức ủng hộ ông, thậm chí còn tham gia vào công việc này. Họ dùng 3 chiếc thuyền buồm nhỏ nhẹ, nhanh chóng tập hợp thành một hạm đội, trong đó chỉ có một cái được lắp đặt boong. Ngày 3/8/1492 Colombo nhổ neo rời cảng Pavlof. Ông đã đương đầu với sự ngu dốt của con người rất lâu, bây giờ phải tìm cách chiến thắng tâm lý mê tín của các thủy thủ. Vì việc này ông phải phấn đấu lâu dài và khó khăn quá sức tưởng tượng. Sự thần bí của đại dương mênh mông trở nên huyền ảo, sâu thẳm mức không thể nào đoán được, nguy cơ thiếu đồ ăn nghiêm trọng có thể xuất hiện bất cứ lúc nào, những tuyến đường hàng hải dài vô tận, im hơi lặng tiếng, lạnh lẽo và cô đơn, hi vọng tìm thấy lục địa mới của họ lần lượt tan vỡ. Trong cảnh ngộ này, trong đám thủy thủ đã nhiều lần xảy ra bạo động, Colombo phải hoà giải xung đột. 70 ngày hành trình trên biển, cuối cùng họ đã phát hiện ra lục địa mới. Về sau lục địa này được đặt tên là quần đảo San Salva. Cu Ba và đảo Haiti lần lượt được tìm thấy. Colombo lấy danh nghĩa Hoàng hậu và Quốc vương Tây Ban Nha chiếm lĩnh chúng. Họ xây dựng lô cốt trên đảo Haiti, một quan tư lệnh và một số tùy tùng ở lại, Colombo lãnh đạo đội thuyền quay trở về Tây Ban Nha.

Ông nhận được sự đón tiếp vô cùng nhiệt liệt, thanh danh lừng lẫy, không chỉ người Tây Ban Nha mà cả thế giới đều biết đến ông. Ông ở Tây Ban Nha không bao lâu lại nhổ neo lần nữa, đi tìm châu Mỹ. Lần này có 14 chiếc thuyền buồm nhỏ và 3 chiếc thuyền lớn, gồm 1200 người, trong đó có một số quý tộc khao khát vàng. Họ phát hiện ra Gaurda, Jamaica, khảo sát Santo Domingo và Cu Ba. Nhưng vàng trong mộng tưởng của bọn quý tộc không xuất hiện, họ thất vọng, bắt đầu gây chuyện, xung đột đổ máu xảy ra. Colombo muốn cổ vũ tinh thần chiến đấu của tất cả mọi người nhưng uổng công vô ích, bọn họ khinh thường

Colombo, coi ông là kẻ xấu xa gây nên bi kịch này.

Colombo lần thứ hai quay về Tây Ban Nha, không nhận được sự hoan nghênh như lần trước, những người thống trị Tây Ban Nha tò mò tiếp đãi ông nhưng ít nhiều cũng có chút lãnh đạm. Colombo thấy các triều thần sinh lòng đố kỵ rất lớn với ông. Dù thế nào ông vẫn bắt đầu sự mạo hiểm lần thứ 3. Họ đi trên 6 chiếc thuyền lớn, tiếp tục đi tìm đại lục mới. Lần này họ phát hiện ra châu Mỹ, biển Caribe và nhiều đảo khác. Cùng lúc đó, thổ dân Santo Domingo không chịu nổi sự thống trị tàn khốc của người Tây Ban Nha nên bắt đầu tạo phản, thực dân Tây Ban Nha cũng phát sinh xung đột nội bộ. Trước tình hình này, Colombo hết sức đau khổ, ông viết thư đôn đốc Quốc vương cử quan viên và thẩm phán đến Santo Domingo tiến hành quản lý chính trị có hiệu quả.

Trước sự xui giục của bọn quan nịnh thần triều đình và tiểu nhân đố kỵ, Quốc vương phái Podgorny đi Santo Domingo thống trị đại lục mới, cho hắn thu tóm hết quyền lực. Con người này không phải là một thẩm phán công bằng, hắn là một đao phủ tàn bạo. Khi đặt chân lên đại lục mới, việc đầu tiên hắn làm là tống Colombo và hai anh em của ông vào nhà lao, sau đó sai người dẫn giải họ về Tây Ban Nha. Toàn thân Colombo bị trói bằng dây xích, bị áp tải lên thuyền như một tội phạm. Trên đường đi, Friedrich đồng cảm với số phận bất hạnh của nhà hàng hải vĩ đại này nên đề nghị tháo xích cho ông, nhưng Colombo nói: “Không cần đâu, đây là sự báo đáp của Tây Ban Nha đối với sự nỗ lực làm việc của tôi, tôi muốn giữ nó lại làm kỉ niệm!”. Sau này Ferande con của Colombo nói: “Tôi thường thấy cha tôi đặt những mắt xích này trong tủ, ông còn dặn dò phải mai táng những vật này cùng ông”.

Sau khi thuyền quay về Tây Ban Nha, Quốc vương và Hoàng hậu cảm thấy xấu hổ vì hành động của Podgorny, hạ lệnh phóng thích Colombo. Colombo phần nộ nói: “Thế giới này đã đem lại cho tôi trăm nghìn khó khăn trắc trở, cho đến hôm nay tôi đã hoàn toàn chiến thắng chúng. Nhưng tôi lại không thể bảo vệ mình, tôi đã không thể dùng vũ lực, cũng không thể dùng tinh thần để bảo vệ. Từ đầu đến cuối họ đều đối xử với tôi thật dã man”.

Tuy vậy, sự nhiệt tình và tinh thần cao thượng của Colombo đã luôn tràn ngập trên đại dương bao la. Ông cố gắng có được cơ hội nhổ neo lần thứ 4. Lần này ông muốn mang lại cuộc sống giàu có cho người dân Tây Ban Nha. Ông phát hiện ra hòn đảo Jilonna, ông đi vòng quanh bờ biển Hodura, Nicaragua, Panama, cuối cùng thả neo ở lục địa Wigtown, phát hiện ra mỏ vàng trong mạch núi.

Ông muốn tìm một mảnh đất thực dân trên lưu vực sông Mulan, song lại gặp phải gió rất mạnh, thuyền của ông sắp vỡ, buộc phải đến Santo Domingo sửa chữa thuyền. Vì mệt mỏi và đau khổ, ông đã già khom đi, chân chậm mắt mờ, kiệt sức, tinh thần cũng mệt mỏi quá độ. Những thủy thủ trên thuyền phản bội ông, khi biết tính mạng mình đang bị uy hiếp, ông cũng không thể chống trả lại, không ai giúp đỡ ông. Lúc này lục địa bỗng dưng xuất hiện trong tầm mắt mọi người, cuối cùng ông đến Santo Domingo an toàn.

Ông nói: “Không sao cả, đây là số phận”.

III. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VIỆC KHÔNG ĐƯỢC ĐÚNG ĐẦU

NGƯỜI ƯU TÚ NHẤT CHÍNH LÀ BẠN

Tin vào chính mình, bạn mới có thể trở thành người ưu tú nhất.

Có một truyền thuyết gây xúc động lòng người: Nhà triết học lớn người Hy Lạp cổ Socrates trước lúc lâm chung có một nỗi hối tiếc lớn - trợ thủ đắc lực nhiều năm của ông trong hơn nửa năm vẫn không thể tìm cho ông một học trò ưu tú nhất.

Chuyện là thế này: Socrates lúc gần đất xa trời biết mình không còn nhiều thời gian nên muốn khảo nghiệm và chỉ bảo người trợ thủ lúc bình thường xem ra rất tuyệt vời của ông. Ông gọi người trợ thủ lại bên giường và dặn dò: “Ngọn nến của tôi không còn nhiều nữa, phải tìm một cây nến khác thắp tiếp, anh hiểu ý của tôi không?”.

“Hiểu ạ!”. Người trợ thủ vội nói “Tư tưởng của ông chiếu rọi và lưu truyền mãi mãi...”

“Nhưng,” Socrates chậm rãi nói: “Tôi cần một người kế tục ưu tú, anh ta không những phải có trí tuệ khá tốt mà còn phải có đủ tự tin và dũng khí hơn người... Người như thế đến nay tôi vẫn chưa gặp, anh giúp tôi tìm và phát hiện ra được không?”.

“Được ạ, được ạ”. Trợ thủ rất ngoan ngoãn, kính cẩn đáp: “Tôi nhất định sẽ dốc sức tìm kiếm, không phụ sự dịu dặt và tín nhiệm của ông”.

Socrates mỉm cười, không nói gì thêm.

Người trợ thủ trung thành và cẩn mẫn, không sợ vất vả bắt đầu tìm kiếm khắp nơi. Nhưng những người anh dẫn đến, từng người từng người đều bị Socrates từ chối khéo. Một lần, lại uống công tôn sức, anh uể oải quay lại giường bệnh của Socrates, Socrates đang bệnh trầm trọng, cố gượng ngồi dậy, vỗ vai người trợ thủ nói: “Thật vất vả cho anh, song những người anh tìm đến kì thực chưa bằng anh...”.

Socrates cười, không nói nữa.

Nửa năm sau, Socrates thấy mình sắp từ giã cõi đời, người ưu tú nhất thì vẫn chưa tuyển chọn được. Người trợ thủ vô cùng hổ thẹn, ngồi bên giường bệnh, nước mắt ròng ròng, giọng nặng nề nói: “Tôi thực sự có lỗi với ông, đã làm ông thất vọng”.

“Người thất vọng là tôi, người có lỗi lại là chính anh”. Socrates nói đến đây, hết sức thất vọng nhắm mắt lại, ngừng lại hồi lâu rồi lại buồn bã nói: “Người ưu tú nhất vốn chính là anh, chỉ vì anh không dám tin vào chính mình, bỏ qua mình, không biết khám phá và trọng dụng bản thân...”. Chưa nói hết, nhà triết học nổi tiếng một thời đã vĩnh viễn rời xa thế giới mà ông từng quan tâm tha thiết.

Người trợ thủ vô cùng ân hận, tự trách mình đến hết đời.

Tuy đây chỉ là một truyền thuyết, nhưng ngụ ý sâu sắc trong đó khiến mỗi chúng ta thấm thía đến tận bây giờ.

Để không dẫm lên vết xe đổ của người trợ thủ đó, mỗi người hướng tới thành công, không cam chịu chìm đắm trong cảnh khổ, đều nên nhớ kĩ câu danh ngôn chí lí của nhà hiền triết này: “Người ưu tú nhất chính là bạn!”.

HOÀN MỸ VĨNH VIỄN KHÔNG THỂ TRỞ THÀNH HIỆN THỰC

Cuộc đời không có gì hoàn hảo, hoàn mỹ chỉ tồn tại trong lý tưởng. Trong cuộc sống đâu đâu cũng có nuối tiếc mới là cuộc sống thực sự. Vì vậy con người không thể hao tâm tổn sức theo đuổi cái “hoàn mỹ” đó, như thế có thể sẽ để lại cho chúng ta càng nhiều hối tiếc.

Một thanh niên tên Ivan, đọc tác phẩm của Chekhov có đoạn “Nếu đoạn đã trải qua chỉ là bản nháp, có cơ hội sao chép thì tốt biết bao”. Câu nói này khiến anh hứng thú làm một bản báo cáo trình lên Thượng đế, xin cho làm thí điểm với chính mình.

Trầm tư một lúc, Thượng đế nhìn lên danh tiếng của Chekhov và ý định không lay chuyển của Ivan, quyết định để Ivan thử tìm bạn đời.

Đến tuổi kết hôn, Ivan gặp một cô gái xinh đẹp tuyệt đỉnh, cô gái cũng xiêu lòng với anh, Ivan cảm thấy vô cùng lí tưởng, họ nhanh chóng kết thành vợ chồng.

Không lâu sau Ivan phát hiện cô gái tuy xinh đẹp nhưng hề nói chuyện là “không còn biết biên giới ở đâu”, hề làm việc là “lật thuyền”, hai tâm hồn không đồng điệu, anh coi cuộc hôn nhân đầu tiên này là bản nháp, thế là: bỏ.

Vợ hai của Ivan không chỉ xinh đẹp tuyệt vời mà còn hết sức thông minh và giỏi giang. Nhưng cũng không lâu sau, anh thấy rằng cô gái này rất khó tính, quá cá tính. Thông minh trở thành “vũ khí lợi hại” để cô châm chọc Ivan, tài năng trở thành phương tiện để cô lừa dối Ivan, anh không giống chồng cô mà giống trâu ngựa, công cụ của cô. Ivan không thể nào chịu nổi sự giày vò này, anh cầu cứu Thượng đế, đã cho phép đời người có bản nháp thì hãy cho hẳn ba bản.

Thượng đế mỉm cười, chấp nhận.

Lần thứ 3 Ivan thành thân, ưu điểm của cô vợ ba còn thêm tính tình vui vẻ. Sau lễ cưới hai người rất thắm thiết, hoà thuận. Được nửa năm, cô vợ yêu bỗng dưng mắc bệnh liệt giường, khuôn mặt vàng vọt lấy đi vẻ trẻ trung, xinh đẹp của cô, tài năng bây giờ như mặt trăng dưới nước, thông minh cũng không còn gì dùng, tất cả chỉ còn lại tính nét hiền hoà không chút quyền rũ.

Xét từ góc độ đạo nghĩa, Ivan phải trọn đời trung thuỷ, nhưng xét từ góc độ cuộc sống thì thực sự anh là người vô cùng bất hạnh. Đời người chỉ có một lần, một lần hết sức quý giá, anh ta muốn thử xem có thể được một lần “nháp” và “sao chép” hay không. Thượng đế cau mặt có vẻ giận dữ nhưng muốn thử nghiệm nên đã rộng lòng cho anh ta làm lại.

Trải qua mấy lần giầy vò, Ivan đã chín chắn hơn, cuối cùng cũng đã chọn được một thanh nữ “thiên sứ” trẻ trung, xinh đẹp, giỏi giang, ngoan ngoãn, khoẻ mạnh, hoàn hảo. Anh hết sức hài lòng, đang muốn báo cáo thành công với Thượng đế, ca ngợi Chekhov biết nhìn xa trông rộng, nào ngờ “thiên sứ” trở mặt, cô cho rằng Ivan là người đàn ông phóng đãng, lòng chim dạ cá, tham lam vô độ, ngay cả người vợ bệnh nặng cũng không chăm sóc, cô đề nghị huỷ bỏ hôn ước.

Thượng đế vô cùng khó xử, song để đảm bảo lần thí điểm của Ivan suôn sẻ nên chưa cho phép.

“Thiên sứ” nói: “Nhiều người chúng thần bị Ivan làm bản nháp, nếu mở rộng thí nghiệm, lẽ nào chúng thần không có cơ hội nháp và sao chép sao?” Ivan lòng đầy hoài nghi, đang tần ngần đứng giữa đường đời bỗng thấy một cái biển chỉ đường mới dựng lên, nó do Chekhov II viết: “Hoàn mỹ là lí tưởng cho phép bạn sửa 10 lần cũng không có nuôi tiếc!”

THÀ LÀM CẤP PHÓ CÒN HƠN LÀM CẤP TRƯỞNG

Nếu có thể chịu khó làm “phó”, khi có đầy đủ điều kiện chủ quan và khách quan, tự nhiên sẽ trở thành “trưởng”, “trưởng” lúc này mới là “trưởng” thực sự.

Ông Đường là bạn của tác giả, được làm cha của một cô bé và cậu bé sinh đôi. Hai đứa bé đều rất đáng yêu, có điều khi lớn lên tính cách rất khác nhau. Cậu bé đi học về đến nhà, phấn khởi khoe với cha: “Ba ơi con được bầu là học sinh giỏi! Ba nhìn này, con còn được nhận một bông hồng nhỏ nữa!”.

“Con trai ba rất xứng đáng!”. Ông Đường vui vẻ xoa đầu con trai và khen ngợi nó. Sau đó, theo thói quen ông hỏi: “Con trai, ở lớp con số bạn được bầu là học sinh giỏi không nhiều chứ?”.

“Mọi người đều được bầu là học sinh giỏi hết!”. Cậu bé hí hửng đáp.

Ông Đường nghe xong nét mặt vui vẻ lập tức biến đầu mắt.

Lần khác, cậu bé tham gia thi chạy điền kinh ở trường, lượt chạy 400m cậu bé về nhì. Lúc về nhà, cậu bé đem phần thưởng về khoe với cha, hồn hển miêu tả lại quang cảnh cuộc thi “hồi hộp” ấy. Ông Đường nhìn cậu con mặt mày hớn hở, ngạc nhiên hỏi: “Con yêu, chẳng phải lần thi chạy nào con cũng được về nhất sao? Lần này chỉ về nhì sao con lại vui như vậy?”.

“Ba à, ba không biết rồi, bạn về nhất ấy bị con đuổi gáp quá, thi xong thì nằm rạp rồi!”.

Trẻ con vốn không hiểu sự bằng người lớn chúng ta, song chúng lại biết nghĩ làm thế nào mới là vui nhất, lẽ nào điều này không đáng để chúng ta học sao?”.

Bạn hãy thử làm trẻ con lần nữa xem, dù thật đáng cười nhưng nó lại có thể khiến tâm hồn đã bị vẩn đục bởi bụi đời của chúng ta tìm thấy một vài rung cảm mới mẻ.

Cô con gái của ông Đường bản tính tranh đua hiếu thắng. Hôm nào cũng phải đến trường sớm nhất, vào lớp đầu tiên, mỗi buổi sáng đi học cùng em trai thì nhất định phải được đi phía trước, không bao giờ cho phép cậu em “vượt mặt”.

Tác giả hỏi cô bé lí do tại sao. Cô bé cười e thẹn trả lời câu hỏi này. Thì ra, thành tích học tập của cô bé luôn đứng đầu lớp, vẻ ngoài cũng xinh xắn, ở nhà lại lớn hơn cậu em, cô bé rất thích mùi vị của “số 1”. Một lần vào tết dương lịch, hai chị em vừa đến lớp, cậu em thấy có quả bóng màu trong phòng học, quên quy định “cấm vượt mặt”, xông ngay vào trước, sau đó quay đầu lại nhìn chị, nở nụ cười chiến thắng. Ánh hào quang rực rỡ của cô bé đột ngột biến mất, lòng cô đau âm ỉ. Cô bé nuốt nước mắt hỏi: “Số 1 là của chị, sao em có thể...”. Cô bé không nói tiếp được nữa, ngay cả “số 1” trong việc này cô bé cũng không muốn mất.

Mấy năm được đọc bài phỏng vấn các nhân vật IT(Information Technology), người được phỏng vấn là ông chủ công ty máy tính. Khi ông nhắc đến vấn đề so sánh công ty nào lớn công ty nào nhỏ giữa công ty của ông và một công ty khác, ông nói ông không muốn so bì với công ty đó, mà cũng không cần phải so bì, ông nhấn mạnh rằng ông áp dụng “chính sách về nhì”. Ông cho biết, làm “sếp” không dễ, vì dù về các mặt nghiên cứu phát minh, tiêu thụ, nhân viên, thiết bị đã mạnh hơn người ta, nhưng sẽ luôn lo lắng vì sợ người ta vượt qua, do đó phải không ngừng mở rộng đầu tư; nói cách khác là phải tốn rất nhiều sức lực để duy trì địa vị “sếp”. Ông cho rằng như thế quá khổ sở, ngoài ra khi có vấn đề xảy ra, không những chức “sếp” không giữ được, ngay cả muốn làm “phó” cũng không được.

Đây chỉ là suy nghĩ của cá nhân ông ta, vì không phải làm “sếp” nhất định sẽ vất vả, có người làm rất nhẹ nhàng, thoải mái, vì vậy làm “sếp”, “trợ lí” hay “cấp dưới” hoàn toàn chỉ là vấn đề quan niệm. Song điều ông chủ này nói ra cũng là một thực tế - người làm “trưởng” phải tốn rất nhiều công sức để duy trì địa vị “trưởng”.

Không chỉ ở lĩnh vực kinh doanh như vậy, đi làm để lĩnh lương cũng thế. Chủ quản là

“trưởng” của cơ quan, để giữ được chức vị của mình, ông ta không những phải cố gắng lãnh đạo cấp dưới, còn phải xây dựng mối quan hệ tốt với cấp trên. Khi có thành tích, đương nhiên công lao đầu tiên thuộc về chủ quản, nhưng lúc có sự cố thì chủ quản cũng phải đứng ra hứng chịu đầu tiên. Phó chủ quản thì không gặp nhiều phiền phức như thế, bên ngoài có vẻ không oai bằng chủ quản, nhưng do phía trên đã có chủ quản “che mưa chắn gió” nên có thể tránh được nhiều vất vả.

Vì thế rất nhiều người thà làm phó chứ không muốn làm chủ quản. Có người lúc làm phó thì không có chuyện gì xảy ra, vừa lên làm chủ quản liền bị đổ bệnh, từ đó có thể thấy cái khó của người làm “trưởng”.

Nói nhiều như vậy, tác giả không có ý bảo bạn đừng làm “trưởng”, tác giả cho rằng, nếu bạn có bản lĩnh làm “trưởng” lại có hứng thú và cơ hội làm “trưởng” thì cứ làm đi. Nhưng nếu bạn tự thấy năng lực có hạn, có tính hay chán thì có cơ hội cũng đừng làm, vì làm tốt thì không sao, nếu không làm tốt thì trong chốc lát bạn sẽ biến thành cấp dưới của cấp dưới, không những đây là đòn giáng vào bạn, mà còn gây ra những lời phê phán kiểu: “anh ta, không chấp nhận được”, “anh ta bị ‘hạ đài’ rồi, nghe nói vô cùng thảm hại”... Những lời tán này đều không có lợi cho bạn. Khi bạn từ chức “trưởng” trượt xuống sẽ có người “giật đồ bìm leo”, thế là vốn còn có thể làm “phó” thì lúc đó chỉ muốn làm cấp dưới của cấp dưới cũng không nổi. Trong kinh doanh doanh nghiệp, một khi vị trí “lão long đầu” không giữ được sẽ để lại cho người ta ấn tượng “công ty... sập rồi”, thế là bình bại như núi đổ, muốn ra sức ghì nén sóng cả, e rằng không dễ chút nào. Con đường của người làm “trưởng” thực sự là con đường không có lối về! Cho nên, làm “phó” quả thực cũng có điểm thực tế của nó, đây cũng là nguyên nhân vì sao nhiều người thà làm “phó” chứ không muốn làm “trưởng”.

Thực ra, làm “phó” còn có điểm tốt của nó: lặng lẽ quan sát ông “trưởng” xây đắp, củng cố, duy trì địa vị của ông ta như thế nào, thành công và thất bại của ông ta đều có thể làm kinh nghiệm và tiêu chí của bạn; có thể nhân cơ hội này bồi dưỡng thực lực của mình để đón nhận cơ hội làm “trưởng” (nếu bạn có mong muốn làm “trưởng”); vì không ở vị trí “trưởng” nên không cần quá vội vã dẫn đến tâm lý lo lắng nặng nề, không cần ép mình làm những việc lực bất tòng tâm, bạn có thể bảo toàn bản thân, đồng thời có thể giảm thiểu xác suất thất bại.

Tóm lại, làm việc hay kinh doanh, dù bắt đầu từ cấp “phó” hay nhân viên quen cũng chẳng hề gì, có điều ban đầu không nên làm “trưởng” ngay.

BẮT ĐẦU LẠI, GIÀNH VỊ TRÍ SỐ 1

Nếu bạn có tính hiếu thắng, không cam chịu cái tầm thường cũng không cần phải lo nghĩ, địa vị cao hay thấp chỉ là tiêu chuẩn xét đoán khác nhau. Chỉ cần bạn muốn thay đổi góc độ làm việc, bạn có thể chiếm ưu thế, được xếp vào vị trí đầu tiên.

Có một cô bé học tiểu học, ngày nào cũng đến trường sớm nhất, vào lớp đầu tiên, đợi

ngày mới bắt đầu. Một hôm trên đường, các bạn học gặp và hỏi cô bé sao ngày nào cũng đến trường sớm thế, cô bé cười e thẹn trả lời câu hỏi này.

Thành tích học tập chẳng ra sao cả, đáng vẽ cũng bình thường. Cô chưa bao giờ biết vị của “số 1” thế nào. Một ngày kia cô phát hiện ra rằng khi cô đến lớp đầu tiên sẽ có được niềm vui thích giống như đạt được vị trí “số 1”. Cô bé rất sung sướng, nảy sinh sự mong đợi.

Cô vừa đi vừa tiết lộ bí mật nhỏ với các bạn cùng học, khắp cơ thể phát ra ánh sáng chói lọi của sự mong đợi và vui sướng. Đến gần lớp học, trong lòng cô thậm chí còn trào dâng cảm giác hưng phấn, khoái chí... Có lẽ trong cuộc sống hiện thực, bạn cũng là người vốn không có duyên với “số 1”, thấy người khác tỏ ra rất xuất sắc, mình chỉ đứng ở nơi xa vời sau họ, bạn sao có thể giữ được tâm lý cân bằng chứ?

Tiểu Tạ là một thanh niên tràn đầy nhiệt huyết, tài hoa vượt trội, thường là điểm nóng trong toàn thể xã hội, khiến mọi người chú ý. Những người quen biết Tiểu Tạ hầu như đều cảm nhận được sự cống hiến nhiệt tình của anh. Khi được biết anh có bạn gái, một người bạn hỏi đùa: “Bây giờ trong tim anh, tôi được xếp thứ mấy?”. Anh không suy nghĩ, trả lời ngay: “Số 1”. Người bạn nhìn anh hoài nghi: “Sao thế được, bạn gái anh phải xếp vị trí số 1 chứ?”. Tiểu Tạ cười lém lỉnh, nói: “Đương nhiên anh xếp số 1, chỉ có điều là ở hàng khác mà thôi”.

Trong cuộc sống, trong công việc, ai cũng mong giành được vị trí hàng đầu, kì thực muốn lấy được “số 1” cũng rất dễ, vấn đề là bạn có bằng lòng thay đổi góc độ hay không - chỉ cần mở đầu một hàng khác, mỗi người đều có thể lấy được “số 1”.

KHÔNG BẰNG NGƯỜI KHÁC, DÁM THỪA NHẬN THIẾU SÓT CỦA MÌNH

Rất nhiều người thường nghĩ mình không bằng người khác ở nhiều lĩnh vực. Làm việc nhà không cần mẫn, không thành thạo bằng bà nội trợ; ở cơ quan thì không giỏi xem mặt xét lời bằng đồng nghiệp; đối nhân xử thế thậm chí không bằng đứa bé 12 tuổi; nắm vững và vận dụng tri thức mới thì không theo kịp tốc độ nhanh nhạy của người trẻ; gặp chuyện phức tạp thì thiếu kinh nghiệm, sự từng trải; khủng khiếp nhất là gặp tình huống cấp bách lại thiếu khả năng ứng biến, phản ứng chậm chạp lù đù, thậm chí trong việc rõ ràng đã nắm chắc phần thắng lại cũng thua thê thảm.

Có người từng dương dương tự đắc nói với tác giả: “Ông không cần đôi co với tôi, ông hoàn toàn không cãi nổi với tôi đâu. Ông thích cãi thì chắc chắn thua”. Nghĩ cũng phải. Ăn nói ngắc ngứ, gặp phải chuyện khẩn cấp sẽ bị đơ lười cứng họng, mất khả năng suy xét, quên hết điểm trọng tâm của sự việc và điểm mấu chốt để thắng đối phương, ngơ ngác để thanh thế của đối phương lấn át, thực sự bất lực. Nhớ lại lời dạy bảo của bà ngoại hồi còn nhỏ quả là những lời vàng ngọc: đã nói phải có lí, đã đẩy phải đổ. Ở đời lắm chuyện thị phi hay không còn phải xem bạn nói năng thế nào, nói với đối tượng nào.

Giọng nói để ở mức thấp nhất, tâm trạng luyện tới mức bình tĩnh nhất, trải qua vài trận bão táp, vài vòng trầm luân, trắc trở, dần dần, tác giả cũng hiểu ra rằng, một người không thể thắng người khác ở khắp nơi. Có được tất có mất, tất cả đều đủ cả, bạn có thể gặp nhiều tai họa không ngờ hơn nữa. Người đeo bệnh cả đời sẽ yên lòng hưởng thọ trời cho, người không bệnh tật, đầy sức sống thường bị tai họa ập đến đột ngột, không sao đề phòng nổi. Vận mệnh vốn bất thường, làm gì cũng phải để lại lối thoát.

Thực ra, xét từ góc độ khác, thừa nhận mình không bằng người khác ở chừng mực nào đó cũng là tự tin. Chỉ có dám thừa nhận mình thua kém người mới có thể thắng người. Vô quýt dày có móng tay nhọn, một người sao có thể thắng mọi người ở mọi lúc, mọi nơi chứ? Mỗi người đều có ưu điểm, ưu thế riêng của mình, cũng đều có thiếu sót, yếu điểm riêng, biết khai thác điểm mạnh, khắc phục điểm yếu mới là người nhanh trí, lấy nhược điểm tồi tệ nhất của mình đối chọi với người khác để rèn luyện bản lĩnh cừ nhất. Con người có nhiều tiềm năng và ưu thế, nhưng bạn không thể có cơ hội phát huy ra ở mọi nơi; ở chỗ bạn không dùng sức, không cần được chú ý, tất nhiên bạn sẽ không bằng người dùng hết sức mạnh ở chỗ đó. Sức lực của bạn có hạn, cơ hội cũng có hạn, vì vậy nơi bạn bằng được người khác chắc chắn vô cùng ít ỏi, còn nơi bạn không bằng người khác thì nhiều vô kể. Phải hiểu rõ điều này bạn mới ung dung, thoải mái, mới có thể thực sự bằng người khác.

KHÔNG NHẤT THIẾT CỨ PHẢI TRỞ THÀNH NGƯỜI GIỎI NHẤT

Có người thích theo đuổi sự hoàn mỹ, việc gì cũng bới móc đến cùng, xoi mói người khác, mổ xẻ chính mình. Trên thực tế, cuộc sống của họ rất khổ, phần lớn nỗi khổ của họ đều do suy nghĩ sai lầm gây ra, điều này có nghĩa là: vì người yêu chúng ta, chúng ta càng phải theo đuổi sự hoàn mỹ.

Làm việc gì cũng đòi hỏi phải hoàn mỹ, không sai sót, bạn sẽ bị gánh nặng tâm lý làm mất vui, mọi bất hạnh có lẽ đều do việc theo đuổi hoàn mỹ gây ra. Trên đời không có cái gì trọn vẹn tốt đẹp cả, có sao phải khắt khe với mọi thứ; hơn nữa hoàn mỹ tuyệt đối không có thực, theo đuổi hoàn mỹ quá đà sẽ vô cùng đau khổ. Phải tin rằng hoàn mỹ là tương đối, quan trọng là biết hoàn thiện bản thân bằng nỗ lực của chính mình. Cuộc sống đi cùng chúng ta không thể hoàn mỹ, song tình yêu của chúng ta có thể thay đổi tất cả.

Trên sân thi đấu của cuộc đời, không nên coi đường va quệt là vẻ vang nhất. Người đứng đầu có lẽ lại yếu ớt, đã ném mùi vị ở trên nhiều người, nếu bị rớt xuống, cảm giác sẽ rất thâm. Trong mỗi giai đoạn của cuộc đời, sự mê hoặc của “số 1” luôn ở trước mắt, vì thế cuộc đời sẽ biến thành khổ sai.

Người đứng ở vị trí hàng đầu chưa chắc đã là người chiến thắng, mỗi vị trí “hàng đầu” chỉ là vinh dự nhất thời, không êm xuôi cả đời được. Người muốn tranh “số 1” luôn phải nhằm vào đối thủ, để lấy được “số 1” có lẽ phải dùng rất nhiều thủ đoạn hèn hạ. Có lẽ chiến

dịch nào bạn cũng thắng, nhưng cứ đêm đêm tĩnh mịch, từng vết thương làm bạn rùng mình. Có sao cứ phải lấy “số 1” làm giải thưởng cho cuộc đời chứ? Mỗi người chúng ta chẳng qua chỉ chạy thi với chính mình trên đường đời dài dằng dặc, theo đuổi cái tốt hơn sẽ tốt hơn theo đuổi cái tốt nhất.

“Anh hùng chỉ làm những việc anh ta có thể làm”. Trên thực tế, một người dù làm việc gì, đều có mức độ cao nhất mà anh ta có thể đạt được, chứ không nhất thiết phải bắt mình vượt trội hơn người nào đó. Chỉ cần cố hết khả năng, không hổ thẹn với lòng mình, kết quả đạt đến độ cao bao nhiêu không quan trọng. Sống trên đời, mục tiêu đặt ra có thể cao một chút, song trong cuộc sống hiện thực, có thể kịp thời hiểu và thừa nhận hạn chế của mình, tiếp nhận nó, như thế sẽ thấy tinh táo hơn, trong thời khắc cần thiết có thể kịp thời quay bánh lái, tăng cường khả năng điều khiển cuộc đời. Như vậy trong quãng đời ngắn ngủi của mình, bạn có thể gặt hái nhiều thành tích lớn hơn, sống đầy đủ hơn, tràn đầy sức sống hơn.

Trên thương trường cũng vậy, ví dụ, một công ty cho thuê xe ở Mỹ suốt nhiều năm chỉ đứng vị trí thứ hai, nhưng lại được đánh giá rất cao. Công ty này kinh doanh vốn không phát đạt do nhân viên thừa thãi, thái độ làm việc của nhân viên uể oải, xe cho thuê thì vừa xấu vừa bẩn, bị chế giễu là “xe của tù nhân trốn trại”, tai tiếng đến thế, tại sao lại không có nguy cơ đóng cửa? Trái lại, thị trường của công ty này vẫn chiếm tỉ lệ không thấp, vẫn đứng thứ hai, chỉ có điều là kém xa tỉ lệ thị trường của công ty đứng thứ nhất và nhỉnh hơn công ty đứng thứ ba một chút (công ty đứng thứ 3 đang bám theo sát nút).

Về sau công ty tuyển ông Sidor có biệt danh “thần kinh doanh” làm thủ lĩnh. Sau khi nhậm chức, ông tiến hành cải cách lớn trong nội bộ công ty, trước tiên là áp dụng phương thức chú trọng thưởng phạt, nâng cao ý thức và trình độ phục vụ của nhân viên, tiếp đó ông bỏ ra nhiều tiền tìm công ty quảng cáo để quảng cáo hình ảnh của công ty.

Sau khi điều tra và tính toán, bậc thầy quảng cáo Pecbakha nói với Sidor: quảng cáo thì phải nói thật, thẳng thắn với mọi người - tôi xếp thứ hai trong ngành cho thuê xe.

Ông Sidor rất hoài nghi: “Chúng tôi đứng thứ hai, tại sao người ta vẫn thuê xe của chúng tôi?”.

Đáp án là: “Chúng tôi cần cố gắng hơn nữa”.

Ông Sidor chấp nhận quảng cáo này, sau đó truyền phát tới công chúng, thẳng thắn, không hề dấu giếm: “Bản thân còn kém, vì vậy phải cố gắng hơn nữa”. Như thế không chỉ nhắc nhở nhân viên công ty, về phía khách hàng, họ thấy được một công ty nỗ lực vươn lên, thấy cả được sự thay đổi của nó. Không lâu sau, hoạt động của công ty nóng lên nhanh chóng, thị trường mở rộng tỉ lệ tiến gần đến vị trí số 1.

Trên các xe của công ty đều được dán số điện thoại của ông Sidor, nếu người thuê xe phát hiện xe không sạch, có đầu mẩu thuốc lá,... có thể gọi điện trực tiếp cho ông. Ông luôn nói với mọi khách hàng: “Chúng tôi đứng thứ hai nên phải nỗ lực cố gắng”.

Cuộc sống không thể hoàn mỹ, cũng chính vì có khiếm khuyết, chúng ta mới có mơ ước, mới có hi vọng. Khi chúng ta nỗ lực vì ước mơ và hi vọng, chúng ta đã hoàn thiện chính mình. Cuộc sống không phải là cuộc thi bắt buộc phải đạt điểm 10, nó giống như một mùa bóng đá, đội xuất sắc cũng đã có trận thua, đội kém nhất cũng đã có thời khắc tỏa sáng. Mọi nỗ lực của chúng ta đều để giành được nhiều trận thắng hơn. Khi chúng ta có thể tiếp tục tiến sâu vào cuộc thi và biết quý trọng từng trận đấu, chúng ta sẽ hoàn thiện được bản thân. Nói cách khác, chúng ta hướng tới hoàn mỹ, song tuyệt đối không được đòi hỏi mọi thứ đều hoàn mỹ, nếu không chỉ có sự sửa chữa mãi không có điểm dừng, cuối cùng cũng chẳng đạt đến hoàn mỹ.

Hoàn mỹ chỉ là lí tưởng. Trên đường đời phải học cách chấp nhận cái “không hoàn mỹ”, có nghĩa là chấp nhận các màu sắc khác nhau. Có các màu sắc khác nhau mới có cuộc đời đầy màu sắc. Hơn nữa cuộc sống có vài vết nám “không hoàn mỹ” sẽ làm con người khiêm tốn hơn, biết cảm thông và quý trọng hơn.

ĐỪNG TÍNH TOÁN NHỮNG VIỆC MÌNH KHÔNG THỂ LÀM

Không có chuyện “cái gì bạn cũng sai”, song không nên tính toán những việc mình không thể làm. Trên đời này, mỗi người đều tiềm ẩn khả năng bẩm sinh độc đáo, năng khiếu này ẩn náu trong cuộc đời bình dị của chúng ta, giống như mỏ vàng vậy. Những người luôn ngưỡng mộ người khác và cho rằng mình làm cái gì cũng sai, là những người không đào được mỏ vàng của chính bản thân mình.

Văn hào người Pháp Alexandre Dumas hồi chưa nổi tiếng là người nghèo túng, luôn chán nản. Một lần ông đến Paris thăm một người bạn của bố, hi vọng ông ấy tìm giúp việc làm.

Ông bạn của bố hỏi Dumas: “Cháu có thể làm gì?”.

“Cháu chẳng có tài năng gì nổi trội bác ạ”.

“Có hiểu biết toán học không?”

“Không, thưa bác”.

“Có hiểu biết gì về vật lí hay lịch sử không?”.

“Cháu chẳng biết cái gì bác ạ”.

“Kế toán thì sao? Ngành luật cháu thấy thế nào?”.

Dumas đỏ ửng mặt lên, lần đầu tiên tự biết mình quá kém cỏi, liền nói: “Cháu thực sự hổ thẹn, bây giờ cháu nhất định sẽ cố gắng sửa chữa những thiếu sót của mình. Cháu tin

rằng không lâu nữa chắc chắn cháu sẽ có câu trả lời để bác hài lòng”.

Ông bác nói: “Nhưng cháu có muốn sống không? Hãy để lại địa chỉ của cháu”. Dumas đành viết địa chỉ chỗ ở của mình ra giấy, rồi ra về. Ông bác gọi với theo: “Rốt cuộc cháu cũng có sở trường đây, tên của cháu viết rất đẹp!”

Bạn thấy đấy, trước khi thành danh, Dumas từng có lúc tự cho rằng mình không làm được gì cả. Nhưng ông bác bạn của bố lại phát hiện ra ưu điểm có vẻ chẳng đáng kể - viết tên rất đẹp.

Có lẽ bạn cũng không thêm để ý đến điều này, bạn nghĩ việc này chẳng là gì cả! Nhưng dù ưu điểm “nhỏ” đến mức nào, suy cho cùng nó vẫn là ưu điểm. Bạn có thể lấy nó làm nền móng để mở rộng phạm vi ưu điểm của bạn. Tên có thể viết đẹp, chữ cũng có thể viết đẹp; có gì vẫn không thể viết hay chứ?

Mỗi chúng ta, đặc biệt là người không tự tin, nhất thiết không được đặt ra tiêu chuẩn ưu điểm quá cao để rồi không còn thấy được ưu điểm của mình. Bạn đừng dí mắt vào một mặt yếu kém nào đó như học không tốt, không có tiền, tướng mạo không đẹp,... bạn cần phát hiện các ưu điểm không được người khác hay chính bạn nhìn thấy và thừa nhận như sức khoẻ tốt, chữ đẹp, biết hát ca,...

ĐỪNG OÁN TRÁCH SỐ PHẬN KHÔNG CÔNG BẰNG

Không thể vì có trăng khuyết mà chúng ta nói trăng không tròn; không thể vì có nhật thực mà chúng ta nói mặt trời không tồn tại vĩnh hằng. Bất cứ ngày nào cũng có tốt và xấu, không có ngày nào hay môi trường nào tốt 100%. Sở dĩ chúng ta thường oán trách cuộc đời không công bằng là vì chúng ta luôn giữ cách nhìn bi quan về môi trường sống của mình, chứ không phải cách nhìn lạc quan vui vẻ.

Công ty thông dụng phải cắt giảm biên chế, danh sách vừa công bố, Ele và Mela là hai nhân viên văn phòng ở bộ phận phục vụ bên trong sẽ mất việc sau một tháng nữa, lúc đó mất họ đều đỏ lựng. Hôm sau đi làm, tâm trạng Ele vẫn bị kích động mạnh, không nói chuyện với ai, giống như ăn phải thuốc súng, cô không dám tìm giám đốc trút giận, chỉ than vãn với trưởng phòng, kể lể với đồng nghiệp: “Dựa vào cái gì mà loại bỏ tôi chứ? Tôi làm việc rất tốt mà... Thật không công bằng với tôi!” Dáng vẻ khóc lóc sụt sùi của cô làm mọi người vừa thông cảm vừa không biết nên khuyên nhủ cô như thế nào. Còn cô chỉ quan tâm đến việc kẻ khổ ở khắp nơi, không chú ý đến phần công việc của mình nữa (đặt com, chuyển phát văn kiện, gửi nhận thư từ,...).

Cô vốn là người rất được mọi người yêu quý, nhưng hiện tại cô cứ cáu giận cả ngày, nhiều người bắt đầu sợ tiếp xúc với cô, đều né tránh cô, về sau còn có vẻ chán ghét cô.

Còn Mela thì khác. Tuy đã khóc cả buổi tối, nhưng hôm sau đi làm, cô đã lấy lại được tinh thần làm việc. Do mọi người ái ngại, không muốn bảo cô làm gì nên cô phải chủ động nhận làm công việc của mọi người. Đối diện với ánh mắt cảm thông và tiếc nuối của mọi người, cô luôn mỉm cười nói: “Là phúc thì không tuột mất, là họa thì không tránh khỏi, dù thế nào đi nữa, thì hãy cứ làm tốt tháng cuối cùng, sau này muốn làm e rằng không còn cơ hội.” Hàng ngày cô vẫn cần cù hăng say đánh máy, phôtô, lúc nào cũng sẵn sàng làm việc, giữ đúng chức trách của mình.

Một tháng sau, Ele mất việc như đã định, còn Mela được giữ lại làm việc. Chủ nhiệm chuyển lời của tổng giám đốc đến tất cả mọi người: “Chức vụ của Mela không ai có thể thay thế, một nhân viên như Mela, công ty sẽ không bao giờ chê được!”.

Khi đối mặt với khó khăn, không nên oán trách số phận, vì oán trách không những khiến nội tâm mình đau khổ dần vật, hơn nữa trong tâm trạng cáu giận, kêu trời kêu đất sẽ chỉ làm cho sự việc ngày càng tồi tệ hơn, tự đánh mất cơ hội giải quyết vấn đề lần nữa; ngoài việc cư xử đối với người khác xấu đi, oán trách còn có thể khiến mình không làm được việc gì cả.

Thực sự Thượng đế rất công bằng, những người oán trách Ngài chỉ vì không phát hiện ra phần thưởng số phận trao tặng cho họ và họ thường “bỏ gần cầu xa”, cứ đi tìm kiếm ở đâu đâu để rồi không tìm được thì bắt đầu oán trách. Thực tế là cơ hội thường ở ngay dưới chân bạn, nói chính xác là nó ở ngay trong lòng bạn.

Năm 1972, cục du lịch Singapo báo cáo với thủ tướng Lý Quang Diệu, đại ý là: Singapo của chúng ta không có kim tự tháp như Ai Cập, không có Trường Thành như Trung Quốc, không có núi Phú Sĩ như Nhật Bản, ngoài ánh nắng chiếu suốt bốn mùa, chúng ta không có di tích lịch sử, danh lam thắng cảnh gì cả, muốn phát triển ngành du lịch, thực sự là “không bột đổ gột nên hồ”.

Xem xong báo cáo, Lý Quang Diệu vô cùng tức giận. Ông phê lên bản báo cáo một dòng chữ: “Anh muốn Thượng đế cho chúng ta bao nhiêu thứ? Ánh nắng đã có chưa? Đã có ánh nắng là quá đủ rồi”.

Sau này, Singapo tận dụng ánh sáng chiếu suốt bốn mùa để trồng hoa, cây cối, trong thời gian ngắn đã phát triển thành “thành phố hoa viên” nổi tiếng trên thế giới, nhiều năm liền xếp thứ ba châu Á về thu nhập du lịch.

Có lúc vận mệnh đóng một cánh cửa phía trước bạn, thì đồng thời sẽ mở ra một cánh cửa khác cho bạn. Mọi chuyện trên đời đều có nhiều mặt, chúng ta chỉ thấy được một mặt trong đó, mặt này khiến con người đau khổ, nhưng đau khổ luôn có thể chuyển hoá, bất kì bất hạnh nào, bất kì thất bại và tổn thất nào đều có thể trở thành nhân tố có lợi.

Đối mặt với bất hạnh, đối mặt với khó khăn, chúng ta không được than trời oán đất, tự sa ngã, chúng ta phải không ngừng đuổi bắt trí tuệ sinh tồn, chịu đựng những khổ nạn và đả kích trực diện, vì vấp vấp và trắc trở giúp ta không ngừng trưởng thành.

Một người tự cho mình rất có tài hoa mà mãi không được trọng dụng, vì thế anh ta vô cùng buồn khổ. Một hôm anh chất vấn Thượng đế: “Sao số phận bất công với tôi thế?”. Thượng đế nghe xong, trầm ngâm không nói, nhặt một viên đá nhỏ sù sì lên rồi ném vào đồng đá. Thượng đế nói: “Người hãy tìm lại viên đá ta vừa ném đi!”. Kết quả là người này đảo lộn đồng đá lên uống công. Lúc này Thượng đế rút chiếc nhẫn ở tay mình ra, ném vào đồng đá đó. Lần này anh ta nhanh chóng tìm thấy chiếc nhẫn - chiếc nhẫn vàng sáng lấp lánh. Tuy Thượng đế không nói gì thêm nhưng đủ để anh ta tỉnh ngộ: khi ta chỉ là viên đá, chưa là thỏi vàng sáng lấp lánh thì đừng bao giờ oán trách số phận không công bằng với mình.

Trong cuộc sống đời thường, nếu chúng ta kiên trì rèn giũa ý chí và phẩm cách của mình, cuối cùng luyện mình thành thỏi vàng sáng lấp lánh, thì không ai che được ánh sáng rực rỡ của bạn.

Có thể chấp nhận sự đãi ngộ không công bằng của cuộc sống với tâm trạng bình tĩnh, thản nhiên, mỉm cười đón lấy mọi khó khăn, đây là giới hạn của cuộc đời, cũng là phương hướng chúng ta nỗ lực theo đuổi. Nhiều năm trước, bộ trưởng tài chính Mỹ đến một Học viện ở bang South Carolina nói chuyện với toàn thể học sinh. Bà đến trước micro, nhìn khắp hội trường một lượt, sau đó bắt đầu nói: “Mẹ tôi bị điếc, vì thế bà không thể nói chuyện, tôi không biết bố mình là ai, cũng không biết ông ấy còn sống không. Công việc đầu tiên tôi tìm thấy trong đời là làm việc ở ruộng bông”.

Mọi người trong hội trường đều ngây ra, bà tiếp tục nói: “Tương lai của một người như thế nào không do vận mệnh, hoàn cảnh hay môi trường sinh ra. Nếu tình cảnh không hoàn toàn như ý, chúng ta luôn có thể nghĩ cách thay đổi nó. Nếu muốn thay đổi tình cảnh đầy rẫy bất hạnh hoặc không được như ý trước mắt, bạn chỉ cần trả lời câu hỏi đơn giản này: Mình mong muốn tình cảnh này biến đổi đến mức nào? Sau đó hãy dốc toàn bộ tâm sức vào hành động, tiến tới mục tiêu mong muốn”. Nói xong, bà nở nụ cười rạng rỡ.

Nếu hỏi đó bà bộ trưởng này cứ oán trách số phận không công bằng, cứ kêu ca “sinh không gặp thời” thì chắc chắn không thể cởi bỏ cảnh ngộ “đến ruộng bông làm việc”, càng không cần nói đến việc trở thành bộ trưởng tài chính của Mỹ.

Trong thế giới rộng mênh mông, trên đường đời dài đằng đẵng, nếu bạn có thể nhìn thẳng vào hiện tượng bất công, làm một người bình thường thích ứng được với sự đời, an phận thủ thường, vui với cảnh nghèo khó, nỗ lực tiến lên, vùi đầu vào làm việc, làm những việc mình nên làm, bạn sẽ nhanh chóng “lột xác” khỏi than vãn và tìm thấy niềm vui.

Từ xưa đến nay, thiên tài đều là người lạc quan, phóng khoáng, lòng dạ ngay thẳng. Họ coi thường quyền quý, không màng danh lợi, biết hưởng thụ cuộc sống chân chính, biết khai thác niềm vui tột độ ẩn náu trong cuộc sống. Sở dĩ họ luôn tràn ngập niềm vui và hạnh phúc, chính là do họ không bao giờ oán trách số phận, họ luôn nghĩ cách để tâm hồn giàu có của mình luôn tràn trề sức sống, sức sáng tạo.

William James nói: “Cái chúng ta gọi là tai nạn, theo nghĩa rộng hoàn toàn thuộc về

thái độ của con người đối với hiện tượng. Người bị hại chỉ cần chuyển thái độ oán trách sang phấn đấu, việc không hay sẽ biến thành việc tốt, khích lệ con người. Khi chúng ta thử né tránh tai nạn mà chưa thành công, nếu chúng ta vui vẻ đối mặt với tai nạn, sẵn sàng chịu đựng nó, gai độc của nó sẽ tự rụng hết, nó sẽ biến thành cây hoa đẹp”.

Con người là sinh vật có mục tiêu theo đuổi, vì thế chỉ cần bạn cố gắng tiến tới mục tiêu tích cực nào đó, nhất định bạn có thể phát huy tác dụng một cách tự nhiên. Niềm vui là dấu hiệu báo cáo kết quả đó. Con người chỉ cần phát huy tác dụng của một người theo đuổi mục tiêu, dù trong hoàn cảnh nào cũng cảm thấy hết sức vui vẻ. Edison có một phòng thí nghiệm trị giá mấy triệu đô la Mỹ chưa mua bảo hiểm, nó bị hoả hoạn thiêu cháy hết. Sau khi sự việc xảy ra, có người hỏi ông: “Ông phải làm gì bây giờ?”. Edison trả lời: “Ngày mai tôi sẽ bắt đầu xây dựng lại”. Ông luôn luôn giữ vững chí tiến thủ. Có thể khẳng định: ông quyết không vì bị tổn thất mà cảm thấy Thượng đế đối xử bất công với mình.

Nếu cuộc sống chu toàn với bạn, tất nhiên trong lòng bạn phải cảm kích. Song dù cuộc sống đặt ra cho bạn một số chương ngại vật, bạn cũng không được than vãn, vì bất bạn ném trái khó khăn là để rèn giũa nghị lực của bạn, sau đó trọng dụng bạn.

Kì thực, đối với mỗi người, dù đã trải qua bao nhiêu đả kích, dù đã trải qua bao nhiêu khổ nạn, một khi ổn định được tâm trạng của mình thì có thể trị lành vết thương, đạt được điều mong muốn, sản sinh sức sống mới, cho dù trong môi trường vắng vẻ hoang tàn vẫn có thể phát ra ánh sáng và sức nóng của mình.

Chỉ cần tinh thần không đổ ngã, bất kì khó khăn hay trắc trở gì đều khó mà làm ta quy xuống!

IV. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN CÁI ĐƯỢC MẤT TRONG CÔNG VIỆC

KHÔNG LÀM VIỆC VÌ TIỀN LƯƠNG

Một số bạn trẻ khi mới ra trường thường ôm ấp những kì vọng rất cao, nghĩ rằng mình vừa bắt đầu làm việc cần được trọng dụng ngay, cần được mức lương hậu hĩnh ngay. Họ thích kèn cựa nhau về tiền lương, gần như tiền lương trở thành tiêu chuẩn để họ cân đo mọi thứ. Nhưng sự thật là, những người trẻ mới bước vào xã hội, thiếu kinh nghiệm làm việc nên không thể được giao trọng trách, do đó mức lương không thể cao vút, và thế là họ kêu ca phàn nàn.

Có thể là tai nghe mắt thấy thế hệ đi trước hoặc thấy người khác bị ông chủ dửng dưng đuổi việc, giới trẻ hiện tại nhìn xã hội một cách cay nghiệt, khát khe hơn thế hệ trước, do đó cũng hiện thực hơn. Theo họ, tôi làm việc cho công ty, công ty trả lương cho tôi, đó chỉ là sự trao đổi ngang giá mà thôi. Họ không trông thấy gì ngoài tiền lương, mơ ước đẹp để từng thêu dệt trên ghế nhà trường cũng dần dần tiêu tan hết. Không có niềm tin, không còn nhiệt tình, luôn có thái độ làm việc ứng phó, có thể bớt xén công việc thì bớt xén ngay, có thể tránh né việc gì thì tránh né luôn, cứ làm lấy lệ để trả đũa ông chủ. Họ chỉ làm tới mức xứng đáng với tiền lương của họ, chứ không nghĩ xem đã xứng đáng với tiền đồ của mình chưa, có xứng đáng với kì vọng của bạn bè và người thân không.

Tình trạng này xuất hiện do con người chưa ý thức sâu sắc và hiểu rõ về lương bổng, đa số đều vì tiền lương mình kiếm được trước mắt quá ít ỏi mà vứt đi cả những cái quan trọng hơn. Quả thật quá đáng tiếc!

Đừng làm việc chỉ vì lương, vì tiền lương chỉ là một phương thức trả công làm việc, tuy là phương thức trực tiếp nhất nhưng cũng là phương thức thiện cận nhất. Nếu chỉ làm việc vì lương, không có mục tiêu cao thượng hơn, không có lựa chọn tốt hơn cho cuộc đời, người bị tổn hại nhiều nhất sẽ chẳng phải ai khác ngoài chính bạn.

Người lấy lương làm mục tiêu phấn đấu sẽ không thể bước ra khỏi khuôn mẫu cuộc sống tầm thường và sẽ không bao giờ có cảm giác thành công thực sự. Tuy tiền lương phải trở thành một trong những mục đích làm việc, song còn nhiều thứ có thể đạt được trong quá trình làm việc hoàn toàn không phải là tiền đựng trong phong bì.

Một số nhà tâm lí học phát hiện, khi đã đến mức độ nào đó thì tiền không còn hấp dẫn

con người nữa. Dù bạn vẫn chưa đạt đến mức độ đó, nhưng nếu bạn luôn trung thành với chính mình, bạn sẽ thấy tiền chẳng qua chỉ là một trong rất nhiều cách trả thù lao. Thử xin những người thành công trong sự nghiệp chỉ bảo, họ có tiếp tục làm việc khi không được trả lương hậu hĩnh không? Phần đông trong số họ đều trả lời: “Chắc chắn vẫn tiếp tục! Tôi sẽ không thay đổi vì tôi yêu công việc của mình”. Muốn leo lên bậc thành công, phương pháp sáng suốt nhất là chọn một công việc mà dù thù lao không nhiều vẫn muốn làm. Khi bạn yêu công việc của mình, tiền sẽ chỉ là thứ phù phiếm lê phía sau, bạn sẽ trở thành người được người ta tranh nhau tuyển dụng, từ đó sẽ có thù lao lớn hơn.

Đừng làm việc chỉ vì tiền lương. Làm việc vốn là để sinh nhai, nhưng đáng trân trọng hơn là có cơ hội phát huy hết khả năng của mình, khai thác hết tiềm năng của mình trong công việc, tinh thần làm việc phấn chấn rõ ràng. Nếu làm việc chỉ vì “cái bánh bao” thì giá trị của cuộc sống khó thoát khỏi vạch thấp hèn, phàm tục.

Đời người không chỉ theo đuổi nhu cầu sinh tồn, mà còn có cả nhu cầu ở tầng cao hơn, có động lực tăng cao thúc đẩy. Đừng bỏ quên chính mình, hãy tự nói với mình rằng làm việc không chỉ vì kiếm tiền - con người cần phải có mục tiêu cao hơn tiền lương.

Chất lượng công việc quyết định chất lượng cuộc sống. Bất luận lương cao hay thấp, cứ làm việc tận tâm tận lực, tích cực tiến thủ, nội tâm bạn sẽ trở nên điềm tĩnh. Người làm việc quá nhàn nhã, tùy tiện, dù làm việc ở lĩnh vực nào cũng không thể đạt thành công thực sự. Chỉ coi công việc làm công cụ kiếm tiền mưu sinh, suy nghĩ này sẽ khiến người ta coi thường.

Kinh nghiệm của những người thành công trong sự nghiệp cho chúng ta thấy một chân lý: Chỉ có trải nghiệm khó khăn, gian khổ mới có thể giành được hạnh phúc lớn nhất trên đời, mới có thể thu được thành tựu lớn nhất, chỉ có phấn đấu mới có thể đạt được thành công.

CÔNG VIỆC QUAN TRỌNG HƠN TIỀN LƯƠNG

Người làm việc vì lương xem ra có vẻ có mục đích rõ ràng nhưng sẽ dễ bị lợi ích trước mắt che mờ tâm trí, không nhìn rõ con đường phát triển của tương lai, nên dù có cố gắng vùng dậy đuổi theo ngày mới thì cũng không thể vượt qua.

Những người không hài lòng với mức lương thấp thường làm việc qua loa cho xong chuyện, gây thiệt hại cho ông chủ, nếu cứ thế mãi không khác nào tự làm cuộc sống của mình héo tàn, chôn vùi hi vọng của mình, cả đời chỉ làm kẻ hèn nhất tầm thường, bụng dạ hẹp hòi. Họ tự chôn vùi tài năng của mình, huỷ diệt khả năng sáng tạo của mình.

Vì vậy, khi tiền lương ít ỏi, bạn nên hiểu rằng thù lao ông chủ trả cho bạn vốn là tiền, còn thù lao bạn mang về cho mình là kinh nghiệm quý báu, bài học hay, tài năng nổi bật và sự hoàn thiện nhân cách. So với tiền, giá trị của chúng cao hơn hàng vạn lần.

Công việc đem lại cho bạn nhiều thứ hơn cái mà bạn phải bỏ ra cho nó. Nếu bạn coi công việc là kinh nghiệm học tập tích cực thì trong mỗi công việc đều chứa đựng rất nhiều cơ hội để cá nhân trưởng thành.

Các bạn trẻ! Xin chân thành nhắc nhở các bạn, khi mới bước vào xã hội, các bạn đừng quá cân nhắc mức lương, nên chú ý vào thù lao mà bản thân công việc mang lại cho các bạn như phát triển các kỹ năng, tăng thêm kinh nghiệm xã hội, nâng cao sức hấp dẫn của nhân cách cá nhân... So với kỹ năng và kinh nghiệm bạn thu được trong quá trình làm việc, tiền lương ít ỏi không quá quan trọng. Số tiền ông chủ trả cho bạn cộng với số tiền vàng bạn tự ban cho mình đủ để bạn sống yên ổn cả đời.

Năng lực quan trọng hơn tiền bạc hàng vạn lần vì nó không thể bị rơi hay bị trộm mất. Nếu bạn có cơ hội tìm hiểu những người thành công, bạn sẽ thấy không phải lúc nào họ cũng đứng trên đỉnh cao của sự nghiệp. Cuộc đời họ từng nhiều lần leo lên đỉnh cao rồi lại rơi xuống vực sâu, tuy thăng trầm chìm nổi nhưng sẽ theo họ mãi mãi, đó chính là năng lực. Năng lực có thể giúp họ vươn tới đỉnh cao để nhìn lại cuộc đời.

Ai cũng ngưỡng mộ những người kiệt xuất, có năng lực sáng tạo, khả năng quyết sách và khả năng quan sát nhạy bén. Không phải họ sinh ra đã có năng khiếu này, họ phải trải qua quá trình học tập và tích lũy lâu dài mới luyện được. Họ hiểu rõ bản thân, khám phá chính mình và phát huy tối đa tiềm năng của mình.

Không làm việc vì lương thì công việc sẽ mang lại cho bạn nhiều thứ hơn cái mà bạn bỏ ra cho nó. Nếu bạn cứ cố gắng làm việc tiến bộ liên tục, bạn sẽ có một bản ghi chép lại cuộc đời rất sạch đẹp, bạn sẽ có danh tiếng tốt trong công ty, thậm chí trong cả ngành nghề của bạn, danh tiếng ấy sẽ theo bạn cả đời.

Có nhiều người đi làm chỉ thích “tranh thủ ít thì giờ trong lúc công việc bề bộn”, hoặc đi làm muộn tan ca sớm, hoặc tán gẫu trong phòng làm việc, hoặc mượn cớ đi công tác để ngao du sơn thủy... Những người này có lẽ vẫn không bị đuổi việc hay bị trừ lương nhưng họ sẽ bị mang tiếng xấu, do đó khó có cơ hội thăng chức.

Nếu một người luôn dồn tâm trí tính toán xem rốt cuộc mình kiếm được bao nhiêu tiền, làm sao anh ta thấy được cơ hội trưởng thành phía sau lương bổng? Làm sao anh ta ý thức được kỹ năng và kinh nghiệm thu về từ quá trình làm việc, tạo ảnh hưởng lớn cho tương lai của mình? Người như thế có thể vô hình trung để mình bị vây hãm trong phong bì đựng tiền lương, mãi mãi không hiểu được mình thực sự cần gì.

HÃY LÀM NHÂN VIÊN ƯU TÚ NHẤT

Trong quá trình nghiên cứu, để khảo sát tại chỗ sự khác biệt cá thể về tâm lý con người phản ứng trước cùng một sự việc, một nhà tâm lý học đến một nhà thờ lớn đang xây dựng hỏi han những công nhân đập đá bận rộn ở đó.

Ông hỏi người công nhân gặp đầu tiên: “Xin hỏi anh đang làm gì?”

Người công nhân khó chịu trả lời: “Tôi đang làm gì ư? Ông không nhìn thấy à? Tôi đang dùng cái búa sắt nặng kinh khủng này để đập vỡ những tảng đá đáng chết. Những tảng đá này cứng vô cùng, làm tay tôi đau điếng, tê xót, đây không phải là việc dành cho con người”.

Nhà tâm lý học tìm đến người thứ hai: “Xin hỏi, anh đang làm gì?”.

Người công nhân thứ hai chán ngán trả lời: “Để mỗi ngày có 50 đôla tôi mới làm công việc này, nếu không vì cơm áo cho gia đình, ai muốn làm công việc đập đá nặng nhọc này chứ?”.

Nhà tâm lý học hỏi người công nhân thứ ba: “Xin hỏi, anh đang làm gì?”.

Người công nhân thứ ba vẻ mặt vui vẻ, ánh mắt rạng rỡ: “Tôi đang tham gia khởi công xây dựng một nhà Thờ nguy nga lộng lẫy. Sau khi khánh thành, ở đây có rất nhiều người đến làm lễ. Tuy công việc đập đá không nhàn hạ, nhưng khi tôi nghĩ tới tương lai sẽ có vô số người đến đây, để tiếp nhận tình yêu của Thượng đế, tôi cảm ơn công việc này”.

Cùng một công việc, cùng một môi trường mà lại có những cảm nhận hoàn toàn khác như vậy?

Kiểu người như công nhân thứ nhất thực sự hết thuốc cứu chữa. Có thể tưởng tượng, trong tương lai không xa anh ta sẽ không thể làm được bất cứ công việc gì, thậm chí có thể bị cuộc sống đào thải.

Kiểu người như công nhân thứ hai không có trách nhiệm và vinh dự. Nếu kì vọng vào họ chắc chắn sẽ toi công phí sức, bởi họ luôn giữ thái độ làm việc vì lương bổng. Họ chắc chắn không phải là những nhân viên mà doanh nghiệp và các ông chủ có thể tin cậy được.

Nên dùng ngôn ngữ nào để khen ngợi kiểu người như công nhân thứ ba đây? Ở họ, không hề thấy dấu vết của sự oán trách và nôn nóng, trái lại họ là người có khả năng sáng tạo và tinh thần trách nhiệm cao độ, họ tận hưởng hứng thú và vinh dự trong công việc, đồng thời họ nỗ lực làm việc, công việc đem lại cho họ biết bao vinh dự. Họ là những nhân viên chúng ta cần, họ là những nhân viên ưu tú nhất.

Thực ra, người làm việc giỏi nhất đều là người tự động tự giác, họ vững tin mình có khả năng hoàn thành nhiệm vụ. Giá trị cá nhân và sự tự tôn của những người như thế có được từ nội tâm chứ không xuất phát từ người khác.

Kiểu người công nhân thứ ba thể hiện đầy đủ triết học Phương Tây: tự động tự giác, tự khích lệ mình, coi công việc là niềm vui. Triết học công việc thế này mỗi doanh nghiệp đều vui vẻ tiếp nhận và mở rộng. Những nhân viên nắm giữ triết học công việc này mỗi doanh nghiệp đều muốn theo đuổi và tìm kiếm. Doanh nghiệp, công việc của họ cũng sẽ trả ơn xứng đáng nhất với họ.

Có lẽ trong những năm trước đây, có người luôn ôm trong lòng cách nghĩ tiêu cực kiểu công nhân thứ nhất, thứ hai, ngày nào cũng than vãn, chửi bới, nguyên rủa, cầu nhàu khắp nơi, không hề có tí nhiệt tình với công việc của mình, sống một cách tầm thường trong sự oán trách vô tận và đáng tiếc của cuộc sống.

Cho dù trước đây thái độ làm việc của bạn thế nào đều không quan trọng, suy cho cùng đây là chuyện quá khứ, điều quan trọng là từ nay trở đi, trong tương lai, thái độ của bạn như thế nào?

Chúng ta hãy học tập anh thanh niên thứ ba, hãy làm nhân viên ưu tú nhất và hãy luôn cảm thấy biết ơn!

TỰ ĐỘNG, TỰ GIÁC LÀM VIỆC

Nhiều người trẻ tuổi rất kém hiểu biết. Ngày nào họ cũng đi làm, tan ca trong tình trạng lơ mơ, đến ngày quy định thì lĩnh lương về, sau khi sung sướng hoặc ca thán phàn nàn, lại tiếp tục đi làm, tan ca trong trạng thái lơ mơ... Họ không bao giờ xét đến các vấn đề liên quan đến công việc: công việc là gì? Tại sao phải làm việc? Có thể tưởng tượng rằng những người trẻ tuổi này chỉ làm việc chống đối một cách bị động, làm việc vì công việc bắt buộc, không dốc toàn bộ trí tuệ và lòng nhiệt tình của mình vào công việc. Họ chỉ lo hoàn thành nhiệm vụ bằng cách máy móc rập khuôn, không hề có tính sáng tạo, tự động tự giác.

Chúng ta không ngờ rằng, chúng ta đã giẫm lên đuôi của thời gian để đi làm và tan ca đúng giờ, nhưng rất có thể công việc của chúng ta bị động, không sôi động hoạt bát. Khi công việc của chúng ta bị điều khiển vô ý thức, khả năng sáng tạo, uy tín, trí tuệ, lòng nhiệt tình chúng ta giành cho công việc khó mà phát tác ở mức độ cao nhất, công việc cũng khó mà có hiệu quả vượt trội. Chúng ta chẳng qua chỉ là “sống tạm bợ qua ngày” hoặc “sống ầu” mà thôi!

Thật ra, công việc là từ bao gồm cả trí tuệ, niềm tin, sự nhiệt tình, khả năng tưởng tượng và sáng tạo. Người tích cực, chủ động và làm việc có hiệu quả luôn sử dụng trí tuệ, niềm tin, sự nhiệt tình, khả năng tưởng tượng và sáng tạo vào công việc nhiều gấp đôi, thậm chí nhiều hơn; còn kẻ thất bại, tiêu cực, bị động cứ chôn sâu giấu kĩ chúng đi, cái họ có chỉ là trốn chạy, chỉ trích và kêu ca.

Làm việc trước hết là vấn đề thái độ, là tình yêu xuất phát từ đáy lòng, là ham thích thực sự đối với công việc. Làm việc phải có hành động và lòng nhiệt tình, làm việc phải cần cù và nỗ lực, làm việc với tinh thần tích cực chủ động, tự động tự giác. Chỉ có làm việc với thái độ đó, chúng ta mới có thể gặt hái nhiều phần thưởng công việc trao tặng.

Nên biết rằng, những người hàng ngày đi sớm về khuya chưa chắc đã là người chăm chỉ làm lụng, người bận rộn suốt ngày chưa chắc đã hoàn thành xuất sắc công việc, người hàng ngày bận bịu đúng lúc, xuất hiện ở văn phòng đúng giờ chưa chắc đã làm việc hết trách nhiệm. Đối với họ, công việc hàng ngày có lẽ là gánh nặng, cần né tránh, họ không làm đủ

và đặt yêu cầu của công việc. Các doanh nghiệp và ông chủ không cần những nhân viên chỉ giữ đúng kỉ luật, tuân theo khuôn phép mà thiếu lòng nhiệt tình và tinh thần trách nhiệm, không đủ tính tích cực chủ động, tự động tự giác.

Làm việc không phải là vấn đề liên quan đến việc phải làm gì và thu được bao nhiêu thù lao, mà là vấn đề liên quan đến tính mạng. Làm việc tự động tự giác, làm việc phải cố gắng nỗ lực. Chính để thu được gì hay có thành tích gì, chúng ta mới chuyên tâm và dốc sức vào cái đó. Xét từ bản chất, không phải vì mưu sinh thì chúng ta mới làm việc, bởi chúng ta làm việc bằng cả tính mạng!

Thái độ quyết định thành công, thành công là quá trình nỗ lực tích lũy lâu dài, không ai thành danh trong phút chốc. Chủ động là luôn sẵn sàng nắm bắt cơ hội, có những biểu hiện công việc tốt hơn người ta yêu cầu, có trí tuệ và khả năng phán đoán “để hoàn thành nhiệm vụ phải thường xuyên phá vỡ đường mòn”. Biết trách nhiệm và ý nghĩa công việc của mình, luôn giữ thái độ làm việc tự động tự giác, chịu trách nhiệm về hành vi của mình, đó là sự khác biệt cơ bản nhất giữa những người thành công, làm lên nghiệp lớn và những người gặp sao hay vậy, không có chí hướng.

Hiểu rõ đạo lí này, xem xét lại công việc của chúng ta dưới quan điểm đó, công việc sẽ không còn là gánh nặng, dù là công việc tầm thường nhất cũng có thể có ý nghĩa phi thường. Trong vô vàn công việc, khi chúng ta thấy được những việc cần làm, dù không phải là công việc được giao, nghĩa là chúng ta đã phát hiện ra cơ hội vượt trội hơn người khác. Vì phía sau làm việc tự động tự giác, bạn phải tiêu hao trí tuệ, lòng nhiệt tình, trách nhiệm, khả năng tưởng tượng và sáng tạo nhiều hơn người khác rất nhiều.

BỒI DƯỠNG THÓI QUEN LÀM VIỆC TỐT

Thói quen của con người được hình thành rất tự nhiên, là quá trình lâu dài của hành vi, tư tưởng, thái độ nào đó dần dần định hình trong não. Vì nó không dễ hình thành, nên khi một thói quen nào đó đã hình thành thì nó có quán tính rất mạnh, rất khó bỏ tận gốc. Nó luôn ở trong tiềm thức và cho bạn biết, việc này làm thế này, việc kia làm thế kia. Dưới tác động của thói quen, dù làm việc không tốt, bạn cũng sẽ nghĩ đó là lẽ đương nhiên. Đặc biệt là khi đối mặt với chuyện bất ngờ, vai trò quán tính của thói quen biểu hiện càng rõ nét.

Ví dụ nói đến chuyện kiếm có. Nếu bạn kiếm có để thoát thác trách nhiệm, lần đầu bạn có thể chìm đắm trong cảm giác an toàn và thoải mái tạm thời do “cái có” đem lại. Song “cái lợi” này khiến bạn lại tiếp tục kiếm có cho mình, vì trong tư tưởng của bạn, bạn đã chấp nhận hành vi kiếm có này. Điều không may là thói quen kiếm có rất dễ hình thành. Đây là thói quen tâm lí tiêu cực hết sức đáng sợ, nó khiến công việc của bạn kéo dài mà không có hiệu quả, khiến bạn trở nên tiêu cực, cuối cùng sẽ không làm được gì.

Trong cuộc đời con người hình thành rất nhiều thói quen, có thói quen tốt, có thói quen xấu. Thói quen tốt ảnh hưởng lớn đến mỗi cá nhân, song tác động tiêu cực của thói quen

xấu còn lớn hơn nhiều.

5 thói quen dưới đây là những thói quen mà một người quản lý mẫu mực cần phải có, thậm chí mỗi nhân viên cũng nên có. Những thói quen này không phức tạp, nhưng công hiệu lại vô cùng rõ rệt. Nếu bạn là nhà quản lý hay bạn hy vọng tương lai sẽ trở thành nhà quản lý thì ngay từ bây giờ hãy cố gắng rèn luyện những thói quen này!

1. Kéo dài thời gian làm việc

Rất nhiều người không thèm ngó ngàng đến thói quen này, cho rằng chỉ cần trong thời gian đi làm mình nâng cao hiệu suất, không cần phải tăng ca tăng giờ làm. Trên thực tế, thói quen kéo dài thời gian làm việc hết sức quan trọng đối với nhà quản lý.

Là một nhà quản lý, bạn không chỉ phải giải quyết công việc đâu vào đấy, mà còn phải đối phó được với các sự việc bất ngờ khác, phải xem xét đặt kế hoạch phát triển và quản lý công ty, bộ ngành... Có nhiều việc không xuất hiện trong giờ hành chính, hoặc không thể giải quyết ngay trong giờ hành chính. Vì vậy bạn phải làm việc cho công ty bất cứ lúc nào công ty cần đến.

Những tình huống kể trên đều cần bạn kéo dài thời gian làm việc. Tùy theo sự việc khác nhau, phương thức vượt mức công việc cũng khác nhau. Ví dụ, để hoàn thành kế hoạch, có thể tăng ca ở công ty; để sắp xếp mạch tư duy quản lý, có thể đọc sách và suy ngẫm vào cuối tuần; để thu thập thông tin, có thể liên lạc với bạn bè vào thời gian ngoài giờ. Tóm lại, mọi thứ bạn làm có thể giúp bạn xứng đáng hơn với chức vụ của bạn trong công ty.

2. Trước sau luôn thể hiện hứng thú và sự nhiệt tình của bạn với sản phẩm và công ty

Bạn nên tận dụng từng cơ hội, thể hiện hứng thú và lòng nhiệt tình của bạn với công ty và sản phẩm của công ty bất luận trong giờ làm việc hay sau giờ tan ca, bất luận đối với nhân viên công ty hay đối với khách hàng và bạn bè.

Khi hứng thú và nhiệt tình của bạn với công ty lan truyền sang người khác, họ sẽ cảm nhận được sự tự tin và niềm tin bạn dành cho công ty. Không ai thích trò chuyện với người bi quan, chán đời, công ty cũng không muốn để người dửng dưng hoặc bi quan, thất vọng về sự phát triển của công ty đảm nhận công việc quan trọng.

3. Tự nguyện gánh vác nhiệm vụ gian khổ, nặng nề

Mỗi thành viên công ty giữ trách nhiệm nào đó ở những bộ phận riêng lẻ, song có một số việc đột xuất, không thể phân chia công việc rõ ràng cho từng bộ phận, từng cá nhân, mà những việc này lại thường khá quan trọng và cấp thiết. Nếu bạn là nhà quản lý mẫu mực,

bạn nên xuất phát từ góc độ bảo vệ lợi ích của công ty, tích cực giải quyết vấn đề.

Nếu đây là nhiệm vụ gian khổ nặng nề, bạn càng cần phải chủ động gánh vác. Dù sự việc có thành công hay không, tinh thần đối diện với khó khăn này cũng khiến mọi người đồng tình với bạn. Ngoài ra, gánh vác nhiệm vụ khó khăn nặng nề là cơ hội hiếm có để bạn rèn luyện năng lực của mình, cứ thế mãi, năng lực và kinh nghiệm của bạn sẽ nhanh chóng nâng lên. Trong quá trình hoàn thành những nhiệm vụ gian khổ này, có lúc bạn cảm thấy đau khổ, nhưng đau khổ lại có thể giúp bạn trưởng thành và chín chắn hơn.

4. Tránh tán gẫu trong giờ làm việc

Có thể hiệu suất công việc của bạn rất cao, cũng có thể công việc hiện tại của bạn rất vất vả, cần thư giãn, song bạn phải chú ý rằng không nên làm việc riêng trong giờ làm việc, nhất là ngồi tán gẫu với nhau.

Ở công ty, không phải ai cũng biết nhiệm vụ trước mắt và hiệu suất làm của bạn, vì thế tán gẫu chỉ làm cho mọi người cảm thấy bạn rất lười hoặc rất không coi trọng công việc. Ngoài ra, tán gẫu còn ảnh hưởng đến công việc của người khác, khiến họ có ác cảm với bạn.

Bạn cũng đừng làm những việc không liên quan đến công việc như nghe nhạc, đọc báo, ... Nếu không có việc gì làm, bạn có thể đọc sách chuyên ngành, tra tìm tư liệu chuyên ngành mới nhất...

5. Đề xuất các vấn đề và kiến nghị của phòng ban hoặc của cả công ty tới các bộ phận có liên quan

Rèn luyện thói quen tốt, bạn sẽ không chán nản khi công việc gặp trục trặc, thậm chí có thể học được rất nhiều kỹ xảo giải quyết vấn đề, “cái có” sẽ ngày càng rời xa bạn, còn thành công ngày càng đến gần bạn hơn. Không được để “kiếm có” trở thành thói quen của bạn, từ nay trở đi, trong công việc, trong cuộc sống, hãy ngăn chặn mọi hành vi “kiếm có”!

LÀM VIỆC CHO CẤP TRÊN CÓ HIỆU QUẢ

Mức độ hài lòng của cấp trên đối với bạn 80% quyết định bởi thái độ của bạn trong công việc, song ông ta thường chỉ chú ý đến 20% biểu hiện của bạn, vì vậy nếu muốn có được thành tích nổi bật nhất, nhiệm vụ quan trọng bậc nhất của bạn là tìm hiểu 20% công việc mà cấp trên của bạn chú ý tới là gì. Sau đó bạn phải dốc sức vào 20% công việc đó.

Nếu bạn tốn nhiều sức lực vào 80% công việc cấp trên không để ý đến, bạn không thể nâng hiệu suất công việc của mình lên mức cao nhất. Như thế sẽ tăng thêm áp lực cho bạn và cấp trên của bạn, hơn nữa sẽ khiến ông ta nghĩ bạn quá tầm thường, từ đó công việc của bạn càng khó khăn hơn, tình trạng đó kéo dài sẽ làm giảm hiệu suất công việc của bạn.

Vậy làm thế nào để biết 20% công việc này là gì? Rất đơn giản, hãy hỏi: Khi bạn nhận một công việc mới, hãy hỏi người chủ thuê bạn, lấy tiêu chuẩn của ông ta để tìm cách tỏ ra bạn là người làm thuê lí tưởng. Người làm thuê lí tưởng phải như thế nào? Chủ của bạn coi trọng nhất người có phẩm chất nào? Trước tiên bạn nên cân nhắc xem phải xin ông chủ chỉ bảo công việc gì, ở phương diện nào, sau đó hỏi han cái gì, kế nữa phải hỏi cái gì.

Khi bạn có thêm nhiệm vụ mới trong công việc, bạn vẫn phải làm như vậy. Bạn phải luôn tìm hiểu suy nghĩ và kì vọng của cấp trên đối với bạn, như thế bạn có thể tập trung thời gian và sức lực vào những việc này, không phải tốn thời gian công sức vào việc khác.

Có lẽ bạn cho rằng đáp án của những vấn đề này rõ như ban ngày, nhưng nếu bạn hỏi ý kiến của 3 ông chủ về cùng một vấn đề, bạn sẽ nhận được 3 đáp án khác nhau. Bạn phải biết chính xác 20% công việc mà ông chủ hiện tại của bạn quan tâm, chứ không phải là lĩnh vực ông chủ cũ của bạn chú ý.

Khi bắt đầu thương thức, có thể trước tiên bạn phải học cách trông mặt xem lời. Mỗi khi bạn hoàn thành một hạng mục, bạn cần xem xét sự phản hồi thế nào. Lĩnh vực nào có hiệu quả, lĩnh vực nào thất bại, hay ở lĩnh vực nào ông chủ không hi vọng bạn làm lại dù với phương thức khác. Bạn phải ghi lại để đối chiếu khi có một hạng mục tiếp theo.

Hơn nữa, sau khi hoàn thành việc gì đó, ông chủ của bạn thay đổi chủ ý mà không có lý do, những ghi chép của bạn có thể mang ra sử dụng. Nếu bạn ghi chép rõ ràng, bạn có thể nói với ông ta: “Tuần trước - khi chúng ta thảo luận về vấn đề này, ông bảo tôi phải bắt đầu từ hạng mục dành cho mùa thu, bây giờ ông muốn tôi bắt đầu từ hội nghị tiêu thụ lần này phải không?”. Rõ ràng làm như vậy không phải vì có âm mưu không thể cho người khác biết, cũng không phải bạn muốn che đậy sai lầm gì, chỉ vì hết sức thành khẩn muốn biết ông chủ có kì vọng và yêu cầu như thế nào với bạn. Có thể ông chủ của bạn đã quên yêu cầu lần trước của ông ấy hoặc ông ấy mới thay đổi chủ ý, chưa cho bạn biết. Nhưng nếu ông ấy biết bạn làm việc rất nghiêm túc theo lệnh của ông ấy, hơn nữa còn cố làm việc để ông ấy hài lòng, ông ấy sẽ đưa ra chỉ thị rõ ràng hơn cho bạn ngay từ khi công việc bắt đầu hoặc sẽ nói cho bạn biết những thay đổi ông ấy cần và hy vọng bạn làm bất cứ lúc nào.

Có một phương pháp vô cùng quan trọng để giảm áp lực, đó là đừng nhận lời làm công việc mà bạn chưa nắm vững, nếu không cuộc sống của bạn sẽ rối tung lên. Vì thế nếu cấp trên để bạn nói ra thời hạn cuối cùng hoàn thành công việc nào đó, chắc chắn bạn sẽ không trả lời ông ấy ngay. Câu trả lời hay nhất bạn nên nói là: “Để tôi nghĩ kĩ một chút, rồi sẽ báo cáo với ông sau”. Sau đó bạn phải thực sự nghiêm túc suy xét, đưa ra đánh giá phù hợp với tình hình thực tế, ngoài ra trước khi hoàn thành công việc bạn phải tạm thời đặt hết các gánh nặng khác xuống. Sau đó nói với ông chủ của bạn lượng thời gian gấp đôi so với bạn dự tính.

Nhưng nếu cấp trên quy định thời hạn cho bạn, thời hạn đó lại không phù hợp với thực tế, vì ông ấy bố trí cho bạn không chỉ công việc này nên bạn phải cho ông ấy biết thời hạn này sẽ ảnh hưởng tới việc hoàn thành các công việc khác. Bạn nên biết, trong mắt cấp trên, bạn có thể tạm thời ngừng làm việc gì trước khi hoàn thành công việc này.

LÀM VIỆC CÓ HIỆU QUẢ CÙNG VỚI CÁC NHÂN VIÊN CỦA BẠN

Một số cách dưới đây giúp bạn có được hiệu suất công việc lớn nhất từ nhân viên của mình:

- (1) Đảm bảo nhân viên của bạn biết rõ 20% công việc mà họ cần dồn 80% thời gian và sức lực vào làm.*
- (2) Mỗi khi bạn sắp xếp công việc nào đó, đảm bảo nhân viên của bạn thực sự hiểu mục tiêu công việc của bạn, tránh để họ lãng phí thời gian của họ và của bạn vào một số việc không cần thiết.*
- (3) Khi bạn giao việc cho nhân viên và đưa ra các chỉ thị rõ ràng, bạn phải cho họ quyền tự do hoàn thành công việc, không cần kiểm tra họ thường xuyên. Cách làm này sẽ tăng độ tin nhiệm giữa các bạn, đồng thời giảm bớt áp lực giữa đôi bên.*
- (4) Khen ngợi những nhân viên có thành tích xuất sắc, có tác dụng khích lệ họ lần sau hoàn thành công việc tốt hơn nữa. Nghiên cứu cho thấy, sau khi hoàn thành công việc, nếu họ được khen thưởng họ sẽ làm việc hiệu quả và có nhiều biểu hiện xuất sắc hơn trong công việc.*
- (5) Tôn trọng sự sắp xếp thời gian và năng lực của nhân viên, không nên phân những công việc nằm ngoài khả năng của họ.*
- (6) Yêu cầu và hy vọng nhân viên có thể hoàn thành công việc một cách tốt nhất. Khi họ thực sự làm được, hãy tặng họ cái mà tất cả mọi người đều muốn: nghỉ phép thường xuyên để làm phần thưởng đặc biệt. Đó sẽ là cơ hội động viên họ, bảo đảm họ có thể tiếp tục cố gắng làm việc.*
- (7) Đánh giá đúng vai trò ông chủ của bạn, đồng thời đối xử công bằng với mọi nhân viên.*
- (8) Bảo đảm cho các nhân viên chung sống hữu hảo, vừa tranh thủ họ làm việc vì bạn, vừa phải cổ vũ, ủng hộ họ.*
- (9) Muốn nhân viên hoàn thành công việc một cách tốt nhất, một trong những phương pháp có hiệu quả nhất là biết rõ tiềm năng và giá trị nội tại của từng người, biết được họ là những người có năng lực, lòng cao thượng, lạc quan, giàu tính sáng tạo và khả năng sản xuất. Họ sẽ vui vẻ cố gắng làm theo ý muốn của bạn.*

KHÔNG THỂ CHỌN NGƯỜI CHỈ LÀM CHỦ CỦA CHÍNH MÌNH

Bất cứ sự lựa chọn nào cũng không ngoài 3 mặt: tốt, xấu, nửa tốt nửa xấu. Nếu bạn chỉ chú ý đến việc lựa chọn mà không nắm vững quá trình phấn đấu thì lựa chọn tốt thế nào cũng sẽ trở thành cảnh ngộ không tốt cho bạn.

Bà Nhậm Tiểu Bình - từng làm phó giám đốc Học viện Ngoại giao Bắc Kinh - đã nói, trong sự nghiệp của bà, từng bước đều do tổ chức sắp đặt, bản thân không có quyền tự chủ nào. Nhưng ở mỗi cương vị bà đều có sự lựa chọn của riêng mình, đó là phải làm tốt hơn người khác.

Năm 1968, Nhậm Tiểu Bình trở thành một học viên công nông binh của Học viện Ngoại ngữ Bắc Kinh. Lúc đó bà lớn tuổi nhất, trình độ lại kém nhất. Buổi học đầu tiên bà phải đứng cả buổi vì không trả lời được câu hỏi. Ngày hôm sau, trong lớp treo biểu ngữ “Không để một anh em nào của giai cấp ta tụt lại sau”, bà chính là “anh em của giai cấp ta” ấy. Và rồi đến lúc tốt nghiệp, bà đã trở thành một trong những học viên giỏi nhất toàn khóa.

Sau khi tốt nghiệp đại học, bà được phân công đến đại sứ quán Anh làm nhân viên trực tổng đài. Làm một nhân viên tổng đài nhỏ bé là công việc mà nhiều người cho rằng không hề có triển vọng, Nhậm Tiểu Bình lại làm công việc bình thường này vô cùng xuất sắc. Bà thuộc lòng như cháo chảy tất cả tên, số điện thoại, phạm vi làm việc của những người trong sứ quán, thậm chí cả tên người thân của họ. Có điện thoại gọi đến hoặc có việc mà không biết tìm ai, bà sẽ đi hỏi han, cố hết sức giúp người ta tìm được đúng người. Dần dần, nhân viên sứ quán có việc ra ngoài, không nói với phiên dịch của họ, mà điện thoại cho bà, cho bà biết cần chuyển lời nhắn gì nếu có người gọi đến, nhờ bà thông báo rất nhiều việc công, việc tư. Bà trở thành điểm nhấn tin, thư kí phụ trách mọi mặt.

Một hôm, Đại sứ đến phòng điện thoại, tươi cười biểu dương bà. Đây là chuyện xưa nay chưa từng thấy. Không lâu sau đó, nhờ làm việc xuất sắc, bà được đặc cách lên làm phiên dịch cho một tờ báo lớn ở Anh.

Người đứng đầu tờ báo này là một quý bà rất nổi tiếng, từng giành được huân chương của mặt trận, được giao chức huân tước, có bản lĩnh lớn, rất cá tính, vừa sa thải phiên dịch cũ, lúc đầu cũng không cần đến Nhậm Tiểu Bình, coi thường học vấn của bà, về sau mới miễn cưỡng đồng ý thử xem sao. Sau một năm, quý bà thường nói với mọi người: “Phiên dịch của tôi giỏi hơn phiên dịch của ông hàng chục lần”. Không lâu sau, lại nhờ làm việc xuất sắc, Nhậm Tiểu Bình được đặc cách lên làm ở phòng liên lạc của Mỹ đóng tại Trung Quốc, bà vẫn làm việc rất xuất sắc, được bộ ngoại giao khen thưởng...

Khi một người không được lựa chọn công việc, chỉ ít anh ta luôn luôn có một sự lựa chọn: chăm chỉ làm việc hoặc sống cho qua ngày đoạn tháng. Cùng một công việc, có người cần cù làm việc, bỏ ra rất nhiều công sức, gặt hái nhiều thành quả; lại có người cả ngày chỉ

mong có công việc tốt mà không làm tốt việc trước mắt. Kì thực, sự lựa chọn này quyết định người được lựa chọn trong tương lai.

BỊ SA THẢI, MỚI CÓ ĐƯỢC KHÔNG GIAN PHÁT TRIỂN RỘNG LỚN HƠN

Trong cuộc đời một con người, không ai có thể đảm bảo công việc diễn ra luôn thuận lợi, và bị sa thải là chuyện khó tránh khỏi; đối mặt với thất nghiệp, có người đau khổ tột độ, buồn rầu chán nản vì mất việc. Thật ra, bị sa thải chưa chắc là chuyện xấu, chỉ cần xây dựng lòng tin, chắc chắn sẽ có viễn cảnh mới “hết mưa nắng lại hừng lên thôi”, có nhiều lúc vì bị sa thải mà có được không gian phát triển rộng lớn hơn.

Tiểu Giang là một người có chí phấn đấu cho sự nghiệp, anh theo ông chủ của công ty A làm việc đã 8 năm, từ một sinh viên mới tốt nghiệp, tiến thẳng lên làm Tổng giám đốc của công ty con. Trong 8 năm, công ty A dần trở thành doanh nghiệp đầu ngành, Tiểu Giang cũng đã bỏ rất nhiều công sức cho công ty A, anh rất muốn đưa doanh nghiệp lên thành công lớn hơn bằng cố gắng của mình. Nhưng lúc anh cần cù tận tụy làm việc бат mạng, thì anh thấy ông chủ thay đổi, không còn chí tiến thủ, hết sức bảo thủ, dần dần không tín nhiệm mình nữa, lại làm nhiều việc khiến mọi người khó hiểu, anh không còn tìm được cảm hứng làm việc như xưa nữa.

Để kích thích lòng ham muốn làm việc của mình, Tiểu Giang nhảy sang Công ty phát triển khoa học kĩ thuật B. Lúc đó, công ty này đang làm dự án khai thác và phát triển cấp tỉnh, được Chính phủ cấp vốn và viện trợ kĩ thuật, nhưng vì người quản lí thiếu kinh nghiệm nên công ty B hy vọng Tiểu Giang vào công ty sẽ hoàn thiện mặt quản lý.

Thế rồi Tiểu Giang được giữ chức Quản lý giám sát hành chính, anh không mừng rỡ với chức vụ này, điều anh quan tâm hơn là những thách thức đang phải đối mặt, điều này khiến anh hưng phấn làm việc. Ban đầu anh thức suốt mấy đêm để thiết kế cho công ty một chế độ quản lý công việc thường ngày khá hoàn chỉnh, và đã tốn nhiều công sức tạo thuận lợi cho cơ chế này hoạt động. Tháng tiếp đó, thành tích vô cùng rõ nét: phí tiêu dùng cho văn phòng giảm 30%, tương đương khoảng 15000 nhân dân tệ, với một công ty có mức chi tiêu lớn thì đây thực sự là bước tiến về quản lý.

Làm việc ở công ty B được hơn một năm, lãnh đạo công ty dần dần thấy Tiểu Giang chướng tai gai mắt, họ cho rằng hành động của anh đã làm công việc của họ tiến triển không thuận lợi, chỉ thêm “vướng chân vướng tay”. Không lâu sau, họ bàn kế, sa thải Tiểu Giang.

Sau khi ra khỏi công ty B, Tiểu Giang không hề chán nản, vẫn tràn đầy niềm tin vào năng lực làm việc của mình. Không lâu sau, anh thấy một doanh nghiệp quy mô lớn đang tuyển một giám đốc nghiệp vụ, anh liền gửi hồ sơ đến doanh nghiệp này, chỉ vài ngày sau, anh đã nhận được thông báo phỏng vấn trực tiếp, sau khi nói chuyện trực tiếp với Tổng

giám đốc, cuối cùng anh được tuyển dụng. Làm việc khoảng một tháng, Tiểu Giang nghĩ mình đã thấy được khí phách và năng lực làm việc của Tổng giám đốc công ty này. Đồng thời anh cũng thấy Tổng giám đốc cũng đã thấy được đủ tài hoa và năng lực của anh. Ngoài giờ làm việc, Tổng giám đốc thường rủ anh đi bơi, chơi bowling hoặc dự các bữa tiệc thương vụ.

Trong quá trình làm việc, Tiểu Giang thấy logo của công ty thiết kế quá rườm rà, tuy có mỹ quan nhưng thiếu sức hấp dẫn, anh mạnh dạn đề nghị Tổng giám đốc cho đổi logo khác. Không ngờ tổng giám đốc cũng đã có ý định này, liền giao cho anh lo liệu. Để hoàn thành tốt công việc, Tiểu Giang đích thân đi nhờ các nhà thiết kế chuyên nghiệp giúp đỡ, để chọn ra một tác phẩm vừa ý nhất trong số tác phẩm của họ. Khi anh đưa ra phương án thiết kế cho Tổng giám đốc duyệt, Tổng giám đốc khen hết lời, lập tức bổ nhiệm anh làm Phó Tổng giám đốc, tiền lương tăng gấp đôi.

Bị sa thải chưa chắc phải là chuyện xấu. Đúng vậy, Tiểu Giang đã đổi mặt với sa thải hai lần, dựa vào tài năng, anh đã tìm được công việc thích hợp với mình.

Thật vậy, con đường ở ngay dưới chân bạn, bị sa thải không cần phải so đo tính toán, hãy cứ bỏ qua, có thể phía trước một vùng trời đầy ánh sáng đang đợi chúng ta.

BẠN KHÔNG THỂ BỊ CHÈN ÉP CẢ ĐỜI

Đi đúng con đường của mình, sẽ có một ngày bạn thoát khỏi khổ cực, người khác chỉ có thể lán át bạn một lúc chứ không thể lán át bạn cả đời, chỉ cần can cù phấn đấu, nếu là vàng thì chắc chắn bạn sẽ phát ra ánh sáng rực rỡ hơn.

Sau khi tốt nghiệp nghiên cứu sinh, Lý Hồng hăm hở vào làm ở cơ quan chính quyền cấp 1 của thành phố. Do Lý Hồng học vấn cao, rất có năng lực nên nhanh chóng được lãnh đạo cấp trên đánh giá cao, song đặc điểm quan liêu trong cơ quan chính quyền là: làm việc không thể quá nổi bật, yêu cầu công nhân viên chức rập theo khuôn mẫu, về thời gian hành chính cũng có qui định nghiêm ngặt, Lý Hồng là nhân viên mới, đặc biệt có năng lực nên gây ấn tượng không tốt cho đồng nghiệp và cấp trên, lại thêm tính cô thẳng như ruột ngựa, làm việc chưa được bao lâu đã mắc tội với cấp trên cao nhất và một số đồng nghiệp.

Ban đầu Lý Hồng không đồng ý với suy nghĩ của cấp trên và đồng nghiệp về cô, cho rằng chỉ cần cấp trên và đồng nghiệp hiểu được những việc cô làm đều là vì công việc chứ không vì lợi ích cá nhân, họ sẽ hiểu cô. Ngoài ra cô cũng ý thức được khuyết điểm của mình, đang cố gắng sửa chữa, vì thế cô luôn cho rằng thời gian lâu dài, cấp trên và đồng nghiệp nhất định sẽ đánh giá lại.

Nhưng một thời gian sau, Lý Hồng dần dần thấy cách nghĩ của mình hết sức ngây thơ, ấn tượng xấu cô để lại cho cấp trên và đồng nghiệp ngay từ lúc mới vào làm dường đã ăn sâu bắt rễ, luôn vô tình nhắc nhở người khác. Một số kiến nghị hợp lý cô đưa ra cũng khó được chấp nhận hơn kiến nghị của người khác, cô đâu biết rằng cấp trên sợ cô xuất sắc vượt

anh ta, đồng nghiệp sợ cô nổi bật hơn, át họ đi.

Trong sự kèn cựa đó, Lý Hồng đã quyết định dứt khoát không thêm để ý đến hạch sách của họ, chăm chỉ làm việc, cố gắng không để xảy ra sai sót gì trong công việc, để họ không kiếm có gì được. Cuối cùng, khi lãnh đạo cấp thành phố xuống kiểm tra đã phát hiện ra tài năng của cô, liền thăng chức cho cô lên liền ba cấp.

Trong môi trường công việc mới, cô xuất hiện với tư thế, diện mạo hoàn toàn mới. Dựa trên bài học rút ra từ lần bon chen trước, đối diện với cấp trên và đồng sự mới cô đều cố gắng lập quan hệ tốt, không tính toán hiềm khích cũ với những người cũ, do vậy công việc của cô tiến triển thuận lợi hơn, các lỗi nhỏ trong công việc cũng được loại bỏ.

Đúng vậy, bị người khác kèn cựa là việc rất uất ức, nhưng nếu bạn so đo với người ta thì có lẽ người bị tổn thương rốt cuộc lại là chính bạn, công việc của bạn sẽ gặp nhiều rắc rối lớn hơn. Tại sao chúng ta không biến đả kích thành động lực chứ?

PHẢI BIẾT KIỂM CHẾ ẨM ỨC

Hoàn cảnh sống thay đổi, môi trường làm việc thay đổi, vai trò xã hội của mỗi người cũng thay đổi theo. Trong sự thay đổi này, bạn tích cực thay đổi bản thân hay cố giữ vẻ đẹp quá khứ? Mỗi vai trò đều cần chúng ta biết tự kiểm chế, điều chỉnh mình về trạng thái tốt nhất mới có thể làm tốt hơn.

Dưới đây là bản trải nghiệm của một người bạn:

Sau khi tốt nghiệp đại học, tôi làm ở một doanh nghiệp có vốn đầu tư nước ngoài. Công việc của tôi giống kiểu thư kí, có điều người ta gọi tôi là “trợ lý”. Hồi học đại học tôi rất cao ngạo, thích vỗ ngực ta đây, từ một “thủ lĩnh” học sinh xuống làm “trợ lý” cho người khác, tôi rất khó chịu, đặc biệt là khi người ta không hoạt động lại cứ sai tôi làm những việc vặt vãnh, tôi sẽ nổi giận vô cớ và cảm thấy không còn chút sĩ diện nào. Tôi không phải là nô tài, họ dựa vào cái gì mà dám chỉ huy tôi làm việc nọ việc kia chứ? Nhưng bình tĩnh nghĩ lại thì thấy họ không sai, công việc của tôi là như thế. Lúc mới vào, giám đốc Vương cũng đã nói với tôi, song hễ động đến việc cụ thể, tâm trạng tôi lại không khống chế nổi. Có khi phải cắn răng làm cho xong việc, lại còn phải tươi cười báo cáo: “Đã làm xong rồi ạ!”. Cứ dối lòng mình như vậy, tự mình cảm thấy chán ghét, mấy lần cãi nhau với đồng sự. Từ đó cuộc sống của tôi càng khó chịu, họ gần như không thêm ngó ngang đến tôi, tôi cô đơn trợ trợ, không còn cao ngạo được.

Một hôm cô thư kí Tiểu Ngô đi vắng, giám đốc chỉ định tôi đến văn phòng sắp xếp lại bàn làm việc và pha cà phê cho ông. Tôi hậm hực làm việc. Giám đốc Vương rất lợi hại, thậm chí có thể nói là “cáo già”. Nhìn qua ông đã thấy vẻ bất mãn của tôi, liền nhắm trúng tim đen: “Anh thấy ẩm ỨC đúng không? Anh có tài, tôi tin điều này, nhưng anh phải biết bắt đầu từ việc này”.

Tôi giật thót mình, ông ấy hiểu tâm tư của tôi ư? Tôi mỉm cười cảm ơn, ông ấy bảo tôi ngồi xuống tán gẫu về tình hình công việc. Nhưng bên cạnh tôi không có ghế! Tôi lại không thể ngồi trên ghế sofa cùng ông ấy! Rốt cuộc ông ấy đang đùa bỡn gì chứ?

Lúc này giám đốc Vương nói ý: “Người có bức bối trong lòng không bao giờ tìm được một cái ghế thoải mái”. Thật hiếm khi thấy được vẻ mặt thân thiện, hiền từ ấy của ông, tôi nhẹ nhõm đi rất nhiều. Hóa ra ông ấy không giống một “kẻ bóc lột” mà giống một người bạn hợp tác với tôi, chỉ có điều ông là bậc cha chú, tôi cần phải tôn trọng ông ấy.

Luồng cuồng pha xong cốc cà phê, tôi bắt đầu sắp xếp lại bàn làm việc của ông ta. Trên mặt bàn có một chậu cát vàng nhỏ xíu, ánh lên màu nắng. Tôi thấy kì lạ, cái này để làm gì nhỉ? Không trông xương rồng. Người này thật kì quái!

Giám đốc Vương dường như nhìn thấu suy nghĩ của tôi. Ông vờ tay bốc một nắm cát và bóp, cát vàng lọt qua kẽ tay chảy xuống, đẹp tuyệt! Ông cười thần bí: “Chàng trai, cậu nghĩ chỉ có cậu tâm trạng bức bối thôi à, thực ra tôi cũng như cậu nhưng tôi đã biết cách kiềm chế...”.

Thì ra chậu cát hết sức tinh xảo đó dùng để “trút giận”. Đó là quà một người bạn nghiên cứu tâm lý học tặng ông, mỗi khi muốn nổi cáu, ông có thể bốc một nắm cát, trạng thái bức xúc và căng thẳng sẽ tiêu tan. Món quà này đã theo ông từ thời thanh niên, dần dần ông từ một thiếu niên lỗ mãng đi làm thuê trở thành nhà quản lý có lí trí, dày dạn kinh nghiệm và rất thận trọng. Ông nói: “Học cách quản lí tình cảm của mình trước rồi mới học quản lí các thứ khác được”.

Trong lòng tôi bỗng bừng sáng.

ĐỪNG CHẠY TRỐN HIỆN THỰC

Trong xã hội cạnh tranh gay gắt ngày nay, giữ được trạng thái tâm lí lành mạnh là điều rất quan trọng. Nhiều chuyên gia nghiên cứu sức khỏe tâm lí nhất trí cho rằng, người giỏi thích ứng hoặc người có tâm lí khỏe mạnh có thể đối mặt với thử thách bằng thái độ và hành vi “giải quyết vấn đề”, chứ không phải trốn tránh vấn đề, kêu trời oán đất.

Tuy nhiên trong cuộc sống hiện thực, để đối mặt được với khó khăn, thử thách bằng thái độ và hành vi đúng đắn kì thực không phải chuyện dễ. Chúng ta có thể thấy không ít người xung quanh âm ứ, khổ não vì vướng mắc trong công việc, sự nghiệp, hoặc chán nản vì quan hệ hôn nhân, gia đình không hòa hợp, thậm chí có người chán đời, định tự tử vì bị đả kích nặng nề, cuộc sống có vẻ không còn sinh lực.

Thực ra, bạn cứ chạy tiếp thì có thể chạy được đến đâu?

A Quân là bạn học của tác giả. Anh có một chức vụ khiến người ta ngưỡng mộ. Một hôm anh nói với tác giả rằng anh từng lóe lên suy nghĩ chán đời. Anh là người tuân thủ thói cũ,

không quen đối mặt với cái cách và thay đổi. Khi biết tin mình có thể bị phân công làm công việc mà mình không thông thạo và không thích, tâm trạng lo lắng, sợ hãi, chán đời bỗng choán ngợp ý nghĩ của anh ta. Anh vốn hoàn toàn có thể thi đua giành lấy chức vị phù hợp hơn với mình nhưng vì hèn nhát, tự ti, anh đã mất can đảm cạnh tranh. Chính tâm lý né tránh cạnh tranh, quen thói co rút lại khiến anh rơi xuống vực sâu tuyệt vọng. Tâm lý lệch lạc và quan niệm nhận thức sai lầm này làm anh từ bỏ mọi cố gắng. Kì thực đời người hoặc ít hoặc nhiều đều sẽ gặp chuyện không như ý khó lường trước, chúng ta có vũng vàng để đối mặt không? Đó mới là điều vô cùng quan trọng.

Có câu chuyện như sau: Người ở tầng dưới bị giật mình bởi một chiếc giày từ tầng trên rơi xuống, âm thanh đó tuy làm anh ta bức bối không yên nhưng điều khiến anh ta thực sự lo lắng là không biết bao giờ cái giày còn lại rơi xuống. Vì cái giày đó mãi không rơi xuống, anh ta hoảng hốt chờ đợi cả một đêm.

Cuộc sống thực tế thường là cái roi phát lên cao tí để gây áp lực lớn hơn rồi chỉ đánh nhẹ vào người.

Từ đây chúng ta rút ra bài học gì? Tâm trạng đợi bị đánh là tiêu cực, quá trình chờ đợi và kết cục bị đánh đều làm ta chán ngán. Một người ở trong trạng thái tâm lý tồi tệ nhất nếu không đi tới sụp đổ thì đi tới ánh sáng và hi vọng. Sở dĩ có người gặp tình cảnh không như ý muốn là do ý thức chủ quan của cá nhân họ đang có tác dụng quyết định, họ chọn trốn tránh, nhưng sự thật là trốn tránh hoàn toàn không giải quyết được bất cứ vấn đề gì. Nếu chúng ta có thể yêu bản thân, tiếp nhận chính mình, không ngừng khắc phục khuyết điểm, khắc phục tâm lý trốn tránh thì chúng ta sẽ có cuộc sống hoàn mỹ hơn.

CÓ KHI TỪ BỎ CŨNG ĐẸP NHƯ HOA

Trong cuộc đời, được và mất thường diễn ra trong chớp nhoáng. Rốt cuộc cần giành được cái gì? Rốt cuộc sẽ mất những gì? Mỗi người có lựa chọn riêng. Song có một điểm hết sức rõ ràng là, cùng với tuổi tác tăng lên, kinh nghiệm phong phú hơn, con người phải điều chỉnh mình tùy từng lúc, cái đáng giành lấy thì đừng bỏ lỡ; cái nên mất thì thân nhiên bỏ đi. Được hết chắc chắn là chiếm hữu lợi ích của người khác; mất hết sẽ rất có lỗi với chính mình.

Trong cuộc sống, chúng ta phải biết cách từ bỏ, có khi từ bỏ không chỉ là dừng cảm mà còn là trí tuệ. Đừng ôm khư khư tư duy lối mòn, sự phát triển của thời đại đặt ra cho chúng ta những yêu cầu mới. Cuộc đời có hạn, sức lực có hạn, nếu chúng ta nắm tất cả danh dự, của cải, quyền thế, địa vị, tình yêu,... trong tay thì không thể thả sức sáng tạo, gánh nặng trình trịch thì khó mà đi xa. Để đạt được mục tiêu cao xa hơn, thực hiện đầy đủ giá trị cuộc đời, chúng ta phải từ bỏ một số thứ.

Hồi nhỏ Alan Greenspan rất thích âm nhạc. Sau khi tốt nghiệp trung học, ông thi vào nhạc viện Melia nổi tiếng ở New York, nhưng học chưa được nửa chương trình, ông phát

hiện mình rất khó tiến xa trong lĩnh vực này, ông thấy âm nhạc nhàm chán. Lúc này ông đặc biệt có hứng thú với toán học và kinh tế. Về sau ông thôi học ở nhạc viện, vào học ở học viện thương nghiệp đại học New York, mở ra cho mình chân trời mới.

Năm 1948 ông nhận học vị cử nhân kinh tế. Hai năm sau ông lại được nhận bằng thạc sĩ kinh tế với thành tích xuất sắc nhất, đến đại học Colombia nghiên cứu. Ở đại học Colombia, ông gặp được người thầy giỏi, người bạn vô cùng quan trọng đối với cuộc đời ông, người được giữ chức chủ tịch ủy ban dự trữ liên bang Mỹ khi Nixon lên nắm chính quyền - giáo sư Aurthor Bones.

Nhưng vì bố mẹ ông li hôn từ khi ông 4 tuổi, ông sống với mẹ, mẹ là người làm công bình dân, cuộc sống nghèo khổ, ông không trả nổi học phí đại học nên bị buộc thôi học giữa chừng. Quá trình học tập của ông kéo dài gần 30 năm. Trên đường đời dang dở, ông từ bỏ các thứ khác, quyết tâm tập trung vào kinh tế, không giờ khắc nào buông lỏng nghiên cứu kinh tế học mà mình yêu thích.

Công sức không phụ lòng người. Năm 1977, Alan 61 tuổi cuối cùng đã được đội mũ tiến sĩ của đại học Colombia. 10 năm sau, ông được tổng thống Reagan bổ nhiệm làm chủ tịch ủy ban dự trữ liên bang Mỹ, trở thành một nhân vật “nặng ký”.

Có khi cơ hội quá nhiều làm cho con người không bị hạn chế, sẽ có thể lựa chọn và phát triển tốt hơn; nhưng có lúc chính vì quá nhiều cơ hội khiến ta hoa mày chóng mặt, không những làm ta khó yên ổn tại một điểm hay trên một đường cố định, mà còn làm ta mất phương hướng vì lựa chọn quá nhiều. Vì thế có lúc máu chót của thành công là ở chỗ: trong quá trình tiến lên, chúng ta có thể tỉnh táo nhận biết lúc nào thì hành động, lúc nào phải dừng lại, lấy cái gì, bỏ cái gì, như thế mới tiết kiệm được thời gian, tâm trí và sức lực, bước nhanh đến thành công.

Đời người ngắn ngủi, chúng ta có lí do gì không cố gắng nắm bắt, giữ gìn, quý trọng nó. Điều này đòi hỏi chúng ta dù yên lòng với sự sắp đặt của số phận hay chống lại số phận, đều phải hiểu rõ: làm được thì theo đuổi, biết không thể thực hiện được thì buông ra; nhất định không được biết rõ con đường không thông mà vẫn cố chấp “kiên trì đến cùng”, đâm đầu vào tường đến đầu rơi máu chảy, tự chuốc vạ vào thân. Vì đời người ngắn ngủi không chịu được quá nhiều vấp vấp, trở ngại, không chịu được quá nhiều lo âu, toan tính cho tương lai; vững vàng đứng trước cuộc sống, nắm chắc cuộc sống, song không được nắm quá chặt, không chịu buông lỏng tay.

Lúc đi dã ngoại, James bị rắn độc cắn vào chân. Anh vô cùng đau đớn, bệnh viện lại cách rất xa, anh đành dùng dao cắt đứt ngón chân bị thương mà không hề do dự, sau đó chịu đau, đi đến bệnh viện một cách khó khăn. Tuy thiếu một ngón chân nhưng anh đã ngăn chặn được độc tố ngấm sâu vào cơ thể, chịu đựng cơn đau tạm thời để bảo toàn mạng sống của mình.

Trong thời khắc đặc biệt nào đó của cuộc đời, bạn phải dám từ bỏ mới có cơ hội giành được lợi ích cao xa hơn. Dù gặp phải chương ngại vật khó tránh, bạn cũng phải chọn

phương thức thất bại tuyệt vời nhất. Sự ngu ngốc lớn nhất của con người có khi ở chỗ chỉ muốn có mà không biết vứt bỏ. Nếu có thể nắm chắc một nửa cuộc đời đã là rất tốt rồi. Con thuyền sinh mệnh không chở được quá nhiều ham muốn và hư vinh, muốn căng buồm để thuyền không mắc cạn hay bị đắm giữa cuộc hành trình thì phải giảm tải, kiên quyết dứt khoát vứt bỏ những thứ nên vứt bỏ.

Ở rừng rậm nhiệt đới của Ấn Độ, người đi săn thường làm một vài cái lồng để bắt khỉ, trong lồng treo trái cây, trên lồng có một cái cửa nhỏ vừa đủ để chân trước của con khỉ thò vào, nếu con khỉ nắm chắc trái quả thì sẽ không thể rút chân ra được. Lũ khỉ có thói quen là không chịu từ bỏ những cái gì đã có trong tay ra, nên cuối cùng chúng đều trở thành “chiến lợi phẩm” của người thợ săn.

Bi kịch của con khỉ bị bắt cho chúng ta thấy, trong cuộc sống phải chấp nhận “mất mát”, biết cách thả lỏng tay. Thành bại của đời người thường có cả được, mất. Không ít người có vẻ có tố chất rất cao nhưng họ luôn lo là mục tiêu xa hơn vì không muốn vứt bỏ cái lợi nhỏ bé vụn vặt trước mắt. Người thành công có khi chỉ do nắm bắt được một vài cơ hội người khác bỏ qua, còn mấu chốt cái được của cơ hội ở chỗ bạn có thể dũng cảm chọn lọc trên đường đời hay không.

Với người biết hưởng thụ niềm vui và sự giản đơn, nghệ thuật của cuộc sống ở chỗ biết tiến lùi sao cho đúng lúc, lấy hay bỏ sao cho hợp lí.

V. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VIỆC BỊ ĐẢ KÍCH, CHỊU NHỤC

KHI RƠI VÀO TÌNH HUỐNG KHÓ XỬ, ĐỪNG SỢ BỊ NGƯỜI KHÁC CHẾ NHẠO

Mọi người đa số đều thích chế nhạo người khác, chứ không muốn bị người ta chế nhạo. Khi một người rơi vào tình huống khó xử, nếu bạn có thể giúp anh ta bớt ngượng bằng cách lấy mình ra làm trò cười, anh ta chắc chắn sẽ vô cùng biết ơn bạn.

Hồi học đại học, Ford - người từng nhậm chức tổng thống Mỹ- là một vận động viên môn bóng bầu dục, nên khi được vào Nhà Trắng ở tuổi 62, thể hình ông vẫn rắn rỏi sẵn chắc. Ông chính là vị tổng thống sức vóc cường tráng nhất từ thời tổng thống Roosevelt. Sau khi làm tổng thống, ông vẫn tiếp tục trượt tuyết, đánh golf, chơi quần vợt, hơn nữa ông còn rất giỏi mấy môn này.

Tháng 5 năm 1975, ông viếng thăm nước Áo. Khi máy bay đến Salzburg, ông xuống cầu thang, giày của ông vấp phải một chỗ gồ lên, trượt chân ngã xuống đường băng. Ông bật dậy, không bị thương, nhưng điều khiến ông ngạc nhiên là phóng viên lại đem cú ngã này viết thành tin sốt dẻo, làm rùm beng lên. Cũng hôm đó, ông lại suýt ngã hai lần nữa trên bậc thềm trơn vì bị mưa ướt ở cung Lisidan. Ngay lập tức một truyền thuyết kì diệu lan truyền: Tổng thống Ford chân tay vụng về, hành động không nhanh nhẹn. Sau vụ ở Salzburg, mỗi lần Ford ngã bị thương ở đầu hay ngã trên tuyết, phóng viên đều thêm mắm muối rồi đưa tin cho cả thế giới biết. Về sau, việc ông không ngã nữa cũng biến thành tin tức. Công ty truyền thanh Colombia từng đưa tin: “Tôi vẫn đang chờ đợi tin Tổng thống sút đầu, gãy chân hay bị thương nhẹ gì đó để thu hút độc giả.” Phóng viên thôi phòng lên như vậy để mọi người có ấn tượng: Tổng thống Ford là người hành động vụng về. Người dẫn chương trình truyền hình còn trêu đùa Tổng thống Ford ngay trên truyền hình. Diễn viên hài kịch Chevy Chase trong chương trình trực tiếp “Hiện trường thứ 6” còn bắt chước động tác trượt ngã của Tổng thống.

Niessen thư kí của Ford đưa kháng nghị về việc này. Ông nói với phóng viên: “Tổng thống vừa khoẻ mạnh vừa nho nhã, từ tốn, có thể nói ông là người cường tráng nhất trong các tổng thống mà chúng tôi có thể nhớ được”.

“Tôi là một nhà hoạt động”, Ford phản đối, “những nhà hoạt động đều dễ ngã hơn so với

bất kì ai”.

Nhưng với trò đùa của người khác, ông luôn cười trừ cho qua chuyện. Tháng 3 năm 1976, trong buổi họp báo hàng năm của đài phát thanh truyền hình Washington, ông còn biểu diễn cùng Chevy Chase. Tiết mục bắt đầu, Chase xuất hiện trước tiên. Khi dàn nhạc tấu lên khúc nhạc “Kính chào Tổng thống”, ông bị vấp ngã xuống sàn, loạng choạng, đầu va vào bục diễn giảng. Lúc này, mọi người có mặt ở đó bò cười ra, Ford cũng cười theo.

Đến lượt Ford biểu diễn, ông đứng dậy, trang phục bị khăn trải bàn quăn vào, làm đĩa và đồ dùng ăn cơm bằng bạc rơi xuống đất loảng xoảng, ông giả bộ muốn đặt bài diễn giảng lên bục chỉ huy dàn nhạc, nhưng không để ý, tập bài bị rơi, trái đầy mặt đất. Nhiều người cười ầm lên, ông không hề để ý nói: “Ông Chase, ông là một diễn viên vô cùng, vô cùng hài hước”.

ĐỪNG ĐỂ Ý ĐẾN ÁNH MẮT CỦA NGƯỜI KHÁC

Cảnh ngộ của mỗi người không giống nhau, cùng một câu hỏi sẽ có những câu trả lời khác nhau.

Trong mắt của một nghìn người có Hamlet của một nghìn người, có một nghìn kiểu buồn thương cho số phận bi kịch của Hamlet, ca ngợi “ma quỷ của vũ trụ, linh trưởng của vạn vật”.

Bốn hình vẽ hình học khác nhau, có người nhìn thành hình tròn không có góc cạnh, có người nhìn thành hình tam giác có những đường thẳng, có người thấy hình nửa vuông nửa tròn, có người thấy cái đẹp độc đáo của hình vẽ không đối xứng...

Cùng là một cái bánh nhện, người bị quan thấy trống rỗng, còn người lạc quan nếm được mùi vị của nó. Cùng là trận Xích Bích, Tô Thức hát vang: “Hùng tư anh phát, vũ phiến quan cân, đàm tiêu gian, tường lỗ khôi phi yên diệt” (thế đứng hiên ngang, quạt lông vũ với khăn the xanh, đang trò chuyện thì tay chèo tay lái đã thành tro bụi); Đỗ Mục lại trầm ngâm: “Đông phong bất dữ Chu lang tiện, Đồng Tước xuân thâm toả nhị Kiều” (gió đông bất lợi cho Chu Du, một nền Đồng Tước khoá xuân hai Kiều).

Cùng là “Hồng lâu mộng”, có người nghe thấy tiếng chuông báo tử của chế độ phong kiến, có người thấy tình cảm nồng nàn của Bảo Ngọc, Đại Ngọc, có người cảm nhận được dụng tâm khá vất vả của Tào Tuyết Càn, cũng có người chỉ say sưa kể lại nội dung câu chuyện...

Đo độ cao của một toà nhà cao tầng, có người lợi dụng ánh nắng mặt trời, dựa vào quan hệ hàm số ba góc để dễ dàng tính ra; có người dùng dây thừng so sánh với toà nhà rồi đo độ dài của dây thừng; có người dùng khí áp kế từ móng đến đỉnh tòa nhà, tính toán dựa vào sự thay đổi khí áp; cũng có người hỏi luôn nhân viên quản lý toà nhà...

Vấn đề xuất hiện là một khởi điểm, vấn đề được giải quyết là điểm kết thúc, quá trình thì không duy nhất. Góc độ, mức độ nhận thức sự vật khác nhau, cách giải quyết vấn đề sẽ hoàn toàn khác nhau. Đó chính là, thế giới quan như thế nào sẽ có phương pháp luận như thế đó.

Có thể trích dẫn câu thơ của Tô Thức: “Hoành khán thành lĩnh trác thành phong, viễn cận cao đề các bất đồng” (nhìn ngang nhìn dọc thấy triền núi, đỉnh núi, gần xa, cao thấp khác nhau). Cuộc sống là cái gương nhiều mặt, luôn phản chiếu mỗi con người trong cuộc sống bằng một mặt biến hoá khôn lường của nó. Không cần bận tâm đến tin đồn nhảm nhí của người khác, không cần so đo với việc đả kích hay chịu nhục, không cần lo lắng về sai lệch tư duy của mình, vững tin vào mắt mình, vững tin vào phán đoán của mình, không lay chuyển cảm nhận của mình. Hãy dò xét thế giới bằng tầm mắt tinh tế, nhạy bén, chú tâm lắng nghe, vượt ve cuộc đời đầy màu sắc này, hãy tự cho mình một câu trả lời giàu cá tính.

ĐỪNG SỢ ĐẢ KÍCH, GIỮ VỮNG LẬP TRƯỜNG

Nghị lực của con người vốn là cái lò xo, bạn càng ấn chặt, lực đàn hồi càng lớn. Những người bị ép chặt không bật lên nổi, không phải không có nghị lực, đó là do lò xo nghị lực của họ đã han gỉ.

Monte Robert có một trại ngựa ở San Ysidro. Người này thường mượn chỗ ở rộng rãi của ông để tổ chức hoạt động quyên góp để gây quỹ trợ giúp thanh thiếu niên.

Trong lời phát biểu ở hoạt động lần trước ông đã nhắc đến: tôi để Jack mượn chỗ ở cũng có lý do. Chuyện này có liên quan đến một bé trai, bố cậu là người huấn luyện ngựa, từ nhỏ cậu đã chạy lăng xăng theo bố đi huấn luyện ngựa ở hết tàu ngựa này đến tàu ngựa kia, từ nông trường này đến nông trường khác. Do thường xuyên bôn ba khắp nơi, việc học hành của cậu bé không thuận lợi. Hồi học phổ thông cơ sở, có lần thầy giáo cho cả lớp viết báo cáo, đề tài là “nguyện vọng khi trưởng thành”.

Tối hôm đó, cậu chuyên tâm viết bảy trang giấy kể về ước nguyện vĩ đại của mình, cậu muốn có một trại nuôi ngựa của riêng mình, ngoài ra cậu còn tỉ mỉ vẽ một bản thiết kế nông trường 200 mẫu, trên đó ghi rõ vị trí của chuồng ngựa, đường đua, sau đó còn xây dựng thêm một căn nhà lớn 371,6 m² .

Cậu đã tốn rất nhiều tâm huyết để hoàn thành bài viết, ngày hôm sau nộp cho thầy. Hai ngày sau cậu nhận lại bài, trên trang đầu tiên ghi một chữ F màu đỏ to đùng, bên cạnh còn viết thêm một dòng chữ: tan học đến gặp thầy.

Trong đầu tràn ngập mộng tưởng, sau buổi học cậu cầm bài viết đến gặp thầy: “Tại sao em chỉ được điểm kém”.

Thầy giáo trả lời ngay: “Em còn nhỏ, không được nằm mơ giữa ban ngày. Em không có tiền, nhà em không có điều kiện, cái gì cũng không có. Xây nông trường lớn tốn nhiều tiền;

em phải mua đất, mua ngựa thuần chủng, chăm sóc chúng. Em đừng theo đuổi điều viễn vông ấy”. Thầy giáo nói tiếp: “Nếu em muốn viết lại một ước mơ thực tế hơn, thầy sẽ chấm lại điểm cho em”.

Trở về nhà, cậu bé đắn đo suy nghĩ nhiều lần, sau đó hỏi ý kiến bố. Bố chỉ bảo cậu: “Con trai, đây là quyết định vô cùng quan trọng, con buộc phải đưa ra chủ ý của mình”.

Suy xét mấy ngày nữa, cậu quyết định nộp lại bài đó, không sửa một chữ nào. Cậu nói với thầy giáo: “Dù cầm một chữ đỏ to, em cũng không muốn vứt bỏ ước mơ”.

Lúc đó, Monte đã cho mọi người thấy: “Tôi kể câu chuyện này là vì hiện tại quý vị đang ngồi trong nông trường 200 mẫu này, ngồi trong toà nhà lộng lẫy 371,6m² này. Bài viết hồi trung học ấy tôi vẫn giữ đến bây giờ”. Ông ngừng một chút rồi nói tiếp: “Điều thú vị là, hè năm kia, thầy giáo đã dẫn 30 học sinh đến đây cắm trại một tuần. Trước khi tạm biệt, thầy nói với tôi: “Nhắc lại chuyện này, tôi có chút ân hận. Khi em học trung học cơ sở, tôi từng đội cho em gáo nước lạnh. Những năm gần đây, tôi cũng đã nói với không ít học sinh những câu tương tự, may mà em có nghị lực, kiên trì, giữ vững ước mơ của mình”.

HÃY QUÊN ĐI TÔN THƯƠNG PHẢI CHỊU

Trong cuộc sống, chúng ta thường bị tổn thương, ví dụ, người khác trách nhảm bạn, oan cho bạn, làm tổn thương bạn... Tóm lại là người ta phải nói xin lỗi bạn hoặc làm gì đó xin lỗi bạn. Lúc này chúng ta nên xử lý như thế nào? Nếu trả thù thẳng thừng kiểu “ăn miếng trả miếng” thì đối phương bị tổn thương, mình cũng không tránh khỏi, vì trả thù là con dao hai lưỡi. Người thông minh thường sẽ chọn cách tha thứ, khoan dung với đối phương.

Khoan dung là một trong những phẩm chất tốt đẹp, đáng quý nhất từ xưa đến nay, là trung tâm của mọi phẩm chất cao đẹp. Khoan dung khiến bạn rộng rãi, độ lượng, khiêm nhường hơn, có thể bảo vệ giá trị và sự tôn nghiêm của bạn, có thể giúp bạn xây dựng được mối quan hệ tốt đẹp với mọi người, giành được tình hữu nghị chân thành, sự ủng hộ của nhiều người, từ đó giúp bạn thành công trong sự nghiệp, thực hiện được lí tưởng, có lợi cho điều tiết tinh thần, mang lại niềm vui cho bạn.

Người ta thường nói: con người sống trên đời, không thể tránh khỏi những vấp vấp. Trong cuộc sống hiện thực, có thể ở một giai đoạn nào đó một người không có trắc trở gì, nhưng muốn không bao giờ gặp rắc rối là điều không thể, không thành hiện thực được. Rắc rối vốn khó tránh khỏi, vậy khi giữa bạn và ai đó trong gia đình, cơ quan, làng xóm, nơi công cộng xảy ra va chạm hoặc vì va chạm mà nảy sinh một số ân oán, biện pháp tốt nhất là giải quyết bằng tấm lòng bao dung, thái độ thoải mái. Như thế sẽ có thể chuyển tranh đấu thành hoà hợp, hoá vũ khí thành tơ lụa ngọc ngà, biến phiền não thành niềm vui.

Tất nhiên, khoan dung không phải là việc làm dễ dàng. Ở đây quan trọng nhất là phải hiểu rõ: thế giới sứt mẻ, con người khiếm khuyết, cái đẹp cũng thiếu hụt, trên đời vĩnh viễn không thể có người hay vật gì thật hoàn hảo, vạn vật trong vũ trụ cũng vĩnh viễn không thể

có thứ tuyệt đối hoàn hảo. Vì vậy, chúng ta sinh tồn trên cùng một Trái đất trong xanh, đôi bên có gì lại không thể khoan dung được?

Thời kì đại chiến thế giới lần II, một cánh quân chiến đấu quyết liệt với địch ở trong rừng, cuối cùng hai chiến sĩ mất liên lạc với đồng đội. Trong trận chiến, sở dĩ họ vẫn có thể chăm sóc lẫn nhau, tuy hai mà một, vì họ là chiến hữu đến từ cùng thị trấn nhỏ. Hai người trèo đèo lội suối trong rừng, động viên, an ủi nhau.

Hơn 10 ngày trôi qua, họ vẫn chưa liên lạc được với đồng đội, may sao họ bắt được một con hươu. Ngày hôm đó họ lại gặp địch trong rừng, sau khi chiến đấu quyết liệt, họ khéo léo tránh được kẻ địch. Khi họ nghĩ đã an toàn, chỉ nghe thấy một tiếng súng nổ, chàng chiến sĩ đi trước trúng đạn, may mà chỉ bị thương ở vai.

Chiến sĩ đi sau hoảng hốt chạy lại, anh sợ hãi tới mức nói năng loạn xạ, ôm bạn lên, nước mắt như mưa, vội vàng xé áo mình ra băng bó vết thương cho bạn. Đến tối anh ta cứ lẩm bẩm gọi mẹ, hai mắt nhắm nghiền. Họ đều cho rằng tính mạng của họ sắp kết thúc, thịt hươu bên mình không ai động vào. Có trời mới biết họ đã trải qua đêm đó như thế nào. Ngày hôm sau đồng đội đã cứu được họ.

30 năm sau, Andersen - chiến sĩ bị thương nói: “Tôi biết phát súng đó ai bắn, anh ta chính là chiến hữu của tôi. Anh ấy đã qua đời rồi. 30 năm trước, khi anh ấy ghì lấy tôi, tôi đã chạm phải nòng súng còn nóng của anh ấy, nhưng tôi tha thứ cho anh ấy ngay từ lúc đó. Tôi biết anh ấy muốn ăn tất cả đám thịt hươu một mình, nhưng tôi cũng biết anh ấy làm như vậy để sống sót trở về gặp lại mẹ già.

Sau đó, tôi giả vờ hoàn toàn không hay biết gì về chuyện này, cũng không bao giờ nhắc đến. Chiến tranh quá tàn khốc, mẹ anh ấy không thể đợi anh ấy trở về, tôi cùng anh ấy đi thăm mộ. Anh ấy quỳ xuống cầu xin tôi tha thứ, tôi không để anh ấy nói tiếp. Chúng tôi làm bạn hai mươi mấy năm nữa, tôi không có lý do gì để không lượng thứ cho anh ấy”.

Khoan dung với mọi người, không chỉ tạo cho người khác cơ hội làm lại cuộc đời mà còn để mình giành được cả biển trời bao la.

Khoan dung là một phẩm chất cao đẹp, khoan dung là thể hiện chí khí, song không phải ai cũng có phẩm cách này. Chúng ta không đề xướng sự buông thả vô nguyên tắc, nhưng khoan dung đúng mức có thể bảo vệ sự tôn nghiêm của một người hơn là sự trả thù, còn giúp người lầm đường biết hối cải, sửa chữa lỗi lầm của mình.

Vì người khác, vì bản thân mình, vì niềm vui, để nội tâm bình thản, chúng ta nên tha thứ cho những người làm tổn thương mình. Sau khi khoan dung, lượng thứ, chúng ta sẽ có được niềm vui vô tận.

VẬN ĐEN LÀ NỀN MÓNG CỦA VẬN MAY

Mọi người ai cũng có thể gặp vận đen, nhưng đừng cảm đối mặt với vận đen quan trọng hơn hoá giải vận đen, vì vận đen không thể đẩy con người đến chỗ chết, trái lại nó là khởi điểm của một số mệnh khác!

John Brundi được bạn bè gọi là “người Marathon”, đây là sự thật ai nấy đều biết.

Ngày 6 tháng 6 năm 1973, như thường lệ, John chạy bộ vận động 20 phút buổi sáng, nhưng điều anh không ngờ tới là lần chạy này là lần chạy cuối cùng trong đời anh.

Buổi sáng hôm đó, sau khi chạy xong, John đến công trường, anh làm việc trên nóc nhà cùng ba người khác. Trời rất oi bức, công việc cũng rất vất vả, lúc đó người cai bảo John lấy cho anh ta một dụng cụ, John liền dịch chuyển hai chân, không ngờ xi măng ở nóc nhà chưa khô, John bị ngã chúi đầu xuống đất.

Sau tai nạn anh nhớ lại và kể:

Lúc đó tôi nghe thấy rất nhiều tạp âm và tiếng xương sống gãy vụn...

Bây giờ nghĩ lại thật đáng sợ, cả cơ thể rơi xuống, cả thân hình như cái bánh bích quy, trong chốc lát tôi phát hiện chân tôi không còn chút cảm giác gì nữa.

Trong mấy giây sau, hoảng sợ, phần nộ, tuyệt vọng lần lượt chiếm lấy tôi, tôi rất muốn đứng dậy nhưng lực bất tòng tâm, chỉ có mỗi phần đầu có thể nghe não bộ chỉ huy.

Dường như phía trên có người nói: “Ôi! John bị ngã rồi!”.

Lòng tôi không ngừng mong mỏi, cũng không ngừng nguyên rủa. Tôi quay đầu sang bên trái, thấy cách mình 10 cm có một đôi chân đi giày, mũi chân ở ngay trước mắt, hình như là chân của tôi, nhưng sao nó lại ở đây được?

Lúc đó tôi thực sự vô cùng sợ hãi.

Dường như lại có người nâng đầu tôi lên, đặt xuống vật gì đó giống cái gối, thực ra tôi không thấy đau khổ, sau này những trận đau dữ dội không ngừng dày vò tôi, đau tới mức tôi hầu như muốn chết đi, cả cái đầu như bị một sợi dây thừng treo lên, động đậy một chút thôi là đau đớn không chịu nổi.

Tôi đoán nếu dây thừng đứt, đầu tôi sẽ chẳng xoay chuyển sao? Phải chăng là suy nghĩ rất kì diệu? Tôi vẫn cố giữ cho mình tỉnh táo.

Nhân viên cấp cứu đến nhanh chóng, họ khiêng tôi lên cáng, vì liên quan đến đau đớn, tôi rất sợ người khác di chuyển thân thể tôi. Xét cho cùng, họ rất chuyên nghiệp, họ vừa động viên tôi, vừa cố gắng hết sức làm giảm đau, khiến tôi hết sức yên tâm.

Sau khi được khiêng vào xe cấp cứu, tôi cảm thấy dễ chịu hơn một chút, có lẽ do nhân tố tâm lý! Tôi nghĩ sẽ đến bệnh viện điều trị ngay lập tức, tình hình sẽ không quá nghiêm trọng.

Vừa tới bệnh viện, bác sĩ khoa thần kinh cho biết cần phải chụp X quang, họ đặt tôi lên bệ, dạng chân tay tôi ra để phối hợp các góc, bất ngờ bác sĩ lay đầu tôi, cảm giác đau đớn chưa từng có choán ngợp lấy tôi, thực sự là chưa từng có.

Một lát sau, bác sĩ xác định xương đầu tôi bị vỡ, thông tin này không hay chút nào, thời thơ ấu tôi từng nghe kể chuyện xương đầu vỡ, không ngờ rốt cuộc nó lại xảy đến với tôi.

Tôi bắt đầu cầu nguyện, xin Thượng đế ban cho tôi sức mạnh, không để xảy ra bất cứ chuyện gì.

Đêm dài lê thê, dường như mãi mãi không chấm dứt, tôi miên man nghĩ lại việc đã xảy ra hôm đó.

Tâm tư càng lúc càng rối bời, cứ thế trải qua đêm dài trong đau đớn.

Trong cơn hôn mê, tôi nhớ đến vị Tổng thống ngồi trên xe lăn - Roosevelt và một câu nói của ông “điều đáng sợ là sợ bản thân”.

Từ đó tôi trở thành người có tư tưởng tích cực, tôi tự hỏi mình: “Bị thương có nghĩa lý gì đối với tôi?” Tôi nghĩ ngợi lung tung, tự nói với chính mình: “Trong tương lai mình chắc chắn sẽ rõ, bây giờ phải nghĩ cách tiếp tục sống tiếp! Nhất định mình phải cố gắng!”. Tôi cảm thấy biết ơn mọi thứ đang có.

Từ bây giờ tôi bắt đầu phấn chấn thực sự.

Lúc tỉnh dậy, tôi thấy kim ở hai mảng đầu đã được rút ra, hoá ra tôi vẫn trong viện. Khi đó tôi nghĩ, chỉ cần yên tĩnh, đau đớn sẽ dần dần giảm bớt.

Điều làm tôi ngạc nhiên là, toàn thân tôi quấn băng trắng y như xác ướp Ai Cập, không hề có cảm giác. Xung quanh đều là máy móc để điều trị, trong mắt tôi, những y tá xử lý cấp cứu là các vị thần toàn năng.

Từ trước đến nay tôi chưa từng vào viện nên thấy mọi thứ xung quanh đều lạ lẫm.

Sau mấy tuần, tình hình thương tích của John được nhận định là cả đời không thể lành hẳn, nhưng anh vẫn tràn trề hy vọng, mong kì tích sẽ xuất hiện, xương sống của anh sẽ khoẻ mạnh trở lại, anh hết sức chuyên tâm chữa trị.

John rồi rít muốn biết bệnh tình của mình, cách duy nhất là hỏi dò các y tá. Một hôm anh thấy có y tá chỉ về phía phòng anh và nói với trợ lý: “Tứ chi tê liệt thì giống anh kia”.

John chưa từng gặp người tê liệt cả chân lẫn tay, thậm chí anh chưa từng nghĩ tới cảnh tứ chi cùng tê liệt, anh chẳng khác nào một người tàn phế.

Tuy vậy, John vẫn quyết định sống tiếp, tuy đau đớn không thuyên giảm, nhưng anh vẫn sống kiên cường hơn bất cứ ai.

Anh còn cho biết: “Sở dĩ tôi quyết tâm sống vì có ba thầy giáo làm kim chỉ nam cho đời tôi, ba thầy giáo này là ước nguyện, công hiến, quyết chí.

Tôi muốn tiếp tục sống, muốn trị khỏi bệnh, muốn biết rốt cuộc mình có thể làm gì, tôi có những ước muốn này, ba người thầy này luôn ở trong tim tôi, vì vậy tôi phấn đấu và tin tưởng có một ngày tôi giành thắng lợi, nên không bao giờ nản lòng”.

Đến nay John ngồi trên xe lăn đã 11 năm, xét theo quan điểm sống của anh, anh thực sự quá vĩ đại.

Trong lòng anh không có thù hận, không có khổ não, cũng không có căm hờn. Anh cho rằng tin tưởng số phận hay căm hận người khác đều không tốt cho mình, trái lại, nên quý trọng người khác, cho dù thân thể mình bị thương, nhưng tâm hồn mình vẫn rất bình thường.

John đã chứng minh một sự thật: tàn tật thực sự là những người cơ thể không có khuyết tật nào nhưng chứa đầy những trở ngại về tâm lý.

John cứ tự nhủ: bị thương là điều không tránh khỏi.

Anh nghĩ nó là bước ngoặt của cuộc đời mình, tự mình phải hạ quyết tâm cố gắng, cách nghĩ này vừa lành mạnh vừa đúng đắn, nên John luôn tự khích lệ mình, kì thực anh cho rằng mình không phải người bị hại, chẳng qua mình tự nhiên đón nhận sự an bài này mà thôi.

Khi John đi xe lăn điện vào siêu thị hay qua đường, xe lăn không ngừng phát ra tiếng kêu làm nhiều bạn nhỏ chú ý, có người trong số họ cười, có người mặt thần ra, có người thì nói: “Rất tuyệt vời!” với điệu bộ có vẻ rất khâm phục. Gặp tình huống này, John sẽ làm các kiểu mặt quỷ để đùa giỡn với bọn trẻ, song không phải anh chỉ chơi với bọn trẻ cả ngày, anh còn kinh doanh công ty giới thiệu người trông trẻ cho những vùng phụ cận.

Ngoài ra anh còn làm dịch vụ kiểu “Trung tâm trao đổi ý kiến qua điện thoại Tân Hy Vọng”, anh tràn đầy hy vọng mới đối với cuộc đời, rất muốn giúp những người nản chí tìm thấy hy vọng.

John đã chiến thắng vì anh có thể tiếp tục sống ngoan cường, anh từng nói: “Cuộc sống vất vả sẽ có lúc kết thúc, trong lòng tràn đầy hy vọng và có thể tiếp tục nỗ lực vì cuộc sống mới có thể được hưởng cuộc đời mới”.

Anh không những hiểu rõ đạo lý này, mà còn cố gắng coi vận đen, sự đả kích là khởi điểm để làm lại cuộc đời.

KHOAN DUNG ĐỂ CHÚNG SỐNG HOÀ HẢO

VỚI NGƯỜI THIẾU LỄ ĐỘ

Muốn thành công trong sự nghiệp cần có trí tuệ, dũng khí và ý chí, song muốn tạo quan hệ hoà hợp với mọi người phải dựa vào tình cảm. Một nhà văn đã hình dung giá trị của chữ “tình” như sau: “Tình là linh hồn của sự sống, là ánh sáng chói của vì sao, là vận luật của thơ ca và âm nhạc, là sự tươi non mơn mớn của hoa cỏ, là lông vũ của chim muông, là sự lộng lẫy của phụ nữ, là sinh mệnh của học vấn”.

Với con người, “tình” chính là một đặc trưng mang tính chế tài, “con người là động vật có tình cảm”. Vì vậy “không có tình, cuộc đời sẽ không có xuất phát điểm. Cái tình này chúng ta thường gọi là tình người. Một người sống một mình ở nơi vắng vẻ sẽ không thể có tình người, một khi qua lại với mọi người, thiếu tình người sẽ mất đi cơ sở qua lại, không thể tạo quan hệ hoà hợp tốt đẹp với mọi người”.

Các nhà tâm lý học nghiên cứu phát hiện, bản tính con người có khuynh hướng lo cho người khác. Lo cho người khác ở mọi nơi thì sẽ không thể không nói liên tục tình cảm, không thể xuất hiện quan hệ không hoà hợp giữa người với người. Du Thố và Dương Thời đời nhà Tống đi thăm hỏi nhà triết học Trình Di, thấy ông đang ngồi nhắm mắt trong phòng, không dám kinh động, lặng lẽ đứng phục ngoài cửa, lúc đó ngoài trời tuyết rơi dày, đến khi tuyết dày hơn một tấc mới được vào trong. Những đức tính biết nghĩ cho người khác trong quan hệ qua lại này ai ai cũng cần có, có khi sử dụng trong đối nhân xử thế, có thể thu được giá trị không ngờ tới.

Tình người đồng thời còn là một đức tính tốt đẹp của con người. Người xưa nêu lên tám lòng “nhân”, gọi nó là “đức tính chín chắn” của con người. Người nhân từ thương yêu con người, tám lòng rộng rãi độ lượng. Luôn luôn nuôi dưỡng tám lòng nhân ái, biểu hiện tình người ở khắp nơi bình thường không khó làm được. Song khi mình bị tổn hại, phải làm thế nào đây?

Sở Trang Vương - một trong năm bá chủ thời Xuân Thu, để thưởng công tướng sĩ, ông đã bày tiệc rượu thịnh soạn để uống cho thoải mái, thoải thuê. Trong không khí bài hát nhẹ nhàng, điệu múa uyển chuyển, bỗng nhiên toàn bộ đèn tắt. Trong bóng tối, ái thiê của Trang Vương bị một tướng sĩ trêu ghẹo, lúc nguy cấp bỗng nảy ra kế hay, cô chớp lấy mũ của tướng sĩ đó, để Trang Vương đốt đèn lên sẽ truy bắt người không có mũ. Lúc này Trang Vương không những không nổi giận mà còn nói: “Không sao cả, lúc này uống rượu tiệc tùng không cần câu nệ lễ tiết đàn bà”. Và bảo mọi người bỏ mũ xuống, khi đèn sáng trở lại, các tướng sĩ không ai đội mũ cả. Thật là sự rộng rãi hiếm có, không chấp nhặt, có khí phách của bá chủ, có đầy đủ tình người. Mấy năm sau, quân Sở giao chiến với quân Tấn, quân Sở yếu thế. Đột nhiên, một tướng sĩ xông vào trận địa của địch, chuyển bại thành thắng. Tướng sĩ này chính là người đã trêu ghẹo ái thiê của Trang Vương năm đó. Khi đó Trang Vương “qua đường chỗ hẹp, nhường chỗ cho người khác đi”, biểu hiện rõ lòng nhân hậu, hiền từ và tình người đáng cảm phục của ông; ông không mong nhận được báo đáp, nhưng đã nhận được báo đáp, đây chính là thành công trong sự nghiệp của ông.

SÁCH LƯỢC TỰ BẢO VỆ KHI BỊ NGƯỜI KHÁC GẠT BỎ

Con người rất dễ cảm thấy nản chí và chán ngán vì bị người khác cự tuyệt, gạt bỏ, bỗng chốc thấy mình không có giá trị, mất mục tiêu sống. Ví dụ nổi bật là: một số đứa trẻ bị bố mẹ coi như cái gai trong mắt, khi lớn lên sẽ trở thành người không vui vẻ; những học sinh vì bị các bạn chế giễu trong thời gian dài sẽ trở nên lầm lì, cục đơan, thiếu tự tin; có những vụ án vì bị người yêu từ chối mà tự sát hoặc giết người.

Mỗi người có phản ứng khác nhau sau khi bị cự tuyệt, gạt bỏ, nhân tố chủ yếu gồm: gạt bỏ thời gian dài gây ảnh hưởng lớn, người bị gạt bỏ nghĩ mình làm cái gì cũng sai, cảm giác không được trợ giúp tăng mạnh.

Nói một cách tương đối, sự gạt bỏ đứt quãng, tạm thời chẳng qua là bụi gai trên đường đời, người bị gạt bỏ tương đối dễ chấp nhận và khắc phục.

Một số nơi ở Triều Sán, Quảng Đông, quan niệm sinh đẻ của người dân vẫn bảo thủ, bình thường trong gia đình phải có đến mấy đứa con. Tác giả đã từng gặp một cô bé Kiệt Dương sống với bố mẹ ở Đông Hoàn, còn nhỏ tuổi nhưng không được đi học, phải ở nhà trông mấy cậu em trai, thậm chí phải giúp bố mẹ trông cửa hàng; nhà có gì ngon bố mẹ đều cho các em ăn trước, chứ chưa nói đến quần áo, đồ chơi... Có thể nói trong mấy tháng tiếp xúc, tác giả không hề thấy cô bé đó cười. Từ nhỏ đã bị các thành viên trong gia đình ruồng bỏ thì hết sức khó chịu, vì đây là cảm giác mãi mãi không thể chạy thoát nổi. Bị người yêu từ chối, bỏ rơi là trải nghiệm thuần nhất, chưa chắc sẽ ảnh hưởng xấu đến quan hệ với những người khác. Nhưng bị các bạn ở trường chế giễu không còn là chuyện riêng của một ai đó, mức độ dây dưa của nó đã rất rộng. Ví dụ, một cậu bé mới vào học lớp 1, chuyện tè ra quần bị bạn cùng bàn biết. Thế là, một truyền mười, mười truyền trăm, trong chốc lát, dù bạn ở góc vách nào trong trường cũng có người bắt nạt bạn, dường như không có nổi một người bạn.

Khi bị ruồng bỏ, điều đầu tiên cần thừa nhận cảm giác bị tổn thương, uất ức, tức giận rõ ràng của mình đều là những phản ứng bình thường. Do đó người bị ruồng bỏ nên tìm con đường đúng đắn để trút ra điều không vui trong lòng, ví dụ, ra bờ biển hét to lên, trút hết mọi uất ức trong lòng ra; hoặc đem báo cũ ra xé vụn; hoặc khóc một trận cho đã. Tất nhiên, bạn sẽ được trợ giúp nếu tìm bạn bè hoặc hướng dẫn viên để dốc bầu tâm sự, nói ra những oán trách chất chứa trong lòng rồi nghe họ khuyên nhủ, động viên.

Khó chấp nhận nhất là cảm thấy người khác coi mình không đáng một xu, cảm giác tự ti trào lên, những lời nói mỉa mai khắt nghiệt của người ta cứ quần quanh lớn vòn trong lòng, vì thế càng không xua tan được sự buồn bã, bức bối. Cách ứng phó tốt nhất là tạm thời cách xa môi trường này, đến một nơi khác, tìm những người có thể đón nhận bạn, khiến bạn lấy lại được một chút tự tin. Việc này không chỉ là đi tìm bạn mới, thoát khỏi ảnh hưởng của những người không tiếp nhận bạn, xây dựng lại mạng lưới đồng tình - phương pháp giải

quyết lâu dài, nó còn bao gồm cả một nơi tránh nạn ngắn hạn. Ví dụ, học sinh bị chúng bạn đẩy ra rìa có thể đến chỗ thầy giáo nói chuyện sẽ cảm thấy được đón nhận, được giúp đỡ, học được một số kỹ xảo ứng phó, lại có thể đối diện với các bạn ức hiếp mình. Người thất tình có thể rủ một số bạn đi ăn cơm, nói chuyện phiếm trên trời dưới biển, không bàn đến chuyện bị bỏ rơi nữa và tạm thời quên đau khổ đi, sự chú ý được phân tán.

Một chiến lược quan trọng khác để đối phó với sự ruồng bỏ là nhất định không được quá chú ý tới lời nói không hay của người khác. Lời nói trong lúc bị kích động rất cực đoan, có tính mỉa mai khắc nghiệt, khi bị cười nhạo mà cố chống lại, mọi lời nói sẽ càng tấn công vào vết thương nhược điểm của bạn một cách không nương tay. Nếu bạn quá xem trọng lời nói này, chắc chắn cảm thấy người ta khinh bỉ bạn, coi bạn như rác rưởi. Nếu bạn hiểu rõ đây là hiện tượng tất yếu khi cãi vã, là sách lược khi con người tranh chấp, bạn sẽ không quan tâm đến toàn bộ những lời nói này, sẽ tiếp thu thông tin một cách chọn lọc, đó sẽ là một sách lược tự bảo vệ quan trọng.

ĐỪNG PHIỀN LÒNG VÌ NHỮNG CHUYỆN VỤN VẶT

Hãy nhớ, học cách rũ bỏ phiền não, bạn sẽ có “thời gian nhàn rỗi”; học cách vứt bỏ phiền não, bạn sẽ thả lỏng căng thẳng; học cách vứt bỏ phiền não, bạn sẽ luôn vui vẻ.

Thời kì chiến tranh thế giới lần II, Robert Mooer giữ nhiệm vụ dẫn đường trên tàu ngầm của Mỹ. Một buổi sáng, tàu ngầm đang lặn ở Ấn Độ Dương, qua kính tiềm vọng, Mooer thấy một đội chiến hạm của Nhật gồm một khu trục hạm, một tàu chở dầu và một tàu thủy lôi đang tiến đến gần mình. Tàu ngầm nhắm vào tàu thủy lôi đi cuối cùng, chuẩn bị mở đợt tấn công thì tàu thủy lôi đột ngột quay đầu lại tiến thẳng tới tàu ngầm. Thì ra máy bay trên không của Nhật đã dò thấy vị trí của tàu ngầm và thông báo cho tàu thủy lôi. Tàu ngầm đành phải nhanh chóng lặn sâu xuống để tránh bom của tàu thủy lôi.

Ba phút sau, 6 quả bom ở sâu dưới nước gần như nổ tung cùng một lúc xung quanh tàu ngầm, tàu ngầm bị đẩy sâu xuống đến 83 mét dưới nước. Mooer biết, chỉ cần một quả bom nổ cách tàu ngầm 5 mét, tàu ngầm sẽ thủng một lỗ to.

Tàu ngầm lấy bất biến ứng vạn biến, đóng tắt cả các hệ thống phát động và điện lại, mọi người nhẹ nhàng nằm lên giường. Lúc đó Mooer hết sức sợ hãi, ngay cả thở cũng thấy khó khăn, không ngừng tự hỏi, lẽ nào đây là giờ chết của ta sao? Mặc dù hơi lạnh và quạt điện trong tàu ngầm đều đã tắt, nhiệt độ trên 50oC, Mooer vẫn toát mồ hôi lạnh đầm đìa, khoác thêm áo, răng vẫn đập vào nhau cầm cập.

Tàu thủy lôi của quân Nhật liên tục bỏ bom suốt 15 tiếng, Mooer cảm thấy lâu hơn cả 15 vạn năm. Trong yên lặng, những chuyện bất hạnh và những phiền não hoang đường ngày xưa đều lần lượt hiện về trước mắt: trước khi Mooer gia nhập hải quân, anh là nhân viên chỉ huy thuế, khi đó anh thường xuyên phiền lòng vì công việc vừa mệt nhọc vừa buồn tẻ;

kêu ca lương quá thấp, không có hy vọng thăng tiến; Mooer phiền lòng vì không mua được nhà, xe mới, quần áo cao cấp; buổi tối tan ca trở về nhà thường cãi cọ với vợ vì một số việc vụn vặt. Những việc phiền lòng này trước kia gần như đều là việc to tát đối với Mooer. Còn bây giờ chôn thân trong cái tàu ngầm như nấm mộ này, đối mặt với sự đe dọa của cái chết, Mooer cảm nhận sâu sắc rằng mọi phiền não trước kia rõ ràng vô lý biết bao. Anh thề với mình: chỉ cần sống được nhìn thấy mặt trời, trăng, sao, sẽ không bao giờ phiền não nữa.

Chiến hạm của Nhật ném hết bom, cuối cùng cũng bỏ đi, tàu ngầm của Mooer lại nổi lên mặt nước. Sau chiến tranh, Mooer về nước làm việc, từ đó anh quý trọng tính mạng mình hơn, biết làm thế nào để sống hạnh phúc. Anh nói: “Trong 15 tiếng đáng sợ đó, tôi thể nghiệm sâu sắc rằng, so với sinh mạng, mọi phiền não, ưu sầu nào trên thế giới đều vô cùng nhỏ nhặt.

Con người sinh ra trên đời đã kết duyên sống chết với phiền muộn cho đến lúc chết. Có lẽ sở dĩ đời người muôn hình muôn vẻ, hoặc bình lặng như hồ nước, hoặc cuộn cuộn như biển khơi, chính vì nó căng thẳng, vì nó có phiền muộn. Tình cảm giống như bút vẽ trong tay họa sĩ, nó tô vẽ màu mè, sắc thái cho thế giới lý tính khô khan, nhợt nhạt, làm nó thú vị mê người. Song chung quy vẫn là thời đại lý tính thống trị, tình cảm tuy cuồng dại cũng chỉ có thể làm nô lệ của lý trí trong thời gian dài. Đây chính là thế giới đẳng cấp của nội tâm con người.

Năm 53 tuổi, vua dầu mỏ Rockefeller mắc chứng bệnh tiêu hoá thần bí, tóc rụng hết, thậm chí mi mắt cũng rụng không còn một sợi. John Winkler viết truyện về ông, nói ông “sống như một xác ướp”. Ông tung hoành nơi sa trường, phong cảnh vô tận, nhưng suốt ngày thiếu cảm giác an toàn tối thiểu. Ông có gia tài lớn nhưng phải mệt mỏi để giữ gìn và làm tăng gia tài đó. Ưu lo, phiền não khiến ông bị xử “tử hình” ở tuổi 53.

Cánh cửa tử thần đã mở rộng, nghĩ lại cuộc đời rùng rợn khủng khiếp, ông vẫn cảm nhận được nhịp tim đập sợ sệt. Ông thật sự không muốn tiếp nhận đề nghị của bác sĩ. Ông nghỉ hưu. Ông lập quỹ từ thiện Rockefeller, ông cố gắng giữ tâm trạng vui vẻ, thư giãn. Việc quyên góp tiền khiến ông cảm thấy sự vui sướng và thoải mái mà kiếm tiền không thể nào giành được. Dù “công ty dầu mỏ tiêu chuẩn” dưới trướng của ông bị phạt “khoản tiền nặng nhất trong lịch sử” vì luật cạnh tranh (Anti Trust Law - chống hành vi kinh doanh không công bằng) được ban hành, ông cũng chỉ nói với luật sư của ông: “Ông Johnson, đừng lo lắng, tôi vốn dự định ngủ một giấc ngon lành, chúc ngủ ngon!”. Và Rockefeller qua đời đã là chuyện của 45 năm sau.

Đây là phương pháp đấu tranh của người hiện đại: lòng yêu thương và niềm tin. Chỉ có lòng yêu thương mới có thể quyên góp được khoản tiền lớn làm từ thiện; chỉ có niềm tin mới có thể quên đi trắc trở nặng nhọc để nói nói cười cười.

Xin hãy nhớ, biết cách rũ bỏ phiền não, bạn sẽ có “thời gian nhàn rỗi”; biết cách rũ bỏ phiền não, bạn sẽ nói lòng được căng thẳng; biết cách rũ bỏ phiền não, bạn sẽ luôn vui vẻ.

KHÔNG TÍNH TOÁN HIỀM KHÍCH CŨ LÀ CÁCH CƯ XỬ ĐÚNG

Đôi mắt với những hiềm khích cũ, chỉ có hai cách giải quyết: một là canh cánh trong lòng, không đội trời chung; hai là vứt bỏ hiềm khích cũ, hoà hợp trở lại. Rõ ràng cách thứ hai đáng được khen ngợi.

Một cảnh sát nhờ mua vé xe đi công tác, ở bên xe anh chứng kiến cảnh tên du côn đánh lén và giật đồ của hành khách, người bị hại là kẻ thù của bố anh. Người này vốn vì không giữ chữ tín, tranh chấp kinh tế với bố anh, khiến bố anh ôm hận qua đời. Người làm con luôn canh cánh trong lòng chuyện này, thù hận khó nguôi ngoai. Về sau anh vào quân đội, lí do chính là muốn học võ nghệ để báo thù cho cha. Nhưng tuổi tác tăng lên, trình độ tư tưởng nâng cao, anh có suy nghĩ mới về thù hận giữa hai gia đình, hiểu được đạo lý “thù oán nên giải, không nên kết”, chuyện quá khứ cũng đã mờ nhạt trong đầu. Vì thế, khi thấy tên du côn hành hung, anh không thể thấy chết mà không cứu, tinh thần vì chính nghĩa đã chiến thắng tâm lí báo thù, anh nhảy xuống xe vật lộn với tên vô lại, cánh tay anh bị chém một nhát dao, anh vẫn chịu đau đuổi theo tên vô lại, giành lại được khoản tiền lớn cho “kẻ thù ngày xưa”. Người đó cảm động quỳ xuống nói: “Trước đây tôi đã làm một việc có lỗi với gia đình anh, anh không những không để bụng, lại còn xả thân cứu tôi, thực sự khiến tôi vô cùng hổ thẹn”. Người cảnh sát đáp lại: “Việc quá khứ đã qua đi, ông đã biết cách ăn ở như thế nào rồi thì tốt”. Anh không tính toán hiềm khích cũ, hành động dũng cảm cứu kẻ thù được truyền tụng khắp vùng, sau này còn được tuyên truyền trên báo chí.

Chuyện như thế tuy là ngẫu nhiên, nhưng chúng ta thấy không tính đến hiềm khích cũ là một giới hạn tư tưởng rất cao, là một cách hay để giải quyết thù oán đôi bên. Bất luận giữa các đồng nghiệp hay giữa bạn thân, người nhà, áp dụng hành động vứt bỏ hiềm khích cũ, không những giúp bạn hoá giải mâu thuẫn đã có, khôi phục và phát triển quan hệ giữa người với người, mà còn giúp xây dựng hình ảnh tốt đẹp về bản thân, được dư luận khen ngợi, tạo ra không khí trong lành cho quan hệ giữa mọi người với nhau, thúc đẩy văn minh tinh thần của xã hội.

Đương nhiên, từ thực tế ta thấy, khi con người đã kết thù oán, tình cảm giữa đôi bên bị tổn hại, trong lòng chắc chắn sẽ hằn lại vết thương, muốn bỏ qua hiềm khích cũ không phải chuyện dễ dàng. Do đó, đòi hỏi người trong cuộc có đủ dũng khí, tư tưởng thông thoáng, cách nghĩ đúng đắn, có khả năng tự thuyết phục chính mình, như thế mới có hiệu quả.

Để ước muốn theo đuổi cuộc sống vui vẻ thôi thúc mình.

Với những người lương thiện, ai cũng muốn cuộc sống của mình tràn ngập niềm vui, chẳng ai muốn xảy ra xích mích tạo ra sự xa cách, khó chịu.

Khuynh hướng tâm lý này có ý nghĩa tích cực đối với việc trừ bỏ thù hận. Khi giữa người và người xảy ra mâu thuẫn, mọi người sẽ cảm thấy vô cùng đau khổ, nhưng suy cho cùng

nó rất ngắn ngủi. Nếu chỉ vì thế mà đôi bên gây thù chuốc oán, trong lòng sẽ nổi mụn nhọt tạo thành “nỗi lo âu”, khiến bản thân bị bóng đen bao phủ trong thời gian dài, cuộc sống tất phải tăng thêm không ít vị đắng. Ví dụ, các thành viên trong gia đình bất hoà, các đồng sự trong cơ quan không hợp nhau, đây là việc khiến mọi người đau khổ và khó chịu nhất. Mọi người chạm mặt nhau thì dửng dưng, đôi bên hục hặc, đụng chạm nhau, không những tinh thần bức bối, khó chịu, hơn nữa còn ảnh hưởng đến công việc, thực sự là được một mất mười. Cho nên, khi đôi bên đã kết thúc thù oán, khi đã bình tĩnh lại, hãy thử nghĩ đến sự nguy hại và khổ đau mà sự đối lập này gây ra, nghĩ đến đạo lý “thêm một người bạn thêm một con đường, thêm một kẻ thù thêm một tường chắn”, thử cân nhắc lợi hại, được mất, trên cơ sở đó lại thử nghĩ đến cảnh tốt đẹp mọi người quan hệ hoà hợp êm ấm, như thế có thể vì theo đuổi cuộc sống vui vẻ mà làm mờ nhạt mâu thuẫn, nảy sinh động cơ và ý muốn hoà giải, chủ động đưa tay ra bắt tay giảng hoà.

Để mục tiêu hoàn thiện hình tượng nhân cách kêu gọi mình.

Hoàn thiện hình tượng nhân cách là lý tưởng và sự theo đuổi của tất cả những người ngay thẳng. Khi đã ý thức được rằng thù hận là hành động của kẻ tiểu nhân, khoan dung độ lượng là nhân cách cao thượng, con người tất sẽ đưa ra lựa chọn đúng đắn dưới tác động của mục tiêu này. Một số người không thể vứt bỏ hiềm khích cũ thường có quan hệ với tính tự ái cá nhân, họ nghĩ mình bị tổn thương, điều này không nói ra được nên rất khó hoà giải. Đặc biệt là bên bị tổn thương nặng hơn càng không muốn giảng hoà. Đối với những người trong cuộc nên tăng cường tu dưỡng tư tưởng, ngẫm nghĩ lại mục tiêu nhân cách mà mình theo đuổi, lúc đó ý thức hẹp hòi sẽ nhường lại vị trí cho khoan dung. Hơn nữa có một số chuyện không vui đã qua đi nhiều năm, thời gian trôi đi tình hình phát sinh thay đổi rất lớn, con người không cần phải giữ mãi chuyện cũ trong lòng. Nếu dùng tư thế cao, chủ động hoá giải mâu thuẫn sẽ có thể làm cho hình ảnh của mình tốt đẹp hơn, thậm chí có thể cảm hoá đối phương một cách hiệu quả, khiến đối phương rung động, lòng tốt trời dậy, từ đó đem lại quan hệ tích cực giữa mọi người, có thể gọi đó là một công đôi việc, sao mà không vui được chứ? Ví dụ ở đầu cuốn sách đã nói rõ điểm này. Dưới đây là ví dụ khác: Một đôi nam nữ yêu nhau, nhưng bố cô gái chê chàng trai văn hoá thấp, nhà nghèo, nên không đồng ý, lại còn nói lời khiếm nhã sỉ nhục anh ta. Song đôi nam nữ vẫn yêu nhau say đắm, bất chấp phản đối, quyết tâm lấy nhau. Sau khi kết hôn, bố vợ không cho họ vào nhà, từ đó cắt đứt quan hệ, không qua lại trong mấy năm liền. Về sau bố vợ tuổi cao sức yếu, tư tưởng thông thoáng hơn nhưng lại ngại hạ mình trước con cái. Anh con rể biết ý, nghĩ rằng tình hình cứ căng như thế cũng không ổn. Anh nghĩ ai cũng có thể phạm lỗi, mình không thể khắt khe với người già, xét đến thể diện của người già, anh quyết định vứt bỏ hiềm khích, chủ động giảng hoà. Thế rồi khi bố vợ 70 tuổi, anh cho người mang bánh chúc thọ và thiệp chúc mừng sinh nhật đến tặng. Sau khi nhận lễ vật, bố vợ thay đổi thái độ cổ chấp, tương kế tựu kế hẹn họ về nhà. Không lâu sau, ông già trúng gió, bị bại nửa người, con rể xin nghỉ phép, đến bệnh viện chăm sóc ngày đêm, dọn phân và nước tiểu cho ông, khiến ông cảm động rơi nước mắt. Bố vợ nói: “Trước đây cha quá hồ đồ, có lỗi với các con”. Con rể đáp: “Cha đừng nói thế nữa, chúng con là con cái, phải hiếu kính với cha”. Vậy là gia đình đoàn tụ, được mọi người khen ngợi, khen chàng trai đã làm rất đúng, thái độ cao thượng. Sự thực chứng minh, giải quyết hiềm khích cũ như thế nào là thử thách cho tính nết nhân cách con

người, mục tiêu nhân cách cao thượng luôn cổ vũ con người hành động cao thượng hơn.

Để lí trí công bằng, khách quan ràng buộc mình.

Thực tế cho thấy, người canh cánh trong lòng những chuyện đã qua là do cách nhìn nhận vấn đề. Có người khi có chuyện không hay, đầu óc nóng bùng, chủ quan quá tả, nói năng không khiêm tốn, chĩa mũi nhọn vào đối phương; sau khi việc đã xong vẫn cứ oán giận khôn nguôi, luôn cảm thấy đối phương có lỗi với mình, tâm lý không cân bằng, tự nhiên thấy khó đội trời chung. Nếu họ bình tĩnh lại, thay đổi góc độ nhìn nhận vấn đề, suy nghĩ thêm về tình cảnh của đối phương, điều kiện khách quan xảy ra vấn đề lúc đó, sẽ có thể trở nên khách quan hơn, có thể rút ra các cách nhìn nhận và kết luận khác nhau, từ đó lượng thứ cho lỗi lầm của đối phương, mong muốn giảng hoà. Ví dụ, có một vị lãnh đạo trách sai một cán bộ, cán bộ này âm ức trong lòng. Về sau tình thế thay đổi, cán bộ này lên làm lãnh đạo, người kia xuống chức. Ban đầu anh ta muốn “ăn miếng trả miếng”, trả đũa người kia rồi xả hơi, nhưng anh ta không làm thế. Anh cho biết: “Hồi đó ông ấy giáo huấn mọi người, mắc sai lầm là do ảnh hưởng của thời đại, nếu tôi nắm quyền vào những năm đó e rằng cũng sẽ mắc phải sai lầm tương tự, cho nên không thể đổ hết nợ lên đầu ông ấy được”. Chính vì anh suy xét vấn đề một cách có lí trí, mới có cách giải quyết ôn hoà mâu thuẫn quá khứ, anh chủ động tâm sự với đối phương, trao đổi ý kiến, hoá giải oán hận, giữ được mối quan hệ tốt, không ảnh hưởng đến công việc. Bạn xem, anh ta thay đổi góc độ nhìn người nhìn sự việc như vậy đã cân bằng tâm lý của mình một cách hiệu quả, loại bỏ bực dọc trong lòng, đưa ra sự lựa chọn đúng đắn.

CUỘC ĐỜI BÃO THÙ PHẢI TRẢ GIÁ QUÁ ĐẮT

Bão thù là nút thắt chặt của tâm lý xiêu vẹo trong tính cách con người. Nó rất giống té bào ung thư tiềm ẩn, khi con người có thể khống chế nó, có lẽ không có gì nguy hại. Nhưng một khi nó vượt quá mức độ tâm lý bình thường, nó sẽ gây tác hại cho con người.

Có một cô gái yêu tha thiết một chàng trai đã 3 năm, cô hiến dâng cho anh mọi thứ. Một hôm cô bỗng phát hiện anh chàng từng yêu người khác, hơn thế nữa còn yêu thực sự. Trong lúc giận dữ và tuyệt vọng, cô quyết tâm phải trả thù anh. Cô im hơi lặng tiếng, giả vờ đối tốt với anh ta và làm rất nhiều việc khiến người nhà anh ta cảm động. Khi chàng trai rầm rộ mời khách, đến nhà hàng trả tiền tiệc cưới, chuẩn bị thành hôn với cô, cô đột nhiên tuyên bố sẽ kết hôn với một chàng trai khác.

Con người luôn cho rằng người bị hại là người bị bão thù. Kỳ thực không phải vậy, người bị hại đen đủi nhất thường là bản thân người bão thù. Trước khi bão thù, có thể người bão thù đã rơi xuống vực thẳm tâm lý méo mó, biến thái. Người bão thù sẽ phải mất rất nhiều thời gian để suy nghĩ, thiết kế và thử nghiệm cách bão thù. Họ thường mãi mê diễn tập, có khi còn cười đùa lẫn một mình. Nhiều lúc người bão thù hoàn toàn rơi vào trạng thái tâm lý bị ám ảnh, họ sẽ có tâm lý cảm thấy tội lỗi. Vì vậy, người có ý định bão thù nội tâm khó có thể trong sáng, trái tim bị mốc lâu dần sẽ biến thành dị hình. Đáng sợ nhất là trạng thái

này sẽ lộ ra trong cuộc sống hàng ngày. Trong cuộc sống, chúng ta cảm thấy có người rất thâm độc; có người luôn làm người khác sợ run lên, muốn tránh xa; có người mà bạn đã cố thuyết phục mình đón nhận họ, nhưng rốt cuộc bạn vẫn cảm thấy phải hết sức cảnh giác. Nguyên nhân rất đơn giản, người bình thường không thể tiếp nhận người có tâm lý méo mó, tâm trạng mất cân bằng, họ ác cảm với những người này, không thêm hoặc hoàn toàn không muốn qua lại với họ. Kỳ thực, người có “lòng báo thù nặng” có khi cũng muốn thư giãn, vui chơi thoải mái với mọi người nhưng “khí bản” báo thù trong xương cốt bất ngờ rò ra khiến người khác trông mà khiếp sợ. Khi lòng báo thù điều khiển linh hồn con người, con người sẽ không thể là chính mình. Từ lúc đó, người báo thù đã tự phán xét cho mình án tù chung thân. Trong tình huống này, người báo thù chỉ có một sự lựa chọn: cô độc (một loại cô độc như những cô hồn dã quỷ).

Phụ nữ đẹp dễ nảy sinh báo thù. Vì báo thù cần thực lực của phụ nữ đẹp thúc đẩy nó nảy nở và cần phụ nữ đẹp dùng hư vinh truyền bá nó rộng ra. Vẻ đẹp của phụ nữ về bản chất không liên quan đến xinh đẹp, nó thể hiện chủ yếu ở sức mạnh tình yêu. Sức mạnh tình yêu và xinh đẹp là hai vấn đề.

Có nhiều phụ nữ cho rằng xinh đẹp là tất cả, lại còn thường xuyên quên hết mọi thứ vì đặc ý với vẻ đẹp của mình. Vẻ đẹp của phụ nữ là một kết cấu thị phi, rất nhiều tiêu điểm xảy ra chuyện nọ kia đều thích tập trung trên kết cấu này, báo thù càng không ngoại lệ. Phụ nữ đẹp mà biết dùng nét đẹp để tăng ái lực của mình, khiến mình độ lượng và lương thiện thì sẽ là một phụ nữ vô cùng hấp dẫn.

Có khi phụ nữ rất kì quặc, trong phút chốc họ có thể tự nhiên vô cớ đồ kị với những phụ nữ may mắn, thông minh, xinh đẹp hơn mình. Phụ nữ mang nặng lòng báo thù sẽ công kích “kẻ địch” cố bịa ra ở ngay nơi xã giao, cho dù “kẻ địch” này họ không hề quen biết, cũng không thân thuộc. Tác giả từng thấy tận mắt một phụ nữ có địa vị đang nghiên rằng nghiên lợi chửi bới một phụ nữ chẳng liên can gì đến mình ở bàn ăn. Cô ta liên tiếp hạ thấp người phụ nữ đó, trong quá trình hạ thấp cô ta còn giận đến tím tái mặt mày, tác giả suýt ngờ rằng người phụ nữ đó phải chăng đã giết hại cha mẹ cô ta hay đã cướp mất người yêu của cô ta.

Linh hồn xây dựng con người. Khi tâm hồn thực sự đã bị lòng báo thù khống chế, con người đó sẽ mất đi cái quý giá nhất trong tính người - lòng khoan dung và từ thiện. Người đã mất đi lòng khoan dung và từ thiện, về mặt tiềm ẩn ý nghĩ giết người, ý nghĩ này làm suy giảm nghiêm trọng sức hấp dẫn của người này. Có lúc con người không nói ra được đạo lý uyên thâm gì nhưng lại có thể cảm nhận bản chất của sự vật. Một người chấp nhận một người khác, không phải chấp nhận đáng vẻ mà chấp nhận cảm giác. Nhiều người nặng lòng vì muốn báo thù cũng đã hiểu đạo lý này, nếu không họ đã không nhọc công nguy trang cho mình. Nguy trang rất mệt, vì vậy người chất đầy báo thù trong lòng cả ngày sẽ chỉ nghĩ mình đang chịu sức ép ghê gớm.

Nguồn gốc của báo thù không gì ngoài kết quả của việc đề ý quá mức và kiềm chế quá độ. Giữa người với người có ý kiến và cách nhìn khác nhau vốn rất bình thường, nếu không

quá để ý có thể xử lý sự bất mãn trong lòng bằng tâm lý lành mạnh, sẽ tìm được cách hay để loại bỏ tâm trạng đối địch. Có lúc một số chuyện thực sự làm bạn không thể nhẫn nhịn nổi thì cứ trút ra từng chuyện một cũng không trở ngại lắm. Con người là đồ chứa đựng, nhét đầy quá chắc chắn sẽ xảy ra chuyện lớn. Có những chuyện đột xuất buộc bạn phải đánh một trận, đánh lớn cũng được, đánh xong biết đâu cả hai bên đều vui vẻ, thư giãn. Quan trọng là đừng khắc cốt ghi tâm mối thù cũ, nếu không thả thù hận ra, dần dần sẽ hình thành nút thắt của báo thù.

Vận mệnh con người vốn đều tuyệt vời, nhiều người lại để tâm lý thất thường làm thay đổi quỹ đạo của mình. Sinh mệnh là nốt nhạc đưa đẩy trong định luật, khi bạn đi chệch vòng xoáy bình thường của mình, có nghĩa là bạn đã tự khoá chặt mình trong bi kịch. Nếu chúng ta xem kỹ lại giá trị của báo thù trên góc độ lịch sử, chúng ta sẽ thực sự kinh ngạc: người báo thù thực sự phải trả cái giá quá đắt!

SAU KHI CHỊU NHỤC, PHẢI PHẤN ĐẤU TỰ CƯỜNG

Trong cuộc đời của mỗi con người, luôn có “sủng” có “nhục”. “Nhục” có nghĩa là sỉ nhục, nhục nhã, cũng có thể hiểu đó là lúc chán nản, thất vọng. Quân tử, tiểu nhân ở trong cùng một tình cảnh, cách giải quyết “nhục” của họ hoàn toàn khác nhau: quân tử dùng tấm lòng rộng rãi, thản nhiên ứng phó; tiểu nhân chán nản, chìm đắm trong đau khổ. Người có bụng quân tử - bị sỉ nhục mà không kinh hãi, giữ được phẩm chất ngay thẳng trong môi trường tồi tệ, trắc trở, phải chịu đả kích cũng sẽ giữ được bình tĩnh, mở rộng tấm lòng.

Cuộc đời có nhiều khó khăn nhưng không đáng sợ. Người có ý chí quyết không lo âu, khổ não, niềm tin không lay chuyển khi đối mặt với khó khăn, nhục nhã. Họ hiểu sâu sắc rằng hoàn cảnh gian khổ, điều kiện càng tồi tệ, càng có thể rèn giũa tính nhẫn nại của con người, tạo nên con người mạnh mẽ chiến thắng khó khăn. Như Mạnh Tử đã từng nói: “Khi trời ban trọng trách cho người nào, trước hết sẽ bắt người đó lao tâm khổ tứ, mệt mỏi về thể xác, phải chịu đói rét, cuộc sống phải rối loạn lên, không được như ý. Thông qua những việc làm trên để lòng người đó tỉnh táo, tính cách thêm kiên định, tăng thêm những khả năng trước kia chưa có được”.

Khi Lincoln chưa có thế lực, chưa giàu có, đã từng là một luật sư trẻ không có tiếng tăm. Một lần ông đến Chicago vì một vụ kiện cáo quan trọng, khi mấy luật sư ở đó không hề hoan nghênh ông, ông đã đến chào hỏi, nhưng ở đâu ông cũng bị coi thường. Vì những luật sư đó tự cho mình là thanh cao, không coi ai ra gì, nghĩ rằng nếu mình quen biết một người trẻ tuổi, địa vị còn non kém như thế sẽ không tránh khỏi bị mất thể diện.

Vậy Lincoln đã giải quyết sự sỉ nhục của họ như thế nào? Ông có rướn mắt lên cao hơn, hay cũng dùng thái độ khinh bỉ đáp lại không? Không! Nếu ông làm như vậy e rằng sau này cũng không thể hưởng danh vọng cao như thế.

Sau khi trở về, ông nói với những người khác: “Từ trong đôi mắt coi thường của họ, tôi đã thấy được kinh nghiệm học thức của mình thực sự còn lâu nữa vẫn chưa đủ để sử dụng. Tôi phát hiện ra rằng mình phải học tập, những việc mình chưa biết còn nhiều vô tận!”.

Kết quả là Lincoln càng cố gắng tiến lên, quả nhiên đã đạt được thành công cao hơn nữa, lên làm Tổng thống. Còn những người trước kia sỉ nhục ông vẫn chỉ là những luật sư tầm thường. Lincoln đã nắm lấy “sự khinh thường” họ tặng ông để làm một cái thang, từng bước bước lên tận mây xanh.

ĐỪNG ÔM THÙ HẬN TRONG LÒNG

Buổi tối mở ti vi, lại thấy phim “Anh hùng xạ điêu”, lập tức chuyển kênh nhưng cháu gái (đang học cấp 3) phản đối, tác giả nói: “Đọc thuộc hết rồi, có gì thú vị đâu?”. Cháu gái vặn: “Bác nói có thể đọc thuộc, vậy cháu hỏi bác: “Cửu âm chân kinh” là võ công của ai?”. Thực sự tác giả phải chịu thua, thế là cô cháu gái đắc ý kể chuyện cho tác giả nghe.

Thời xưa có người tên là Hoàng Thường, xuất thân từ dòng dõi võ lâm nhưng không biết võ công, là thư sinh. Do ân oán giang hồ, bị mấy họ thù hận, bao vây công kích, cả nhà bị giết hại, duy chỉ còn Hoàng Thường chạy thoát vào núi sâu, hoá trang thành đạo sĩ, cả ngày đọc sách đạo giáo để tránh kẻ thù, không ngờ lại luyện thành nội công tuyệt đỉnh, ông viết cái tâm đắc trong đó thành “cửu âm chân kinh”, nhưng đợi đến lúc ông nhớ đến báo thù thì tóc đã bạc trắng rồi. Ra khỏi núi, kẻ thù đều đã chết, chỉ còn lại bà vợ, nhìn bà ta mặt đầy vết nhăn, Hoàng Thường nghĩ hỏi đó bà ta cũng chỉ 16, 17 tuổi, bèn cảm khái hô to: “Xong rồi! Xong rồi!”. Thế là lại quay về núi sâu. Bịa đặt trở về bịa đặt, song tác giả lại rơi vào chiều sâu suy tưởng.

Có thể lượng thứ cho kẻ thù, bạn sẽ khoẻ mạnh và thành công.

Nói đến thù địch, rất nhiều người mài dao kèn kệt, hận đến tận xương tuỷ, đối thủ khiến bạn không yên ổn, kẻ thù khiến bạn căm ghét. Bạn luôn muốn trả thù.

Nhưng tổn hại báo thù gây ra cho bạn còn nhiều hơn cho kẻ thù của bạn.

Tâm lý trả đũa kẻ thù khiến nội tâm bạn chứa đầy bức dọc và hẹp hòi, nói những lời giận dữ khôn nguôi. Y học cho rằng bệnh tim và cao huyết áp thời gian lâu sẽ theo bạn như hình với bóng trong cả cuộc đời đau khổ. Cơn giận dữ nội tâm của bạn chất chứa trong lòng, báo thù kích đầy vào tứ chi, nội tâm và tứ chi đều thiếu sự kiên trì theo đuổi lý tưởng, thành công trong sự nghiệp sẽ còn xa vời.

“Trời sinh Du sao còn sinh Lượng?” Người đã xem “Tam quốc diễn nghĩa” đều biết Chu Du là anh hùng hào kiệt, chỉ vì nổi giận với đối thủ Khổng Minh của mình, kêu to một tiếng, hộc máu mà chết, còn lưu lại một trò khóc giả “Gia Cát Lượng phúng viếng”. Thù hận có lợi gì? Căm ghét có lợi gì? Tự chuốc vạ vào thân, lại còn khiến kẻ thù khoái chí mà thôi.

“Vì kẻ thù của bạn mà cháy trong lửa giận dữ, người bị bỏng là chính bạn”.

Vì vậy trong “Kinh Thánh”, Jesu khuyến khích con người “yêu kẻ thù của con”, “yêu kẻ thù của các con, đối xử tốt với người hận các con; phải chúc phúc cho người nguyên rửa con; phải cầu nguyện cho người lăng nhục con”.

Quê hương của tác giả - một giáo đồ cơ đốc giáo thành tín, do vậy có được sự bình tĩnh và thanh nhiên nội tâm mà mọi người ít khi có được. Ông từng tranh biện cho tín ngưỡng của ông: “Người khác nhấn mạnh vào sự bất công của tôi đều vì muốn chọc giận tôi, sao tôi phải phá vỡ sự điềm tĩnh giáo chủ cho tôi chứ. Giáo chủ cho tôi biết, bình thân với thù hận và bất công, linh hồn sẽ được lên Thiên đàng”. Thực sự là từ trên mặt quê hương, lúc nào cũng có thể thấy nét điềm tĩnh, thanh thản, trong sáng, thuần khiết.

Ít dùng thái độ thù hận cư xử với đối phương có thể xoa dịu quan hệ giữa bạn và đối thủ, từ đó xây dựng tình hữu nghị tôn trọng lẫn nhau. Cuộc tranh cử ở Mỹ, các đối thủ bới móc đời tư của nhau, thậm chí phá hỏng danh tiếng của đối thủ, nhưng vẫn có thể giữ chức vụ quan trọng trong nội các cùng đối thủ, không thể không nói là một gợi mở cho thuật đối nhân xử thế. Người có khả năng trở thành đối thủ của bạn nhất định phải có năng lực và thực lực đủ để chống cự với bạn, bạn có thể tha thứ cho kẻ thù của bạn, kéo kẻ thù của bạn về phía bạn, độc sức vì bạn, chẳng phải sẽ có lợi cho bạn thực hiện mục tiêu của mình sao?

Rất nhiều người được Lincoln cất nhắc lên chức vị cao trước đây hầu như đều là những đối thủ chính trị từng phê phán hoặc sỉ nhục ông, vì thế Lincoln có thể thống nhất nam bắc Mỹ.

Tuy nhiên nếu bạn căm ghét và trả đũa kẻ thù, bạn sẽ tạo ra cục diện thế nào đây? Bạn sẽ khiến đối thủ càng kiên quyết đứng về phía đối lập với bạn, cản trở và phá hoại hoạt động của bạn, phá hoại mọi thành quả bạn đạt được. Còn bạn cũng vì trong lòng đầy chát hận thù, giận dữ mà không còn thời gian để ý đến anh ta, lí tưởng và mục tiêu của bạn làm thế nào có thể thực hiện được?

“Nếu có thể thì không nên có tâm lí căm thù bất cứ người nào”. Nhà triết học Đức Schopenhauer cũng đã nói như vậy.

VI. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN KHUYẾT TẬT SINH LÍ

SINH LÍ BẤT HẠNH TẠO RA ĐỘNG LỰC CHO CUỘC SỐNG

Có thể sinh lí khuyết tật là bất hạnh lớn trong cuộc đời, nhưng cứ thử nghĩ xem có ai là người thực sự hoàn hảo. Đừng tính toán bạn đã mất đi cái gì, hãy quý trọng những cái gì bạn đang có.

Nghệ sĩ violon hàng đầu thế giới Paganini là vĩ nhân bậc nhất thiên hạ có thể cùng một lúc nhận hai kiểu biểu tặng và biết thể hiện tài năng bằng dây đàn khổ nạn.

Trước tiên ông là người khổ cực. Hồi 4 tuổi, bệnh sỏi và chứng chết lâm sàng khiến ông từng bị cuốn vải trắng đặt vào quan tài. Năm 7 tuổi lại suýt chết vì sốt phát ban. Năm 13 tuổi bị viêm phổi nặng, phải tiếp rất nhiều máu. Năm 40 tuổi lợi bông mọc đầy mụn nhọt, đành phải nhổ gần hết răng. Bệnh răng lợi vừa khỏi lại nhiễm bệnh đáng sợ về mắt, đi đâu cũng phải có cậu con trai dẫn đi. Sau 50 tuổi các bệnh như: viêm khớp, viêm đường ruột, broun cổ... “nuốt chửng” cơ thể ông. Về sau thanh đới cũng bị hỏng, cậu con trai cứ phải đoán cử động của miệng ông để dịch ra suy nghĩ của ông. Ông học máu chết ở tuổi 57. Sau khi chết, thi thể ông còn bị di chuyển 8 lần.

Song ông hầu như cảm thấy khổ đau này vẫn chưa quá nghiêm trọng, ông còn bày đặt thêm chương ngại và rắc rối cho cuộc sống. Ông nhốt mình trong thời gian dài, mỗi ngày luyện đàn 10 – 12 tiếng, quên cả đói khát và cái chết. Từ năm 13 tuổi ông chu du sống lưu lạc khắp nơi. Đời ông có mâu thuẫn tình cảm với năm người phụ nữ, trong đó có hai em gái và vợ (lúc đó đã là quả phụ) của Napoleon. Vì ông mà giữa chị dâu và em gái chồng xảy ra giằng co kịch liệt. Nhưng ông không thêm để ý tới cuộc sống xã hội thượng lưu, chấp nhận chịu cảnh khổ. Trong mắt ông đây cũng chẳng phải là tình yêu, chỉ là phòng học cho ông tập đàn và là sự giao dịch công bằng để có một cậu con trai duy nhất. Ngoài cậu con trai và violon, ông hầu như không có gia đình và người thân khác.

Tiếp theo, ông là một thiên tài. 3 tuổi học đàn, 12 tuổi đã tổ chức buổi hòa nhạc đầu tiên thành công, gây xôn xao dư luận. Sau đó tiếng đàn của ông bay đến các nước Pháp, Ý, Áo, Đức, Anh, Tiệp Khắc,... Diễn tấu của ông khiến Lara – cây violon hàng đầu Parma kinh ngạc đến mức nhảy khỏi giường bệnh, đứng ngậy ra, không thể không nhận ông làm học

trò. Tiếng đàn của ông khiến khán giả ở Luca say mê cuồng nhiệt, phong ông là cây violon chủ tịch nước cộng hòa. Ở Ý, diễn tấu lưu động của ông tạo ra hiệu quả thần kì, khắp nơi mọi người đều truyền tụng dây đàn của ông có sức quyến rũ tuyệt diệu. Goethe nhận xét về ông “linh hồn phát sáng trên dây đàn”. Liszt đã hét to: “Trời ơi, trong bốn sợi dây đàn hàm chứa biết bao đau khổ, thảm họa và những sinh linh bị tàn hại!”.

Mọi người không khỏi thắc mắc: khổ nạn tạo ra thiên tài hay thiên tài vô cùng thích khổ nạn?

Vấn đề này khó có thể nói rõ ngay được. Song con người biết rõ: Milton, Beethoven và Paganini đều được cho là ba “quái nhân kiệt xuất” trong lịch sử văn hóa thế giới, một người mù, một người điếc, một người câm! Có lẽ đây chính là sự phối hợp rất hay mà Thượng đế đã sắp đặt sẵn bằng cách dùng thuyết phối hợp ẩn vào máy tính chẳng?

ĐAU KHỔ CŨNG LÀ MỘT KIỂU HƯỞNG THỤ

Một người chưa từng trải qua đau khổ tất nhiên sẽ thiếu khả năng phán đoán hạnh phúc.

William Matthew bị chấn thương, bại liệt toàn thân, nằm tại bệnh viện của thành phố San Diego bờ biển phía Tây nước Mỹ. Mỗi buổi sáng sớm anh đều phải chịu đựng cơn đau đớn từ các bộ phận khác nhau trên cơ thể hành hạ gần một tiếng. Cô y tá trẻ thấy Matthew chịu đau đớn phải lấy tay che mặt, không dám nhìn. Matthew nói: “Con đau nhói tim thực sự khó chịu nhưng tôi vẫn biết ơn nó vì nó khiến tôi cảm thấy tôi vẫn sống!”.

Trong quá trình tai nạn sắp giáng xuống số phận, đối mặt với đau khổ, rất nhiều người cảm thấy bất hạnh, thất vọng, họ tỏ ra buồn bã, sa sút ý chí. Còn Matthew thấy vui vẻ trong đau khổ, điều này dường như có chút hoang đường, nhưng ở vào hoàn cảnh của Matthew sẽ biết bệnh này là sự tỉnh lại của thần kinh tê liệt, là hi vọng sức sống được phục hồi.

So với châu lục xanh sinh mệnh có “trời quang mây tạnh, chim hót líu lo” thì đau khổ đại diện cho sự tàn khốc và bất hạnh. Nhưng so với sự tê liệt, vô tri giác, nó là niềm vui cuộc sống. Vì nếu cảm giác đau khổ là đoạn tường xiêu vách đổ thì sự thờ ơ vô tri vô giác chẳng khác nào sa mạc Goobi vắng lặng như tờ.

Từ khi hộp Pandora mở ra, con người phải đối mặt với rất nhiều đau khổ. Chúng ta không thể ca ngợi đau khổ, song nó là một cảm giác của sự sống, xét từ góc độ đối lập, nó khích lệ cuộc sống, giải thích sự sống. Một người chưa từng trải qua đau khổ, tất sẽ thiếu khả năng phán đoán hạnh phúc; một người không thể cảm nhận đau đớn cũng sẽ thiếu cảm giác phương hướng theo đuổi.

Bạn có buồn phiền vì “con nước mới” đẩy bạn ra giữa dòng không? Có đau lòng vì bị tà đạo và chủ nghĩa khủng bố hành hạ không? Có giận dữ vì bị quyền lực nào đó dị hóa không? Có đau đầu vì ham muốn của con người tràn lan không? Có nhản mặt cau mày vì

chính nghĩa thiếu sức mạnh, đạo đức sa sút không? Những việc này đều chứng tỏ khả năng tư duy, đạo đức lương tri và trách nhiệm xã hội của bạn chưa tê liệt! Bạn có cảm thấy mệt mỏi vì tri thức không ngừng mở rộng không? Có cảm thấy lao lực vì cạnh tranh gay gắt không? Có cảm thấy lo lắng vì có nguy cơ mất việc không? Tất cả đều chứng tỏ linh hồn tự tôn, tự cường, tự kìm chế, tự khích lệ của bạn vẫn đang sống!

Vui vẻ luôn làm cuộc đời tươi đẹp, đau khổ vẫn có thể khiến cuộc đời rục rờ; may mắn làm nổi bật giá trị cuộc sống ở mọi nơi, khó khăn cũng có thể nâng cao giá trị cuộc sống. Chỉ cần bạn giống Matthew tìm thấy niềm vui trong đau khổ, tìm thấy tình cảm mãnh liệt từ trong khó khăn!

VÓC NGƯỜI THẤP BÉ VẪN LÀ “NGƯỜI KHÔNG LỖ”

Nghe nói Napoleon rất thấp nhưng vài trăm năm qua ông vẫn là “người không lỗ” trong mắt mọi người, vẫn không phai mờ trong lòng mọi người.

Mấy năm trước, nhiều người thích xem đội Ong vàng Charlotte của NBA chơi bóng, đặc biệt thích xem cầu thủ Bogut số 1 vào trận.

Bogut cao 1,6m, so với người phương Đông cũng bị coi là thấp lùn chứ chưa nói đến NBA ngay cả cao 2m vẫn bị chê thấp.

Nghe nói Bogut không chỉ là cầu thủ thấp bé nhất trong NBA hiện tại, mà còn là người lùn phá kỉ lục của NBA từ xưa đến nay. Song người lùn này không đơn giản, anh là một trong những hậu vệ xuất sắc nhất, ít sơ suất nhất của NBA, không chỉ rất giỏi không chế bóng, ném xa rất chuẩn xác, thậm chí đưa bóng vào rổ giữa đám cầu thủ cao lớn mà không hề thua kém.

Bogut giống như một con ong vàng nhỏ, bay nhảy khắp sân, anh không chỉ an ủi những tâm hồn đam mê bóng rổ nhưng vóc người thấp bé trên thế gian, mà còn cổ vũ ý chí nội tại của mọi người bình thường khác.

Có phải Bogut sinh ra vốn đã giỏi không? Đương nhiên là không, đó là kết quả của ý chí và sự khổ luyện.

Từ nhỏ Bogut đã rất thấp bé, nhưng anh cũng rất đam mê bóng rổ, hầu như ngày nào cũng đến sân bóng rổ chơi đùa cùng chúng bạn. Hồi đó anh mơ ước một ngày nào đó có thể chơi cho NBA vì làm cầu thủ cho NBA vừa được đãi ngộ cực cao vừa được hưởng thụ sự đánh giá cao, sự hâm mộ của xã hội, đó là ước mơ của tất cả thiếu niên yêu bóng rổ ở Mỹ.

Mỗi lần Bogut nói với các bạn: “Lớn lên tôi phải được chơi cho NBA”. Tất cả những người nghe câu nói này đều không nhịn được cười phá lên. Thậm chí có người cười bò cả ra

đắt vì họ “nhận định” một người lùn 1,6m tuyệt đối không thể chơi cho NBA!

Sự chế nhạo của họ không làm nhụt chí hướng của anh, anh dành thời gian nhiều gấp mấy lần người cao bình thường để tập bóng, cuối cùng trở thành vận động viên bóng rổ toàn năng và là hậu vệ không chế bóng tuyệt vời nhất. Anh tận dụng tối đa “ưu thế” thấp bé của mình, di chuyển nhanh và linh hoạt giống như một quả bom, trọng tâm chuyển bóng thấp nhất sẽ không đánh trượt: đáng người thấp không làm người khác chú ý, nên thường ném bóng vào rổ thuận lợi.

Bogut không sợ người khác cười nhạo, cũng không để ý đến chiều cao của mình, anh khéo léo biến “yếu thế” của mình thành “ưu thế”, vì vậy đã lập nên kì tích của riêng mình!

NIỀM TIN CÓ THỂ CHIẾN THẮNG MỌI BỆNH TẬT

Có thể cuộc đời trôi qua nhạt nhẽo, ảm đạm, thậm chí có thể lặn vào đêm tối, vì thế trong lòng không thể thiếu một ngọn đèn. Chỉ có thắp đèn trong lòng mới cảm thấy sáng sủa dù đi đến bất cứ nơi nào, niềm tin chính là một ngọn đèn sáng tỏ của cuộc đời.

Niềm tin là sức mạnh nâng đỡ con người làm việc và tiếp tục sống, giúp con người khắc phục mọi khó khăn trong đời, đạt đến bờ bên kia của thắng lợi. Nếu trong lòng không có niềm tin, có nghĩa là tự mình đã xử tử hình chính mình.

Ở New York có một cảnh sát trẻ tên là Jessel, trong một lần truy bắt tội phạm, anh bị tên du côn bắn trúng mắt trái và đầu gối chân phải. Ba tháng sau xuất viện, anh bị biến dạng hoàn toàn, một chàng trai tuấn tú biến thành kẻ tàn tật vừa thọt vừa đui.

Chính quyền thành phố New York và các tổ chức khác trao tặng anh rất nhiều huân chương và cờ thưởng. Phóng viên hỏi anh: “Sau này anh sẽ đối mặt với số phận như thế nào?”. Anh trả lời: “Tôi chỉ biết rằng tên du côn vẫn chưa bị bắt”. Trong con mắt lạnh lặn của anh phát ra ánh sáng giận dữ làm người ta run rẩy. Từ đó Jessel không để ý đến lời khuyên nhủ của người khác, nhiều lần tham gia truy bắt kẻ cướp, anh hoạt động gần như khắp nước Mỹ, thậm chí một lần đi sang cả châu Âu chỉ vì có một manh mối nhỏ.

9 năm sau, cuối cùng tên du côn đó bị bắt tại một nước nhỏ ở châu Á, Jessel đã giữ vai trò chủ chốt. Trong buổi lễ mừng thắng lợi, lại một lần nữa anh trở thành anh hùng, nhiều đơn vị truyền thông suy tôn anh là người dũng cảm nhất, kiên cường nhất nước Mỹ.

Nhưng vài năm sau, Jessel cắt mạch máu tự sát trong phòng ngủ. Trong chúc thư, anh viết rõ nguyên nhân tự sát: “Mấy năm nay, niềm tin bắt được hung thủ giúp tôi sống tiếp... Bây giờ hung thủ làm tôi bị thương đã bị xét xử rồi, mối hận của tôi đã biến mất, niềm tin sinh tồn cũng mất theo. Đối mặt với thương tích của mình, tôi chưa bao giờ tuyệt vọng thế này...”.

Cơ thể có thể tàn tật nhưng tâm hồn phải lành mạnh, tâm hồn lành mạnh chắc chắn không thể mất đi niềm tin. Carnegie từng tiến hành cuộc điều tra liên quan đến mục tiêu cuộc đời với 10000 người thuộc các dân tộc, giới tính và độ tuổi khác nhau trên thế giới. Ông phát hiện, chỉ có 3% số người xác định rõ được mục tiêu và biết biến mục tiêu thành hiện thực bằng cách nào; 97% còn lại, hoặc hoàn toàn không có mục tiêu, hoặc mục tiêu không rõ ràng, hoặc không biết làm thế nào để thực hiện mục tiêu...

10 năm sau, ông lại tiến hành điều tra những đối tượng trên, kết quả làm ông ngạc nhiên: không tìm thấy 5% tổng số mẫu điều tra, 95% số người vẫn sống; những người thuộc nhóm 97% ban đầu, ngoài việc tuổi tác tăng lên 10 tuổi, về cuộc sống, công việc, thành tích cá nhân hầu như không có gì khởi sắc, vẫn rất bình thường; còn 3% số người khác biệt kia đều đã gặt hái được thành công tương đương trong lĩnh vực riêng của mình, mục tiêu họ đề ra 10 năm trước đều đã thực hiện được ở các mức độ khác nhau và họ đang đi tiếp theo mục tiêu cuộc đời đã định sẵn.

Có thể thấy, sự khác biệt căn bản nhất giữa người kiệt xuất và người tầm thường, không ở năng khiếu bẩm sinh, cũng không ở cơ hội, mà ở việc có mục tiêu cuộc đời hay không! Đối với người không có mục tiêu, năm tháng qua đi chỉ có nghĩa là tuổi tác tăng lên, họ chỉ có thể sống tầm thường, ngày nào cũng như ngày nào. Còn đối với những người kiệt xuất, dù rằng tay không, chỉ cần trong lòng tràn đầy niềm tin thì sẽ đánh đâu thắng đó.

Trước khi xuất phát viễn chinh Persia, Alexander đại đế phân chia hết tài sản của mình cho bè tôi. Pie Diago – một đại thần vô cùng ngạc nhiên, thắc mắc: “Vậy bệ hạ mang theo cái gì lên đường?” Alexander trả lời: “Ta chỉ mang theo một vật báu, đó là “hi vọng”.

Nghe câu trả lời này, Pie Diago nói: “Vậy xin bệ hạ cho chúng thần cùng đến hưởng thụ nó”. Thế là Pie Diago từ chối nhận phần tài sản ông được chia.

Shelley – nhà thơ theo chủ nghĩa lãng mạn của Anh có câu thơ như sau: “Mùa đông đã đến, mùa xuân còn cách xa sao?”. Dù sống trong trời đông buốt giá, chỉ cần trong lòng bạn tràn đầy niềm tin, bạn sẽ cảm nhận được hơi hướng của mùa xuân; dù bạn rơi vào cảnh khó khăn, chỉ cần trong lòng bạn tràn đầy niềm tin, chắc chắn bạn sẽ thoát khỏi nghịch cảnh, tiến tới thành công; dù bạn bị vấp vấp hay thất bại đánh đổ liên tục, chỉ cần trong lòng bạn tràn đầy niềm tin, nhất định sẽ có ngày ngẩng đầu đứng thẳng. Tóm lại, nghị lực và niềm tin bất khuất giúp chúng ta giành thắng lợi trong tương lai.

Có một người giàu có lo sợ rằng sau khi chết đi, tài sản không còn tác dụng nữa, vì vậy muốn tặng người nghèo một số của cải với điều kiện là chỉ tặng cho người sống không hề có hi vọng. Một hôm, ông nhìn thấy một người quần áo tả tơi đang ngồi trên đồng rác, ông liền đi đến và cho anh ta 100 đồng vàng. Người này không hiểu, liền hỏi người giàu tại sao cho anh ta nhiều tiền như thế.

Sau khi người giàu nói rõ lý do, người này tức giận trả lại tiền cho ông và nói: “Chỉ có người chết mới không có hi vọng!”.

Thực sự cuộc đời không thể không có hi vọng, mọi người đều sống trong hi vọng. Nếu có người sống trong tuyệt vọng thì anh ta chỉ có thể là kẻ thất bại. Rơi vào hoàn cảnh khó khăn, chỉ cần không đánh mất hi vọng, sẽ có thể mở ra con đường sống!

Lincoln từng nói: “Tôi luôn cho rằng, nếu một người quyết tâm giành được hạnh phúc nào, anh ta sẽ có thể đạt được hạnh phúc đó”. Kỳ thực, giữa người với người vốn chỉ có sự khác biệt rất nhỏ nhưng chất lượng cuộc sống thường tồn tại sự khác biệt vô cùng lớn, trong đó một nguyên nhân quan trọng là trong lòng bạn có niềm tin hay không.

Niềm tin là cội nguồn sức mạnh, là đèn pha chiếu rọi đường đời, là chìa khóa vàng mở ra cánh cửa thành công.

Hemingway nói: “Con người có thể bị đánh bại nhưng không thể bị đánh đổ”. Vì chỉ cần trong lòng bạn có niềm tin, bất cứ nhân tố bất lợi bên ngoài nào cũng không dập tắt nổi chí hướng theo đuổi cuộc đời, hướng tới tương lai của bạn. Nhiều lúc không phải người khác đánh bại chúng ta mà chính vì chúng ta mất niềm tin nên tự chuốc lấy thất bại. Có thể làm được việc mình mong muốn trong đời là điều hạnh phúc nhất, song nhân tố quan trọng nhất quyết định tương lai của bạn hạnh phúc hay bất hạnh là: trong lòng bạn có đủ niềm tin hay không? Có lẽ chúng ta từng không hài lòng với cái tầm thường của mình, có lẽ chúng ta từng kêu ca sự nhạt nhẽo của cuộc sống, tuy nhiên, khi chúng ta tự đặt ra mục tiêu cho mình và kiên trì tiến theo mục tiêu đó đến cùng, cuộc sống của chúng ta cũng sẽ lật sang một trang mới.

Ai cũng hi vọng mình sống vui vẻ, hạnh phúc, nhưng vui vẻ ở đâu? Khi bạn tận lực đi tìm vui vẻ, rất có thể bạn sẽ không thu được gì. Nhưng bạn có chú ý không? Khi chúng ta cảm thấy vui vẻ, thường là lúc chúng ta có một mục tiêu và cố gắng đạt được mục tiêu này.

Hãy xây dựng mục tiêu cho cuộc sống của bạn, mỗi ngày tiến đến gần nó một chút, bạn sẽ vui vẻ mãi mãi.

KHIÊU CHIẾN VỚI NHƯỢC ĐIỂM CỦA BẢN THÂN

Không ai có thể hoàn hảo, không có khuyết điểm, song chúng ta không nên đau khổ, không thiết sống chỉ vì mình có nhược điểm, chỉ cần nhìn thẳng vào khuyết điểm của mình, sống chân thực, sống động, sẽ có được cuộc sống vui vẻ và thành đạt. Hơn nữa, có lúc thế yếu của con người chưa hẳn đã là yếu kém, có khi nó lại trở thành ưu thế.

Có một cậu bé 10 tuổi người Mỹ tên Lewis, trong một vụ tai nạn xe đã mất cánh tay trái nhưng cậu rất muốn học nhu đạo. Cuối cùng, Lewis theo học một thầy dạy nhu đạo Nhật Bản. Cậu học rất giỏi nhưng tập 3 tháng rồi mà thầy chỉ dạy cậu một chiêu, cậu có vẻ thất vọng.

Không chịu nổi nữa, một hôm cậu hỏi thầy: “Phải chăng con nên học tiếp các chiêu thức khác, thưa thầy?”. Thầy trả lời: “Rất tuyệt, con thực sự mới chỉ biết một chiêu, nhưng con chỉ cần biết một chiêu là đủ rồi”.

Lewis không phải đã hiểu, nhưng cậu rất tin tưởng thầy, vì vậy cậu tiếp tục luyện tập theo yêu cầu của thầy. Một tháng sau, thầy dẫn Lewis đi tham gia thi đấu lần đầu tiên. Chính Lewis cũng không ngờ rằng lại nhẹ nhàng thắng được hai lượt đầu. Lượt ba có chút khó khăn, song đối thủ nhanh chóng trở nên hấp tấp, tấn công liên tục, Lewis nhanh nhẹn khai triển chiêu thức của mình và rồi cậu lại thắng. Cứ như thế, Lewis hăng say tiến vào trận chung kết.

Đối thủ trong trận chung kết cao to, cường tráng hơn Lewis rất nhiều, lại có vẻ giàu kinh nghiệm hơn. Có một đợt tấn công của đối thủ làm Lewis không chống đỡ nổi. Trọng tài lo Lewis sẽ bị thương liền cho tạm dừng, còn định dừng hẳn trận đấu ở đó, nhưng thầy không đồng ý, cương quyết nói: “Tiếp tục đấu!”.

Sau khi trận đấu bắt đầu lại, đối thủ nói lòng phòng thủ, Lewis lập tức sử dụng chiêu thức của mình, nhanh chóng không chế đối thủ, do đó giành thắng lợi trong trận đấu, giật giải quán quân.

Trên đường về nhà, Lewis lấy hết can đảm hỏi thầy: “Thưa thầy, tại sao con chỉ cần có một chiêu đã giành giải quán quân?”. Thầy giảng giải: “Có hai nguyên nhân, thứ nhất là con gần như nắm được đầy đủ chiêu thức khó nhất trong nhu đạo; thứ hai là theo thầy biết, cách duy nhất đối phó với chiêu này là đối thủ phải nắm chặt cánh tay trái của con”.

Thế yếu của Lewis đã biến thành ưu thế lớn nhất. Có thể nói, chỉ cần biết hạn chế nhược điểm, phát huy điểm mạnh, bạn sẽ không có yếu điểm gì đáng kể. Nếu thông minh hơn chút nữa thì có thể biến yếu điểm thành đặc điểm hay ưu thế. Đối mặt với nhược điểm của mình, không bao giờ bạn được buông xuôi, chỉ cần chúng ta vững tin mình có thể khắc phục, chiến thắng nhược điểm, cuộc sống vẫn rất công bằng với chúng ta; chỉ cần chúng ta có dũng khí, chúng ta chắc chắn giành được giải thưởng của cuộc sống.

Paul Getty – người có quyền thế trong ngành dầu mỏ Mỹ, nghiện thuốc nặng, mỗi khi lên cơn thèm thuốc, không có thuốc trong miệng thì cảm thấy không thể chịu nổi. Một lần, ông qua đêm ở khách sạn trong một thành phố nhỏ, nhanh chóng ngủ mê man vì quá mệt. Hai giờ sáng, tỉnh dậy, muốn hút thuốc, không ngờ hộp thuốc trống rỗng.

Lúc này phòng ăn, quầy rượu của khách sạn đều đã đóng cửa, muốn có thuốc lá, cách duy nhất là ra trạm tàu hỏa ngoài đường mưa.

Càng không có thuốc, cơn thèm càng mạnh. Getty cởi quần áo ngủ, đóng bộ chuẩn bị ra ngoài, lúc vớ tay lấy ô, ông đột ngột dừng lại. Ông tự hỏi: Mình đang làm gì nhỉ? Canh ba nửa đêm rồi! Mình là một thương nhân khá thành công, một người tự cho rằng có đủ lí trí ra lệnh cho người khác, có gì lại có hành vi đáng cười thế này? Đêm hôm khuya khoắt lại muốn rời khách sạn, đợi mưa qua mấy con phố chỉ để mua một điếu thuốc sao? Lẽ nào

mình hèn yếu như vậy, lại để một điều thuốc chi phối mình ư? Mình đành phải bỏ gói đầu hàng con người hèn yếu trong mình sao.

Nghĩ thế, ông thấy rùng mình, ông vo hộp thuốc rỗng lại vút vào sọt giấy, lại mặc đồ ngủ và quay lại giường, ngủ li bì. Sau chuyện này, Paul Getty không hút thuốc nữa. Ông đã chiến thắng con người hèn kém của mình bằng ý chí kiên cường, không chỉ có sự nghiệp phát triển mạnh mà còn trở thành một trong những người giàu nhất thế giới, sức khỏe cũng rất tốt, đến hơn 80 tuổi vẫn có thể làm việc thâu đêm.

Nếu chúng ta buông trôi, thậm chí dung túng nhược điểm của mình, không cố gắng kiểm chế để thay đổi tình huống bất lợi này, thì chúng ta chỉ giữ được hai chữ “thất bại”. Nếu chúng ta biết lấy sở đoản của mình làm cơ sở để cố gắng, sẽ có thể phát huy điểm mạnh, tránh khỏi điểm yếu.

BIẾN CUỘC ĐỜI ẨM ĐẠM THÀNH HUY HOÀNG

Nhà văn Ailen Christi Brown, năm 1933 mới chào đời chưa được bao lâu đã mắc bệnh tê liệt não nghiêm trọng. Đây là căn bệnh khiến bản thân ông đau khổ, người khác thấy cũng đau khổ; mãi lên 5 tuổi cậu bé Brown vẫn chưa biết nói, đầu, thân, tay chân đều không cử động được; bố mẹ đưa cậu đi chữa bệnh ở khắp nơi nhưng tình hình vẫn không có gì sáng sủa. Cuối cùng ngay cả người nhà cũng mất niềm tin, nghĩ rằng có thể cậu sẽ phải sống như thế cả đời.

Một hôm, cậu Brown đang nằm trên giường, thấy em gái dùng phấn vẽ tranh, bỗng nhiên cậu giơ chân trái ra, quắp viên phấn trong tay em gái và vẽ lung tung trên thành giường.

Em gái gào khóc to lên: “Trả em phấn! Trả em phấn!”. Tiếng khóc khiến bà mẹ chạy lại. Ánh mắt mẹ không nhìn vào em gái mà nhìn chăm chăm vào chân trái của Brown. Bà vui mừng kêu lên kinh ngạc: “Chân trái của nó vẫn cử động được!”.

Thật là cái phúc trên trời rơi xuống. Bà mẹ cho rằng con trai mình vẫn có thể tồn tại trong xã hội. Bà bắt đầu dạy cậu bé dùng chân trái viết chữ. Não của Brown không dần, buổi tối đầu tiên cậu cùng mẹ học được chữ “A”. Sau một năm có thể dùng chân viết được cả 26 chữ cái.

Brown tiếp tục khắc khổ học tập, ngoài viết chữ, cậu còn muốn đọc sách. Cả nhà dành tiền mua cho Brown sách báo nhi đồng và các tác phẩm văn học nổi tiếng. Brown tỏ ra vô cùng thích thú với các tác phẩm văn học.

Brown ngày một lớn lên, dần dần đã biết nói. Cậu muốn viết thư, viết bút kí, tập sáng tác. Vì vậy các ngón chân chậm chạp không làm xuể. Cậu bảo mẹ, cậu cần một cái máy đánh chữ.

Mẹ do dự nói với Brown: “Con trai, nếu mua máy đánh chữ, con sử dụng thế nào được? Con không có bàn tay lành lặn mà! Con có thể học đánh máy bằng ngón chân sao?”.

Brown trả lời mẹ: “Đúng thế mẹ ạ, con không có bàn tay lành lặn, song con có một chân khỏe mạnh, con muốn trở thành người đánh máy chữ bằng chân đầu tiên trên thế giới!”.

Mẹ tìm mọi cách mua cho con trai một cái máy đánh chữ cũ. Brown để cái máy xuống đất, nằm tựa trên cái ghế cao, dùng chân trái ấn bàn phím. Cậu rất say mê, tập luyện cả ngày. Một thì dùng ngón chân trái quặp chặt bút vẽ tranh.

Vì ngón chân không ước lượng được độ mạnh nhẹ khi ấn phím nên những chữ ban đầu hoặc là không rõ nét, hoặc là nát giấy. Brown không hề nản lòng. Cậu vẫn ham mê kiên trì tập luyện, không quản ngày hè oi bức hay mùa đông lạnh giá, không ngừng nghỉ ngày nào.

Các ngón chân trái của cậu nổi chai. Cuối cùng cậu đánh được chữ rõ ràng với độ đậm phù hợp, hơn nữa có thể tự cho giấy vào và lấy giấy ra khỏi máy, sắp xếp bài vở bằng ngón chân trái.

Sau khi Brown biết gõ chữ, ước mơ viết lách càng mãnh liệt hơn. Cậu nói với mẹ ý tưởng muốn viết một bộ tiểu thuyết. Bà mẹ biết con trai là người có quyết tâm, có nghị lực, bà hiểu nỗi lòng con trai, song bà cũng biết viết văn khó hơn học gõ chữ gấp nhiều lần, bà lo con trai thất bại sẽ bị ảnh hưởng về tinh thần, bà không muốn đứa trẻ bất hạnh này chịu thêm bất cứ tổn hại nào nữa, bà không muốn cậu tự dưng chuốc thêm nhiều đau khổ. Ngoài ra, bà cũng nghĩ con trai vẫn là đứa trẻ, chưa có kinh nghiệm sống thì viết cái gì chứ? Thế rồi bà khuyên con trai: “Con yêu, con có chí lớn, mẹ rất sung sướng. Nhưng đường đời rất quanh co, không đơn giản như con tưởng, nhờ thất bại thì sao? Theo mẹ con cứ nghỉ ngơi, đọc tiểu thuyết, vẽ tranh, đánh máy chữ là được rồi, không cần nghĩ ngợi quá nhiều. Bây giờ con còn nhỏ, đợi đến sau này hãy hay”.

“Mẹ, con người sống phải có khát vọng. Con là người tàn tật, đã mất nhiều thú vui trong cuộc sống, người ta coi thường con, anh chị em coi con là gánh nặng. Con phải phấn đấu, con phải cho mọi người thấy con không phải là người thừa”.

Brown nằm trên giường, lặng lẽ nhớ lại quãng đời gập ghềnh, bất hạnh của mình, cậu quyết định phải viết lại quá khứ của mình thành bộ tiểu thuyết tự truyện.

Mấy tháng sau, Brown đã soạn xong bản phác thảo chương I của bộ tiểu thuyết đầu tiên bằng chân trái.

Trước tiên cậu đọc cho mẹ nghe. Mẹ xúc động sâu sắc bởi tính cách kiên cường và cảnh ngộ đau khổ của nhân vật chính trong tiểu thuyết, bà tuôn trào nước mắt, nghe con trai đọc hết, sau đó ôm chặt con vào lòng, nói: “Con yêu, nhất định phải kiên trì, mẹ tin con sẽ thành công!”.

Không biết bao ngày bao đêm, không biết hai mẹ con đã phải tốn bao nhiêu tâm huyết, không biết đã khắc phục bao khó khăn mà người thường khó lòng tưởng tượng, không biết

đã trải qua bao lần vấp vấp, thất bại. Cuối cùng, khi Brown 21 tuổi, tiểu thuyết tự truyện đầu tiên của anh ra đời. Anh đặt tên cho nó là “Chân trái của tôi”. Anh muốn nói thẳng với mọi người ngay từ tiêu đề: chân trái của tôi chống đỡ cả cuộc đời tôi, chân trái của tôi đang sáng tạo ra cuộc sống bất khuất của riêng mình.

Tuy Brown chỉ có thể viết tiểu thuyết bằng chân trái, song điều này không ngăn cản ông liên tục phấn đấu trên con đường sáng tác văn học. Mười sáu năm sau, tập tiểu thuyết tự truyện “Sinh không gặp thời” của ông cũng được xuất bản. Tập tiểu thuyết này mang tình cảm chân thật, triết lý sâu sắc, tình tiết chuyện vô cùng cảm động, ngôn ngữ hoa mỹ như trong thơ. Sách vừa xuất bản đã gây chấn động giới văn đàn trong và ngoài nước, trở thành bộ sách bán chạy, trong thời gian ngắn, 15 nước đã lần lượt dịch và xuất bản sách của ông, có nước còn dựng thành phim. Dưới sự chăm sóc và giúp đỡ từng li từng tí của vợ, năm 1974 ông xuất bản tiểu thuyết “Cái bóng mùa hạ”, 1976 ông công bố tiểu thuyết “Hoa bách hợp xanh um”. Ngoài ra, từ năm 1972 đến 1976 ông còn sáng tác và xuất bản 3 tập thơ. Bộ tiểu thuyết cuối cùng của ông là “Tương lai rực rỡ”.

Christi Brown chỉ sống được 48 tuổi, nhưng trong mấy chục năm ngắn ngủi này ông đã đấu tranh với số phận bằng ý chí ngoan cường và tinh thần kiên trì không biết mỏi, dùng một chân trái biến cuộc đời ảm đạm trở thành huy hoàng. Chân trái của ông không chỉ viết được tiểu thuyết, mà còn viết nên sức mạnh và tinh thần chiến thắng khó khăn của nhân loại.

Phải nỗ lực phấn đấu để bù đắp khiếm khuyết của bản thân.

Nếu bạn có khiếm khuyết nào đó, đừng để dễ dàng chán nản, phải nỗ lực phấn đấu, sự phấn đấu này đương nhiên sẽ rất gian nan, chỉ có người dám phấn đấu mới được gọi là kẻ mạnh.

Hồi mới 8 tuổi, Theodore Roosevelt – tổng thống thứ 26 của Mỹ, có bộ mặt rất “xin lỗi”, hàm răng xấu, vồ ra ngoài, khắp khiếm không đều, bộ dạng e ngại rụt rè ấy, bất cứ ai trông thấy cũng buồn cười. Lên lớp, bị thầy giáo gọi lên trả bài, cậu tỏ ra luống cuống, câu thơ gập như sắp đứt hơi, hai chân cứ run bần bật, răng miệng cũng lập cập như muốn rơi xuống. Cậu trả lời lộn xộn, hầu như không ai hiểu nổi, trả lời xong liền ngồi sụp xuống như một anh lính chiến đấu hàng trăm trận, mệt mỏi không chịu nổi, bỗng nhiên được nghỉ ngơi.

Có thể bạn cho rằng chắc chắn cậu ta hết sức hướng nội, thần kinh nhạy cảm, điềm đạm ít nói, không thích giao tiếp, thường than thân trách phận, nhưng bạn hoàn toàn sai. Cậu tuyệt đối không nản chí vì các khiếm khuyết, trái lại vì chúng mà cậu càng thêm phấn đấu, sự phấn đấu này không phải ai cũng làm được. Trải qua quá trình học tập bền bỉ lâu dài, cậu đã bị hen, bị người khác coi thường.

Khiếm khuyết đã tạo ra cho Roosevelt tinh thần phấn đấu, nó là vốn quý nhất trong sự nghiệp vĩ đại của cậu. Tuyệt đối không bao giờ coi mình là kẻ hèn yếu, bất tài vô dụng, khi cậu thấy những đứa trẻ khác cười nói, nhảy nhót, chạy lung tung, hoạt động náo nhiệt trên sân vận động cậu cũng hăng hái tham gia, không rụt rè e thẹn. Cậu cũng có thể bơi lội, cười

ngựa, đầu bóng, thi chạy như mọi người, hơn thế nữa lại thường đứng thứ nhất, trở thành vận động viên nghiệp dư. Noi gương những đứa trẻ dũng cảm, kiên định, cậu thường tự mình trải nghiệm tinh thần mạo hiểm, dũng cảm đối mặt với mọi hoàn cảnh tồi tệ. Khi ở cùng người khác, cậu luôn cư xử với thái độ thân thiện, hiền hòa, chủ động xích lại gần họ. Cậu đối nhân xử thế khôn khéo, chỉ cần trong lòng mình vui vẻ, thoải mái, mọi thứ sẽ thuận lợi như được sắp đặt sẵn.

Trước khi vào đại học, Roosevelt luôn tự thôi thúc mình, phục hồi sức khỏe bằng vận động và sinh hoạt điều độ. Ông biến con người hèn yếu trước kia của mình thành người vui vẻ, khỏe mạnh, dồi dào sức sống. Ông thường tận dụng các kì nghỉ đi chăn bò ở Alexander, bắt gấu ở Losangeles, bắt sư tử ở châu Phi, ông có dáng vẻ hùng dũng, tráng kiện, nào ai còn nghĩ rằng ông đã từng là cậu học trò nhỏ khốn cùng trong trường học?

NGHĨ THÔNG THOÁNG MỚI CÓ THỂ SỐNG THOẢI MÁI

Người bụng dạ hẹp hòi không thể sống vui vẻ. Định nghĩa đơn giản nhất của “bụng dạ hẹp hòi” là quá chú trọng đến lợi ích cá nhân, mà không quan tâm đến lợi ích của người khác.

Pol Hulli là diễn viên kịch nói nổi tiếng. Lúc còn trẻ bà đã hoạt động 50 năm trên sân khấu kịch thế giới. Nhưng lúc ở Pari, ở độ tuổi 71, bà bỗng phát hiện mình đã bị phá sản. Tồi tệ hơn là khi bà đi tàu vượt Đại Tây Dương, do không cẩn thận bị trượt ngã, vết thương ở đùi rất nặng, gây viêm tĩnh mạch.

Bác sĩ chữa bệnh cho bà cho rằng phải cưa đùi đi mới thoát khỏi tình trạng nguy kịch. Nhưng bác sĩ do dự, không dám nói với bà quyết định đáng sợ này, sợ bà không chịu đựng nổi.

Nhưng quả thực vị bác sĩ này đã sai. Khi cuối cùng không thể không báo tin này, bà Hulli chăm chú nhìn ông, bình tĩnh nói: “Đã không còn phương pháp nào tốt hơn thì cứ làm như vậy đi”.

Ngày phẫu thuật, bà cao giọng đọc to một đoạn kịch, không hề có vẻ bị thương. Có người hỏi bà, phải chăng bà đang tự an ủi mình, bà trả lời: “Không. Tôi đang động viên các bác sĩ và y tá. Họ đã quá vất vả rồi”.

Sau này, bà vẫn ngoan cường đi biểu diễn ở khắp nơi trên thế giới và làm việc trên sân diễn 7 năm nữa.

Tay chơi golf nổi tiếng của Achromina Madelson có một lần giành chiến thắng với số tiền thưởng khá lớn. Sau khi nhận séc, anh mỉm cười đi ra khỏi vòng vây của phóng viên, chuẩn bị lái xe về câu lạc bộ.

Lúc này, một cô gái trẻ đi về phía anh. Cô chúc mừng anh rồi nói đứa con đáng thương của mình đang mắc bệnh nặng, nếu không trả nổi tiền viện phí đắt đỏ, có thể đứa trẻ sẽ chết.

Lời nói của cô làm ngôi sao chơi golf này xúc động sâu sắc, anh không nói gì thêm, rút bút ra kí nhanh vào tấm séc vừa giành được rồi đưa cho cô gái. Anh nói: “Đây là tiền thưởng tham gia cuộc thi của tôi. Chúc đứa bé đáng thương gặp may mắn!”.

Mấy ngày sau, khi Madelson đang ăn trưa ở câu lạc bộ golf, nhân viên quản lí hiệp hội golf đến hỏi anh: “Có phải anh đã từng gặp một cô gái tự xưng rằng đứa con mắc bệnh nặng và anh đã cho cô ta một tấm séc không?”.

Anh gật đầu và thấy rất kì lạ. Người đó nói với anh: “Nhân viên phục vụ ở bãi đỗ xe cho tôi biết chuyện này. Có điều cô gái ấy là kẻ lừa bịp, cô ta vốn chưa kết hôn, không thể có đứa con mắc bệnh nặng nào! Anh bạn của tôi, anh để người ta lừa rồi! Đối với anh, đây chắc chắn là tin xấu”.

“Hà? Anh nói hoàn toàn không có đứa bé nào bị bệnh nặng sắp chết sao?”. Madelson vội hỏi, “Cảm ơn trời đất, đây thực sự là một tin tốt”.

HÃY VUI VẺ VỚI NHỮNG GÌ MÌNH CÓ ĐƯỢC

Trong giờ phút quan trọng cần rằng chịu đựng, khả năng thành công sẽ tăng lên gấp bội.

Robert mở cửa hàng tạp hóa. Vì kinh doanh không giỏi, hai năm gần đây anh nợ như chúa chổm. Anh giống như một con gà trống chọi thua, không còn dũng khí tiếp tục phấn đấu nữa. Anh muốn đóng cửa hàng tạp hóa, tìm một công việc vững chắc hơn. Chính lúc anh định dán thông báo chuyển nhượng lên cửa, bỗng một người tàn tật không có hai chân từ góc phố đối diện, chống gậy gỗ tiến đến, mỉm cười nhắc cây gậy gỗ nhỏ chuẩn bị leo lên vỉa hè. Trong khoảnh khắc đó, Robert bắt gặp ánh mắt của anh ta. Người tàn tật thản nhiên cười, vui vẻ chào hỏi Robert: “Chào buổi sáng! Hôm nay trời đẹp quá nhỉ!”.

Robert nhìn người tàn tật, cảm nhận thấy mình giàu có biết bao! Anh nghĩ: một người tàn tật mất cả đôi chân vẫn có thể vui vẻ, tự tin như thế, mình chân tay đều khỏe mạnh, có gì không thể làm! Thế rồi anh phấn chấn trở lại, vò tờ thông báo chuyển nhượng vút vào sọt rác. Cuối cùng cửa hiệu của anh không những trả được hết nợ nần, mà còn có mức doanh thu không nhỏ.

HÃY HƯỞNG THỤ TỪNG GIÂY PHÚT THUỘC VỀ MÌNH

Đừng tính toán những gì đã mất, hãy đếm những thứ bây giờ vẫn còn lại. Đây là một

kiểu trí tuệ hưởng thụ cuộc sống.

Trong trận động đất ở Đường Sơn, hai anh em họ Vương thoát chết, chui ra từ đống đổ nát. Chính phủ giúp họ xây nhà mới, lo cơm no áo ấm cho họ. Người anh cứ tiếc mãi những thứ đã mất, suốt ngày nhắc đến vợ, con trai, lợn gà đã chết. Người em không những mất vợ, con gái và toàn bộ gia tài, còn bị cụt chân trái, nhưng anh luôn nghĩ: mình vẫn sống được là may mắn lắm rồi, mình không phải lo cơm ăn áo mặc, mình phải cảm ơn chính phủ đã xây nhà mới cho mình, cảm ơn Thượng đế còn giữ lại cho mình một chân và đôi tay lành lặn, mình có thể tự nấu ăn, mặc quần áo, còn có thể giúp người khác làm việc.

Người anh thường vứt những thứ đạt được sang một bên, không bao giờ quên những cái đã mất, suốt ngày chìm trong đau khổ sâu muộn, không lâu sau mắc bệnh loét dạ dày và bệnh tim, gần 3 năm sau thì chết trong bệnh viện. Người em biết trân trọng mọi thứ mình có, tận hưởng hạnh phúc mình theo đuổi được. Tuy anh mất một chân nhưng anh sửa được giày. Khi thấy người khác đi đôi giày đã được mình sửa lành, nhìn mình với ánh mắt cảm ơn, anh thường tự nhủ: “Được sống thật tuyệt vời!”.

Hai anh em có cùng cảnh ngộ, đều may mắn được cứu sống, hoàn cảnh sống như nhau. Người em luôn nghĩ mình sống rất hạnh phúc, người anh thì hoàn toàn ngược lại; hai kết cục, hai số phận, nguyên nhân chính là người anh nhớ mãi không quên những thứ đã mất mà làm ngơ với những cái hiện có, còn người em không nghĩ về cái đã mất mà luôn luôn nhớ kĩ những cái gì hiện có.

Rõ ràng người biết hưởng thụ cuộc sống không quan tâm đến việc có bao nhiêu của cải, nhà ở to hay nhỏ, lương bổng bao nhiêu, chức vị cao hay thấp, cũng như thành công hay thất bại; họ quan tâm đến cách đếm. “Đừng tính toán những thứ đã mất, hãy đếm những thứ hiện đang còn”. Cách đếm hết sức đơn giản này là một kiểu trí tuệ dùng để hưởng thụ cuộc sống.

Vùng núi phía Nam Ninh Hạ có một nông dân vẫn chưa thoát nghèo, quanh năm sống trong hang động tối như bưng, bữa nào cũng chỉ ăn ngô, khoai tây, thứ giá trị nhất trong nhà là một cái tủ đựng bột. Nhưng cả ngày ông ta vô lo vô nghĩ, buổi sáng vừa làm việc vừa hát hò, khi mặt trời xuống núi, trên đường trở về nhà ông vẫn vui vẻ hát ca.

Người khác thực sự không hiểu, cả ngày ông ta vui cái gì thế?

Ông nói: “Tôi khát đã có nước uống, đói đã có cơm ăn, mùa hè ở trong động không cần quạt điện, mùa đông giường nằm ấm áp, cuộc sống đẹp biết bao!”.

Người nông dân này biết quý trọng mọi thứ mình có, không bao giờ khổ não vì những thứ mình thiếu thốn, đây là lí do chân chính giúp ông cảm thấy hạnh phúc.

Thực ra, phần đông chúng ta có nhiều thứ hơn người nông dân này rất nhiều, tiếc là chúng ta không chú ý đến chúng, ví dụ, tuy bạn mất việc nhưng bạn có gia đình hòa thuận, mọi thành viên trong gia đình đều khỏe mạnh, không có tai ương bệnh tật gì; tuy thu nhập

của bạn không cao nhưng cơm canh đạm bạc vẫn có đủ, không hề bị các bệnh “phú quý” quấy rối; vợ (chồng) của bạn có thể không xuất chúng nhưng cô ấy (anh ấy) yêu thương bạn đến đâu bạc răng long; con của bạn tuy không đỗ đại học, song nó biết kính yêu cha mẹ, có lòng tự trọng, có ý chí phấn đấu... Những thứ cần đếm còn nhiều vô kể.

Picasso đã nói rất hay: “Cuộc đời cần có hai mục tiêu, thứ nhất là có được thứ mình muốn, gắng sức giành lấy; thứ hai là hưởng thụ nó, hưởng thụ từng phút giây có nó. Có điều con người thường chỉ tiến bước về mục tiêu thứ nhất, không bao giờ tiến tới mục tiêu thứ hai, vì họ hoàn toàn không biết hưởng thụ”.

VII. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VẤP VẤP THẤT BẠI

VẤP VẤP VÀ THẤT BẠI LÀ MẸ CỦA THÀNH CÔNG

Con người sống ở trên đời có lúc thăng lúc trầm. Trên con đường chúng ta tiến lên, khó tránh khỏi những vấp vấp và thất bại.

Các bạn nhỏ tập xe, học bơi, thường bị ngã sõng soài hoặc bị uống nước no; học sinh thi trượt, mất cơ hội học đại học; người lập nghiệp cần mẫn xây nhà lên lại bị nước lũ cuốn trôi; thương nhân muốn kiếm tiền lại bị lỗ vốn; tình yêu xuất hiện sóng gió, người tình thay lòng đổi dạ; bạn bè hiểu lầm, tình bạn bị bóng đen che phủ... Tất cả các tình huống này đều là trắc trở và thất bại. Chỉ cần loài người tồn tại thì trắc trở và thất bại cũng sẽ tồn tại theo.

Trắc trở và thuận lợi, thất bại và thành công đều là bộ phận cấu thành không thể thiếu của cuộc đời hoàn chỉnh. Giữa chúng có sự hỗ trợ lẫn nhau, chuyển hóa qua lại. Lão Tử từng nói: “Phúc hễ họa chi sở phục” (tốt lành sẽ cúi xuống nơi có tai họa). Thuận lợi thường đến cùng trắc trở, thành công thường sinh ra trong thất bại. Rất nhiều sự thực chứng minh, trắc trở và thất bại là mẹ thành công.

Nhà khoa học vĩ đại Anhtan, hồi học tiểu học, các bạn đều gọi ông là “đồ ngốc”. Có một buổi học thủ công, từ đồng lớn tác phẩm toàn là vệt đất sét, búp bê vải, hoa quả bằng sáp,... của học sinh, thầy giáo lấy ra một cái ghế nhỏ bằng gỗ chẳng ra hình dạng gì, thầy nóng giận nói: “Các em, ai đã từng thấy cái ghế gỗ xấu xí thế này chưa? Thầy nghĩ, trên đời không thể có cái ghế nào tồi tệ hơn”. Anhtan đáp: “Có ạ”. Tiếp đó Anhtan lấy từ trong ngăn bàn ra hai cái ghế xấu xí hơn, rồi nói: “Đây là cái ghế em làm lần thứ nhất và lần thứ hai. Bây giờ em nộp cho thầy cái thứ ba em làm, tuy nó không làm mọi người hài lòng nhưng nó đã đẹp và cứng hơn hai cái kia rồi!”.

Hồi mới viết văn, nhà tiểu thuyết nổi tiếng ở Pháp thế kỉ 19 Maupassant thường đưa bài tập sáng tác cho nhà văn nổi tiếng lúc đó là Flaubert sửa giúp. Vì chất lượng không cao, Flaubert không ngần ngại yêu cầu ông đốt nó đi và khuyên ông phải thận trọng bắt đầu học từ các kĩ năng cơ bản quan sát xã hội.

Qua thời gian dài cố gắng, kiên trì không mệt mỏi, cuối cùng Maupassant đã trở thành

bạc thầy tiểu thuyết ngắn.

Romain Rolland là nhà văn, nhà soạn nhạc, nhà hoạt động xã hội nổi tiếng thế kỉ 18. Khi ông mang cuốn tiểu thuyết đầu tiên của mình “Tình yêu học trò” đến cho một nhà phê bình có danh tiếng lúc đó xem, đã bị ông ta đánh giá thấp. Tuy ông nhất thời tức giận đến độ xé nát vụn bản thảo, nhưng ông không hề nản chí, tiếp tục kiên trì sáng tác, cuối cùng ông đã trở thành nhà văn nổi tiếng khắp thế giới.

Để thể hiện dáng vẻ anh hùng của Võ Tòng, nghệ sĩ biểu diễn Kinh kịch nổi tiếng của Trung Quốc Cái Khiếu Thiên từng phải chống hai que diêm vào mí mắt để tập trợn tròn mắt. Để chân thẳng, khi đi bộ, ông buộc hai que đũa tre vót nhọn vào chỗ chân cong. Không biết trải qua bao nhiêu vấp vấp và thất bại, không biết đã ném bao nhiêu cay đắng khổ sở, cuối cùng đã luyện thành “Võ Tòng sống” trên sân khấu.

Trắc trở và thất bại là những người bạn không thể thiếu trên con đường tới thành công. Không trải qua rèn luyện, con người không thành tài; không trải qua trở ngại, sự việc khó đạt chính quả. Mọi trắc trở và thất bại đều mang lại những suy ngẫm và thời cơ hiếm có để phát lên. Một nhà văn đã nói:

“Một lần gánh chịu khổ nạn chính là một lần tinh thần của mình mạnh lên”. Người có tri thức, ý chí, không ai được trốn chạy hoặc ủ rũ trước trắc trở và thất bại, phải kháng cự, phát lên từ trong đó. Kiên cường ngay trong vấp vấp và thất bại, đây là một trong những điều kiện thúc đẩy tinh thần con người đi về phía lí trí để chín chắn hơn.

Trắc trở và thất bại không chỉ là cái không thể tránh khỏi, tất phải có mặt trong cuộc sống của con người, hơn nữa, sự có mặt của nó khiến cuộc sống con người đẹp đẽ hơn, muôn hình muôn vẻ hơn. Người ta thường nói, phong cảnh bao la ở trên chóp núi cheo leo, bản nhạc rung động lòng người phần lớn là nhờ âm điệu buồn da diết. Thực sự, cuộc sống như nước lũ chảy xiết, nếu vùng đất bằng phẳng, thế nước sẽ chậm chậm, chỉ khi gặp đảo và đá ngầm, nước của cuộc sống mới có những làn sóng đẹp.

Các bạn! Chúng ta hãy ghi nhớ câu danh ngôn chí lí sau: “Trắc trở và thất bại là mẹ thành công”, hãy đối mặt với trắc trở và thất bại, dũng cảm tiến thẳng về phía trước, hãy giành lấy thành công!

NẮM CHẶT NIỀM VUI Ở NƠI TUYỆT VỌNG

Chỉ có người nắm bắt được niềm vui ngay trong hoàn cảnh tuyệt vọng mới có thể lĩnh ngộ ý nghĩa tinh túy của niềm vui cuộc sống.

Trong tản văn “Sự sám hối của tôi”, Tolstoy kể một câu chuyện như sau:

Một người đàn ông bị một con hổ rượt đuôi, bị rơi xuống vách núi cheo leo, may thay, khi đang rơi xuống anh ta tóm được một bụi cây nhỏ mọc ở sườn núi. Lúc này nhìn lên anh

thấy con hổ ở phía trên đang nhìn chăm chăm, cúi đầu nhìn xuống thấy dưới chân núi cũng có một con hổ, gay go hơn là có hai con chuột đang gặm nhánh rễ của bụi cây nhỏ treo sự sống của mình. Trong cơn tuyệt vọng, anh bỗng thấy gần đó có một khóm dâu tây dại, vươn tay ra có thể tới. Thế là anh ta dứt dâu tây cho vào mồm, tự nhủ: “Ngọt tuyệt!”.

Trong hành trình cuộc sống, khi đau khổ và tuyệt vọng, bất hạnh và tai họa tiến đến gần bạn, bạn còn có thể quan tâm đến việc thưởng thức một ít dâu tây dại không? Chỉ có những người nắm chắc niềm vui ngay trong tình cảnh tuyệt vọng mới có thể lĩnh ngộ được ý nghĩa tinh túy của niềm vui cuộc sống.

CUỘC ĐỜI KHÔNG CÓ HỒ NGĂN CÁCH NÀO KHÔNG THỂ VƯỢT QUA

Dựa vào niềm tin và ước mơ kiên định, tìm kiếm sức sống ở nơi tuyệt vọng, chứ không lấy cái chết để từ chối đối mặt với vấn đề khó.

Tác giả từng đọc một câu chuyện ngụ ngôn rất hay:

Có hai con sông tràn ngập niềm vui, bắt nguồn từ trên núi, hẹn nhau cùng đổ ra biển cả. Chúng chảy qua các khu rừng, khe núi, thảo nguyên xanh khác nhau, cuối cùng vẫn gặp nhau trước một hoang mạc cách biển, than vãn với nhau.

Nếu bất chấp tất cả chảy ào về phía trước, chắc chắn chúng sẽ bị sa mạc khô cằn hút cạn, sẽ “đi đòi nhà ma”; nếu dừng lại không tiến nữa thì sẽ mãi mãi không đến được biển lớn tự do, mệnh mông, vô bờ bến. Mây biết tin, liền đến đưa ra một cách cứu chúng.

Một con sông tuyệt vọng cho rằng cách của mây không thực hiện được, khẳng khái không đi vào khuôn khổ; con sông kia thì không muốn từ bỏ ước mơ đổ vào biển như thế này nên không do dự bốc hơi, để mây dẫn qua sa mạc, cuối cùng rơi xuống đất theo mưa bão, trở lại thành nước sông đổ vào biển.

Con sông không tin có kì tích kia liền mình chảy về phía trước, để sa mạc vô tình nuốt chửng.

Khi đối mặt với tình cảnh khó khăn của cuộc sống, chúng ta đều có thể chọn làm con sông thứ hai, dựa vào niềm tin và ước mơ kiên định của mình, tìm thời cơ ở nơi tuyệt vọng, chứ không lấy cái chết để từ chối đối mặt với vấn đề khó.

Tác giả từng đến thăm một người mắc bệnh ung thư vú, cô tiết lộ, giờ phút mới được đẩy vào phòng phẫu thuật, cô không ngừng “mặc cả” với Thượng đế, cầu xin Thượng đế để cô sống thêm 10 năm nữa nuôi hai đứa con nhỏ lớn hơn một chút, rồi hăng mang cô đi.

Vào giờ phút đó, các con trở thành chỗ dựa tinh thần để cô sống. Vì các con, cô lạc quan, tích cực đối mặt với cơn ma bệnh, chẳng mấy chốc đã 12 năm, mà Thượng đế vẫn chưa “đòi

nợ”. Cô cho biết, một phụ nữ khác, cô quen ở bệnh viện thì không may mắn như vậy. Tuy mắc bệnh như nhau nhưng vì chồng cô ấy bỏ đi, cuộc sống mất trọng tâm nên cô ấy tủi thân, từ bỏ cuộc chiến với con ma bệnh. Đối mặt với sự thách thức của thần chết, cô ấy đã chọn cách từ bỏ ngay sau khi mắc bệnh chưa đến 5 tháng, giống như con sông thứ nhất đã bị sa mạc hút nước đến khô cạn.

Trở lại với người phụ nữ thứ nhất, ngay từ đầu đã khó lòng chấp nhận, không ngừng chất vấn: “Tại sao lại là tôi?”. Đến nay cô vẫn vui vẻ đối mặt với bệnh tình của mình, rõ ràng cô đã bay qua sa mạc khô hạn trong cuộc đời, vì thế đã được nếm vị ngọt lịm của nguồn sống.

Phải chăng chưa nếm vị đắng giống vị của trà thì không thể cảm nhận được sự say nồng bởi rượu ngon? Lẽ nào chúng ta buộc phải trải nghiệm cuộc sống, từng gập vấp vấp, mới có thể thực sự nhận ra ý nghĩa cuộc sống?

Xung quanh chúng ta có rất nhiều người có vẻ tâm thường nhưng thực ra họ đều có những câu chuyện ý nghĩa sâu sắc, đáng để chúng ta quan sát, phát hiện và rút ra bài học.

KHÔNG SỢ THẤT BẠI

Cách đây rất lâu, tôi là một người hễ làm bất cứ việc gì đều lo sợ thất bại. Hồi đó tôi luôn tâm niệm: không làm gì là cách an toàn nhất. Điều đó có nghĩa là chẳng có thành tích nào cả. Mỗi đến một hôm, đọc được sơ yếu lí lịch của một người trong sách, tôi mới bừng tỉnh cơn mê muội, bắt đầu nhận thức lại mình, suy nghĩ về tương lai của mình. Lí lịch của người đó như sau:

22 tuổi: Kinh doanh thất bại

23 tuổi: Tranh cử nghị viên thất bại

24 tuổi: Kinh doanh lại thất bại lần nữa

25 tuổi: Trúng cử chức nghị viên

26 tuổi: Người yêu qua đời

27 tuổi: Tinh thần suy sụp

29 tuổi: Tranh cử chức nghị trưởng thất bại

31 tuổi: Tranh cử làm người tuyên cử thất bại

34 tuổi: Tranh cử chức nghị viên quốc hội thất bại

37 tuổi: Trúng cử chức nghị viên quốc hội

46 tuổi: Tranh cử nghị viên thượng nghị viện thất bại

47 tuổi: Tranh cử chức phó tổng thống thất bại

49 tuổi: Tranh cử nghị viên thượng nghị viện thất bại

51 tuổi: Trúng cử chức tổng thống Mỹ

Người này chính là Abraham Lincoln. Nhiều người cho rằng ông là tổng thống vĩ đại nhất trong lịch sử nước Mỹ. Thực sự “thất bại” là tiêu cực, âm thanh của nó cũng tiêu cực. Ngoài “cái chết” ra, không có từ nào có thể khiến con người nghe mà khiếp sợ hơn. Nhưng không thể tránh khỏi, mỗi người chúng ta đều sẽ gặp nó dù nhiều hay ít trên đường đời. Vậy rốt cuộc phải làm thế nào để đối mặt với nó? Đừng sợ thất bại nữa, khi vấn đề xảy ra, chỉ kêu ca, oán trách thì không có tác dụng gì, quan trọng là phải cố gắng tìm ra cách giải quyết vấn đề. Và phương pháp này chỉ có một người hoàn thành được, đó là chính bản thân bạn.

Vì sẽ có một ngày bạn phải độc lập đối mặt với cuộc đời của mình!

VƯỢT QUA VẤP VẤP, CHIẾN THẮNG THẤT BẠI

Cuộc đời gặp vấp vấp không có gì đáng sợ, điều đáng sợ là bạn không thể坦然 nhiên, dũng cảm đối mặt. Vì vấp vấp cũng là một bộ phận của cuộc sống, bạn phải học cách đối mặt, coi mỗi lần thất bại là động lực để bạn phấn đấu lần nữa, chứ không được rút lui, trốn chạy.

Năm 1832, Lincoln thất nghiệp, việc này làm ông thực sự buồn bã, ông đã hạ quyết tâm phải làm nhà chính trị, làm nghị viên, nhưng ông tranh cử thất bại, trong một năm chịu liên hai đòn đả kích, rõ ràng ông vô cùng đau khổ.

Tiếp đó, Lincoln bắt tay tự mình lập doanh nghiệp, nhưng chưa được một năm, doanh nghiệp này lại phải đóng cửa. Trong 17 năm sau đó, ông phải chạy vạy khắp nơi để trả món nợ do doanh nghiệp đóng cửa để lại, trải qua biết bao khó khăn, trắc trở.

Về sau, Lincoln một lần nữa quyết định tham gia tranh cử chức nghị viên, lần này ông đã thành công. Trong lòng ông lóe lên một tia hi vọng, ông nghĩ cuộc đời mình đã có bước ngoặt: “Có lẽ mình có thể thành công!”.

Năm 1835, ông đính hôn. Nhưng trước khi kết hôn mấy tháng vị hôn thê không may qua đời. Việc này khiến ông bị kích động mạnh về tinh thần, sức cùng lực kiệt, nằm bẹp mấy tháng. Năm 1836, ông bị bệnh suy nhược thần kinh.

Năm 1838, ông nghĩ sức khỏe đã hồi phục, quyết định tranh cử chức nghị viên trưởng quốc hội nhưng thất bại. Năm 1843, ông lại tham gia tranh cử chức nghị viên Quốc hội Mỹ, lần này vẫn chưa thành công.

Lincoln nếm hết thất bại này đến thất bại khác: doanh nghiệp đóng cửa, người yêu qua

đời, tranh cử thất bại. Nếu bạn gặp tất cả những chuyện này, bạn có từ bỏ không – từ bỏ những việc rất quan trọng với bạn?

Lincoln không từ bỏ, ông cũng không nói: “Nếu thất bại sẽ ra sao?” Năm 1846, ông tham gia tranh cử chức nghị viên quốc hội lần nữa, cuối cùng ông đã trúng cử.

Nhiệm kì hai năm qua đi nhanh chóng, ông quyết định tranh cử nhiệm kỳ tiếp theo. Ông cho rằng mình với tư cách là nghị viên quốc hội xuất sắc, tin chắc cử tri sẽ tiếp tục bầu mình. Nhưng thật đáng tiếc, ông đã không trúng cử.

Vì lần tranh cử này ông lỗ một khoản tiền lớn, ông xin làm quan chức ở đó, nhưng chính quyền địa phương trả lại đơn kèm theo dòng chữ: “Làm quan chức địa phương đòi hỏi phải có tài năng hơn người, trí tuệ vượt trội, đơn xin việc của ông chưa đáp ứng được những yêu cầu này”.

Lại hai lần thất bại liên tiếp. Ở hoàn cảnh này bạn có tiếp tục kiên trì cố gắng không? Bạn có nói: “Tôi thất bại rồi” không?

Tuy nhiên Lincoln chưa chịu thua. Năm 1854, ông tranh cử chức nghị viên thượng nghị viện nhưng thất bại; hai năm sau đăng kí tranh cử chức phó tổng thống Mỹ, kết quả là bị đối thủ đánh bại; hai năm sau nữa lại tranh cử chức nghị viên thượng nghị viện, vẫn thất bại.

Lincoln đã thử mười một lần nhưng chỉ thành công có hai lần, ông quyết không từ bỏ theo đuổi của mình, luôn làm chủ cuộc sống của mình. Năm 1860, ông trúng cử chức Tổng thống Mỹ.

Kẻ thù mà Abraham Lincoln gặp phải, chúng ta cũng đã từng gặp. Đối mặt với khó khăn, ông không hề rút lui, không hề tháo chạy, ông kiên trì phấn đấu. Ông không bao giờ nghĩ tới việc từ bỏ cố gắng, vì vậy ông đã thành công.

ĐƯỜNG ĐỜI QUANH CO CÀNG NHIỀU, THU HOẠCH CÀNG LỚN

“Rắc rối” là cuộc đời, dù nó không bao gồm toàn bộ cuộc đời nhưng thực sự nó luôn nhắc nhở chúng ta, cho chúng ta biết cuộc đời không thuận buồm xuôi gió, có khi gặp rất nhiều phiền phức, nhưng chúng ta bỏ ra nhiều nên cũng sẽ gặt hái nhiều.

Năm tôi 20 tuổi, công ty tôi đang làm bỗng nhiên phá sản, tôi thất nghiệp. Giám đốc nói với tôi: “Cậu thật may mắn”. “May mắn?” tôi kêu lên, “Tôi đã mất hai năm mà chưa kiếm được đến 16000 đô tiền lương”.

“Thực sự cậu rất may mắn”. Giám đốc nói tiếp, “Tất cả những người hỏi trẻ chịu nhiều rắc rối đều rất may mắn, có thể học được cách dũng cảm và kiên trì. Số phận cứ tốt mãi, đến

khí bốn năm mươi tuổi tai họa mới giáng xuống thì thật đáng thương, người đó chưa biết làm lại từ đầu như thế nào, lúc này mới học thì tuổi đã quá cao rồi”.

Năm 35 tuổi, một cố vấn thương nghiệp nói với tôi: “Đừng bức bối vì sự việc rắc rối, công việc rắc rối sẽ đem lại cho bạn thu nhập cao. Người bình thường không phải chịu trách nhiệm gì, không gặp phiền phức gì, thù lao cũng ít. Chỉ có công việc khó khăn mới có thù lao hậu hĩnh”.

Năm 40 tuổi, một nhà triết học nói với tôi: “Năm năm nữa anh sẽ có một phát hiện quan trọng, đó chính là, rắc rối không phải xuất hiện ngẫu nhiên, rắc rối là cuộc đời”.

Đến nay tôi 50 tuổi rồi, nhớ lại gợi ý của ba người bạn, quả thật là danh ngôn chí lí. Nếu lúc trẻ thực sự thuận buồm xuôi gió, không biết rắc rối là cái gì, thì lúc già rắc rối sẽ đến, có lẽ nó cũng trở thành rắc rối lớn nhất trong đời.

HÃY ĐỂ PHIỀN NÃO ĐỨNG NGOÀI CỬA

Rất nhiều người cho dù cuộc sống chưa gặp vấp vấp, trở ngại đáng kể nào, nhưng trái tim luôn bị buồn phiền cuốn hút. Tính ra, có lẽ những buồn phiền này đều rất nhỏ bé vụn vặt, ví dụ, chán nản vì vợ không giặt sạch quần áo, chán nản vì con thành tích thi cử không đứng đầu, chán nản vì hôm nay cấp trên tuyên dương ai đó mà không phải mình, chán nản vì vé số mình mua luôn không trúng giải... Đời người ngắn ngủi, chúng ta tốn thời gian hết sức quý giá để buồn phiền vì những chuyện nhỏ nhặt không đâu vào đâu, có đáng không? Chúng ta cần dồn sức lực của mình vào những việc nên làm.

Lịch sử nước Anh có một thủ tướng tên là Lloyd George. Một hôm ông đi dạo cùng bạn, đi qua cánh cửa nào ông đều cẩn thận đóng chặt nó lại. Người bạn nói: “Cậu không cần đóng những cánh cửa này”. Ông đáp: “Cuộc đời này tôi đang đóng hết các cánh cửa phía sau tôi. Khi tôi đóng cửa, chuyện đã qua cũng bị chặn ở phía sau. Sau đó bắt đầu lại, bước tiến lên trước”.

Buồn phiền cũng như vậy, chỉ cần chúng ta chặn chúng ngoài cánh cửa lớn của thời gian thì chúng cũng vĩnh viễn sẽ không xâm nhập vào tâm hồn và quấy nhiễu chúng ta được. Dù sự việc có tồi tệ đến mức nào, sau một ngày sẽ trở thành quá khứ. Vì vậy có gì phải quá để tâm? Nhiều khi buồn phiền do mình tự chuốc lấy, ngay cả những việc cón con như đi giày, đi bộ, nhiều người cũng phải động não nhiều. Việc gì cũng phải dè dặt, khó tránh khỏi đeo thêm xiềng xích nặng cho tâm hồn, không thoải mái nổi.

Trong quá trình sống, nhiều người quen làm tăng áp lực cho mình. Họ luôn coi vấn đề rất nghiêm trọng, hễ làm sai một chuyện vặt không đáng kể cũng phải tự mình hỏi đi hỏi lại: “Sau này mình làm sao có thể ngẩng mặt lên được? Người ta sẽ nhìn mình thế nào đây?”. Thực ra ngoài chính mình, còn ai để ý gì nữa? Vui vẻ và chán ngán phút chốc sẽ biến thành chuyện đã qua. Người mà việc gì cũng liên tưởng đến cả đời cả kiếp khi gặp một chút rắc rối sẽ tự hù dọa mình: “Đời này mình làm thế nào?”. Thực ra rắc rối xưa nay luôn lơ

lửng, nghĩ đến nó thì nó tồn tại, dừng dừng với nó thì nó bật tắt bật tắt; điều quan trọng để quên đi buồn phiền: bạn phải tự tháo gông cho mình. Vứt bỏ quá khứ buồn phiền và lo cho tương lai, bạn sẽ hưởng thụ niềm vui hàng ngày.

Lúc buồn phiền, bạn chỉ cần lấy hy vọng thay thế thất vọng, lấy dũng cảm thay thế chán nản, lấy lạc quan thay thế bi quan, lấy điềm tĩnh thay thế nóng vội, lấy vui vẻ thay thế sầu muộn, thế là đủ. Như thế, buồn phiền hết đất sinh tồn. Rất nhiều người thường không tìm nổi ngưỡng mộ cách sống của người khác, họ cho rằng đó là sự hưởng thụ vui vẻ nhất. Kỳ thực, thay đổi mình không sát với thực tế, không chỉ không có được vui vẻ, trái lại còn mất đi niềm vui, tăng thêm biết bao phiền phức và đau khổ.

Trong cuộc đời, ngoài việc phải không ngừng tích lũy danh dự, địa vị, tài sản, tình nhân, sức khỏe, tri thức, quan hệ giao tiếp, mỗi chúng ta phải không ngừng tích trữ lo âu, buồn phiền, chán nản, áp lực, vấp vấp... trong đó có cái cần phải giữ gìn mãi mãi, có cái nên vứt bỏ sớm. Buồn phiền luôn vướng víu với vui vẻ, suy tư, hồi ức, đau khổ, hối hận, lo lắng, khiến con người khó từ bỏ. Nhưng nếu không từ bỏ phiền não, nó sẽ khiến tình cảm của chúng ta trở nên vô cùng tồi tệ, trí lực đột nhiên sụt giảm, phán đoán liên tục sai lầm, dễ rơi sự việc rơi vào vòng quái gở, tồi tệ hơn.

Một hôm, Oscar đợi xe ở nhà ga thành phố Oklahoma để đi về phía đông. Ở vùng sa mạc phía tây nhiệt độ lên đến 43°C, anh đã chờ mấy tháng rồi. Anh đã tốt nghiệp học viện vật lý công nghiệp Massachusetts, kết hợp dùng gậy dò tìm mỏ kiểu cũ, ampe kế, máy đo lực từ, máy ghi dao động, ống điện tử và các máy móc khác, anh chế tạo máy móc thăm dò dầu mỏ kiểu mới. Mấy tháng gần đây anh đang thăm dò dầu mỏ cho một công ty phương Đông. Hiện tại, Oscar được biết: công ty anh đang làm việc đã phá sản vì không có khả năng trả nợ, Oscar phải quay trở về. Anh bị thất nghiệp, tương lai có vẻ ảm đạm, trong lòng anh tràn đầy buồn phiền.

Vì phải đợi ở nhà ga mấy tiếng đồng hồ, anh quyết định bắc máy tìm mỏ ở đó để giết thời gian. Chỉ số trên máy cho thấy dưới bến xe có dầu mỏ. Nhưng Oscar hoàn toàn không tin, trong lúc giận dữ anh đá hỏng đồng máy móc đó: “Ở đây không thể có nhiều dầu mỏ như vậy! Ở đây không thể có nhiều dầu mỏ như vậy!”. Tâm thần rối loạn, anh kêu lên. Nhưng không lâu sau người ta phát hiện ra dưới thành phố Oklahoma có dầu mỏ, thậm chí có thể nói không hề khoa trương rằng, thành phố này nổi trên mỏ dầu.

Chắc chắn khi biết tin này, Oscar sẽ phải hối hận, tiếc đứt ruột vì hành động không sáng suốt của mình hồi đó. Có thể thấy buồn phiền cũ chưa qua, buồn phiền mới lại xuất hiện, không phải là buồn phiền chồng chất sao?

Vứt bỏ buồn phiền, thoải mái tiến lên, chắc chắn thời khắc tốt đẹp sẽ đến gần, trạng thái tâm lý này mới là tiền đề của cuộc sống vui vẻ.

Ở New York có bà bán hoa tên là Sophia, bà ăn mặc rách rưới, cơ thể suy nhược, nhưng nét mặt luôn tươi tỉnh, rạng rỡ. Người qua đường phải rung động bởi nét mặt của bà, họ thường tranh nhau mua hoa của bà, có người hỏi: “Có vẻ bà rất vui!”. Bà đáp: “Tại sao

không chứ? Mọi thứ đều tuyệt vời. Hôm thứ năm Jesu bị đóng vào cây thập tự là ngày tồi tệ nhất của toàn thế giới, nhưng 3 ngày sau là lễ phục sinh. Cho nên khi tôi gặp bất hạnh, tôi sẽ đợi 3 ngày, sau đó mọi thứ sẽ trở lại bình thường”.

Một bà lão bán hoa nghèo lại hiểu rõ chân lí cuộc sống sâu sắc đó. Một người luôn nhìn vào mặt trái của sự vật, có nghĩa là chặn ánh nắng ở ngoài cửa sổ tâm hồn. Lẽ nào những việc khổ sở, mệt nhọc, phiền phức không có mặt tốt nào sao? Chỉ cần thay đổi góc độ, cuộc sống của chúng ta sẽ mãi mãi tràn ngập ánh nắng, trên thế giới không có bất hạnh và buồn phiền thực sự, chỉ có hạnh phúc và vui sướng thực sự. Người hạnh phúc và vui vẻ lấy tiếng hát gói nước mắt; người bất hạnh và buồn phiền để nước mắt ngấm chìm tiếng ca.

Mãi mãi tin và lí giải những thứ tốt đẹp trong cuộc sống, mãi mãi bảo toàn sức sống tràn trề và tinh thần lạc quan, như vậy niềm vui mãi mãi vây quanh bạn. Chỉ cần có mặt trời chiếu rọi trong lòng, bạn sẽ có cuộc sống vui vẻ, thú vị.

ĐỪNG ĐỂ HỐI HẬN GẶM NHẮM TÂM HỒN BẠN

Nhiều nỗi buồn phiền trong đời thường do mình không vượt qua được chính mình. Con người không phải là thánh hiền, ai chẳng có sai lầm? Nếu chỉ vì một chút sai lầm, vấp vấp, buồn phiền mà cả ngày ngập trong hối hận, tự trách, kêu ca hết mức, khó thoát ra được, thì cuộc đời sẽ giống như Tagore nói: không chỉ bỏ lỡ mặt trời giữa trưa mà sẽ còn mất cả chòm sao của đêm tối. Có người mắc sai lầm nhỏ, tuy không bị trừng phạt, nhưng vì ý thức đạo đức quá cao nên cứ tự trách, tự hạ thấp mình, thậm chí nhục mạ mình, chán ghét mình, hoặc luôn nghĩ rằng người khác đang trách mình, cảm thấy không còn mặt mũi nào nhìn họ, vì thế họ sống ẩn mình, xa lánh mọi người. Như vậy không những mất đi trạng thái vui vẻ, mà còn ảnh hưởng đến trạng thái tinh thần của mình.

Người trưởng thành hầu như đều đã liên tục ném trái, trải qua sai lầm và sự mài giũa, cuối cùng trở nên thông minh. Mỗi khi bạn hành động đầy tự tin, bạn vĩnh viễn không thể biết trước kết quả như thế nào, bất luận cuối cùng có thành công hay không, những trải nghiệm này đều đáng quý. Trên thực tế, bạn hoàn toàn có thể học thêm rất nhiều điều từ những trải nghiệm thất bại. Vì thế, bạn hoàn toàn không phải vì thất bại hoặc sai lầm mà tự trừng phạt mình, dù mình đã nhận ra lỗi lầm, điều quan trọng không phải là mức độ hối hận, mà là mức độ sửa chữa bản thân.

Có lúc bạn yêu cầu quá khắt khe với bản thân, lúc này bạn cũng cần mở rộng lòng cảm thông với mình. Khi bạn tự trách vì đã mắc sai lầm nào đó hoặc phụ lòng kì vọng của chính mình, bạn thường tạo ra đường chắn giữa bản thân bạn và “người hiềm nghi phạm tội”. Có lòng thông cảm, bạn mới có thể mở cánh cửa khoan dung, mới có thể tự thoát ra khỏi tình cảnh tự trách mắng, coi thường bản thân.

Trong cuộc đời con người, hối hận giống như thuốc độc mãn tính, không lúc nào ngừng

bào mòn ý chí của bạn, hao tổn niềm vui của bạn, làm giảm cơ hội thành công của bạn. Hối hận giống đàn kiến nhỏ xíu ngủ đông trên bờ đê dài của sinh mệnh chúng ta, sẽ có một ngày, chúng ta sẽ bị nuốt chửng bởi con sóng lớn do yếu điểm mà chính ta tạo ra.

Vì vậy chúng ta phải học cách tha thứ cho mình, tha thứ tức là mở rộng tâm lòng, bỏ hết hiềm khích cũ. Từ thông cảm đến lượng thứ, bạn đã có một tâm hồn rộng mở và bắt đầu có ý thức nhìn lỏng những bức bối và bất bình của mình. Nếu bạn cho rằng những hành vi trước kia đều sai trái, bạn ắt sẽ giày vò, tự trách và khi bạn bận rộn với ân hận và tự trách, bạn hoàn toàn không quan tâm đến việc rút ra được điều gì có lợi từ sai lầm. Khi bạn làm việc gì đó trái với quan niệm đạo đức và giá trị của mình, giữa hành động thực tế và chuẩn mực nhân cách của bạn xuất hiện một kẽ nứt. Lúc này, bạn cần cố gắng bỏ qua lỗi lầm của mình để hàn gắn kẽ nứt này, tìm lại chính mình. Việc này không có nghĩa là bạn có thể tùy tiện bỏ qua cho mình, không biết hối hận, sai lầm nối tiếp sai lầm, mà muốn chỉ ra rằng cứ chìm trong tự trách, hối hận là trạng thái tâm lý không lành mạnh, hơn nữa tự trừng phạt quá mức sẽ chỉ khiến ngày càng vượt ra ngoài tiêu chuẩn đạo đức của mình.

Thất bại là người thầy đặc biệt, là kinh nghiệm quý báu, là người tiên phong mở đường cho sự đúng đắn, điều này sớm đã trở thành nhận thức chung của chúng ta. Kết quả của sai lầm không phải đều là rác rưởi hoặc tai hại; kết quả của một số sai lầm là bảo bối kì diệu có thể dùng để sửa sai. Vì vậy, đối mặt với sai lầm, chúng ta không nên kêu trời oán đất, phải biết biến sai lầm thành thành công, từ đó rút ra nguồn tài nguyên có ích, chứ không được hoang phí thời gian quý báu của cuộc đời trong nước mắt hối hận.

NGƯỜI ĐÃ TỪNG TRẢI QUA VẤP VẤP SỐNG RẤT CÓ TRIỂN VỌNG

Ngày tháng dài đằng đẵng, biến người mệnh mông, đường đời luôn trải đầy trắc trở. Như cuộc sống khó khăn, thi trượt cao học, công việc không chuyển biến, không có hi vọng thăng chức, cơ thể không khỏe mạnh, không có chỗ để vay mượn, làm việc gặp trở ngại, bị kiện vô cớ,... Dù bạn thích hay không, dù bạn có muốn hay không, bất cứ lúc nào vấp vấp cũng có thể kéo đến nhanh chóng.

Nên giải quyết vấp vấp như thế nào và đối mặt với vấp vấp như thế nào?

“Từ xưa anh hùng vốn gặp nhiều trắc trở”. Trong lịch sử, rất nhiều hiền nhân chí sĩ đã lập ra những thành tích phi thường trong cuộc đấu tranh với khó khăn, trắc trở. Sau khi chịu hình phạt của nhà vua, Tư Mã Thiên lao vào viết bộ “Sử kí” nổi tiếng, được Lỗ Tấn tôn là “tuyệt xương của sử gia, Ly Tao không vãn điệu”. Nhà soạn nhạc Beethoven đã gặp phải những trắc trở khó hình dung nổi trong cả cuộc đời. 17 tuổi mất mẹ, 32 tuổi tai điếc, tiếp đó lại rơi vào cơn đau khổ thất tình. Với một nhà soạn nhạc, đòn này to lớn biết bao! Nhưng Beethoven không chán nản, nhụt chí, trong một bức thư, ông viết: “Tôi phải bóp cổ số phận, nó hòng bắt tôi khuất phục, việc này tuyệt đối không thể được”. Ông luôn sống ngoan

cường, vất vả sáng tác, trở thành nhà soạn nhạc bất hủ của thế giới.

Tuy khó khăn, trắc trở gây đau khổ cho con người, nhưng nó luôn rèn luyện ý chí của con người, kích thích ý chí chiến đấu của con người; giúp con người biết suy ngẫm, điều chỉnh hành vi, thực hiện mục đích của mình bằng phương thức tốt hơn, thành công rực rỡ trong sự nghiệp. Nhà khoa học Beveridge nói: “Công việc tuyệt vời nhất của con người thường ở hoàn cảnh éo le”. Vì vậy có thể nói, khó khăn là hoàn cảnh đặc biệt tạo ra nhân tài.

Tất nhiên, vấp vấp không thể tự tạo ra nhân tài, cũng không phải tất cả những người từng trải đều có triển vọng. Nhà văn Pháp Balzac nói: “Trắc trở giống như một tảng đá, với người hèn yếu, nó là chướng ngại vật khiến bạn chùn chân; còn với người mạnh mẽ, nó là bàn đạp giúp bạn đứng cao hơn”. Chỉ có người có mục đích sống cao cả, xây dựng lí tưởng cuộc sống cao cả, tự giác rèn luyện trong khó khăn, phấn đấu vươn lên từ khó khăn, theo đuổi nhu cầu trong khó khăn, mới có hi vọng trở thành người mạnh mẽ trong cuộc sống.

Khó khăn, trắc trở là người bạn xoi mói nhất của chúng ta, lúc nào nó cũng sẵn sàng trở mặt với bạn. Nhưng dù nói thế nào, rốt cuộc nó vẫn là bạn của bạn, khi bạn thực sự tiếp nhận nó và quyết tâm chiến thắng nó, bạn sẽ phát hiện thì ra nó cũng rất trung thành với bạn.

Vấp vấp còn là liều thuốc bổ, nó có công hiệu “thuốc đắng giã tật”. Có thể bạn đã gặp vấp vấp gì đó rất lớn, lúc đó bạn vô cùng đau đớn, nhưng phải chăng bạn đã nghĩ mềm yếu không phải là biện pháp. Bạn phải ngẩng cao đầu, khiêu chiến với cuộc sống, bạn sẽ ngạc nhiên thấy, vấp vấp chẳng qua cũng chỉ như thế mà thôi.

Vấp vấp là hòn đá tảng trên con đường đời, chưa trải qua trở ngại, gập ghềnh, sao có thể nhận ra sự “êm như ru” của con đường bằng phẳng, nếu không có hòn đá tảng sao có thể có được con đường bằng.

Các bạn, xin hãy tin rằng, vấp vấp chỉ là khảo nghiệm ý chí, chỉ cần có ý chí kiên cường, nhất định bạn có thể leo lên đỉnh cao của thành công.

Các bạn, chỉ có “đôi xử tốt” với vấp vấp, bạn mới có thể biết cách tồn tại trong hoàn cảnh éo le, mới có thể trải qua khó khăn gian khổ, thành công trong sự nghiệp.

ĐỪNG TỰ RUỒNG BỎ MÌNH

Trong cuộc sống, một con người khó tránh khỏi các loại khó khăn, khó tránh khỏi một số trắc trở hoặc gập ghềnh, lúc này không bao giờ được nản chí, thất vọng hoặc tự ruồng bỏ mình, vì đây là những điều khó tránh khỏi trong cuộc đời. Có thể lưu lại dấu chân vững chắc, bước vào khung cảnh “liều rủ che mát, trăm hoa đua nở”, chỗ dựa là ý chí và tinh thần phấn đấu. Con thuyền sự nghiệp thường gặp nguy hiểm, không sợ sóng gió hãi hùng, dám thử tài năng trong dòng chảy xiết của biển cả, chỗ dựa là sự vật lộn ngoan cường.

Một người muốn có triển vọng, không biết phải trải qua biết bao gian nan, hiểm trở! Một vĩ nhân từng nói: “Tự ruồng bỏ mình là con rắn độc gặm nhấm tâm hồn, nó hút máu tươi của tâm hồn và phun nọc độc chán đời và tuyệt vọng vào đó”. Người tự ruồng bỏ mình sợ hãi và chạy trốn gian nan, hiểm trở, chỉ muốn dạo bước bình thản, không muốn lặn lội ở nơi gập ghềnh; chỉ muốn chôn thuyền nơi sóng gió hãi hùng. Khi thành công thì say mê, khi thất bại thì nản lòng, dần dần từ kẻ hèn mạt biến thành kẻ lười biếng, kẻ cờ bạc, trộm cắp, tên côn đồ...

Đứng trước gian nan, hiểm trở, nếu vì thất bại mà mất tự tin, vứt bỏ ý thức chủ thể con người cần có, tùy tiện giẫm đạp lên bản thân, vứt bỏ chính mình, đồng nghĩa với việc mất đi giá trị cuộc đời và ý nghĩa tồn tại, sinh mệnh cũng tự hủy hoại.

Nếu bạn có năng khiếu âm nhạc, mất 10 năm luyện piano và đàn ắc-cooc, mỗi ngày tập trung tinh thần luyện tập 3 đến 4 tiếng, đã đạt đến trình độ được công nhận là nhà soạn nhạc rồi; bạn sử dụng tài năng âm nhạc của mình kiếm đủ tiền để học đại học, bạn chọn chuyên ngành ngoại khoa của đại học Y, chuyên tâm học tập, hi vọng tương lai trở thành một bác sĩ giỏi; đồng thời, bạn cũng hi vọng lấy âm nhạc làm nghề tay trái. Nhưng không may là khi bạn đang tha thiết chờ đợi sự nghiệp tương lai, đột nhiên bị tai nạn xe, hai tay bạn bị thương nặng, không thể chơi đàn nữa, không thể làm phẫu thuật nữa, bạn hoàn toàn mất hết tác dụng đối với cả khoa ngoại và âm nhạc. Lúc này bạn phải làm gì đây?

Nếu ngoài tài năng âm nhạc, bạn còn có năng khiếu diễn thuyết bẩm sinh, bây giờ sự nghiệp âm nhạc và khoa ngoại đã tuyệt vọng, vì vậy bạn lại phải tập luyện ngày đêm, mong muốn trở thành người diễn thuyết. Sau mấy năm tập luyện và nghiên cứu, bạn đã đạt được mục đích, có thể kiếm được rất nhiều tiền, nhưng đúng lúc này bạn lại bị viêm ruột thừa nghiêm trọng, bạn phải nhập viện, 11 tháng sau, tuy bệnh đã khỏi nhưng cân nặng của bạn giảm 1/3, phải nghỉ ngơi bồi bổ mấy tháng mới hồi phục được. Lúc này, bạn phải làm gì đây?

Những vấn đề này không phải là giả tưởng, mà là thực tế, đây là trải nghiệm bản thân của nhà xã hội học nổi tiếng người Mỹ. Trong tự truyện ông từng viết:

“Ông trời đã ban cho tôi tài năng âm nhạc và diễn thuyết, lại còn cho tôi tinh thần bất khuất, dũng cảm như một con mãnh thú nên tuy rơi vào hai tình cảnh bi thảm, tôi vẫn không hề có ý định tự ruồng bỏ mình. Tất nhiên trong hai tình cảnh đó, tôi cũng từng có cảm giác thất vọng, nhưng rốt cuộc chúng đều không xâm chiếm được đầu óc tôi! Tôi cũng thừa nhận, khi hai tay bị tàn phế, tôi cảm giác như một người đã đầu tư vốn tích góp cả đời vào nhà máy, khi mọi thứ đều chuẩn bị sẵn sàng, chuẩn bị khai trương nhà máy, trước khi thỏa thuận được biện pháp bảo hiểm với công ty bảo hiểm, bỗng nhiên giữa đêm khuya bị đánh thức, thấy mọi thứ của mình đều bị thiêu rụi thành đồng tro tàn rồi.

“Nhưng tự ruồng bỏ mình chẳng có ích lợi gì cả, lúc này tôi nảy ra ý tưởng từ một việc xảy ra hồi nhỏ. Hồi đó, mẹ tôi mắc bệnh thương hàn, tiếp đó lại bị viêm phổi, về sau các bệnh thương hàn, viêm phổi, viêm màng não cùng tái phát. Các bệnh án của bệnh viện và của bác sĩ chứng minh, trong lịch sử của bệnh viện, trạng thái hôn mê mà mẹ tôi trải qua có

thể xem là một trong những cơn hôn mê kéo dài nhất”.

“Từng ngày, từng tháng, tình trạng của mẹ cứ thế, tuy ngày nào tôi cũng đến bên giường bệnh, ngậy thơ hi vọng mẹ nhận ra mình, kết quả đều là thất vọng, lúc nào mẹ cũng chỉ nhìn chăm chăm vào tôi bằng ánh mắt không chút biểu cảm. Chỉ có người đã trải qua chuyện này mới cảm nhận được nỗi đau khổ tột độ mỗi khi tôi kéo lê thân xác mệt mỏi rời khỏi giường mẹ nằm.

“Một buổi tối, bố lần lượt mời 7 bác sĩ đến, họ đều nói bệnh của mẹ không còn hi vọng. Tôi không ngủ nổi, vì tôi là con lớn nên bố cho phép tôi thức cùng ông. Gần đến nửa đêm, bác sĩ gia đình của chúng tôi đi vào phòng, bố đứng dậy đón tiếp ông ta. Bác sĩ đặt tay lên vai bố rồi nói: “Francis, anh cứ chuẩn bị lo hậu sự đi! E rằng Tully không sống được đến tảng sáng đâu!”. Khi tôi nghe thấy thông tin bi thảm mà chính bác sĩ của chúng tôi thông báo này, tôi đau khổ tới mức không thể tự kiềm chế, gào to lên một tiếng, quỳ bên chân bố, ôm lấy chân ông, khóc òa lên. Bố lập tức đỡ tôi lên, bắt tôi đứng dậy. Sau đó tay ông nắm chặt vai tôi, ông bảo tôi phải bình tĩnh lại. Tôi cúi gập đầu xuống, muốn tiến lên dựa vào người ông, nhưng ông đưa tay phải đỡ cằm tôi đẩy mạnh đầu tôi lên, đưa đôi mắt đắm lệ của tôi nhìn thẳng vào ông và dùng bàn tay to giữ chặt cằm tôi, nghiêm chỉnh nói: “Con yêu, đây là một trong những khó khăn mà con người phải dũng cảm đứng dậy đối phó”.

“Hồi tôi còn nhỏ, bố từng đánh tôi nhiều lần, ông muốn dạy dỗ tôi cách sống, nhưng tôi dám nói, chưa bao giờ ông dạy có hiệu quả tích cực như lần này. Trong cái đêm chúng tôi thấy tuyệt vọng đối với sinh mạng của mẹ, bố phải lấy hết dũng khí của mình để dạy con ông ngẩng cao đầu ứng phó với chuyện bất hạnh này!”.

“13 năm sau, tôi bị tai nạn xe, bị bỏng hai tay. Tôi đứng trong phòng khám của bác sĩ Sharples, nghe ông nói: “Chàng trai! Tôi rất tiếc cho cậu, cậu không thể sử dụng đôi tay này nữa!”. Lúc đó điều tôi nghĩ đến đầu tiên không phải là nỗi khổ bao năm tôi nếm trải để chuẩn bị làm nhà soạn nhạc, cũng không nghĩ rằng bây giờ hi vọng sẽ tiêu tan, tôi sực nhớ lại cảnh tượng đêm hôm bệnh của mẹ tôi nguy kịch. Khi tôi giàn giụa nước mắt nhìn bác sĩ Sharples, trong tai tôi bỗng nghe thấy tiếng của bố: “Con trai, đây là một trong những khó khăn mà con người phải dũng cảm đứng dậy đối phó”.

25 năm sau, ông trở thành nhà xã hội học nổi tiếng, đi diễn thuyết khắp nơi, ông từng tiếp rất nhiều đối tượng già trẻ trai gái đến chỗ ông dốc bầu tâm sự những bi thương và bất hạnh của họ, trong đó có nhiều người nói: “Thực sự không còn cách nào nữa, tôi chỉ có thể chuẩn bị tự sát!”.

Nhưng nhà xã hội học này hỏi lại họ: Lẽ nào thực sự không còn cách khác sao? Thực tế không phải không có cách, chẳng qua là bạn cam tâm tự ruồng bỏ mình mà thôi!

Đương nhiên, một người có thể làm việc qua loa cho xong chuyện, có thể khóc lóc nguyên rửa số mệnh mình không tốt, cũng có thể từ chối chấp nhận trải nghiệm khổ đau mà thất bại, vấp vấp đem lại, từ chối “đi một ngày đàng, học một sàng khôn”. Song bạn phải biết xã hội còn có rất nhiều người số mệnh không tốt nhưng chưa bao giờ họ tự ruồng bỏ

mình.

Nếu bạn nghĩ số mệnh của bạn xấu hơn người khác, cuộc đời không có giá trị gì, thì bạn có thể thử so sánh với cô gái tên Janet. Khi còn rất nhỏ, cô đã mắc bệnh về xương sống, cô vô cùng đau đớn. Dù là được bế cũng có thể khiến cô ngất đi nhiều lần vì đau. Có lúc đau đến nỗi khó mà chịu được, thậm chí mất cả tri giác. Nhưng dù trong hoàn cảnh đáng thương như vậy, cô không muốn sống cách li với xã hội loài người, vì thế hàng ngày mẹ cô luôn phải đọc thời sự trên báo cho cô nghe, đặc biệt là bản tin của thành phố này.

Một hôm, mẹ cô đọc một bài bình luận, trong đó nói đến nhiều tình cảnh bất hạnh của phụ nữ, ví dụ, mùa hè cũng phải làm việc trong nhà máy 10 tiếng trở lên, thù lao vẫn không đủ nuôi miệng ăn. Nghe xong bài văn này, cô quên luôn đau đớn của mình, nói với mẹ: “Mẹ! Mẹ có biết con muốn làm thế nào không? Con không thể hưởng thụ hạnh phúc cuộc sống như những người khác, nhưng con phải làm gì đó. Con muốn tìm một nơi ở nông thôn để những người phụ nữ mệt mỏi rã rời này có thể đến đó nghỉ ngơi hai ba tuần mà vẫn được lĩnh tiền công!”.

Ý nguyện của Janet, mẹ cô chưa bao giờ làm trái, vào mùa hè năm đó, “trại hè Janet” được dựng lên ở gần một vùng quê phong cảnh tuyệt đẹp. Năm đầu tiên vì số phòng có hạn, nên không có nhiều người, sang năm thứ hai bổ sung thêm nhiều nhà trọ, hàng nghìn phụ nữ có thể tạm rời nhà máy đi hưởng thụ cuộc sống thiên đường hai tuần. Tuy số mệnh bấp bênh nhưng cô gái này không tự ruồng bỏ bản thân; tuy mình phải chịu đựng cơn đau ghê gớm nhưng cô vẫn nghĩ đến người khác.

Mùa hè năm thứ ba, được nghe nhiều câu chuyện thú vị liên quan đến cô, lại còn nhận được nhiều thư cảm ơn của những phụ nữ bị xã hội ruồng rẫy ấy, Janet liền bảo mẹ: “Mẹ ơi, con phải đi thăm trại hè của con”. Mẹ và bác sĩ của cô đều khuyên ngăn vì đường đi xa, cô sẽ phải chịu những cơn đau cực độ, nhưng cô vẫn quyết định phải đi.

Ban biên tập báo trong vùng đã từng ca ngợi việc Janet làm cho phụ nữ bị áp bức trong thành phố, bây giờ nghe tin cô muốn đi “trại hè”, liền đăng bài ca ngợi dũng khí và tinh thần của cô ngay trên trang đầu. Giám đốc công ty xe điện sau khi đọc báo đã đi thăm cô, tỏ ý muốn chuẩn bị cho Janet một chiếc xe điện đặc biệt, đưa cô từ bến xe gần nhà cô nhất đến nhà ga, công ty đường sắt cũng muốn chuẩn bị một toa riêng đưa cô đến chỗ trại hè, còn có bốn thanh niên xung phong khiêng cô, chăm sóc cô dọc đường để làm giảm đau đớn trên đường.

Cô đã hành trình đến đích như thế. Chuyến đi này tuy mang đến cho cô niềm vui song cơ thể cô không chịu được, vì thế cô đã qua đời.

Trong đám tang của Janet, hàng vạn người từ các khu phố xếp thành đoàn đi sau di hài, đưa cô đến tận phần mộ yên nghỉ. Hiện nay trại hè Janet vẫn tồn tại, nó trở thành bia kỉ niệm đời đời của Janet. Đó là bia tưởng niệm một cô gái có đủ lí do tự ruồng bỏ mình để vượt lên số phận.

Tuy Janet là người tàn phế nhưng cô không ruồng bỏ bản thân, trái lại, cô hết sức quý trọng bản thân mình, không chịu bỏ lỡ cơ hội phục vụ xã hội. Vì thế cô có thể hoàn thành việc vĩ đại như vậy!

Hi vọng người tự ruồng bỏ mình đọc xong câu chuyện này, có thể thắp lại ngọn lửa sống mới. Việc gì người khác có thể làm, chắc chắn bạn cũng có thể làm được! Dù trong bất cứ hoàn cảnh nào bạn đều phải quý trọng bản thân, không được tự ruồng bỏ mình!

ĐỪNG ĐỂ THẤT BẠI NHẤT THỜI ĐÁNH GỤC BẠN

Rất nhiều người suốt ngày kêu ca điều kiện kém người khác, số phận không tốt như người ta, không sinh ra trong gia đình khá giả... Thực ra, những điều này đều không đủ để cản trở bạn trở thành một người thành công. Điều chủ yếu là ở cách suy nghĩ của bạn, chính bạn tự hạn chế mình trong một vòng tròn nhỏ, còn thành công và thất bại không có giới hạn không thể vượt qua. Chỉ cần cuộc đời bạn từng có thành công, thất bại chẳng hề đáng sợ.

Vào một đêm, một trận hỏa hoạn do sét gây ra thiêu cháy hết “đồn điền rừng” đẹp đẽ. Người vừa được thừa kế đồn điền này của ông nội - Paulo Dick rơi vào cảnh hết đường xoay xở. Anh không chịu nổi cơn sốc, khóa mình trong phòng, bỏ cả cơm nước, mắt hằn lên tia máu.

Hơn một tháng qua đi, bà ngoại, khi đó tuổi đã cao biết tin này, nói với Paulo ý nghĩa sâu xa: “Chàng trai, đồn điền biến thành đồng cỏ nát không đáng sợ, đáng sợ là mất cháu đã mất thần sắc, ngày càng già đi. Đôi mắt già thì sao có thể nhìn thấy hi vọng...”.

Được bà ngoại thuyết phục, một mình Paulo đi khỏi đồn điền. Anh đi dạo phố không có mục đích, ở chỗ rẽ trên một con đường, anh thấy mọi người túm tụm trước một cửa hiệu, thì ra các bà nội trợ đang xếp hàng mua than củi. Từng mẫu than củi trong thùng giấy khiến mắt Paulo vụt sáng lên, anh đã nhìn thấy hi vọng.

Trong hai tuần tiếp đó, Paulo thuê mấy công nhân đốt than, gia công cây gỗ đã cháy trong đồn điền thành than củi chất lượng cao, đem đến hiệu kinh doanh than củi trên chợ. Kết quả là than củi nhanh chóng được người ta tranh nhau mua hết, vì vậy anh kiếm được khoản thu nhập không nhỏ. Sau đó anh dùng khoản thu nhập này mua một loạt giống cây mới, đồn điền mới bước đầu đã có quy mô. Mấy năm sau, “đồn điền rừng” lại xanh tốt rậm rạp trở lại.

Điều quan trọng nhất của một con người là đừng để mắt bị già đi, như vậy tâm hồn mới không hoang vắng. Khi đau khổ bất ngờ ập tới tập kích chúng ta, khi chúng ta bị buồn rầu chèn ép đến mức không còn thời gian để thở nữa, xin đừng sợ hãi, hãy vươn tay ra kéo đám mây che lấp tâm hồn ra giống như cạy từng tảng băng nổi trên mặt nước, mặt trời lúc đó tự

nhiên sẽ chiếu sáng vào tâm hồn chúng ta.

Trong đầu óc mỗi chúng ta đều phải chứa đầy những ý thức tích cực và dũng cảm, tuyệt đối không để vấp vấp đề bẹp. Với chúng ta, vấp vấp chẳng qua chỉ là một bộ phận cấu thành của cuộc đời, là bài tập bổ ích phải vượt qua để leo lên đỉnh cao.

Người đi về phía thất bại, mỗi lần gặp vấp vấp, luôn võ đoán cho rằng “Mình là đồ bỏ đi, không có một chút tác dụng”, họ không tích cực mở tung cánh cửa sổ mới ở ngay trước mắt, cuối cùng để mất cơ hội tốt. Vì thế, người đi về phía thất bại thực ra là vì cứ mất đi hết cơ hội này đến cơ hội khác nên cuộc đời luôn gian nan và tàn khốc.

Hồi học lớp 4, Peter Daniel thường bị cô Philippe chủ nhiệm lớp trách mắng: “Peter, bài làm của em không tốt, bộ não thực sự không ổn, em sẽ không có triển vọng và tương lai gì”. Mãi đến năm 26 tuổi Peter vẫn không nhận biết được mấy chữ, một lần, một người bạn đọc cho anh nghe bài văn “Suy ngẫm mới có thể làm giàu”, Peter xúc động sâu sắc, từ đó trở đi anh trở thành một con người khác. Bây giờ anh đã mua được góc phố năm xưa anh thường đánh nhau gây rối, lại còn xuất bản cuốn sách “Cô Phipippe, cô sai rồi”.

Tương tự như vậy, khi Darwin - người phát biểu thuyết “Tiến hóa luận”, đã quyết định bỏ nghề y, bị bố chỉ trích: “Mày không chịu làm việc đứng đắn, cả ngày chỉ lo săn bắt, đuổi chuột, sau này biết làm gì được?”. Darwin còn tiết lộ trong tự truyện: “Hồi nhỏ, tất cả thầy giáo và người lớn đều cho rằng tư chất của tôi rất tầm thường, trong mắt người khác tôi không chen được đến bên cạnh bờ thông minh”.

Bố của Rodin từng kêu ca rằng mình có một cậu con ngốc nghếch. Trong mắt mọi người, ông là cậu học sinh tiền đồ không có một chút “ánh sáng”, thi Đại học Mỹ thuật 3 năm đều không đỗ. Chú ông cũng tuyệt vọng nói: “Đứa trẻ không thể dạy dỗ”. Nhưng về sau, dựa vào sự cố gắng kiên trì không mệt mỏi, Rodin đã trở thành nhà điêu khắc nổi tiếng.

Nhà khoa học nổi tiếng Anhtan lên 4 tuổi mới biết nói, lên 7 tuổi mới biết chữ, thầy giáo nhận xét về ông: “Phản ứng chậm chạp, tư duy không hợp lý, não đầy những mộng tưởng xa rời thực tế”. Ông từng bị thôi học, bị từ chối khi xin thi vào Đại học Kỹ thuật liên bang Thụy Sĩ. Nhưng sau khi ông chết, nhiều nhà khoa học đều đang nghiên cứu điểm khác với người thường trong bộ não của ông.

Trên đường đời, có ánh sáng rực rỡ, có cả mây đen rải dày đặc. Tâm hồn mà mềm yếu, đôi lúc mưa rơi gió thổi cũng có thể khiến bản thân cảm giác như đến ngày tận thế. Nhưng sau khi bạn đã đứng vững trong mưa gió chập chờn thì vẫn nhìn thấy ánh mặt trời rực rỡ, ngày nào cũng tràn ngập hi vọng.

Vì vậy, khi bạn bị người khác “đánh giá thấp”, bạn có thể chứng minh cho họ thấy: Họ đã sai! Sự kém cỏi tạm thời không thể nói lên điều gì, nhất định một ngày trong tương lai bạn có thể tung cánh đại bàng, đập nước ba nghìn dặm. Trên thực tế, cuộc đua của đời người không thua kém một cuộc chạy marathon, trên quãng đường dài, quan trọng nhất là sức bền, những người bắt đầu chạy tiến lên hàng đầu thường không phải là người về đích

trước tiên.

Hemingway từng nói: “Một người có thể bị đánh bại chứ không thể bị chiến thắng”. Ông còn có một câu danh ngôn: “Một người phải là hòn đảo kiên cố nhất trên thế giới, sau đó mới có thể trở thành một phần của đại lục”.

Chỉ cần lựa chọn “kiên cường”, dù thất bại 1000 lần, chúng ta vẫn có thể leo lên 1001 lần, cuối cùng thành công chắc chắn không thể không thuộc về chúng ta.

VIII. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN SAI SÓT, LỖI LẦM

ĐỪNG ĐỂ SAI LẦM TRỞ THÀNH NỖI ÁM ẢNH TRONG LÒNG BẠN

Trong bài văn “Lang băm và Hoa Đà”, nhà văn nổi tiếng Lưu Dung đã kể cho chúng ta một câu chuyện đủ làm tâm hồn con người run rẩy. Nội dung đại thể như sau:

Một bác sĩ khoa sản nổi tiếng đã có mấy chục năm hành nghề. Khi khám bệnh ông chẩn đoán nhầm thai nhi ở tử cung của một bà bầu thành khối u, nên yêu cầu bệnh nhân lập tức lên bàn mổ. Bệnh nhân hết sức sợ hãi, song cũng vô cùng cảm ơn bác sĩ đã sớm phát hiện ra “trái bom” ẩn náu trong cơ thể. Ca phẫu thuật nhanh chóng được chuẩn bị, tất cả các dụng cụ trong phòng phẫu thuật đều mới tinh, với một bác sĩ giàu kinh nghiệm như ông, chỉ cần mổ một vết nhỏ là có thể lấy khối u trong bụng bệnh nhân ra mà không để lại di chứng gì sau này. Nhưng chuyện lại không thuận lợi như chúng ta dự đoán.

Bác sĩ rạch bụng bệnh nhân ra, quan sát sâu vào tử cung, chuẩn bị cắt, ông chắc chắn sẽ cắt bỏ tận gốc khối u để người bệnh không bị di chứng về sau.

Nhưng bỗng nhiên toàn thân ông run lên, lưỡi dao như dừng lại trên không, mồ hôi to như hạt đậu chảy dài trên trán.

Ông đã gặp một chuyện khó tin, một chuyện trong suốt mấy chục năm hành nghề y ông chưa từng gặp.

Cái mọc lên trong tử cung không phải khối u mà là thai nhi.

Ông thực sự lúng túng, khó xử.

Nếu đặt dao cắt phẳng cái thai đi, rồi nói với bệnh nhân là đã cắt bỏ khối u, bệnh nhân chắc chắn sẽ cảm kích tột độ, hơn nữa cái gọi là khối u đó sẽ không bao giờ mọc lại, không chừng ông lại được nhận danh hiệu “Hoa Đà tái thế”. Ngược lại, ông cũng có thể khâu bụng lại và nói với bệnh nhân rằng mình đã khám bệnh mấy chục năm rồi, nhưng lần này đã khám nhầm.

Sự giằng co chỉ trong mấy giây này đủ để toàn thân ông ướt đẫm mồ hôi. Sau khi khâu

lại cẩn thận, ông trở lại phòng làm việc, trầm ngâm đợi người bệnh tỉnh lại.

Và rồi bác sĩ đến bên giường bệnh, vẻ mặt nghiêm túc của ông khiến người bệnh và bốn người thân xung quanh chân tay lạnh giá chờ tuyên bố “ung thư giai đoạn cuối”.

“Xin lỗi! Thưa bà, tôi đã khám nhầm, bà đã mang thai, không có khối u nào cả”. Bác sĩ tạ lỗi một cách thành khẩn, “May mà phát hiện kịp thời, đưa bé vẫn bình an, nhất định bà sẽ sinh hạ được một cháu bé đáng yêu!”.

Cả người bệnh và người nhà đều chết lặng người đi, mười mấy giây sau, chồng của người bệnh đột nhiên xông đến túm chặt cổ áo bác sĩ, hét: “Đồ lang băm, tao phải tính sổ với mày!”

Về sau, quả nhiên đứa trẻ sinh ra an toàn, hơn nữa còn phát triển bình thường.

Nhưng bác sĩ đó bị kiện suýt phá sản. Cái mất mát lớn nhất là uy tín bị tiêu tan.

Bạn bè cười nhạo ông, tại sao đã sai không cho sai luôn? Cứ coi đó là quái thai đã chết thì có ai biết đây là đâu!

“Ông trời biết!” Bác sĩ chỉ cười nhạt.

Tôi vô cùng khâm phục dũng khí của ông bác sĩ này, trên cái cân danh dự và đạo đức lương tâm, ông đã nghiêng về lương tâm. Trên ngã rẽ giữa con đường dẫn đến thánh điện được nhiều người mến phục và con đường dẫn đến cảnh bị muôn người phỉ nhổ, thậm chí ngồi tù, ông chọn con đường số 2, lựa chọn này cần dũng khí lớn biết chừng nào! Lưu Dung tiếp tục bình luận phân tích: “Người bán mạng vì danh dự gia đình mình không được coi là đại dũng. Người bất chấp danh dự của mình để bảo vệ, giữ gìn chân lý mới là người dũng mãnh thực sự”.

Tôi bổ sung cho ông một câu nữa: “Chỉ có người chọn bảo vệ chân lý, võ về lương tâm, mới có được cuộc sống vui vẻ thoải mái, lương tâm không bị ân hận giày vò.

Khi làm sai, sợ nhất là phủ nhận việc mình làm.

Làm sai không đáng bị sỉ vả, vì là người ai chẳng mắc sai lầm; hành vi phủ nhận mình, không những là sai sót cho nhân cách của mình, còn là chướng ngại khiến mình không thể tiến bộ được.

CÓ MỘT VẼ ĐẸP GỌI LÀ “SAI LẦM”

Sai lầm lớn nhất mà cuộc đời một con người có thể mắc phải đó là sợ mắc sai lầm mà không dám thử.

Một cô vợ mới cưới sù sì oán trách chồng: “Anh thật may mắn, anh đã chiếm được

tình yêu trong trắng, được hưởng thụ mỗi tình đầu của em.

Em chưa từng yêu, hi vọng anh quý trọng sự trong trắng của em”.

Người chồng an ủi cô vợ trẻ một cách rất trí tuệ: “Em thật có phúc, em đã có được tình yêu chín chắn, được hưởng mỗi tình cuối cùng của anh. Nếu anh chưa từng yêu, làm sao có được sự chín chắn hôm nay? Hy vọng em quý trọng sự chín chắn của anh”.

Yêu một lần đã thành công ngay, thì một lần đã đổ ngay, buôn bán một lần đã kiếm ra tiền ngay, đạo lí nghe một lần đã tin tưởng luôn, học lái xe một lần đã đi ra đường luôn, luận văn chỉ viết một lần đã được thông qua ngay, thiên tài! thiên tài?

Xin lỗi, cuộc đời bạn thiếu hẳn một thứ gia vị: bạn chưa bao giờ được thưởng thức niềm vui của tiến bộ, sự sung sướng của trưởng thành!

Bản tên bị lệch, ghép chữ bị sai, ăn nói ấp úng, đi đứng xiêu vẹo, yêu đương đứt đoạn, đó là việc rất bình thường!

Dũng sĩ có lúc rút rè, người tài trí có lúc ngu xuẩn, chuyên gia có lúc làm trò cười cho thiên hạ, người có tài hùng biện có lúc cứng lưỡi, hoàn toàn là như vậy!

Thấy người khác mắc lỗi, không cần khắt khe chỉ trích họ, rất bình thường thôi. Phát hiện ra mình mắc lỗi, không cần phải tức giận với mình, hoàn toàn là như vậy!

Người thắng cuộc coi sai sót là “người thầy giỏi nhất”. Quan trọng là rút ra được bài học quý báu sau mỗi sai lầm.

Vì thế, bạn đừng sợ mắc lỗi, chỉ có một loại người không bao giờ mắc lỗi, đó là người không bao giờ hào hứng làm thử một việc gì đó.

Người không bao giờ mắc lỗi thì không làm được gì.

Ai cũng có khuyết điểm nhưng chỉ có những kẻ ngốc mới liên tục mắc những khuyết điểm giống nhau.

Sai lầm lớn nhất mà cuộc đời một con người có thể mắc phải đó là vì sợ mắc lỗi mà không dám làm thử bất cứ việc gì.

NHIỀU LẦN MẮC LỖI, MỞ RA CON ĐƯỜNG MỚI

Sau khi “mắc lỗi nhiều lần” không được giẫm lên vết xe đổ, phải tìm con đường khác. Sai lầm đứng bên vách núi cheo leo, lại có thể nhanh chóng leo lên đỉnh núi, chiếm lĩnh kì quan.

Quảng Sâm – bạn của tác giả, xông pha đây đó già nửa đời người, cuối cùng mở cửa hàng kinh doanh. Một hôm, có nữ khách hàng trẻ tuổi đến cửa hàng của ông dạo chơi. Bỗng nhiên, ánh mắt cô sáng lên, vốn không định mua thứ gì, nhưng cô lập tức gọi ngay cô bán hàng lại, muốn mua cây đàn piano ba cạnh Steinway hàng hiệu của Đức sản xuất.

Cô bán hàng xem mức giá mà không dám bán. Nữ khách hàng không chịu. Cô bán hàng gọi người phụ trách bán hàng đến. Sau khi hiểu rõ sự tình, người phụ trách cũng khéo léo từ chối, không bán, giám đốc trực ban ra dàn xếp cũng không có hiệu quả. Cuối cùng đích thân ông Quảng Sâm phải ra giải quyết, sau khi biết đầu đuôi câu chuyện, ông quyết định luôn tại đó: Bán! Bán theo giá ghi trên móc! Hơn nữa lại còn đưa hàng đến tận nhà, chinh âm miễn phí, khi nào thấy hài lòng thì thôi.

Thì ra cây đàn piano cao cấp giá trị mấy nghìn đô la Mỹ ấy giá ghi trên móc thiếu mất một số 0! Rõ ràng là do nhân viên làm móc giá sơ suất gây ra.

Tin tức lan truyền, piano và các mặt hàng khác trong cửa hàng bị mua sạch... Móc giá bị sai, tuy nhiên Quảng Sâm “đã sai cho sai luôn” lấy “giá” thấp nhất làm một đợt quảng cáo tốt nhất.

Quảng Sâm tỉnh táo và nhạy bén ý thức rằng trong tình hình này, nếu vắt kiệt sức để cứu vãn sai lầm trước mắt không chỉ mất các khách hàng hiện có, mà còn mất cả uy tín “buôn bán” của cửa hàng. Không thể dừng dừng với “ánh mắt tín dụng”, trong tình hình kinh doanh cạnh tranh gay gắt này, làm thế có nghĩa là tự bóp chết tương lai hưng thịnh. “Sai cho sai luôn” khiến ông được nếm niềm vui “lấy vùng đồi đưa hấu”.

Đúng, sai lầm là tổn thất, nhưng đồng thời lại là cơ hội, “sai cho sai luôn” có thể mang lại thu hoạch bất ngờ, thậm chí ngoài sức tưởng tượng.

“Đã sai cho sai luôn” không phải là lặp lại sai lầm, mà là sự thay đổi, chuyển biến về chất “sai”, giống như “chân lí vượt qua một bước thì là sai lầm” là một câu cách ngôn ngược hướng. Tuy nhiên, trong cuộc sống, từng giờ từng phút đều có một số lỗi sai xảy ra quanh chúng ta, có người hoảng hốt lo sợ, có người ăn không ngon ngủ không yên, rốt cuộc trong chúng ta có mấy người nhận ra sự huy hoàng và thành công trong “cái sai” này? Có ai thân thiện với “cái sai”, dốc hết tâm trí, vượt qua đường cùng “sơn cùng thủy tận”, mở ra khoảng trời “liễu rủ, trăm hoa đua nở?”.

Ông Quảng Sâm đã trải qua bao sai lầm như vậy, tổng kết và rút ra chuẩn tắc hành động như sau: bạn không biết bơi, không may lại ngồi trên chiếc thuyền thủng, hãy cứ nhảy xuống nước đi, biết đâu bạn có thể học được bản lĩnh bơi tốt hơn. Khi bạn mắc sai lầm, không được hoảng sợ, trước tiên phải bình tĩnh phân tích tính chất và đối tượng của sai lầm, nếu làm trái công lí, gây hại cho người khác hoặc xã hội, thì phải im hơi lặng tiếng với sai lầm của bạn, nghĩ cách sửa chữa và tranh thủ sự tha thứ của người khác; nếu sai lầm chỉ ảnh hưởng đến bản thân thì hãy cẩn thận cân nhắc giá trị “mắc sai lầm” của bạn và lợi ích bên trong mà “sai lầm” vượt qua điểm giáp giới với chân lí, đi về hướng đúng đắn!

THÁI ĐỘ NHÌN NHẬN SAI LẦM THỂ HIỆN NHÂN CÁCH

Con người ta ai cũng có thể mắc sai lầm, song thái độ nhìn nhận sai lầm thường biểu hiện phẩm cách của một người.

Trong tập sách “Sám hối”, nhà văn, nhà tư tưởng nổi tiếng người Pháp Rousseau đã ghi chép một câu chuyện như sau:

Hồi Rousseau còn nhỏ, nhà rất nghèo, để kiếm sống ông phải làm sai nhân cho nhà một Bá tước. Một người hầu gái nhà Bá tước có dải lụa nhỏ rất đẹp, mọi người đều thích. Một hôm, nhân lúc không có người, Rousseau lấy dải lụa ở đầu giường người hầu gái mang ra vườn chơi.

Đúng lúc đó, có một người hầu nam từ sau đi đến, thấy dải lụa trong tay Rousseau liền báo ngay cho Bá tước. Bá tước nổi giận đùng đùng, gọi Rousseau đến, giọng nghiêm khắc xét hỏi. Rousseau vô cùng căng thẳng, trong bụng nghĩ, nếu thừa nhận mình đã lấy dải lụa thì chắc chắn sẽ bị đuổi việc. Phải tìm công việc khác thì rất khó. Ông lấp bấp một hồi lâu, cuối cùng nói dối rằng cô đầu bếp Maria lấy trộm dải lụa này cho ông. Bá tước nửa tin nửa ngờ, liền gọi Maria đến đối chất. Maria lương thiện, thật thà, vừa nghe chuyện này, trong đầu đột nhiên u muội, vừa khóc vừa nói: “Không phải tôi, nhất quyết không phải tôi!” Còn Rousseau thì sao? Khăng khăng “cắn” chặt Maria, bịa ra “tình tiết diễn biến” câu chuyện sống động y như thật.

Lúc này, Bá tước càng tức giận hơn, dứt khoát đuổi việc cả Rousseau và Maria. Khi hai người rời khỏi nhà Bá tước, một bác già nói với ngụ ý sâu sắc: “Trong hai người chắc chắn có một người vô tội, người nói dối nhất định sẽ bị chịu sự trừng phạt của lương tâm!”.

Quả nhiên, chuyện này mang lại đau khổ suốt đời cho Rousseau. 40 năm sau, trong tập tự truyện “Sám hối” của mình, ông thẳng thắn nói: “Gánh nặng này cứ đè lên lương tâm tôi, thúc giục tôi quyết tâm viết bộ sách sám hối này”.

“Hồi ức tàn khốc này thường làm tôi đau khổ, khi đau khổ đến mức không ngủ được, tôi thấy cô gái đáng thương này tiến đến phê phán tội lỗi của tôi”.

CHÂN THÀNH XIN LỖI KHIẾN MỌI LỖI LÀM TRỞ NÊN NHỎ BÉ KHÔNG ĐÁNG KỂ

Trong cuộc sống, ai cũng có sai lầm. Có sai lầm không đáng sợ, điều đáng sợ là sau khi mắc sai lầm chúng ta không chịu nhận mình sai lầm, và không chịu sửa chữa. Thực ra, sau khi mắc sai lầm, chân thành tỏ ý xin lỗi và gắng sức để bù đắp, sai lầm sẽ trở nên nhỏ bé, thấy sự chân thành của bạn, mọi người sẽ quên đi lỗi lầm của bạn.

Trước khi máy bay cất cánh, một hành khách xin cô tiếp viên cốc nước để uống thuốc. Cô tiếp viên rất lịch sự nói: “Thưa ông, vì sự an toàn của ông, xin hãy đợi một lúc nữa, khi máy bay bay ổn định đường bay, tôi sẽ lập tức mang nước đến cho ông, được không ạ?”.

15 phút sau, máy bay đã vào trạng thái bay ổn định. Đột nhiên chuông phục vụ hành khách réo lên dồn dập, cô tiếp viên chợt nhớ ra: Thôi chết, vì quá bận, cô quên rót nước cho hành khách đó! Khi cô tiếp viên vào khoang hành khách, thấy người ấn chuông đứng là vị hành khách vừa rồi. Cô thận trọng mang nước đến, mỉm cười nói: “Thưa ông, thực sự xin lỗi, tôi sơ ý làm lỡ thời gian uống thuốc của ông, tôi vô cùng xin lỗi”. Vị hành khách này nhấc tay trái lên, chỉ vào đồng hồ nói: “Chuyện gì vậy, có người phục vụ như cô sao, cô xem, đã quá bao lâu rồi?” Cô tiếp viên tay bưng cốc nước, trong lòng rất áy náy, nhưng dù cô giải thích thế nào, vị hành khách khó tính này cũng không chịu bỏ qua cho sự sơ ý của cô.

Trong suốt quãng đường còn lại, để chuộc lại lỗi lầm của mình, mỗi khi đi phục vụ hành khách, cô tiếp viên này đều chủ động đến chỗ vị hành khách đó, mỉm cười hỏi ông ta có cần nước hay có cần giúp đỡ gì không. Tuy nhiên ông ta vẫn không nguôi giận, tỏ vẻ không hợp tác, không để ý đến cô.

Trước lúc hạ cánh, vị hành khách đó đã yêu cầu cô tiếp viên lấy cho ông sổ góp ý, rõ ràng ông muốn kiện cô tiếp viên này. Lúc này tuy trong lòng rất áy náy nhưng cô tiếp viên vẫn không quên đạo đức nghề nghiệp, vẫn tỏ ra vô cùng lịch sự, mỉm cười nói: “Thưa ông, cho phép tôi chân thành xin lỗi ông một lần nữa, dù ông đưa ra ý kiến gì, tôi đều vui vẻ tiếp thu phê bình”. Vị hành khách thay đổi sắc mặt, muốn nói gì đó nhưng lại không nói, ông cầm sổ góp ý và bắt đầu viết.

Đến khi máy bay hạ cánh an toàn, tất cả hành khách lần lượt xuống máy bay, cô tiếp viên mới mở sổ góp ý ra. Cô nghĩ rằng lần này thì thôi rồi, không ngờ khi mở sổ góp ý, cô kinh ngạc phát hiện, không phải vị hành khách đó viết thư kiện, trái lại, đây là thư biểu dương hết sức nhiệt tình.

Trong thư, cô tiếp viên đọc có câu: “Trong suốt lộ trình, biểu hiện xin lỗi chân thành của cô, đặc biệt là 12 lần mỉm cười của cô làm tôi xúc động sâu sắc, khiến tôi chuyển quyết định viết thư kiện thành viết thư biểu dương! Chất lượng phục vụ của cô rất tốt, lần sau nếu có cơ hội, tôi vẫn sẽ đi chuyến bay của các cô!”.

VIỆC ĐỐI NHÂN XỬ THẾ ĐỪNG CHỈ NHÌN CÁI TRƯỚC MẮT

Người đứng cao nhất, nhìn xa nhất sẽ không chú ý đến những việc không quan trọng trước mắt, vì trong con mắt anh ta là biển lớn mênh mông vô bờ bến. Đối nhân xử thế cũng như vậy, đừng chỉ nhìn cái ngay trước mắt mà không nhìn xa trông rộng.

Tương truyền, ngày xưa có một tù trưởng Anh-điêng hay thử thách các binh sĩ trẻ bằng

các cuộc thi. Một lần ông chọn ra bốn thanh niên kiệt xuất và nói với họ: “Ta muốn các cậu leo núi, leo đến điểm cao nhất mà sức mình có thể chịu được, sau đó lấy một thứ trên núi làm vật chứng”.

Sáng sớm hôm sau, bốn thanh niên Anh-điêng cường tráng cùng khởi hành leo núi. Nửa ngày trôi qua, người thứ nhất trở lại, tay cầm một cành lãnh sam biểu thị độ cao anh ta trèo đến. Người thứ hai cầm về một nhánh thông. Một lúc sau người thứ ba ôm về một khóm cây mọc ở núi cao.

Đến khi trăng sáng vằng vặc người thứ tư mới đi loạng choạng quay về. Rõ ràng anh ta đã sức cùng lực kiệt, hai chân đã bị rìa đá cửa rách.

“Cậu mang về cái gì đây? Leo lên cao được bao nhiêu?” Tù trưởng hỏi.

“Nơi tôi đến không có lãnh sam, cũng không có thông để che mát; không có hoa ven đường để xua đuổi những mệt nhọc do lặn lội đường dài, chỉ có đá, đỉnh núi và đồng hoang. Chân tôi bị toạc da, toàn thân mệt lả, hơn nữa rất muộn mới trở về, nhưng...” hai mắt chàng thanh niên trẻ phát sáng, “Tôi đã nhìn thấy biển!”.

IX. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN CHUYỆN TÌNH YÊU GẶP TRẮC TRỞ

ĐỪNG BAO GIỜ BÁO THÙ NGƯỜI PHỤ BẠC

Một người thất tình hoặc bị người yêu phản bội, trong lòng chắc chắn sẽ cảm thấy đau khổ, phiền não, chán nản. Với anh ta (cô ta), mất đi người yêu thì những yêu và hận trong lòng, vị ngọt và đắng trong cuộc sống, thắng lợi và thất bại trong sự nghiệp biết nói với ai đây? Còn có ai có thể hiểu mình? Ngay cả người yêu mình cũng vô tình bỏ đi như vậy, lẽ nào những thứ tốt đẹp khác trong đời lại không thể biến mất bất cứ lúc nào sao? Vì vậy, anh ta (cô ta) cảm thấy nản lòng, tình cảm không nơi gửi gắm, để trút oán hận trong lòng vào đối phương, nếu anh ta (cô ta) đánh mất lí trí, tuyệt vọng và điên cuồng vì người yêu, sẽ rất dễ nảy sinh suy nghĩ sai lầm “ăn miếng trả miếng”, thế rồi tìm mọi cách trả đũa, biến người yêu thành kẻ thù, gây ra bi kịch cuộc đời.

Thực ra, cách “báo thù” hay nhất là cho đối phương thấy nhân cách cao đẹp của bạn, đề cao bản thân, đây sẽ là một đòn đả kích vào đối phương.

Tiến sĩ Hellman là một bác sĩ có tính cách quật cường, y thuật cao siêu, y đức cao thượng, ở thành phố Plaza không ai không biết đến ông và phòng khám của ông. Một hôm, một phụ nữ đưa một người bị thương nặng trong tai nạn xe đến phòng khám. Ông sững sờ: Là cô ta? Cô ta là vợ trước của ông. Năm đó vì một người đàn ông khác, cô ta đã bỏ rơi ông, thời gian trôi qua, cô vẫn thùy mị, gặp lại cô, ông thấy vết thương trong lòng mình vẫn đau đớn biết chừng nào.

Người phụ nữ nước mắt giàn giụa nói: “Hellman, Hellman yêu dấu, anh vẫn hận em sao?... Để cứu vớt sinh mạng của anh ta, em phải đến cầu xin anh, anh là người duy nhất trong thành phố có thể làm phẫu thuật cho anh ta”. Người bị thương nặng tên là Levsky là người chồng hiện tại của cô, chính anh ta đã cướp cô từ trong tay Hellman. “Hellman yêu dấu, em và anh ta đã có lỗi với anh nhưng chúng em gặp nạn... Chỉ mong sao con dao phẫu thuật của anh không đem theo thù hận ngày xưa”.

Từ đầu đến cuối Hellman không nói nửa lời, ngay trước lúc phẫu thuật, Levsky luôn trong trạng thái hôn mê bỗng tỉnh lại, thấy người cầm dao phẫu thuật là Hellman thì vô cùng kinh hãi, vội gắng gượng dậy. “Nằm yên đi, anh là tình địch mà tôi không bao giờ có thể tha thứ, song anh đang là người bệnh mà tôi phải cấp cứu”. Ca phẫu thuật khâu đầu này kéo dài hơn 10 tiếng, vừa phẫu thuật xong thì Hellman ngất ngay bên bàn.

Sau khi vết thương lành, Levsky và vợ ngượng ngùng nói với Hellman: “Nếu anh không ghét bỏ, chúng em nguyện hầu hạ anh đến cuối đời”. Hellman đáp: “Chẳng qua là trong phòng phẫu thuật bác sĩ phải nhớ rõ thiên chức của mình, quên hết những thù oán cá nhân”. Lấy tha thứ thay cho thù hận người đã phụ lòng mình, hiệu quả sẽ tốt hơn.

Có một hình thức trả thù không thông minh chút nào là sau khi tình cảm bị tổn thương thì lập tức đón nhận tình yêu mới, dù mình không yêu gì đối phương, nhưng vì trả thù người đã phụ mình bèn mượn người khác giới khác để “lấy gậy ông đập lưng ông”. Tuy nhiên, sự trả thù này không tổn hại đến người mà bạn thù hận vì anh ta (cô ta) đã sớm xa cách bạn, mọi điều liên quan đến bạn, anh ta (cô ta) đều thờ ơ không quan tâm, trong mắt anh ta (cô ta) bạn đã trở thành kẻ qua đường lạ mặt, nên cuối cùng người bị tổn thương lại là chính bạn, hơn nữa lại thêm một người vô tội bị tổn thương, đó là người bị bạn kéo đến làm “bình phong” (gối đệm).

Mọi người đều biết, mỗi tình cũ vừa là dấu ấn tình cảm khó rũ bỏ, vừa là sự ràng buộc nội tâm của cá nhân. Con người có quyền lựa chọn yêu hay không yêu, nhưng nếu khi chưa điều chỉnh được trạng thái tâm lý của mình, lại lôi một người khác đến cùng chịu gánh nặng tình cảm như vậy, chí ít là không tôn trọng người đó, sẽ là sự bất công với bất cứ người khác phái nào, là hành vi ích kỷ cực đoan trong cuộc sống tình cảm. Hướng hồ có lúc người khác giới đó bị bạn gọi đến chỉ vì anh ta (cô ta) quá yêu bạn; nhưng bạn rất khó có thể làm anh ta (cô ta) rút lui, vì khi anh ta (cô ta) đến, rõ ràng đã thấy cơ hội, rất dễ lún sâu vào. Khi anh ta (cô ta) đang yêu sâu sắc, bạn tuyệt tình bỏ đi thì khó tránh khỏi việc anh ta (cô ta) điên cuồng, thậm chí từ yêu sinh ra hận, dùng một số thủ đoạn trả đũa tiêu cực, hoặc làm tổn thương bạn hoặc làm tổn thương chính mình, nếu không may đến bước đường đó, bạn sẽ không chỉ thất bại về tình yêu.

Một kiểu trả đũa nữa là lấy tự sát để uy hiếp nhau, ép người phụ lòng không thể rời bỏ mình. Trong thời gian ngắn thì chiêu này rất hiệu nghiệm, anh ta (cô ta) sẽ ở lại, giải thích với bạn, thừa nhận sai lầm, thậm chí anh ta (cô ta) tỏ ý không rời xa bạn nữa. Nhưng chỉ cần bạn bình tĩnh lại, bạn sẽ hiểu, anh ta (cô ta) nghe theo như vậy chỉ vì sợ hãi chứ không vì lời hứa tình cảm với bạn. Theo thời gian, sự đe dọa của bạn khiến anh ta (cô ta) do dự, anh ta (cô ta) lo sợ bạn có hành vi quá khích nào đó, chính nỗi lo này gây áp lực cho anh ta (cô ta), anh ta (cô ta) càng cảm thấy sống với người khác thoải mái và vui vẻ hơn, như vậy trái tim anh ta (cô ta) sẽ càng xa cách bạn, trong lòng anh ta (cô ta) bạn còn không bằng người lạ, thậm chí anh ta (cô ta) coi bạn như một nỗi ám ảnh không thể giải thoát.

Tình yêu có hai trường hợp xảy ra: thành công và thất bại. Sau một thời gian tìm hiểu và tiếp xúc, hai người thấy có quá nhiều điểm không hợp nhau, vì thế một bên muốn kết thúc mối tình này hoặc muốn thoát khỏi vòng luẩn quẩn này, tình cảm dần dần nguội lạnh, thậm chí có thể yêu người khác, đây là chuyện thường xảy ra và cũng là hiện tượng bình thường. Còn đối với bên muốn giữ lại mối tình này, rõ ràng đây là một đòn nặng nề nhất, chắc chắn tâm hồn phải chịu sự đau đớn, dằn vặt cực lớn. Song phải chăng lúc này bạn đã hiểu rằng hôn nhân không có tình yêu sao hạnh phúc được? Gia đình không có tình yêu sao ấm áp được? Hơn nữa, người ta không yêu bạn, không phải là việc nhục nhã đối với

bạn, trái lại, bạn nên cảm ơn đối phương đã giúp bạn hiểu cuộc đời hơn. Người đó không yêu bạn, lừa gạt bạn, phản bội bạn đều không quan trọng, quan trọng là dù bạn không đành lòng bỏ anh ta (cô ta) biết bao nhiêu, bạn luôn phải giữ sự tôn nghiêm của mình, đừng khúm núm quy lụy, cũng đừng điên cuồng lên, phải giữ tư thế tự tôn tự lập, như vậy mới là cách trả thù đối phương thú vị hơn. Nếu bạn giận không nén được hoặc ngã quy không gượng dậy nổi, bạn sẽ bị đối phương coi thường.

Paul và Kaira đính hôn từ hồi còn rất nhỏ. Nhưng năm Paul 33 tuổi, anh gặp Alice và kết duyên vợ chồng với cô. Kaira vô cùng đau khổ và căm giận. Cô kiện Paul ra tòa, Paul phải bồi thường cho Kaira 600 bảng Anh vì bội ước.

Hồi đó lương của Paul chỉ có 16 bảng Anh, rõ ràng 600 bảng là số tiền quá lớn đối với anh, anh đành phải đi vay 600 bảng để trả khoản bồi thường này. Giấy nợ quy định, mỗi tháng anh phải trả 5 bảng, trả nợ suốt 20 năm! Cuộc sống của Paul và Alice hết sức túng thiếu nhưng nghèo khổ không cướp đoạt được hạnh phúc của họ, họ làm việc quên mình, nhất là Paul làm việc cả ngày nghỉ lễ.

Sau khi đã có 5 đứa con, Paul vẫn không kiếm được đủ tiền trả nợ, khi đó bệnh tật đe dọa mọi thành viên. Vì bị đói rét nhiều năm, trong gia đình ai cũng bị suy nhược nặng, và rồi, người vợ và 5 đứa con lần lượt từ giã cõi đời, chỉ còn lại Paul lẻ loi đơn chiếc.

Tuy đau khổ khiến Paul trở thành người hơi lù đù và ngơ ngẩn, nhưng anh vẫn cần cù làm việc, khoản nợ 5 bảng mỗi tháng trở thành động lực buộc anh phải cố gắng.

Cuối cùng cũng hết 20 năm, Paul được giải thoát khỏi món nợ nặng nề đó, cuối cùng anh đã có ngày nghỉ thuộc về mình, bơi vợ đi một mình trên bờ biển, hình ảnh của sáu người thân đột nhiên xuất hiện trước mắt anh. Lúc này Kaira bất ngờ đến bên anh và nói: “600 bảng anh cho, đến nay em vẫn gửi trong ngân hàng, có điều nó đã biến thành 6000 bảng rồi, tất cả đều vì anh. Bây giờ anh có muốn cùng em hưởng thụ món tài sản này không?”. Anh đáp: “Không! 6000 bảng đó nhuộm máu của 6 người, nó sẽ mang lại hạnh phúc cho tôi sao?”.

Kaira thảm hại, thất vọng quay người đi... Báo thù không mang lại cho cô ta cảm giác khoan khoái sau khi trả thù xong, mà chỉ khiến cô càng mất mát. Sau 20 năm, từ một cô gái trẻ trung xinh đẹp, cô trở thành bà già mặt vàng bủng, dung nhan héo hon, tiêu tụy, vẫn ở một mình, làm sao cô ta sống vui vẻ thực sự được? Thảm hại hơn, từ đó trở đi cô bị ám ảnh bởi 6 sinh mệnh, e rằng mãi mãi không thể gặp vui vẻ và hạnh phúc, cho dù cô có 6000 bảng.

Sau khi mất tình yêu, cách trả thù kẻ phụ lòng mình tốt nhất là: “Anh khinh thường tôi, tôi sẽ cho anh biết thế nào là lẽ độ”. Tâm lí này sẽ tạo ra phản ứng tích cực, thôi thúc bạn dồn thời gian và sức lực vào phạm vi lớn hơn của cuộc sống. Nếu lập thành tích trong công việc, lấy sự nghiệp thành công làm đối phương hối hận, từ đó “trả thù” được “sự coi thường” của đối phương đối với bạn. Người thất tình có chí khí thường sẽ lập ra thành tích vẻ vang sau khi bị thất tình, những danh nhân lịch sử như Goeth, bà Maria Curie, Beethoven,

Niuton đều trải qua sự đau đớn tột độ vì yêu, rồi mới giành được thành tựu huy hoàng.

Nếu người thất tình luôn dồn sức lực vào sự nghiệp, lập thành tích trong sự nghiệp, sẽ không chỉ có ích cho xã hội, mà còn có thể khiến “cái tôi” của người đó tốt hơn, để “cái tôi” mới xuất hiện. Trong sự nghiệp và mối tình mới, hãy phấn đấu để làm mới bản thân, cởi bỏ nỗi đau khổ bởi thất tình, khiến “cái tôi” thăng hoa.

THẤT TÌNH LÀ TRẢI NGHIỆM CẦN CÓ TRONG ĐỜI NGƯỜI

Cuộc đời không sợ mất đi những cái đã có, cái sợ nhất là mất đi ước mơ. Nếu tình yêu chỉ là một quá trình thì thất tình là cái mà cuộc đời nên trải nghiệm, nếu phải gánh chịu kết quả, chẳng ai muốn giữ đau khổ lại cho mình.

Nên nhớ, chàng trai (cô gái) lần sau sẽ hợp với bạn hơn.

Có một cô gái, rất bảo thủ, nhưng do rung động nhất thời đã quan hệ với bạn trai trước hôn nhân.

Cô bức bối, hối hận, tự an ủi mình: “Không sao! Anh ta là người yêu mình mà!”.

Về sau, anh bạn trai thực sự không đối xử tốt với cô, suốt ngày cô tìm người kẻ khổ, nhưng lại không rời bỏ anh ta. Em gái khuyên cô: “Đừng ngốc nữa, bỏ quách anh ta đi!”.

Cô nói: “Không được, anh ấy là người đàn ông đầu tiên trong đời chị, cũng là mối tình đầu của chị!”.

Hiện tại cô vẫn sống với bạn trai, lúc thì khóc lóc kẻ khổ, lúc thì tự an ủi mình: “Có ngày anh ấy sẽ nhận ra mình thực lòng tốt với anh ấy!”.

Có lẽ cô ấy chỉ muốn an ủi mình mà thôi. Cô biết khuyên người khác chia tay, biết nói câu: “Đừng ngốc nữa, bỏ quách người đàn ông đó đi, đừng chuốc khổ vào thân vô ích”. Người biết khuyên nhủ người khác như vậy, cuối cùng lại không khuyên nổi mình, chỉ làm mình đau khổ.

Tại sao một số người khi thất tình thì vô cùng đau khổ, thậm chí tự dày dũa bản thân? Tại sao khi gặp trắc trở, không thể ở bên nhau mãi mãi, một số người đang yêu sẽ có hành vi cùng tự sát vì tình?

Với một số người, tình yêu là một phần của cuộc sống, là một trải nghiệm cuộc đời, có thuận lợi có éo le, có vui sướng có bi ai. Vì vậy, khi yêu một người khác, sẽ cảm thấy vui vẻ, cảm thấy hạnh phúc. Song khi chia tay hoặc gặp lận đận, có thể tự an ủi mình: “Đây là việc mà đời người khó tránh khỏi, hợp lâu ắt sẽ phân li, có lẽ phía trước có người tốt hơn, hợp với mình hơn!”. Và rồi họ sẽ dừng cảm,坦然 nhiên xử lý tâm trạng đau khổ, buồn chán của

mình, bắt đầu phát triển một mối tình khác.

Một số người khác lại nghĩ người này là người yêu nhất trong đời, không tin trên thế giới có người hoàn mỹ hơn, đáng để họ yêu hơn, nên khi mối tình này rạn vỡ, họ sẽ mất hết hi vọng và nảy sinh hoài nghi về niềm tin và vận mệnh của mình, cho rằng đối phương không yêu mình nữa, nghĩa là mình không đáng để người khác yêu. Quan hệ này chịu lực cản bên ngoài, nghĩa là “trời không giúp ta”. Do đó, họ sẽ cực đoan và tiêu cực, cũng có thể lựa chọn con đường tự sát.

Thực ra, trong cuộc sống hiện tại, hầu như không ai yêu một lần là thành công, hạnh phúc như chuyện tình trong các bài hát, tiểu thuyết, phim ảnh, mãi mãi không chia lìa. Mọi người phần lớn đều trải qua vô số trắc trở, thất bại, mới có thể tìm được một người có thể “đầu gối tay ấp” trọn đời.

Vì vậy khi bạn thất tình, khi các bạn không thể sống bên nhau mãi mãi, bạn nên tự nhủ: “Vẫn có lần sau, có sao phải tính toán”. Dù lần này bạn ngã rất đau vẫn phải động viên mình kiên cường đứng lên, hãy gom trái tim vỡ lại và chờ đợi “lần sau” của bạn.

LÀM THẾ NÀO ĐỂ LÀM LÀNH VỚI NGƯỜI YÊU

Những người thương yêu nhau cãi cọ nhau là chuyện thường xảy ra. Sau khi cãi cọ, dù nguyên nhân là gì, trách nhiệm thuộc về bên nào, chỉ cần một bên chủ động xin lỗi, mâu thuẫn thường sẽ được giải quyết ngay. Cho nên rộng lượng một chút, không so đo tính toán xem lỗi của ai, là phương pháp giải quyết hay nhất.

Đặc điểm này biểu hiện nổi bật nhất ở người cố chấp. Cãi cọ với người yêu có nhóm máu O, chỉ cần xin lỗi anh ta (cô ta), không cần làm việc gì khác đã có thể làm lành. Nhưng không thể dùng cách này với người cố chấp, vì người cố chấp đã nói ra thì quyết không nói lại, hơn nữa họ vô cùng cố chấp, nghe ý kiến người khác không thấy lọt lỗ tai. Muốn người cố chấp xin lỗi đối phương, đặc biệt là đối phương có địa vị ngang bằng, đó là việc tuyệt đối không thể. Nếu muốn người cố chấp giảng hòa với đối phương, không những không thể có hiệu quả, trái lại sẽ có nguy cơ “lên men” thành tai họa lớn. Nếu không làm người cố chấp xin lỗi được, thì phải đợi anh ta quên hết mọi chuyện, cơn giận tiêu tan, lúc này mới có thể thực hiện.

Một lần, vì một câu trong lời kịch không quan trọng, một nhà nghệ thuật và diễn viên cộng tác to tiếng với nhau, nhà nghệ thuật quyết không nhượng bộ. Lúc đó diễn viên đó nói với anh: “Thái độ của anh không được, tôi thấy anh xin lỗi một câu là xong, chỉ cần anh xin lỗi, tôi tha thứ cho anh ngay”. Nhưng nói thế nào nhà nghệ thuật cũng không xin lỗi. Thấy sắp phải lên diễn, anh diễn viên vịn hai tay lên vai nhà nghệ thuật, cúi đầu nói với hàm ý sâu xa: “Tôi khẩn cầu anh, xin lỗi đi. Như thế tôi sẽ lượng thứ cho anh!”. Hai mắt anh ta nhắm lại, giống như đang diễn một vở bi kịch giàu tính nghệ thuật. Kết quả cuối cùng là nhà nghệ thuật vẫn không xin lỗi. Ép đối phương xin lỗi để làm lành rõ ràng khó mà làm được,

dù có làm lành tạm thời, sau này chắc chắn có tai họa ngầm.

Tất nhiên, trong một số trường hợp nào đó, dù bạn cố gắng thế nào cũng không thể bù đắp sự khác biệt với đối phương hay vớt vát chút thiện cảm của đối phương, lúc này phải dứt khoát vứt bỏ mong muốn làm lành. Một số biểu hiện dưới đây có thể khiến bạn phải đau khổ hạ quyết tâm:

(1) *Bạn nghĩ mình thường cần thận, suy hơn tính thiệt, cố hết sức tránh chọc tức hoặc xúc phạm anh ta (cô ta).*

(2) *Bạn nghĩ bạn đòi không thường xuyên tôn trọng bạn.*

(3) *Bạn đi làm cùng bạn bè, tỏ ra có niềm tin hơn bạn đòi.*

(4) *Bạn không quen phê bình bạn đòi.*

(5) *Bạn rất khó đánh tiếng với bạn đòi, nói ra những gì mình thực sự cần và hi vọng đạt được, có khi bạn sẽ hoài nghi mình có “cần” cái gì đó không, hoặc thiếu cảm giác an toàn.*

(6) *Bạn nghĩ bạn đòi đối với bạn không thân mật và chu đáo bằng bạn đối xử với anh ta (cô ta).*

(7) *Bạn nghĩ phải “cố gắng” làm bạn đòi hiểu rõ rằng bạn cũng có quyền yêu, hận, bình đẳng và tự do.*

(8) *Bạn thường biện bạch hoặc bịa ra lí do cho hành vi của bạn đòi hoặc tình trạng cuộc sống của bạn với bạn bè mình.*

(9) *Bạn thường cảm giận mình nhu nhược hèn yếu trước phái nam (nữ), nhưng dù bạn thề không dẫm lên vết xe đổ nữa, lại cam tâm chấp nhận sự đối xử không công bằng.*

Đối với nữ giới, phương pháp bù đắp là cố gắng giữ gìn sự tôn nghiêm của mình. Sau khi hai bên cãi cọ, đừng bù đắp bằng cách yêu quý anh ta gấp bội, khi anh ta chửi ầm lên, đừng khép nép sợ hãi, đừng bao giờ xin lỗi vì đã làm anh ta nổi giận.

Đối với đàn ông, bạn có thể viết ra những mặt nào bạn biểu hiện giống kẻ đồng hành với tình yêu, giúp bạn thay đổi hành vi này, hơn nữa thúc đẩy bạn thay đổi, duy trì các hành vi lành mạnh, bạn cho rằng nên biểu hiện trước mặt đối phương và tránh thái độ sai lầm, ngoài ra nghiêm túc tuân thủ, duy trì sự tự tôn của bạn.

ĐỪNG QUÁ ĐÒI HỎI SỰ LẮNG MẠN TRONG TÌNH YÊU

Bất kể trong tình yêu hay hôn nhân, mọi người đều mong muốn hạnh phúc, mong muốn lãng mạn, hôn nhân hạnh phúc khiến con người đam mê, cuộc sống lãng mạn càng lấp lánh ánh hào quang. Đặc biệt đối với phụ nữ, bản thân họ đã lãng mạn trời cho nên họ càng say mê lãng mạn: anh ấy lén để lại bên bàn ăn một tờ giấy khen món ăn ngon, anh ấy nhắn tin thăm hỏi bằng quơ, anh ấy thường tặng một bó hoa hồng nhung, anh ấy hôn trộm mà không để ý đến thời gian, khung cảnh, thậm chí lúc không còn một xu dính túi anh ấy vẫn dẫn mình đến tiệm ăn ngon nhất ăn một bữa no nê, sau đó đem sự lãng mạn nghèo rớt mồng tơi về nhà... Rất nhiều phụ nữ thích lãng mạn, lãng mạn lại luôn là thiên địch của phụ nữ. Để giữ cảm giác lãng mạn trong con tim rộn ràng, những phụ nữ chìm đắm trong lãng mạn phải liên tục đòi hỏi bạn trai hoặc chồng của họ, khi những đòi hỏi này không được thỏa mãn, họ sẽ cảm thấy rất đau khổ, dù có được thỏa mãn cũng không chân thực. Những phụ nữ lãng mạn kéo dài ước mơ lãng mạn của mình trong sự sung sướng giả tạo, nên trong thế giới tình cảm, phụ nữ lãng mạn thế nào cũng khổ vì tình.

Trong cuộc sống, phụ nữ theo đuổi lãng mạn rất khó giữ được lãng mạn, những người đàn ông suốt ngày chơi bời bên ngoài, sức lực cùng kiệt, phụ nữ lại vì sự lãng mạn mịt mù hư vô đó mà trách tội đàn ông, kết quả là càng trách móc càng cách xa lãng mạn, cuối cùng chất chứa một bụng giận dữ, kết cục ảm đạm. Phụ nữ thông minh sẽ không như vậy, họ biết ý nghĩa tinh túy của lãng mạn, biết tìm kiếm dấu vết của lãng mạn trong cuộc sống giản dị, bình thường. Dù chỉ là ánh mắt hiền dịu, một cái nắm tay nhẹ nhàng, một lời khen bằng quơ đều làm họ cảm thấy hài lòng. Thực ra, lãng mạn không có ranh giới, giống như một cảm giác. Chỉ cần có được cảm giác, cần gì phải vất vả đi tìm sự sung sướng khó mà đuổi kịp.

Lãng mạn không có nghĩa là không sát với thực tế, càng không có nghĩa là ngây thơ, ấu trĩ. Không có hạnh phúc sẽ không thể có lãng mạn lâu dài, còn lãng mạn ngắn ngủi chỉ là lãng mạn ấu trĩ trên ý nghĩa mặt chữ. Nếu một người cứ theo đuổi lãng mạn trong hư vô thì sự thật rất vô tình là: bạn vẫn chưa trưởng thành, vẫn chưa thừa kế năng lực của tình yêu, cũng chưa thích hợp nói chuyện yêu đương.

Chỉ có nắm chắc hạnh phúc mới có cơ hội hưởng thụ lãng mạn, lãng mạn là cái nhìn thấy được, nắm bắt được, tuyệt đối không phải hư vô, mờ mịt, nó chỉ là một góc nhỏ bé của cuộc sống. Chỉ có sống hết mình mới có hạnh phúc, mới có lãng mạn.

Chồng của Lucy là Martin Ruwain làm nghề kỹ thuật cơ khí. Lúc mới yêu Martin, Lucy nghĩ anh ấy rất vững chắc, dựa vào vai anh có cảm giác ấm áp, yên lòng. Nhưng sau đám cưới không lâu, cô liền chán ngấy, cảm giác lúc ban đầu trở thành nguồn gốc chán nản: Lucy là một phụ nữ cảm tính, ước ao lãng mạn, khao khát tình yêu mãnh liệt; còn Martin vốn tính không “bay bổng”, về nhà ngả lưng xuống giường là lăn ra ngủ, chưa từng có những lời đường mật.

Có lúc Lucy sốt nhẹ, bị đau đầu, Martin cũng không chú ý đến. Lucy thấy chồng thờ ơ, lạnh nhạt, không đả động đến mình, trong lòng cô ngày càng khó chịu. Đến một hôm, cô không chịu đựng được nữa liền đề nghị li hôn, Martin kinh ngạc lúng túng hỏi: “Tại sao?”

Cô bình thản nói: “Chán rồi!”. Suốt buổi tối, Martin co ro trên ghế sofa, chỉ hút thuốc mà không nói gì. Trái tim Lucy càng nguội lạnh, người đàn ông ngay cả núm kéo cũng không biết thể hiện thì có thể yêu mình sâu sắc chừng nào?

Gạt tàn đã đầy, trong mắt anh ta rải đầy những mạch máu, xả một ngụm khói, ừ ừ hỏi: “Làm thế nào mới có thể thay đổi quyết định của em?”. Cô nhìn anh, chậm rãi nói: “Chỉ cần anh trả lời một câu hỏi, để tôi vừa lòng là được. Ví dụ tôi rất thích một bông hoa trên vách núi cheo leo, nếu anh đi hái bông hoa đó, kết quả sẽ là 100% tử vong, anh có dám hái cho em không?”.

Anh trầm ngâm rất lâu mới trả lời: “Sáng sớm mai sẽ cho em biết đáp án”. Đêm hôm đó, anh ngủ trong thư phòng. Buổi sáng tỉnh dậy cô khoác áo ra phòng khách thì anh không còn ở đó, có một tờ giấy đề dưới cốc sữa nóng, trên giấy có nét chữ đẹp đẽ cứng cáp của anh.

Đọc dòng đầu tiên, lòng cô lạnh cóng: “Em yêu, anh không thể đi hái”. Cô vẫn đọc tiếp, “Nhưng cho phép anh nói lí do không đi. Em chỉ biết dùng máy tính gõ chữ, nhưng thường làm lộn xộn trình tự, sau đó nhìn bàn phím khóc, anh muốn giữ lại các ngón tay để giúp em chỉnh sửa trình tự; em ra khỏi nhà luôn quên mang theo chìa khóa, anh muốn giữ lại hai chân để trở về mở cửa cho em; em rất thích du lịch nhưng ngay trong thành phố của mình em cũng thường xuyên lạc đường, anh muốn giữ lại đôi mắt để dẫn đường cho em; em không thích ra ngoài, lo em mắc bệnh sống khép mình, anh muốn giữ lại cái miệng để nói chuyện cùng em; em luôn dán mắt vào máy tính, sức khỏe bị hao tổn một phần, anh muốn cùng em già đi dần dần, cắt sửa móng cho em, giúp em nhổ những cái tóc bạc làm em buồn phiền, dặt tay em hưởng thụ ánh nắng và bãi cát bên bờ biển”.

“Lí do cuối cùng, anh tin chắc rằng không có bông hoa nào đẹp bằng khuôn mặt của em. Vì vậy anh không nỡ chết vì hái một bông hoa, trước khi anh xác định được có người yêu em hơn anh...”.

Nước mắt cô từ từ trào ra, làm mờ tầm nhìn. Lau sạch nước mắt, tiếp tục đọc, là những lời mới thêm vào buổi sáng sớm: “Mấy hôm nay quá bận, quá mệt, anh đã không chú ý đến việc em bị cảm. Đêm qua ngủ muộn mới nghe thấy em ho, anh rất đau lòng. Sữa uống rồi, thuốc ở bên cạnh, em nên uống đúng giờ. Công việc quan trọng, sức khỏe của em còn quan trọng hơn, hôm nay anh sẽ về đúng giờ, mang về món thịt bít tết mà em thích ăn”.

Cầm tờ giấy trên tay, cô không tìm được nước mắt, cười rạn rờ.

Lãng mạn là thiên dịch của phụ nữ, chỉ khi phụ nữ quên mất lãng mạn, lãng mạn thực sự mới rơi xuống ngay trên đầu họ khiến họ sống vui vẻ, hạnh phúc; nếu không thì chỉ có thể sống buồn tẻ, khó chịu, kêu trời oán đất. Chúng ta đều từng có kinh nghiệm thế này, mới nói chuyện yêu đương, khi hẹn hò, chúng ta yêu cầu anh ta đến trước, khi trời mưa, chúng ta hi vọng anh ấy cầm ô xuất hiện ở công ty; khi sinh nhật cũng hết sức quan tâm có cho anh ấy đến sinh nhật không. Tuy nhiên một khi đã yêu nhau thực sự, tất cả những việc này đều có thể có, có thể không. Có người từng nói: yêu rất đơn giản, có lúc giống như rút một

cốc nước. Trên thực tế, quả là yêu có nội hàm ngắn gọn, rõ ràng, chỉ cần tồn tại tình yêu, ai còn đi tính toán những thứ bên ngoài nữa? Những người làm tình yêu trở nên long trọng khác thường chắc chắn vẫn chưa yêu thực sự.

Một số phụ nữ được học hành, họ thích đọc các tác phẩm văn học, họ khát khao tình cảm lãng mạn giống như trẻ con thèm sô cô la. Họ dễ bị tình cảm chi phối, khi đã yêu ai thì đòi hỏi tình cảm rất cao, nếu tình yêu trong hôn nhân và lí tưởng của họ có sự khác biệt, họ rất dễ nảy sinh tâm lí thất vọng, trong lòng xuất hiện mộng tưởng tình yêu mới, vì vậy họ thường sẽ gặp mỗi tình “mới”, nhưng mỗi tình “mới” này không những không đem lại hạnh phúc cho họ, trái lại thường khiến họ rơi vào hố bùn ngoại tình, không thể tự thoát ra được.

Trước cuộc sống khô khan, dù lãng mạn là loại mì chính ngon nhất, nhưng suy cho cùng cũng không thể ăn quá nhiều. Bạn thích một người lãng mạn nhưng cuộc sống hiện thực không lãng mạn được. Người lãng mạn mà bạn yêu trong cuộc sống hiện thực lại không thể tiếp tục lãng mạn nữa, bạn sẽ thất vọng, rồi bạn cho rằng anh ta đang lừa dối bạn. Nếu người lãng mạn ấy vẫn tiếp tục lãng mạn thì bạn phải giải quyết hết tất cả mọi việc không lãng mạn trong cuộc sống, vì anh ta sẽ không đeo tạp dề đi rửa bát cọ nồi, cũng sẽ không đi chợ mặc cả mua về thứ rau quả cần thiết. Như thế chẳng phải bạn càng mệt, càng chán sao?

Là một phụ nữ tiến đến hôn nhân, cái cần thiết không phải là những lời nói tình cảm vui tai hay lãng mạn giả dối, cái cần chỉ là vòng tay ấm áp của người chồng. Chồng có mua hoa hồng đỏ tặng bạn không, điều đó không quan trọng, chồng có làm tiệc sinh nhật cho bạn không, điều đó cũng không quan trọng, điều quan trọng là dù anh ta có mua cho bạn cái gì, bạn đều muốn nhìn thấu trái tim yêu mà bạn có thể nhìn xuyên qua những vật chất đó và bạn cảm kích trái tim đó. Sự lãng mạn hoa hồng đem lại chẳng qua chỉ là thứ tô điểm hời hợt nổi trên bề mặt cuộc sống, trạng thái cuộc sống hiện thực bình thường mà ấm áp “em mua rau, anh làm cơm” ẩn náu dưới chúng mới là cuộc sống chân thực của chúng ta.

TÌNH YÊU KHÔNG CÓ ĐỘ NÔNG SÂU

Tình yêu cần phải có tình cảm nồng nàn và sự chung thủy, song cũng cần bảo đảm một sự chân thực của mình, vì vậy chúng ta không cần phải kiểm tra đối phương đã yêu 100% chưa? Vì tình yêu không có độ nông sâu, tính cách có cứng rắn và mềm dẻo, những người khác nhau có thái độ xử thế khác nhau.

Mỗi chúng ta đều có thể tự lo cho mình thoát khỏi đám hỏa hoạn, rút khỏi chiến trường, chạy khỏi nhà cao tầng lúc có động đất, sau đó trấn tĩnh lại, nhớ đến vợ (chồng), người thân, lại xông vào cứu họ.

Khi bạn đang “đơ”, nếu người thân tự chạy ra, họ sẽ sỉ nhục bạn là “kẻ chạy trước”. Khi bạn đang quay trở lại, gặp họ ở cửa, họ sẽ cảm ơn sự “quay lại cứu giúp” của bạn.

Trước sau chỉ có mấy giây nhưng khiến người ta có cảm giác hoàn toàn khác nhau.

Trên ti vi có một tin đặc biệt: Độ cứng của kim cương nhân tạo do khoa học kĩ thuật tối tân hiện đại chế tạo ra đã đạt 9,3, xấp xỉ bằng kim cương thật.

Trước đây, khi kẻ một đường trên giấy, đặt kim cương lên, nếu là kim cương thật sẽ không nhìn rõ nét vẽ nữa vì tính khúc xạ lớn; Nếu là kim cương giả thì vẫn thấy rõ nét. Hiện nay loại kim cương giả này được gọi là “kim cương Ghost Star”, cũng khúc xạ, cũng phát sáng, cũng không nhìn rõ được nét vẽ trên giấy.

Kiểm nghiệm lại bằng máy dẫn nhiệt, các máy móc không thể sáng đèn khi gặp kim cương giả trước đây đều được “kim cương Ghost Star” chiếu sáng.

Cuối cùng ngay cả chuyên gia đá quý cũng nói, chỉ có sử dụng chất lỏng tỉ trọng đặc biệt mới có thể đo được.

Xem xong, tôi cười, sao lại cổ hủ vậy chứ? Sao cứ phải truy đến tận gốc rễ?

Nếu là tôi, có loại kim cương giả phát sáng, cứng, ấm như kim cương thật, tôi chỉ coi nó là kim cương thật, không bao giờ dùng phương pháp rắc rối như vậy để kiểm nghiệm.

Đời người sống chưa đủ 100 năm, yêu nhau mấy chục năm, có sao chúng ta phải dùng nhiều giả thiết, thậm chí bày ra các cách để kiểm chứng người yêu của mình? Trong lòng chúng ta có thể biết, tình yêu có độ nồng sâu, tính cách có cương nhu, thái độ nhìn nhận sinh tử của mỗi người khác nhau nên gặp giờ phút sinh tử, người bên cạnh có thể bỏ rơi chúng ta.

Nhưng hiện tại kim cương Ghost Star phát sáng, rắn chắc, ấm nóng, giống kim cương thật 100%. Vậy thì cứ coi nó là kim cương thật đi!

Hãy tận dụng những năm tháng thái bình, sống vui vẻ, nương tựa vào nhau sống trọn đời!

VẬT CHẤT VÀ TÌNH YÊU

Khi phụ nữ cân nhắc đàn ông có yêu mình không, họ thường phỏng đoán: anh ấy cho mình bao nhiêu tình cảm? Khi đàn ông tự hỏi mình đã yêu một phụ nữ chưa, họ sẽ tính: mình đã cho cô ấy bao nhiêu vật chất? Đàn ông phân phối tình cảm thông qua phân phối vật chất.

Lấy một ví dụ đơn giản: lương của một người đàn ông là 1000 nhân dân tệ, khi cầm tiền trong tay, nếu anh ta đưa 700NDT cho vợ, biếu bố mẹ 200NDT, còn 100NDT giữ lại cho mình, từ đây chúng ta có thể tính toán được tình hình phân phối tình cảm của người đàn ông này lần lượt là 70%, 20%, 10%. Có lẽ bạn nghĩ ví dụ này buồn cười nhưng nghĩ kĩ lại, đàn ông trên đời này nói chung là như vậy.

Phần 70% là trách nhiệm và nghĩa vụ, 20% là lương tâm và đạo đức, 10% còn lại là phần

an ủi sự lao động vất vả của mình.

Đàn ông lao động tích lũy của cải để thể hiện giá trị của mình, để từ đó thu về cảm giác lãnh đạo và cảm giác thành công. Hai cảm giác này trở thành động lực khiến đàn ông làm việc bạt mạng như ra chiến trường, thế là phần lớn của cải gom góp được trở thành trò chơi để đàn ông chơi đùa không mệt mỏi, từ đó có được sự tôn trọng và sự tin cậy. Khi vật chất mà một người đàn ông có không đủ để mình phân phối, anh ta đành phải thu hẹp phần thuộc về mình, dù đôi lúc cũng phải gắng gượng bộ xương của mình dậy. Đây cũng là một bản tính nguyên thủy nhất của đàn ông.

Vật chất không thể quyết định kết quả cuối cùng của tình yêu, nhưng chắc chắn sẽ quyết định hướng đi của tình yêu. Tình yêu không có vật chất thuần túy nhưng hư vô. Tình yêu trên cơ sở vật chất tuy có vẻ không phù hợp với quan điểm tình yêu theo chủ nghĩa lãng mạn của con người nhưng hoàn toàn có điều kiện, có thể xây cao tòa tháp tình yêu. Phần lớn đàn ông đều hiểu điều này nên hiện nay người kết hôn muộn ngày càng nhiều.

PHỤ NỮ CẦN NHẮN LÀ PHÚC CỦA ĐÀN ÔNG

Phụ nữ cần nhắn vì những chuyện vụn vặt trong cuộc sống là việc thường gặp. Họ cần nhắn vì trong lòng họ có yêu và quan tâm. Nếu bạn coi những việc này chẳng là gì, đến khi mất đi, hối hận thì đã muộn rồi! Mỗi chúng ta hãy trân trọng hạnh phúc đang có trong tay! Đây là thứ thực tế nhất, quý báu nhất.

Tiểu Linh vốn tính hay nói. Khi Tiểu Linh và Đại Minh yêu nhau, Tiểu Linh thường kể chuyện của mình cho Đại Minh. Ví dụ, hồi nhỏ ra thành phố bị lạc đường, nửa đêm mới về đến nhà, làm cả nhà lo phát sốt; lần khác, đêm tối đến ao làng bắt ếch, bắt được một giỏ rồi thả chúng trở lại ao vì thấy những chú ếch đó quá đáng thương; các chuyện làng trên xóm dưới, trên trời dưới đất, chung quy đều là những chuyện lung tung, lặt vặt.

Hồi đó Đại Minh rất thích nghe cô nói chuyện, thích ngữ khí, tư thế, giọng nói của cô, thậm chí anh cho rằng vào buổi tối ánh trăng mờ ảo, nghe cô gái mình yêu nói chuyện sẽ là lãng mạn nhất, hạnh phúc nhất.

Sau khi hai người kết hôn, Tiểu Linh vẫn nói nhiều, nhưng nội dung có chút thay đổi, phần nhiều là chê Đại Minh không rửa chân trước khi đi ngủ, ngủ ngáy... Đại Minh bắt đầu chán nghe cô cần nhắn. Hồi đầu Đại Minh nói trả vài câu: “Em nói hết chưa?”. Về sau dứt khoát lấy im lặng để chống sự cần nhắn của Tiểu Linh. Năm Tiểu Linh 40 tuổi, không may bị ung thư vòm họng, ngày một gầy tọt đi, một câu hoàn chỉnh cũng không nói được. Đại Minh bắt đầu nhớ sự cần nhắn ngày trước của cô, anh muốn nghe lại những chuyện “vớ vẩn” ngày xưa, muốn nghe những lời cô cần nhắn bắt anh rửa chân trước khi đi ngủ, nhưng Tiểu Linh đã không thể nói được nữa.

Cuối cùng cơn bệnh đã cướp đi mạng sống của Tiểu Linh, thế giới của Đại Minh đột nhiên yên ắng. Đêm khuya ngắm ảnh của Tiểu Linh, Đại Minh không cầm nổi nước mắt

tuôn trào, cuối cùng anh đã cảm nhận được rõ ràng: sự cần nhần của vợ là hạnh phúc của mình.

SAU CHIẾN TRANH LẠNH, VỢ CHỒNG PHẢI CHUYỂN HÓA LINH HOẠT

Có một cặp vợ chồng cãi nhau vì một vài chuyện nhỏ nhặt, ai cũng cho rằng đối phương vô lí, không ai chịu nhường ai. Song họ cũng không liên thoắng tranh cãi kịch liệt, lời ra tiếng vào, mà im hơi lặng tiếng, không ai thêm để ý đến ai.

Ba ngày trôi đi, vợ chồng vẫn không nói chuyện với nhau, cứ căng thẳng như vậy, không ai muốn mở miệng đánh tiếng trước, ai cũng nghĩ mở miệng trước nghĩa là thừa nhận sự mềm yếu của mình, có thể sau này đối phương sẽ “được đằng chân lân đằng đầu”.

Nhưng giữa vợ chồng vốn không có xung đột nghiêm trọng gì, trong lòng họ rất muốn làm lành. Lúc đó nếu có một người bạn của cả hai đến khuyên giải một chút thì hai người sẽ dễ dàng làm lành. Đáng tiếc là người khác không biết họ đang giận nhau, họ cũng không muốn để người khác biết, “đẹp phô ra, xấu xa đậy lại” mà. Dù như vậy, họ đều tìm cách hòa giải trong lòng.

Người vợ bỗng nhiên nghĩ ra một kế, cô kéo tủ áo ra, mở ra rồi lại đóng vào, sau đó bới lộn đồ đạc trong ngăn kéo bàn làm việc, cuối cùng các tủ và ngăn kéo trong phòng đều bị cô lục tung lên mà chẳng thấy cô tìm được cái gì, thế rồi cô lại cẩn thận tìm lại từ đầu.

Người chồng thấy rất khó hiểu, cuối cùng không nhịn nổi nữa liền hỏi: “Em đang tìm cái gì đấy?”.

“Tìm giọng nói của em!” Người vợ giả vờ bức bối trả lời.

Người chồng không nhịn được cười phá lên, như thế, hai vợ chồng lại hòa hảo như ban đầu.

NHÚN NHƯỜNG LÀ CHẤT KẾT DÍNH TRONG HÔN NHÂN HẠNH PHÚC

Lúc mới tìm đối tượng, bà mẹ ân cần nhắc nhở Alu: “Chọn người lớn tuổi hơn, họ biết nhường con”. Thế là cô cứ lấy lời nhắc nhở này làm tiêu chuẩn chọn bạn quan trọng, tuyệt đối từ chối những chàng trai bằng tuổi hoặc ít tuổi hơn. Ông trời có mắt, cuối cùng đã tặng cô một lang quân như ý lớn hơn cô bốn tuổi. Alu vô cùng biết ơn, luôn nghĩ: người chồng giống như người anh này nhất định sẽ cưng chiều cô, coi vợ như em gái.

Không ngờ sau đám cưới không lâu, ông chồng dần dần vớt hết hàng loạt những phẩm chất tốt đẹp mà anh ta gọi là “bộ mặt giả”, lộ rõ “bản sắc” thực sự của anh ta. Ví dụ, khi anh ta cầm cúi viết gì đó, rõ ràng cốc, phích nước nóng ở ngay cạnh tay, anh ta cứ ra hiệu bắt Alu rót trà cho anh ta. Nếu Alu hỏi anh tại sao ngay cả giờ tay anh cũng hà tiện, anh ta cười cợt nói: “Tạo cho em cơ hội biểu hiện tình yêu mà”. Anh ta gặp chuyện bực mình ở cơ quan, trước tiên trút giận vào bàn ghế vô tội, đợi Alu vừa bắt chuyện liền lập tức dồn hết bực bội xuống đầu cô; Alu âm ức, khóc thút thít, anh liền cười nhạo cô bụng dạ hẹp hòi, tầm nhìn thiên cận, tình cảm kém nóng bỏng. Nếu anh ta thỉnh thoảng ôm vật, cuộc sống của Alu càng khó chịu: anh ta rên rỉ bằng giọng điệu lay động lòng người nhất, nói đi nói lại với cô rằng ngày tận thế của anh ta sắp đến. Alu phải dối lòng thừa nhận lần này bệnh của anh ta nghiêm trọng chưa từng có, nếu không sẽ không còn tình cảm vợ chồng gì nữa. Nếu làm vài món ăn ngon, anh ta không tranh ăn với Alu thì sẽ “cá cược” với cô để được ăn, dùng tú lơ khơ để đánh cược, khi xóc bài lại không quang minh chính đại, luôn giữ một số trò mưu mẹo mà người khác khó phát hiện...

Với ông chồng có đầy đủ các tật xấu “lười biếng và tham ăn” này, Alu thường có cảm giác giờ khóc giờ cười. Hồi mình còn nhỏ toàn là tật xấu, nhưng so với ông chồng đáng yêu của mình, khó tránh khỏi mùi vị “vô quýt dày có móng tay nhọn”. Tình cảnh này khiến cô nhớ đến một đoạn thoại trong cuốn “Ngừng cày bừa”: “Xương tê giác, nọc rắn đều rất độc nhưng có thể giải độc, lấy độc trị độc”. Cô nghĩ, mình quá lắm cũng chỉ là “độc” còn ông chồng xứng đáng là “vô cùng độc”.

Nói gì đi nữa, bốn phận làm vợ, Alu vẫn phải ngoan ngoãn chấp nhận mọi “thói xấu” của ông chồng. Có điều ngày nay địa vị của phụ nữ ngày càng được đề cao, cô thực sự ngại cho nhiều người biết tình cảm vợ chồng không hợp thời này, sợ chị em chê cười, bêu riếu. Tình cờ một hôm, cô gặp lại cô bạn bằng tuổi ở quán nước, cô trút bầu tâm sự, khi nói đến chuyện quản lý gia đình, cô đã hết sức bình tĩnh thốt ra bốn chữ: “Cho chồng một gậy”, sau đó vừa cười vừa giải thích: “Ai bảo anh ta là nam tử hán đại trượng phu cơ chứ?”. Lúc đó Alu rất muốn nắm chặt hai tay mình lại hô to khi tìm được bạn tri ân.

Cô nghĩ: ông chồng đã vô ý đóng vai anh trai, mình đành thử đóng vai chị gái. Có lẽ giữa vợ chồng có một khái niệm không bao giờ mơ hồ, đó là: tuổi tác.

“Cho chồng một gậy” là một kĩ xảo, cũng là một kiểu phong độ. Nếu một cặp vợ chồng suốt ngày “kiện nhau” về những chuyện nhỏ nhặt, mọi việc đều “bói bèo ra bộ” thì gia đình này sẽ mãi mãi không có duyên với hạnh phúc và đầm ấm.

ĐỪNG TÍNH TOÁN NHỮNG CHUYỆN CẢI VÃ BÌNH THƯỜNG GIỮA VỢ CHỒNG

Nếu bạn thực sự yêu anh ấy (cô ấy) thì sẽ giữ lại đau khổ cho mình, nhường hạnh phúc cho đối phương, có gì phải để bụng những chuyện cải vã bình thường.

Có một cặp vợ chồng, chồng là giáo viên trường trung học dân lập ở quê, vợ là nông dân chính gốc, lấy nhau 30 năm thì cãi nhau cũng 30 năm, họ sinh được 5 đứa con. Hơn 10 năm trước, cô vợ nghe không ít người nói chồng cô có thể có quan hệ nam nữ với một cô giáo trong trường, thế là cô khóc lóc, nằm ở sân vận động trường từ sáng đến tận nửa đêm...

Một năm trước, anh chồng bị bệnh máu trắng, lấy 2000NDT thường để giao cho vợ để trị bệnh, nằm viện chưa được mấy ngày thì 2000NDT đã hết sạch. Con bệnh lại vùi tiền nhưng trong nhà chỉ có chút tiền đó. Việc này không chỉ làm vợ mà làm cả các con nổi giận. Cả nhà đều tin chắc rằng anh ta mang tiền cho cô giáo kia. Vì anh ta nắm quyền kinh tế của gia đình, ngoài tiền lương mỗi tháng, còn dạy thêm dạy bù, anh không hút thuốc, không uống rượu, không đánh bạc, không có đến một bộ quần áo hàng hiệu, cô vợ cũng là một phụ nữ sống giản dị, chăm chỉ làm lụng, đồ ăn uống cũng không dám mua nhiều...

Mặc kệ người nhà nghi ngờ, chỉ trích thậm chí nói lời quá đáng, anh không bao giờ phân bua, chỉ nói hết tiền, không cần chữa bệnh.

Bệnh này không thể chữa khỏi, tiêu tiền cũng uổng phí...

Cuối cùng bệnh anh chồng chuyển sang giai đoạn nguy kịch. Lúc sắp qua đời, anh bảo mấy đứa con ra ngoài hết, có chuyện cần nói riêng với mẹ chúng. Các con thắc mắc, đi ra phía sau cửa. Một tay anh nắm chặt tay vợ, muốn vợ lấy một cái phong bì trong một quyển sách dưới đáy hòm ra. Sau khi lấy ra, chỉ thấy phiếu gửi ngân hàng 20000NDT và một bản di chúc, mặt trên có viết “20000NDT này dành cho xxx (tên cô vợ), không ai được phép sử dụng”.

Anh khó nhọc áp úng nói với vợ: “Em không hiểu rằng bệnh của anh không thể chữa khỏi, nếu chữa đến cùng thì cả người và tài sản đều không còn gì... khoản tiền này đánh rơi xuống nước... em không có bảo hiểm lao động, mình có chút tiền rồi thì sẽ yên lòng hơn...”.

Cô vợ thấy vậy liền ôm lấy chồng, khóc nức nở, khóc đến mức cứ đập đầu mình, vò tóc mình...

Câu chuyện thật xúc động, nhưng cũng cho thấy: trong cuộc đời con người, muốn duy trì hôn nhân không có cãi cọ là điều không thể, nếu tính toán thì có lẽ cả đời không có hôn nhân vĩnh hằng. Nếu câu chuyện trên bảo đảm ông đừng so đo cãi cọ, thì câu chuyện dưới đây khuyên tất cả chị em phụ nữ đừng chấp nhặt trên con đường duy trì hôn nhân gia đình.

Họ lại cãi nhau, lấy nhau được 3 năm, rốt cuộc đây là lần thứ mấy, không ai nhớ nổi.

Từ lần đầu tiên cãi nhau, trong lòng Tiểu Thanh đã vảng vát hai chữ “li hôn”. Cô nghe nói, gia đình hạnh phúc là gia đình có tiếng cãi vã nhỏ hơn hàng xóm một chút, vì vậy mới nén nổi bật dọc này trong lòng.

Nhưng lần này thì khác, Tiểu Thanh đã tìm thấy chứng cứ để li hôn. Tối hôm đó, sau khi cãi nhau, vợ chồng họ bắt đầu chiến tranh lạnh, trong lúc cãi nhau không biết làm thế nào, cô tìm quyển tạp chí trên giường, thấy phía trên có ghi: chuyên gia cho biết,

một tòa nhà vì móng không vững nên xuất hiện vết nứt, bạn sửa chữa hay đập bỏ? Một cuộc hôn nhân rạn nứt, bạn duy trì hay phá hủy? Sửa chữa cuộc hôn nhân sắp tan vỡ khó khăn hơn phá hủy nó rất nhiều.

Tiểu Thanh bừng tỉnh ngộ: nhà cũ thực sự là phải đập bỏ chứ không để ở.

Không biết sau bao lâu, họ lại cãi nhau, lần này cô đề ra hai chữ “li hôn” một cách rõ ràng, hơn nữa còn kiên quyết ra tòa vì cuộc hôn nhân này đã là tòa nhà nguy hiểm.

Trong những ngày chờ đợi tòa phán quyết, Tiểu Thanh ăn không ngủ rồi. Người khác tan ca trở về nhà thì cô ở lại văn phòng đọc báo, trên báo có tin: chuyên gia cho biết, hôn nhân là đồ làm bằng sứ, làm ra nó rất khó, đập vỡ thì rất dễ, nhưng nhặt gợn những mảnh vỡ rải đầy mặt đất lại là chuyện không dễ.

Trái tim Tiểu Thanh dường như bị cái roi nhẹ nhàng đập vào, trong 3 năm sau kết hôn, thói quen, giọng nói và sở thích của chồng đều đã in sâu vào tim. Nếu chia tay, những mảnh vỡ kí ức cô phải dọn dẹp như thế nào?

Tiểu Thanh bỗng nhiên mơ hồ, cô thực sự không biết lí luận nhà cao và học thuyết đồ gốm sứ cái nào chính xác hơn. Hôm sau cô lên đến tòa án xin rút đơn li hôn về, cô muốn nghĩ kĩ hơn rồi tính sau.

Gần như Tiểu Thanh đã bị những lí luận này làm cho mơ hồ. Khi cô không còn tự chủ trở về nhà, chồng đang đợi cô, cô ngã vào lòng chồng, không muốn nói gì, để mặc nước mắt tự do tuôn chảy. Hôm sau, cô vứt hết các tờ báo và quyển tạp chí đó vào thùng rác, cô nghĩ cô đã không cần bất cứ lí luận hôn nhân nào.

ĐÊM KHÔNG VỀ NHÀ NHƯNG LẠI PHẢI ĐÓT ĐÈN TÌNH YÊU

Khi họ lấy nhau, ngoài một chỗ nương thân thì ngay cả giường cũng phải mượn chứ đừng nói đến các đồ gia dụng khác. Nhưng cô lại bỏ hết tiền mua một ngọn đèn đẹp treo chính giữa phòng. Anh hỏi cô tại sao phải tiêu nhiều tiền như vậy để mua một cái đèn xa xỉ, cô cười cười nói nói: “Đèn rạng có thể chiếu sáng tương lai”. Anh cho là viễn vông, cười cô cả tin vào những chuyện đầu đầu.

Dần dần cuộc sống khá lên. Hai người chuyển đến nơi ở mới, cô lại không nỡ vứt cây đèn đó đi, lấy giấy bọc lại cẩn thận và cất đi.

Không lâu sau, anh từ chức để kinh doanh, sau một thời gian lặn lội trên thương trường anh kiếm được hàng trăm tỉ. Như mọi người đàn ông có tiền khác, anh tuyển một cô thư kí xinh đẹp, cô thư kí đó nhanh chóng trở thành người tình của anh. Anh bắt đầu kiếm có để không về nhà, về sau dứt khoát qua đêm ở ngoài mà không cần giải thích. Cô khuyên

anh, nín giữ anh bằng mọi cách nhưng đều vô ích.

Hôm sinh nhật anh, vợ bảo anh dù thế nào cũng phải về nhà tổ chức sinh nhật. Anh đồng ý, nhưng nghĩ đến yêu cầu của cô tình nhân xinh đẹp, cuối cùng anh quyết định đến chỗ tình nhân tổ chức sinh nhật trước rồi về nhà.

Quà sinh nhật của cô tình nhân là một chiếc cà vạt được may rất tinh xảo. Anh tiện tay đặt sang một bên, anh đã có quá nhiều cà vạt rồi. Đến nửa đêm anh mới nhớ đến lời dặn của vợ, vội vã trở về nhà.

Từ xa đã nhìn thấy trong đám nhà cửa tối om, vắng lặng có một chỗ sáng như lúc bình minh, anh nhận ra đó chính là nhà của mình, một cảm giác xa xôi mà thân thiết trào lên trong lòng anh. Ngày xưa đêm nào cô cũng để đèn sáng như thế đợi anh về.

Mở cửa, cô đang nước mắt giàn giụa ngồi bên bàn ăn thịnh soạn, không hề chán nản, thấy anh về, cô không mừng cũng không giận, chỉ nói: “Thức ăn nguội rồi, em đi hâm nóng lại một chút”.

Anh không ngăn cô vì anh biết nỗi khổ tâm của cô. Sau khi chuẩn bị xong mọi thứ, cô lấy ra một hộp giấy tặng cho anh, đó là quà sinh nhật. Anh mở ra, một cái đèn tinh xảo, rất đẹp. Cô nói trong nước mắt: “Hồi nhà còn nghèo, em mua một cây đèn tốt để chiếu sáng con đường anh về nhà; bây giờ em tặng anh một cây đèn là muốn nói với anh, em hi vọng anh vẫn là ngọn đèn sáng trong lòng em, có lẽ sẽ mãi sáng tỏ đến khi cuộc đời em kết thúc”.

Cuối cùng anh xúc động, một phụ nữ tặng người chồng của mình một cái đèn mà chứa đựng biết bao kì vọng và gửi gắm! Còn anh, hổ thẹn với độ sáng của ngọn đèn này.

PHỤ NỮ ĐỪNG ĐÁNH MẤT MÌNH VÌ TÌNH YÊU

Trong cuộc sống hiện đại ngày nay, phụ nữ hoàn toàn có thể đặt sự dè dặt nữ tính xuống, chủ động theo đuổi tình yêu của mình. Nhưng trong quá trình theo đuổi, nếu bỏ đi sự tự tôn, hi vọng đối phương thông cảm và thương hại, sẽ dành tình cảm cho mình, như vậy chắc chắn chỉ nhận được sự coi thường thậm chí chán ghét của đối phương. Vì đối với đàn ông, tình yêu càng không đạt được càng là vật quý báu nhất; càng là tình yêu rất khó có được càng đáng trân trọng nhất. Đối với phụ nữ chủ động theo đuổi tình yêu, vừa phải dũng cảm thể hiện tình yêu của mình, vừa phải biết giữ sự tự tôn, vì thứ bạn cần có là sự tôn trọng của người khác, chứ không phải lòng thương hại.

Đàn ông có thể bỏ tình yêu vì sự nghiệp, còn phụ nữ lại có thể bỏ sự nghiệp vì tình yêu. Trong cuộc sống có rất nhiều cô gái coi tình yêu cao hơn mọi thứ, họ không coi trọng sự nghiệp, coi tình yêu là nơi trú ngụ của mình. Trước khi kết hôn, họ luôn yêu cầu mình theo tiêu chuẩn “thực nữ”, lí tưởng của họ là làm vợ đảm mẹ hiền; sau đám cưới họ nhận định “chồng có vinh thì vợ mới quý” nên họ dốc toàn bộ tâm huyết vào “sự nghiệp” chăm sóc

cho chồng thành công. Như thế, có quá nhiều phụ nữ đánh mất mình trong “ái tình” nhưng họ không ngờ rằng, chồng thành công rồi nhưng rất có thể mình sẽ rơi khỏi cương vị “vợ”, người được hưởng vinh quang chưa chắc đã là mình – người có công lớn, đã phải lao tâm khổ tứ – mà lại là cô gái mới thay thế mình.

Alice sống ở New York, trong một chuyến du lịch cô đã yêu John sống ở Chicago, bố mẹ cô không cho rằng John sẽ là chàng rể “xịn” nhất, nhưng bất chấp sự phản đối của bố mẹ, Alice bỏ việc để theo John về Chicago. Trớ trêu thay, không đợi Alice tìm được việc làm, John đã chán ghét cô, lại còn nhanh chóng yêu say đắm một cô gái khác. Alice vô cùng đau khổ, cô chất vấn John: “Tôi đã bỏ cả công việc tốt như thế, đã cãi bướng với bố mẹ để đến Chicago với anh, tôi đã hi sinh tất cả vì anh!”. Cô cho rằng nói như vậy có thể khiến anh ta động lòng, nào ngờ anh ta chỉ nói: “Không, không, tôi không nghĩ đây là sự hi sinh, theo tôi, đây chỉ là một sự lựa chọn của cô. Tôi chỉ biết tôn trọng lựa chọn của cô, chứ không thể thừa nhận sự hi sinh của cô. Mọi quyết định của cô đều do cô tự nguyện”.

Ngoài đau khổ, Alice không còn biết làm gì khác, mọi việc cô làm từ lúc đầu đều là lựa chọn của chính cô. Vì vậy, muốn có được sự tôn kính lâu dài của người đàn ông, phụ nữ chỉ dựa vào việc “cho” thì không đủ, phụ nữ phải bình đẳng khi yêu đàn ông, không được quỳ gối để ngược nhìn lên. Khi bạn hiến dâng mọi thứ của mình mà không giữ lại gì, khi bạn đã “trắng tay”, anh ta không còn theo đuổi bạn nữa.

Hemingway từng nói: “Bạn càng khẳng khẳng phục vụ anh ta, tỏ ra không hề tiếc hi sinh mọi thứ vì anh ta, anh ta càng dương dương tự đắc cho rằng tình yêu của bạn “giá rẻ”, không đáng kể, vì vậy sẽ chuyển sang đi tìm tình yêu khác”.

Rất nhiều phụ nữ trước hôn nhân vốn đã có một công việc rất tốt nhưng sau hôn nhân lại bỏ công việc của mình để làm tròn chức trách của người vợ.

Sau khi bỏ sự nghiệp của mình, sống phụ thuộc vào chồng, dễ khiến chồng tự cao tự đại, không còn tôn trọng bạn nữa; khi bạn trối mình vào guồng quay của công việc nhà vun vát, bạn sẽ không còn hấp dẫn nữa, anh ta sẽ không còn hứng thú với bạn; bạn hoàn toàn phục tùng, nhẫn nhịn, sẽ khiến anh ta xem thường bạn, ngày càng tự cho mình là trung tâm. Trong quan hệ vợ chồng, hôn nhân phải vừa bình đẳng vừa hợp tác; bình đẳng mới có tình yêu, hợp tác mới có sự tôn trọng. Nhưng bạn lại hạ mình làm nô bộc, bảo mẫu của anh ta, anh ta sao có thể yêu bạn, tôn trọng bạn? Rất có thể kết cục cuối cùng là anh ta chán ghét bạn, đá bạn đi. Chẳng phải trong cuộc sống đã xuất hiện quá nhiều kết cục kiểu “ở hiền không gặp lành” rồi sao? Đối với phụ nữ, vì cương quyết “hầu hạ” đàn ông mà mất tình yêu thì thực sự là thiệt thòi.

Tình yêu hàm chứa nhiều nội dung, trong đó có sự tôn trọng, có sự hưởng thụ, còn có cả cảm giác về vẻ đẹp. Khi đã hoàn toàn đánh mất “chính mình”, bạn sẽ có thể mất luôn cả sự tôn trọng và sự đam mê của anh ta đối với bạn, mất đi sức hấp dẫn đối với anh ta. Trên đời có một kiểu phụ nữ luôn theo đuổi cảm giác, sau khi xác định được người mình yêu, tình nguyện bỏ ra mọi thứ cho người yêu, thậm chí không tiếc hi sinh cả tính mạng. Có một số phụ nữ trong quá trình đó phát hiện người ấy không đáng được yêu, nhưng một số phụ nữ

khác phải đến tận khi từ giã cõi đời cũng không phát hiện ra chân tướng.

Một phụ nữ nếu yêu một người đàn ông, sau khi kết hôn với anh ta, đừng bao giờ nghĩ mọi việc đều tốt lành, từ đó một lòng một dạ với anh ta, hoàn toàn lệ thuộc vào anh ta, cho rằng như thế có thể giữ anh ta mãi mãi ở bên mình. Họ đâu biết rằng làm như thế, mất mát càng nhanh hơn. Đặc biệt là khi người chồng thành công trong sự nghiệp, người vợ thường dễ coi nhẹ việc phát triển bản thân vì có cảm giác nương tựa vào chồng, gây ra cục diện giữa vợ và chồng: một người tiến lên, một người tụt hậu, dẫn đến sự mất cân bằng tâm lý của cả hai bên. Hơn nữa, tuổi tác càng cao, lòng tự tin của người vợ thường yếu đi, trở nên thiếu cả niềm tin vào việc có thể trói buộc trái tim người chồng thành công hay không. Vì vậy rất dễ gây ra tâm lý ngờ vực, dẫn đến một số hành vi không có lý trí, làm tổn thương tình cảm vợ chồng. Nhiều đàn ông ngoại tình, muốn li hôn, sau lưng thường là bà vợ “chưa từng mắc sai lầm”, thực ra những bà vợ này không phải chưa từng mắc sai lầm, sai lầm lớn nhất của họ là “đối xử quá tốt với đàn ông”.

Một phụ nữ cả ngày bận rộn dồn tâm sức vào cải tạo người chồng của mình, chỉ bằng làm một việc có ý nghĩa hơn. Vì đàn ông không dễ tôn trọng một người khác khi anh ta động lòng thương. Chỉ khi bạn lập được thành tích khiến anh ta phải thay đổi cách nhìn, anh ta mới tôn trọng bạn, mới tự giác chung thủy với bạn.

Là phụ nữ, phải tỉnh táo hiểu rằng, chỉ có độc lập về kinh tế và tinh thần mới không dễ mình rơi vào thế bị động, dễ bị tổn thương. Tình yêu rất vĩ đại, nhưng có khi lại mềm yếu tới mức không chịu nổi khảo nghiệm của bất cứ hoàn cảnh xấu nào. Phải có tinh thần hi sinh cho tình yêu, song không được hi sinh cái gốc tự tin; nên biết trả giá cho tình yêu, song không được đánh mất chính mình; nên có lòng bao dung với tình yêu, song không được bao dung với sự coi thường và việc gây tổn thương.

Phụ nữ phải biết quý trọng bản thân mình, khi yêu cũng phải giữ lại một chút “ích kỉ”.

GIỮA VỢ CHỒNG KHÔNG NÊN CHỈ TRÍCH, OÁN TRÁCH NHAU

Thời gian nhanh tựa thoi đưa, đời người quá ngắn ngủi. Vợ chồng có duyên với nhau, được sống với nhau là chuyện không dễ dàng. Chỉ mong sao những người yêu nhau trên thế gian lấy “khoan dung” làm “chất kết dính”, không ngừng làm mới tình yêu, mãi mãi “đầu gối tay ấp”.

Chuyên gia người Mỹ từng khẳng định, trong các cuộc hôn nhân, hôn nhân bất hạnh chiếm 58%, con ma phá hoại nó là phê bình và chê trách. Nhà văn Nga Tolstoy đã bỏ nhà ra đi trong một đêm tuyết rơi dày vì không chịu được người vợ thường xuyên oán trách, chỉ trích, về sau đột tử ở một nhà ga nhỏ.

Trong một bộ phim truyền hình có tình tiết như sau: đêm đông gió rét thấu xương,

Thành Trường và Hàn Mộng bị Phòng Đông đuổi đi, họ đứng trên phố, Thành Trường hôn tay Hàn Mộng, ân hận nói lời xin lỗi, Hàn Mộng chỉ lên bầu trời sao mỉm cười nói: “Nóc nhà cao như vậy, trời sao dày đặc thế kia đều là của chúng ta, được sống với chàng em thực sự sung sướng”. Và rồi hai người qua đêm trên cái ghế dài ở công viên giữa phố.

Tình tiết này khiến người xem cảm động. Nhà ở vốn quan trọng nhưng nó tuyệt đối không thể đổi lấy sự khoan dung và lưu luyến giữa hai người yêu nhau.

Khoan dung là phẩm chất cần được tu dưỡng, là biểu hiện bên ngoài của tâm lí khỏe mạnh. Còn về những “tin đồn nhảm nhí” của thế giới bên ngoài, hoàn toàn tan như mây khói do hai vợ chồng thành thật tin tưởng lẫn nhau. Nếu vì vậy mà hục hặc, người nhà nên tạo điều kiện thích hợp thúc đẩy hai vợ chồng “kết dính” lại trong “khoan dung”. Có lẽ điển cố lịch sử giữa Lý Thế Dân và một đôi vợ chồng đến nay vẫn là một gợi ý tốt cho mọi người.

Bình Dương công chúa – con gái Đường Thái Tông Lý Thế Dân được gả cho Tiết Vạn Triệt. Người ta gièm pha: “Tiết phò mã tài năng không giỏi, công chúa Bình Dương quả là thiệt thòi vì bị gả cho anh ta”. Công chúa thấy xấu hổ, không muốn đi đâu với chồng nữa. Về sau Lý Thế Dân phát hiện, liền mời riêng con gái, con rể và một số đại thần đến dự yến tiệc. Giữa bữa tiệc, Thái Tông cố ý chọn nói về các ưu điểm của con rể, liên tục khen thưởng Tiết Vạn Triệt. Sẵn hứng rượu, bố vợ và con rể lấy thanh đao đeo bên mình làm vật đánh cược, chơi trò cự tay. Hai người cùng nắm chặt cán mâu dài, gồng lên kéo về phía mình, Thái Tông giả vờ thua, cởi thanh đao yêu quý bên mình ra, đích thân trao tận tay Tiết Vạn Triệt. Như vậy, trước mặt mọi người, công chúa Bình Dương thấy đẹp mặt và vinh dự, không còn chê trách phu quân bất tài nữa.

LỄ VẬT TO HAY NHỎ KHÔNG QUAN TRỌNG

Thực ra, hai người yêu nhau có một trái tim thuộc về mình là đủ rồi, đừng tính toán xem lễ vật to hay nhỏ, nếu cho rằng vàng kia bạc nọ là tình yêu đẹp nhất, có thể có một ngày bạn bị chúng thay thế.

Cô em họ làm việc ở bưu điện đã kể cho tác giả câu chuyện như sau:

Một hôm, một người đàn ông muốn gửi bưu phẩm, hỏi em có bán hộp không. Em lấy hộp giấy cho ông ta xem.

Ông lắc đầu nói: “Cái này quá mềm, không chịu được sức ép, có hộp gỗ không?” Em thắc mắc: “Ông muốn gửi đồ vật quý sao?”.

Ông vội nói: “Đúng vậy, đúng là vật rất quý”.

Em đổi cho ông ta một cái hộp gỗ tinh xảo.

Ông ta cầm lấy cái hộp đó, nhìn trái nhìn phải, hình như đang suy tính độ thích hợp của

nó, cuối cùng ông ta hài lòng gặt đầu với em. Sau đó ông lấy “vật quý giá” ra khỏi túi áo, đó là một trái tim nhựa màu đỏ, bị đè bẹp. Chỉ thấy ông ta đặt cái van hơi lên miệng, bóp hết không khí bên trong, sau đó nín thở dồn sức thổi căng trái tim đó lên.

Trái tim đó được đặt vào hộp, kích thước vừa vặn.

Đến tận lúc này em mới hiểu rõ người đàn ông này muốn gửi một trái tim nhựa được thổi căng.

Em bỗng nhớ đến người chắt trúc vào thành năm xưa. Em cố nhin cười, nói: “Thực ra ông không cần gửi đồ vật của ông một cách long trọng như vậy. Tôi sẽ cân trái tim này cho ông - 6,5gam. Ông xếp hơi đi, đừng vào phong bì giấy da bò, gửi thư bảo đảm không được sao?”.

Người đàn ông đó kinh ngạc, nói đúng hơn là có vẻ thương hại, nhìn em nói: “Cô thực sự không hiểu sao? Tôi và người yêu tôi mỗi người một phương, cả hai đều phải chịu nỗi khổ tương tự. Cô ấy muốn có giọng nói của tôi, cần cả hơi thở của tôi. Món quà tôi tặng cô ấy là một luồng hơi thở - luồng hơi tôi thở ra từ trong lồng ngực. Phải nói rằng thứ tôi gửi hoàn toàn không có trọng lượng, trái tim nhựa 6.5gam và cái hộp gỗ nặng mấy trăm gam này chẳng qua đều chỉ là vỏ bọc món quà của tôi thôi”.

Nghe người đàn ông nói xong, mặt em bỗng nóng ran.

Mỗi cây sào bị chặt đứt vì tình yêu đều có lí do thần thánh. Có điều lí do này có thể chỉ là một điều nhỏ nhặt không đáng kể nhưng vẫn sinh động, mộc mạc, thuần khiết như vậy, có lẽ chỉ những người yêu nhau mới hiểu được sự quý báu của nó.

ĐỪNG DỄ DÀNG NÓI LI HÔN

Không ai không yêu gia đình, không ai không thích sự ấm áp và hạnh phúc của gia đình. Khi chúng ta phiêu bạt nơi chân trời góc bể, mệt mỏi trở về, chúng ta khao khát có một gia đình, có một ngọn đèn thấp sáng cho chúng ta biết chừng nào! Trên đường đời gập ghềnh khắp khênh, có một người gương ô cùng chúng ta, cùng tránh mưa gió trên đời; cùng mở một cánh cửa, cùng chống lại sự lạnh lẽo của cuộc đời; cùng giữ một ngọn đèn, cùng hưởng thụ sự bình lặng của tâm hồn mà một cuốn sách mang lại... Đây là điều hạnh phúc và ấm áp biết bao!

Nhưng trên thực tế, ngày càng nhiều gia đình không còn tình yêu thương, chỉ có toàn cãi vã, oán hận, làm tổn thương lẫn nhau, gia đình không còn là nơi che nắng chắn mưa nữa, mà là nơi mỗi người tự tạo ra sóng gió; gia đình như vậy khiến ta sợ hãi, khiến ta đau đầu, khiến ta chỉ muốn bỏ chạy thật xa. Sự chán ghét gia đình bắt nguồn từ kì vọng bị tan vỡ, cũng có thể là kì vọng đối với người chồng (người vợ).

Rất nhiều người trước khi kết hôn thường nghĩ quá hoàn mỹ về cuộc sống sau hôn

nhân, cho rằng nó vẫn lãng mạn như trước hôn nhân, vì vậy sau hôn nhân phải đối mặt với hàng đống rắc rối, họ thường có cảm giác lí tưởng bị tan vỡ, nghĩ rằng từ đó cuộc sống trở nên tầm thường, cảm thấy sự ân ái giữa vợ chồng kém xa hồi mới yêu, do đó nảy sinh sự lạnh nhạt trong tình cảm. Nếu hai bên không thể nhìn thẳng vào sự thật, không biết giải quyết những mâu thuẫn, sai lệch thì bóng râm sẽ phủ lên cuộc sống gia đình, thậm chí dẫn đến li hôn.

Có khi mới yêu nhau hai bên hiểu nhau một cách phiến diện, sau khi kết hôn, do sớm tới sống chung với nhau, ngôn ngữ, cử chỉ của cả hai tự nhiên hơn, một số chuyện nhỏ nhặt trước đây không để ý phơi bày ra hết. Lúc này họ đã thấy những khuyết điểm của nhau, từ đó có “cảm giác bị mắc lừa”, chồng nghĩ vợ mình cư xử không khéo, vợ thì cho rằng chồng mình không còn ga lăng như trước, dần dần hai bên đều không hài lòng và giữa họ xuất hiện khoảng cách, trong gia đình rất khó tìm thấy bóng dáng của hạnh phúc, vì vậy li hôn liền được đặt lên mặt bàn.

Hiện nay, ngày càng nhiều cuộc hôn nhân kết thúc bằng li hôn. Không phải sao? Nghe nói 30 năm cuối thế kỉ trước tỉ lệ li hôn ở Mỹ tăng lên 200%, còn hiện tại thì ngày càng có nhiều người muốn li hôn, ngày càng ít người muốn kết hôn.

Thực ra ở góc độ tình cảm, bản thân li hôn không là chuyện vui mừng, vết thương để lại trong tâm hồn khó mà bù đắp được. Li hôn là sự phá sản của tình yêu, cũng có nghĩa là sự rạn vỡ của gia đình, mái ấm gia đình phải vất vả xây dựng lên nay lại đổ sụp, với ai thì đây cũng là chuyện không vui vẻ gì. Hơn nữa, từ bỏ bạn đời của mình không thể giải quyết mọi vấn đề vì một nửa số vấn đề là của chính mình; sau khi tái hôn, tỉ lệ li hôn và ngoại tình sẽ càng cao.

Những phụ nữ muốn li hôn cứ thử nghĩ xem mình có phải là một phụ nữ chịu được cô đơn không, vì sau khi li hôn sẽ phải trải qua những đêm dài dằng dặc một mình, sẽ không có ai cãi cọ với bạn, không có ai làm bạn tức giận; nếu nhà bạn được quét dọn sạch sẽ, ngay cả chuột cũng không đến làm bạn với bạn; hơn nữa bạn phải chuẩn bị sẵn sàng sống tự lực cánh sinh trong thời gian dài, một phụ nữ li hôn sẽ không có quá nhiều người theo đuổi, số người muốn lấy làm vợ lại càng lác đác. Bạn đừng cho rằng li hôn có thể tạo ra sự nghiệp vẻ vang, bạn không có thành công không phải vì có một ông chồng lười không chịu làm việc nhà, dù là Curie phu nhân hay Thatcher phu nhân, không phải ai cũng nấu cơm, giặt quần áo cho chồng sao?

Người đàn ông muốn li hôn hãy nghĩ xem mình có phải là người chủ hào phóng đến mức có thể “tiêu tiền như rác” hay không, vì sau khi li hôn, tài sản mà bạn phấn đấu bao năm mới có được sẽ bị chia ra ít nhất là làm đôi, nếu yếu thế bạn còn phải lặn lội ra khỏi nhà; quan trọng hơn không phải là tổn thất vật chất, mà là tổn thương về tinh thần, sau li hôn, giá của tình cảm bạn dành cho gia đình ban đầu sẽ biến thành số không tròn trĩnh, hơn nữa sau khi đã trải qua một cuộc hôn nhân thất bại, có thể bạn rất khó lấy lại được tinh thần để bắt đầu mối tình mới, thậm chí bạn sẽ rơi vào vòng luẩn quẩn: kết hôn, li hôn, lại kết hôn, rồi lại li hôn, đến khi bạn sức cùng lực kiệt; bạn cũng đừng nghĩ rằng sau khi li

hôn bạn sẽ có cảm giác thư thái “hả lòng hả dạ”, từ đó bạn có thể tự do, thoải mái như một chú chim nhỏ bay vút lên trời xanh. Trên thực tế, sau khi li hôn, tâm lí sa sút, vai trò trong gia đình thay đổi, hoàn cảnh kinh tế và điều kiện sống thay đổi có thể sẽ khiến bạn rơi vào trạng thái tâm lí u uất nghiêm trọng, trở nên cô độc, chán nản, dẫn đến một số bệnh tật như mất ngủ, đau đầu, nghiêm trọng hơn là bệnh thần kinh, ung thư...

Với số đông những người li hôn, quan hệ của họ chưa chắc không thể cứu vãn nổi, bất cứ quan hệ nào giữa người với người đều có thể cải thiện, chỉ cần người trong cuộc muốn, hướng họ đã từng là vợ chồng ân ái hết mực!

Đối với cặp vợ chồng đã đi tới bờ li hôn, nhất định không được bước tiếp bước cuối cùng một cách dễ dàng, phải đứng sau vạch mốc để suy xét cẩn thận, nếu tình yêu bạn dành cho anh ấy (cô ấy) lớn hơn ghét thì hãy tha thứ cho anh ấy (cô ấy); nếu bạn ghét anh ấy (cô ấy) hơn yêu thì hãy chia tay; nếu bạn không rõ yêu hay ghét hơn thì hãy cân nhắc để tính sau. Có lúc tình thế căng thẳng cũng có thể là bước ngoặt. Một số người nghĩ quan hệ giữa vợ chồng họ đã kết thúc, thực ra đây chính là thời cơ tốt nhất để xoay chuyển cục diện.

Grotry và Jeffery yêu nhau say đắm suốt 5 năm, sau lễ cưới, hai người vẫn đầm thắm mặn nồng, đặc biệt là sự chào đời của cô con gái càng làm tăng không khí hân hoan trong gia đình. Khi con gái 4 tuổi, một hôm, Grotry dẫn con gái đến một siêu thị lớn mua đồ, lúc dừng ở bãi đỗ xe, bỗng nhiên con gái chỉ vào một cái xe và reo lên: “Xe của bố, xe của bố!”. Grotry nhìn theo hướng tay của con gái, quả nhiên thấy xe của chồng đậu phía trong. “Jeffery cũng đến đây mua đồ à!”. Nghĩ đến đây, Grotry vội dắt con gái vào siêu thị, cô không chú ý vào việc mua đồ, dẫn con gái đi tìm Jeffery khắp nơi, cô nghĩ: người một nhà tình cò gặp nhau ở đây, mua đồ xong, cùng trở về nhà, thật sự là việc rất vui! Nhưng tìm khắp gian đồ ăn cũng không thấy bóng dáng của Jeffery, lên gian quần áo ở tầng hai, Grotry thấy Jeffery đang say đắm khoác vai một cô gái lộng lẫy, hai người đang cười cười nói nói, tiếp đó cô gái ấy đưa tay lấy bộ quần áo người phục vụ vừa gói xong. Grotry sững người ra, quả thực cô không dám tin vào mắt mình vì chưa bao giờ cô gặp cô gái đang ở bên cạnh Jeffery. Lúc này chắc chắn cô con gái cũng nhìn thấy Jeffery, cô bé vui sướng gọi to: “Bố...” Grotry vội bịt chặt miệng cô bé lại, kéo cô bé ra phía sau bộ vest nam, lúc sau Jeffery và cô gái đó nắm tay nhau ra khỏi gian hàng...

Đến tối, lúc ăn cơm, Jeffery vẫn ngồi vào bàn ăn cười đùa với con gái, cô bé bỗng ngây thơ hỏi: “Bố ơi, hôm nay bố và dì xinh đẹp ấy đi siêu thị mua gì thế?”. Sắc mặt Jeffery tái đi, anh ngẩng đầu nhìn Grotry, chỉ thấy mắt Grotry nhòa lệ, tay đang cầm dao run lẩy bẩy.

Jeffery nhận mọi lỗi lầm, thể hiện rằng người anh yêu nhất là Grotry chứ không phải cô gái đó, hơn nữa còn thề cắt đứt mọi quan hệ với cô gái đó. Từ đầu đến cuối Grotry không hề nói câu nào.

Sáng hôm sau, Grotry thân nhiên nói với Jeffery: “Tất cả chuyện này quá bất công với tôi! Tôi không bao giờ có thể tha thứ cho anh, vậy chúng ta chỉ có thể li hôn thôi”. Jeffery tuyệt vọng kêu lên: “Không, không! Anh không thể đồng ý li hôn được”.

Chiến tranh lạnh kéo dài gần một tháng, cuối cùng Jeffery không thể chịu nổi nữa nhưng anh lại không biết phá vỡ tình hình căng thẳng này bằng cách nào, vì vậy anh nói với Grotry: “Anh đồng ý li hôn, hôm nay chúng ta đi làm thủ tục”.

Trên đường đi, Jeffery lái xe rất nhanh, dường như chỉ như vậy mới có thể giảm bớt sự nặng nề trong lòng, Grotry không tỏ thái độ gì, cứ ngồi bên anh, chẳng nói chẳng rằng.

Bỗng có một chiếc xe chạy ngược chiều, Jeffery muốn phanh hoặc giảm tốc độ nhưng không kịp.

Ở bệnh viện, chờ Grotry tỉnh lại, bác sĩ nói với cô: “Người lái xe đã cứu cô! Chúng tôi từng cấp cứu rất nhiều ca tai nạn giao thông, bình thường người lái xe bị thương nhẹ hơn người ngồi bên vì giờ phút tai nạn sắp đến, trong tiềm thức người lái xe đã lóe lên suy nghĩ tự cứu mình, nên sẽ đánh vô lăng về phía có lợi cho mình. Nhưng trong khoảnh khắc đó người lái xe của cô lại tỉnh táo đến mức không ngờ, nhận lấy nguy hiểm về mình, còn cô chỉ cần tỉnh lại thì sẽ nhanh chóng không sao cả, cô thật may mắn!” “Người lái xe à? Không, đó là chồng tôi! Anh ấy đâu?”.

Khi Grotry thấy Jeffery, anh đang hôn mê bất tỉnh nằm trên giường bệnh, toàn thân đầy những ống dẫn, bác sĩ nói, cho dù anh có tỉnh lại, e rằng mãi mãi cũng không đứng dậy được. Grotry nắm chặt vai bác sĩ: “Bác sĩ, cầu xin các ông, bằng mọi giá hãy cứu anh ấy tỉnh lại, dù anh ấy không đứng dậy được nữa, vẫn còn có tôi! Tôi sẽ làm đôi chân cho anh ấy suốt đời”.

Jeffery vẫn chưa tỉnh lại, Grotry gọi điện cho cô gái đó theo số trong điện thoại của anh. Cô gái đó đứng trước giường của Jeffery, nước mắt lã chã. Cô ta cho Grotry biết rằng lần trong siêu thị là lần cuối cùng cô ta ở cùng Jeffery, sau hôm đó Jeffery đã gọi cho cô ta và thỏa thuận hai người sẽ không bao giờ gặp nhau nữa; cô ta nói sẽ tuân thủ lời hứa, ngày mai cô ta sẽ rời khỏi thành phố này, không bao giờ trở lại.

Một năm sau, Grotry đẩy Jeffery ngồi trên xe lăn ra công viên, họ cười cười nói nói, khuôn mặt tràn đầy vẻ tươi vui, hạnh phúc, cô con gái 5 tuổi hơn hờ chạy tung tăng bên cạnh... Cả nhà lại sống hạnh phúc như trước kia.

Chuyện đau khổ nhất phụ nữ gặp phải trong hôn nhân là hành vi “không chung thủy” của chồng. Có rất nhiều phụ nữ khi gặp phải chuyện này thường mất đi lí trí, to tiếng cãi vã. Cần phải chú ý là khi rơi vào tình huống này, nhất định phải giữ tỉnh táo.

Cãi vã không tính đến hậu quả, hoàn toàn không giải quyết được vấn đề gì, hậu quả xấu nó đem đến có lẽ vĩnh viễn bạn không thể tưởng tượng nổi.

Nếu biết chồng phản bội bạn về tình cảm, sau sự bàng hoàng và đau khổ ban đầu, bạn phải bình tĩnh suy nghĩ kĩ lưỡng, dù bạn đi qua con đường nào, bạn cũng chỉ có hai sự lựa chọn, hoặc là chia tay, hoặc tiếp tục sống chung. Trước tiên đừng kết luận vội, có thể sống li thân một thời gian, bình tĩnh suy xét rồi hẵng quyết định.

Đầu tiên bạn phải xác định rõ cuộc mình có thể tha thứ cho hành vi của anh ta không. Nếu sau một thời gian, bạn thấy mình tuyệt đối không thể tha thứ cho anh ta, trong lòng vẫn tràn ngập những chán ghét và căm hận, khi đó lựa chọn chia tay cũng không muộn.

Sau đó bạn phải đánh giá chính xác tình cảm giữa bạn và chồng. Nếu tình cảm vợ chồng của các bạn vẫn tốt, chỉ là anh ấy xúc động nhất thời làm việc sai trái, đã tỏ ra hối hận, hãy cứ tha thứ cho anh ấy. Có lẽ sự hối hận và sự cố gắng của anh ấy có thể chữa lành vết thương trong lòng bạn, cuộc sống của các bạn lại trở về êm ấm. Nếu chia tay vì xúc động nhất thời, trong lòng bạn không quên được anh ấy thì chia tay không thể làm tâm trạng của bạn khá lên chút nào, có khi còn làm bạn đau khổ hơn. Hơn nữa xuất phát từ bất cứ phương diện nào, cái giá phải trả cho li hôn luôn nặng trĩu, vì li hôn không những khiến tinh thần của hai bên dần vật vờ, mà còn khiến các con phải chịu đầy đau, không biết nghe theo ai trong cuộc đấu tranh thù hằn giữa bố và mẹ, thậm chí đi vào con đường lầm lạc, trở thành vật hi sinh cho cuộc li hôn của bố mẹ.

TÌNH YÊU KHÔNG BAO GIỜ THAY ĐỔI

Chung thủy yêu một người cần phải có dũng khí, đặc biệt là khi đối phương thay lòng đổi dạ. Tình yêu này tràn đầy sức mạnh và sự ấm áp, muôn đời không thay đổi.

Có khi chỉ vì quá si tình mà con người gần như trở nên ngu xuẩn, song chính sự ngốc nghếch cứng nhắc này lại làm nổi bật mặt vĩ đại của tình yêu. Không cần khen ngợi hay phê phán tình yêu này vì từ xưa đến nay nó không hề thay đổi.

Một người đàn ông rất yêu vợ mình, nhưng anh ta có chút sợ ý để vợ thay lòng đổi dạ. Cô vợ đã quyết tâm từ bỏ anh ta, chỉ còn chờ ngả ván bài li hôn ra với anh.

Người đàn ông trở tay không kịp, muốn nghe ý kiến những người xung quanh.

Đám anh em từ ngày nhỏ biết được chuyện này đều cảm thấy bức xúc. Ngày xưa anh ta là đứa có uy lực nhất trong đám anh em. Họ chứng kiến anh ta yêu, kết hôn, ban đầu họ còn chê cô gái tóc vàng ấy không hợp với anh, nào ngờ bây giờ cô ta lại quay ngược, muốn “đá” anh, mối nhục này sao có thể nuốt trôi được. “Li hôn hả? Dễ dàng thế sao? Không định bỏ qua cho cô ta chứ?” “Người đàn bà như vậy, phải dạy cho cô ta bài học!” “Cô ta dám phản bội anh, anh cũng phải tìm một cô gái khác để trả đũa cô ta chứ!”

Nếu so sánh, những người bạn thời đại học và những đồng sự hiện tại thấu tình đạt lý hơn, đương nhiên quan niệm phải mới hơn nhiều. Họ công nhận vợ anh là người đàn bà thông minh, xinh đẹp. “Nếu anh thực sự yêu cô ta thì cứ chu đáo với cô ta. Cô ta nhất định sẽ cảm kích anh, cẩn thận cất giữ tình cảm mà hai người từng có với nhau, không chừng sẽ hối hận vì đã chia tay với anh”. “Chân trời nơi nào chẳng có cỏ thơm, điều kiện của anh thu hút hàng tá cô gái tốt vậy xung quanh ấy chứ...”

Anh là người hiểu biết. Anh biết những ý kiến trên là quan niệm cũ lưu truyền ngàn đời,

theo tính cách anh thực sự muốn làm như vậy cho hả lòng hả dạ; anh biết ý kiến sau là quan niệm mới đang lưu hành, theo cách xử sự nhất quán của mình thì nên làm thế, tự nhiên và lịch sự nói lời tạm biệt, làm mới lại cuộc sống. Vậy rốt cuộc anh ấy đã làm thế nào? Anh không dạy dỗ cô ta, anh không nhẫn nhịn, cũng chẳng để cô ta đi, anh không nỡ.

Anh em bạn bè mắng anh ta thiếu khí chất đàn ông, anh nói: “Đúng vậy, đúng vậy!”; bạn học, đồng sự nói anh thiếu phong độ, anh trả lời: “Đúng vậy, đúng vậy!”. Anh nghĩ trong lòng mình không có gì thay thế được cô ấy, cho dù xảy ra bất cứ chuyện gì, anh vẫn như vậy. Anh cho cô ấy biết quan điểm này của mình, cô ấy đã quyết định ở lại. Ở lại là vì cô ấy bỗng hiểu ra, tình yêu của người đàn ông này không gì thay thế được.

Về sau anh nghĩ, chuyện này mình không hành động theo quan niệm mới, cũng không hành động theo quan niệm cũ, vì mình thực sự yêu cô ấy. Quan niệm yêu muôn đời không thay đổi.

2. Andrew William Mellon: bộ trưởng Bộ Tài chính Mỹ giai đoạn 1921 – 1932.
3. Franklin Delano Roosevelt: tổng thống thứ 32 của Hoa Kỳ, đắc cử bốn lần giai đoạn 1933-1945.
4. George M. Humphrey: Bộ trưởng Bộ tài chính Hoa Kỳ, nhiệm kỳ 1953 - 1957
5. Dwight David “Ike” Eisenhower: tổng thống thứ 34 của Hoa Kỳ, nhiệm kỳ 1953–1961.
6. Trái phiếu đô thị: trái phiếu do các chính quyền địa phương phát hành nhằm huy động vốn cho các công trình phúc lợi, thu nhập từ trái phiếu loại này được miễn thuế.
1. Uncle Sam (US): Tên lóng của Hợp chúng quốc Hoa Kỳ.
2. Nguyên văn: “E Pluribus Unum” – Khẩu hiệu của Hợp chúng quốc Hoa Kỳ, được in trên đồng đôla từ 1776-1956.
1. Adelphia Communications Corporation: được xếp hạng là công ty cáp lớn thứ 5 của Mỹ trước khi bị phá sản năm 2002 do tham nhũng nội bộ.
- (1) IRS: Internal Revenue Service - Cục thuế Liên bang của Mỹ.
- (17) Giải vô địch bóng bầu dục Mỹ.
- (18) Thiết bị ghi video kỹ thuật số, có khả năng ghi lại các chương trình truyền hình vào ổ cứng của nó.
- (19) Public Broadcasting Service: Công ty truyền thông phi lợi nhuận tại Mỹ.
- (20) Những người sinh ra trong thời kỳ kinh tế phục hồi và thịnh vượng ở nhiều quốc gia sau Thế chiến thứ hai. Tại Mỹ, các nhà dân số học dùng thuật ngữ 'baby boomer' để xác định thế hệ sinh ra trong khoảng thời gian 1946-1964.
- (21) Một cách chơi chữ bằng cách kết hợp 'nity' trong từ 'vanity' (trang điểm) với từ 'man' (nam giới). 'Manity' ám chỉ là 'nam giới làm đẹp'.
- (22) Phương pháp vận dụng trí tuệ tập thể để giải quyết một vấn đề phức tạp.
- (23) Dwight David Eisenhower là Tổng thống thứ 34 của Mỹ.
- (24) Nguyên văn 'Show and Tell' - một hoạt động phổ biến ở các trường mẫu giáo qua đó trẻ em được học cách kể chuyện trước lớp.
- (25) Diễn viên hài kiêm người dẫn các chương trình đêm khuya 'Late Show with David Letterman' trên kênh CBS.
- (26) Đặt tay ở những vị trí không thích hợp, làm tư thế ngồi trở nên 'khó nhìn'.
- (2) Nguyên văn: 'Beware of Dog's Owner'.
- (3) Wystan Hugh Auden, nhà thơ người Anh - một trong những tác gia nổi tiếng và có ảnh hưởng nhất trong thế kỷ 20.
- (4) Lyndon Baines Johnson sau đó đã đắc cử và trở thành Tổng thống Mỹ đời thứ 36 với tổng số phiếu bầu là 61%, số phiếu cao nhất mà một ứng cử viên tổng thống từng đạt được.
- (5) Viết tắt của American Family Life Assurance Company of Columbus, một công ty bảo hiểm nhân thọ ở Mỹ.
- (6) Henry VIII (1491-1547): Một trong những vị vua của Anh ở thế kỷ XVI.
- (7) Henry Fonda (1905-1982): Nam diễn viên điện ảnh gạo cội của Hollywood.
- (8) Fred Astaire (1899-1987): Nam diễn viên điện ảnh nổi tiếng của Mỹ.
- (9) Cự ngôi sao bóng rổ Mỹ bị cáo buộc giết người vợ cũ của mình năm 1994. Phiên tòa xử vụ án kéo dài 9 tháng và được xem là một trong những phiên tòa nổi tiếng nhất thế kỷ 20 tại Mỹ. O.J. Simpson sau đó được tuyên bố trắng án và tha bổng vào tháng 10 năm 1995.
- (10) Đến năm 2005, Lance Armstrong đoạt chức vô địch lần thứ 7 trong sự nghiệp của mình, lập nên một kỳ tích và chính thức giải nghệ.
- (11) Ý nói đến câu tiêu đề trong mẫu quảng cáo của Patek Philippe: 'Bạn không bao giờ thật sự sở hữu được chiếc đồng hồ Patek Philippe. Bạn chỉ đang giữ gìn nó cho các thế hệ sau của mình'.

(12) Nguyên văn 'signify nothing' trong vở kịch Macbeth của Shakespeare.

(13) Công ty viễn thông của Mỹ. Năm 1997, công ty này sát nhập với Worldcom, tập đoàn viễn thông lớn thứ hai của Mỹ. Năm 2002, Worldcom phải tuyên bố phá sản sau khi bị phát hiện giả mạo chứng từ kế toán nhằm che đậy tình hình bê bối tài chính.

(14) Tên gọi thân mật của AT&T (American Technology & Telegraphs), tập đoàn viễn thông lớn nhất nước Mỹ và từng giữ vị trí độc quyền trong nhiều thập niên.

(15) Nơi tòa nhà Quốc hội Mỹ tọa lạc, ở thủ đô Washington.

(16) Federal Communication Commission - cơ quan chịu trách nhiệm quản lý và quy định việc thông tin liên lạc trong nước cũng như quốc tế của Mỹ, thông qua các phương tiện truyền thông như đài phát thanh, truyền hình, vệ tinh và dây cáp mạng.

Một cách chơi chữ, vừa có nghĩa là người lao động, vừa có nghĩa là Đảng Lao động, ý nói vì Đảng Lao động không làm việc hiệu quả nên người lao động không có việc làm.

Showreel là một bộ phim, trong đó tập hợp nhiều thông tin về quá trình làm việc với những dự án đã được thực hiện của một cá nhân hay một công ty chuyên sản xuất, gia công các sản phẩm liên quan đến lĩnh vực phim ảnh, thiết kế, truyền thông đa phương tiện.

VCU Adcenter: Một trong những trường hàng đầu về truyền thông, quảng cáo tại Bắc Mỹ, nằm ở Richmond, Virginia.

Leo Burnett: Một công ty quảng cáo toàn cầu với 96 chi nhánh tại 84 quốc gia và trên 8.000 nhân viên. Leo Burnett mong muốn trở thành công ty truyền thông tiếp thị tốt nhất trên thế giới.

Crazy sh*t marketing: Phương thức quảng cáo độc đáo, điên rồ, chưa từng được sử dụng.

Ambient: Phương thức marketing sử dụng các phương tiện truyền tải phi truyền thống nhằm gây sự bất ngờ và chú ý với người tiêu dùng.

Là sự kiện tuyển dụng và xem xét CV quảng cáo lớn nhất và được mong đợi nhất trên thế giới.

Xem chú thích trong bảng thuật ngữ.

1. "Down" trong tiếng Anh có nghĩa là chán nản, thất vọng.
2. Trong vở Hamlet, Shakespeare viết: "For in that sleep of death what dreams may come/When we have shuffled off this mortal coil" (Bởi trong giấc ngủ của cõi chết ấy, khi ta đã thoát khỏi cái thể xác trần tục này).

Tiếng Nga: Михайл Сергеевич Горбачёв, tiếng Anh thường viết là Gorbachev (BT).

Cựu Tổng thống Nam Phi, nhiệm kỳ 1989-1994, đoạt giải Nobel Hòa bình năm 1993 (BT).

Các nhà kinh tế học cổ điển tin vào quyền lực của sức mạnh thị trường và bản chất tự điều chỉnh của nền kinh tế. Khi tốc độ tăng trưởng giảm, tiền lương và lãi suất ngân hàng hiển nhiên cũng giảm sút đến mức kích thích phải có đầu tư mới. Có đầu tư mới sẽ xuất hiện thêm công ăn việc làm, thu nhập tăng và kinh tế lại phát triển cho đến khi giá cả tăng khiến nền kinh tế lại lâm vào tình trạng suy thoái.

Quan niệm về "người có quyền hành động tự do" là cả một câu chuyện dài. Một nhân vật phê bình sáng suốt là Jean Michelet, nhà sử học xuất chúng người Pháp về lịch sử Cách mạng Pháp. Người ủng hộ khác là Thomas Jefferson, người cổ vũ cho Cách mạng Pháp, do vậy là kẻ thù của chế độ quân chủ. Theo ông, áp đặt chủ nghĩa cộng hòa lên người Anh là hợp lý. Điều này có thể xảy ra sau khi quân đội Pháp xâm chiếm nước Anh, có điều gì ông đã tiếp thu.

Francis Galton, anh em họ của Charles Darwin, người đã đưa ra khái niệm hồi quy về giá trị trung bình khi đang nghiên cứu các thế hệ của dòng đậu ngọt Hà Lan (BT).

Thời kỳ này Thủ tướng được gọi là Chủ tịch Hội đồng Bộ trưởng, có thể sử dụng cả hai cách gọi này (BT).

Archie Brown: Giáo sư Chính trị học thuộc trường Đại học Tổng hợp Oxford, viện sĩ đầu tiên của phương Tây nhận ra Gorbachev là một người cộng sản có đầu óc cải tổ. Trong các bài bình luận đầu

tiên của mình về Gorbachev, ông coi đó là vị tổng bí thư tương lai ưa chuộng cải tổ. Trong cuốn *The Gorbachev Factor* (Nhân tố Gorbachev), (Oxford, Oxford University Press, 1996), một công trình nghiên cứu uyên bác nhất về Gorbachev và thời đại của ông, tác giả đã đặc biệt dành thiện cảm cho Gorbachev.

Theo tài liệu Nga, Gorbachev là ủy viên dự khuyết Bộ Chính trị từ năm 1979, ủy viên Bộ Chính trị từ năm 1980 (BT).

Là Chủ tịch Viện Hàn lâm Khoa học Nông nghiệp toàn Liên bang trong suốt thời kỳ Gorbachev cầm quyền (BT).

Aleksandr Yakovlev đưa ra sự đánh giá không tăng bốc về kỷ nguyên Andropov. Rốt cuộc đó chỉ là “phủ bụi khi mức độ vượt quá tiêu chuẩn vệ sinh tối thiểu”. A. N. Yakovlev, *Predislovie, Obval, Posleslovie* (Moskva, Novosti, 1992), tr. 102.

Người phụ tá của Andropov dính líu nhiều nhất là Arkady Volsky và ông ta đã đưa ra nhiều lời giải thích khác nhau về tình tiết. Angus Roxburgh, *The Second Russian Revolution* (London, BBC Books, 1991), tr. 17; Brown, *The Gorbachev Factor*, tr. 67-69

Tác giả đã tổ chức một hội nghị về Gorbachev và các nhà lãnh đạo Liên Xô tại trường Đại học London, có mời các đại biểu nước ngoài và Văn phòng Khối Thịnh vượng chung tham dự. Họ từ chối và sau đó giải thích rằng nếu báo chí viết là các viện sĩ và các nhà ngoại giao tỏ ra thiên vị với Gorbachev thì điều này có thể bị những kẻ trong Điện Kremlin lợi dụng để gièm pha chống lại ông ta. Một người hợp với phương Tây hẳn là không hợp với Điện Kremlin.

Một dấu hiệu nghiêm trọng của vấn đề có thể được phát hiện từ thực tế là năm 1979 và 1980, sau khi các thanh tra thanh sát 20 nghìn loại máy móc và các dụng cụ chế tạo máy móc tại Liên bang Xô viết, khoảng 1/3 số máy móc đó đã không còn được sản xuất và về cơ bản được hiện đại hóa.

Gorbachev tuyên bố trong một bài diễn văn trước phiên họp Ban Chấp hành Trung ương Đảng về khoa học và văn hóa ngày 6/1/1988. Bài này được đăng trên tờ *Literaturnaya gazeta* ngày 11/1/1988.

Gorbachev tự vệ trước sự chỉ trích cuộc cải cách mà ông chủ trương không được phiên họp Ban Chấp hành Trung ương tháng 4/1985 thông qua suôn sẻ.

Mối quan hệ giữa Gorbachev và Shevardnadze rất hòa hợp và sự gần gũi giữa hai cá nhân này dường như ngày càng phát triển. Lần đầu họ gặp nhau tại Hội nghị Đoàn Thanh niên Kosomol vào cuối năm 1950 và nhanh chóng trở nên thân thiết. Từ Georgia đến Stavropol chỉ một quãng đường ngắn và hai người này liên tục gặp gỡ trao đổi, thảo luận chính trị. Nhà nghỉ của Bộ Chính trị của Gorbachev ở vùng Pitsunda, một địa điểm khá đẹp và thơ mộng trên bờ Biển Đen thuộc Georgia, hai người luôn gặp gỡ trao đổi tại đây. Shevardnadze sau này trở thành Chủ tịch Đảng ủy của Georgia. Cả hai đều phản đối việc đưa quân vào Afghanistan. Khi giữ cương vị Bí thư phụ trách nông nghiệp trong Ban Chấp hành Trung ương, ông đã bảo vệ các cuộc thí nghiệm của Shevardnadze trong các khu vực nông nghiệp thuộc Georgia. Cả Gorbachev và Shevardnadze đều sử dụng tài liệu từ hàng loạt các bài báo theo chỉ dẫn của Andropov, đồng thời tin rằng muốn xây dựng và duy trì chủ nghĩa cộng sản thì cần phải cải cách. Họ đã bị dao động trước nạn tham nhũng và suốt mùa đông 1984-1985, ở Pitsunda, Gorbachev đã nhất trí với cách đánh giá của Shevardnadze rằng mọi việc đều đang ở tình trạng hỗn loạn. Carolyn McGiffert Ekedahl và Melvin A. Goodman, *The Wars of Eduard Shevardnadze* (Các cuộc chiến tranh của Eduard Shevardnadze), (London, Hurst, 1997), tr.29-33.

Năm 1985, Gorbachev coi nhiệm vụ chính là cải thiện tình hình trì trệ trong xã hội và điều chỉnh các “khuyết tật” của chủ nghĩa xã hội.

Sự thiếu nhận thức của Gorbachev về tác động của chiến lược tăng tốc đi kèm với quyết định của các nhà chức trách trung niên, với nhiều lý do không thể hiểu nổi, để tăng tốc trong khu vực luyện kim năm 1985. Một phóng viên đã tức giận viết: “Tôi thật sự lo lắng như một người mẹ, một người phụ nữ khi

những đứa con gái của mình chấp nhận rủi ro để đi tìm người bạn đời. Con gái tôi thích đi sàn nhảy, nhưng khi trở về gương mặt lại ngấn nước mắt. Thử tưởng tượng, những chàng trai đến đây gào thét, hò hét cùng tiếng nhạc và rồi đánh nhau." Ngày 9/3/1997, Financial Times (Thời báo Tài chính) đã trích dẫn một bản tin trên thông tấn xã Itar-Tass năm 1988. Việc này cho thấy chủ trương công khai được truyền tải bằng các hình ảnh âm nhạc năm 1988 và các ban nhạc này đã trở thành hiện tượng nổi tiếng. Một ngày sau, một trong những nhạc công Nga giải thích thành công của thể loại nhạc này như sau: "Với âm nhạc của chúng tôi, người hâm mộ có thể gào thét, nhảy múa, văng tục và làm nhiều hành động khác với ngày thường để thoát khỏi những áp lực mà họ phải chịu đựng. Chỉ khi nào làm được như vậy họ mới chịu về nhà và ngủ ngon."

Khu vực chế tạo máy là một lĩnh vực có thể mạnh truyền thống nhưng khu vực chế tạo thiết bị điện và điện tử lại đang trong tình trạng tụt hậu, vẫn còn là một điểm yếu nghiêm trọng.

Tatyana Zaslavskaya, Kommunist (Chủ nghĩa cộng sản), tập 13, 1985. Cuốn sách này được Ban Bí thư Trung ương xuất bản, trong đó tác giả nói về sự lãnh đạo của Đảng và đã đưa ra hai cách diễn đạt, nhân tố con người và sự công bằng xã hội, nhận được sự ủng hộ rộng rãi của Gorbachev. Đầu tư vào khu vực chế tạo máy đã tăng lên 80%.

Mikhail Gorbachev, Perestroika: New Thinking for Our Country and the World (Perestroika: Một tư duy mới đối với đất nước và thế giới), (London, Collins, 1987), tr.19. Vào tháng 11/1988, ông thậm chí đã biết thu nhập quốc gia đang có chiều hướng suy giảm trong giai đoạn đầu những năm 1980. Trong cuốn Memoirs (Hồi ký), Gorbachev viết sự tăng trưởng kinh tế đã chấm dứt hoàn toàn cho đến đầu những năm 1980 (London, Doubleday, 1996), tr.216.

Chương trình dự thảo, đăng trên tờ Pravda, ngày 7/3/1986, nhấn mạnh giai đoạn hiện tại của sự phát triển chủ nghĩa cộng sản như một phần không thể tách rời trong quá trình phát triển chủ nghĩa xã hội. Tuy nhiên, giai đoạn này đã không được đề cập trong văn bản cuối cùng nói tới thời đại của những cải cách. Thuật ngữ chủ nghĩa xã hội căn bản là do Lenin khởi xướng nhưng các tác giả đã không thể hiểu nổi ý nghĩa thật sự của thuật ngữ này. Lenin đã sử dụng nó để miêu tả sự kết nối giữa bộ máy kinh tế thời chiến của Đức trong giai đoạn đó với chính quyền cách mạng Xô viết. V. I. Lenin, Polnoe Sobranie Sochinenii (Moskva, Gosizpolit, 1963), tập 36, tr.300; Mau, Political History (Lịch sử chính trị), tr.119

Một chương trình Đảng được điều chỉnh, áp dụng năm 1961, do Đại hội Đảng lần thứ 27 thông qua và như người ta mong đợi, đây sẽ là một chương trình cải cách hiệu quả trong tương lai. Một trong những khó khăn đã vượt qua là việc cấp cho mỗi hộ gia đình một căn hộ cho đến năm 2000. Tuy nhiên, không ai tính tới việc cam kết vôi vàng này khiến đất nước phải chịu phí tổn bao nhiêu. Trong một lúc nóng vội dẫn đến hậu quả Nhà nước không đủ sức chi trả cho gánh nặng đó. Điều này thông thường chẳng có vấn đề gì nhưng lời hứa bị lãng quên mới là chỗ nảy sinh vấn đề.

Boldin, Ten Years That Shook the World (Mười năm làm chấn động thế giới), tr.69-70. Gorbachev đã đến trong chiếc xe sang trọng của Bộ Chính trị. Khi còn là bí thư thứ nhất của Moskva, Yeltsin chỉ đi bằng phương tiện công cộng và điều này đã giúp ông thêm nổi tiếng về sau.

Boldin, sách cùng tên, tác giả nói rằng sau này ông đã thông báo với Raisa về chương trình chuyến viếng thăm của họ. Raisa đã không chú ý và nói cứ để mọi việc tự nhiên, bà đã tỏ ra rất tốt khi các quan khách tới nhà.

Gorbachev, Hồi ký, tr.201, viết Ligachev (sau này trở thành cánh tay phải của ông) và Zimyaning (nhà tư tưởng hàng đầu) đã lần đầu đề nghị bài diễn văn được phát trực tiếp trên vô tuyến và ông đã nghe theo lời khuyên của họ.

Một đoạn bí mật trong Nghị quyết Đảng — Chính quyền về việc điều chỉnh số lượng rượu mạnh hàng năm giảm xuống. Nó là nét đặc trưng của thời kỳ mà những nghị quyết kiểu như vậy được coi là tối

mặt.

Boldin, sách cùng tên, tr.110, đưa ra các bình luận sắc sảo của Yakovlev. Boldin cũng cho rằng Gorbachev thay đổi cả vạt hàng ngày và cả áo sơ mi nữa. Một ví dụ khác trong tính cách cá nhân của ông là việc tẩy cái bớt trên trán trong các bức ảnh chụp chính thức. Chỉ khi Gorbachev trở nên nổi tiếng thì ông mới để lại mà thôi. Diễn viên hài kịch Anh Bob Monkhouse từng nói: “Gorbachev liệu có phải là một tên đế quốc?” “Tất nhiên rồi!” “Tại sao?” “Ông ta có cả một bản đồ trên trán”.

Mức độ của nhiệm vụ này có thể cảm nhận được từ sự thật Ligachev thông báo với Ban Chấp hành Trung ương tháng 4/1985 ngắn gọn trước khi triển khai chiến dịch, rằng năm 1984, 199 nghìn đảng viên và 370 nghìn đoàn viên đã bị chính quyền khiển trách vì sử dụng rượu mạnh. Stephen White, *Russia Goes Dry: Alcohol, State and Society* (Nước Nga sẽ cạn kiệt: Rượu mạnh, Nhà nước và Xã hội), (NXB Đại học Cambridge, 1996), tr.67. Người quan tâm nhất đến chiến dịch chống rượu mạnh là Ligachev, một người kiêng rượu, và Mikhail Solomentsev, một người nghiện rượu có tư tưởng cải cách. Một trong những sản phẩm phụ của chiến dịch này là Gorbachevka, một chất men khiến người ta nói không ngừng đến perestroika!

Thất bại của cuộc cải cách trong việc cải thiện mức sống của nhân dân đã dẫn tới sự các cuộc xung đột trong giới lãnh đạo, vào tháng 10/1987 tại Ban Chấp hành Trung ương, Boris Yeltsin đã lên tiếng chỉ trích gay gắt Gorbachev về tiến trình cải cách và một số vấn đề khác. Hai bên đã không còn chung tư tưởng và phương thức thực hiện, Yeltsin đã bị thôi giữ chức bí thư thứ nhất trong ủy ban đảng Moskva ngay tháng sau đó.

Voprosy ekonomiki, số 7, 1987, đã cung cấp nhiều chi tiết về tiền lệ này. Alec Nove, trong cuốn *An Economic History of the USSR 1917-1991* (Lịch sử kinh tế của Liên bang Nga 1917-1991), (London, NXB Penguin, 1992), tr.397. Các nguồn thu nhập có được từ buôn bán tiếp tục bị cấm. Luật đối với hoạt động cá thể, tháng 11/1986, đã hợp pháp hóa các hoạt động của doanh nghiệp tư nhân, chính thức vào năm 1989, người có liên quan chỉ ở con số 300 nghìn. Bước đột phá đối với hoạt động hợp tác xã xuất hiện tháng 5/1988, với việc thông qua luật hợp tác xã. Các HTX có thể thuê lao động ngoài biên chế không hạn chế số lượng thông qua việc ký hợp đồng. Do vậy, họ đã phát triển nhanh chóng thành các công ty tư nhân. Luật về thuê mướn bất động sản, 1989, và luật đất đai, 1990, mở rộng các hoạt động kinh tế của khu vực phi Nhà nước.

Một ước tính về chi phí nhập khẩu thực phẩm, các thực phẩm khác và các hàng hóa tiêu dùng từ các nước phương Tây trong suốt những năm 1970 là 180 tỷ USD. E. hevardnadze, *Moi vybor, Vzhashchitu demokratiu svobody* (Moskva, Novosti, 1992), tr.107.

Brown, *The Gorbachev Factor*, tr.123, coi phiên họp toàn thể Ban Chấp hành Trung ương tháng 1/1987 như bước khởi đầu quan trọng cho cải cách chính trị.

Gorbachev, *Hồi ký*, tr.230. Ông hiểu cần phải dũng cảm đương đầu với những khó khăn nhưng Bộ Chính trị lại quyết định tách việc cải cách giá cả và việc này sẽ hoãn lại cho tới khi có quyết định cuối cùng. Nó tương tự như việc châm một mớ bùi nhùi đang cháy leo lét âm ỉ.

Gorbachev, *Hồi ký*, tr.244, người chỉ ra khát vọng lớn lao của ông và ham muốn quyền lực không có gì là sai trái. Tr.245, Gorbachev cho rằng kết luận cuối cùng mà người nào đó rút ra là sự thật Yeltsin không phải là một nhà cải cách. Nếu Gorbachev tin điều này vào thời điểm đó, nó đã là một đánh giá sai lầm nghiêm trọng.

Matlock, *Autopsy on an Empire* (Xem xét về một đế chế), tr.115. Thuật ngữ “tôn sùng cá nhân” là thuật ngữ dựng cho cách lãnh đạo của Stalin.

Sách cùng tên, tr.115. Ngày tiếp theo, George Shultz, Bộ trưởng Bộ Ngoại giao đã gặp Gorbachev nhưng ông dường như không chú ý. Shultz phàn nàn với Matlock rằng Gorbachev đã gọi lại cho ông hình ảnh một đấu sĩ không bao giờ biết bị đánh bại là gì, một con người tự tin và biết đánh giá. Lúc đó

ông hành động như một người đang giương buồm đẩy con thuyền ra khơi.

Tại Đại hội Đảng lần thứ 27 (6/3/1986), người ta tự hào tuyên bố: vấn đề dân tộc, vấn đề còn sót lại từ quá khứ, đã được Liên bang Xô viết giải quyết trọn vẹn và thành công

Cuộc chiến tranh tại Afghanistan đã khiến Liên bang Xô viết phải gánh chịu chi phí 3-4 tỷ rúp hàng năm (tương đương với 4-6 tỷ đô la). N. I. Ryzhkov, *Perestroika, Istoriya predatelstv* (Moskva, Novosti, 1992), tr.232.

Casey biết CIA đang để rò rỉ thông tin mật nhưng không biết Aldrich Ames, một nhân viên CIA đầy kinh nghiệm đã tiếp cận với KGB. Ames cung cấp cho Moskva rất nhiều thông tin quý giá trong suốt thời kỳ Gorbachev cầm quyền, cho phép KGB làm nhiều các nguồn tin của CIA về Liên bang Xô viết và cũng đã phản công ngược lại với các cơ quan tình báo Mỹ. Kryuchkov có nhiều bằng chứng cho Gorbachev thấy mạng lưới tình báo của người Mỹ. Người ta nghi ngờ Shevardnadze là người để lộ thông tin này.

Shultz đã thấy ở Shevardnadze sự nồng nhiệt, trung thành và thân thiện. Shultz đã tổ chức một chuyến du thuyền tới Potomac, tàu lên khúc nhạc của vùng Giorgia với tiêu đề “Giorgia trong tâm trí tôi” và sắp xếp cho dàn hợp xướng Nga hát những bài đơn ca truyền thống của vùng Giorgia cho đoàn của Shevardnadze thưởng thức. Ở Moskva, khi các cuộc hượng lượng căng thẳng và khó khăn đang diễn ra, Shultz cùng ba người Nga ở đại sứ quán Mỹ biểu diễn khúc nhạc “Giorgia trong tâm trí tôi”. Việc này làm dịu bầu không khí căng thẳng. Ekedahl và Goodman, *Wars of Eduard Shevardnadze*, tr.106-107. Tháng 7/1987, Gorbachev phát biểu trước một đám đông: Chính sách công khai là một quá trình học tập lẫn nhau. Chúng ta không có truyền thống văn hóa thảo luận và luận chiến, ở đây con người tôn trọng ý kiến quan điểm của đối phương. Chúng ta là con người bằng xương bằng thịt, có tình cảm, có lý trí. Tôi không giả đồ biết sự thật; chúng ta phải cùng nhau tìm hiểu sự thật. Doder và Branson, *Gorbachev*, tr.77.

Ý nói đến chiến thắng của Hồng quân Liên Xô trong cuộc chiến tranh vệ quốc tại Stalingrad, nay đổi là Volgograd, năm 1942-1943.

Ước tính mức lương hàng năm của các nhà chức trách là 40 tỷ rúp (tương đương 60 triệu đô la), chiếm khoảng 10% ngân sách nhà nước, trước lúc lên tới đỉnh điểm được xem xét đánh giá. Alexander A. Danilov, *The History of Russia: The Twentieth Century* (Lịch sử nước Nga: Thế kỷ XX), (New York, NXB Heron, 1996), tr.327.

Tuy nhiên, ông cắt giảm bộ máy Ban Chấp hành Trung ương còn 3 nghìn người. Mục đích là giảm số này xuống một nửa.

Raisa bị chỉ trích tại các cuộc họp. Sau cuộc họp thượng đỉnh Reykjavik, một phát ngôn của Đảng được hỏi: “Có phải bà đã tự trả tiền vé không?” Các câu chuyện cười thời gian này nhằm vào Raisa và Mikhail Sergeevich. Các cuộc công kích vào Raisa đều nhằm vào Mikhail Sergeevich, người không thể công kích công khai trước năm 1989.

Matlock, *Autopsy on an Empire*, tr.264-265. Năm 1992, Starkov cảnh báo với đại sứ: “Nếu ông công nhận chính sách công khai của Gorbachev, ông sẽ xúc phạm tất cả chúng tôi — những người đấu tranh để có nó. Ban Chấp hành Trung ương Đảng luôn đứng sau chúng tôi chỉ đến 8/1991. Gorbachev không để chúng tôi thực hiện chủ trương công khai nhưng chúng tôi đã thực hiện nó.”

Một trong những sản phẩm của nỗ lực này là các giáo sư trường Đại học Pedagogical thuộc Đại học Quốc gia Moskva có viết lại lịch sử nước Nga từ khi bắt đầu cho đến giai đoạn hiện đại. Một trong những thành quả của việc này là nó được Danilov dịch sang tiếng Anh, với tiêu đề *The History of Russia* (Lịch sử nước Nga). Đây là một cuốn sách hay chứa đựng nhiều tư liệu quý giá. Nó phản ánh một thực tế là các học giả đáng kính này đã viết chân thực về lịch sử thời Marxist trước năm 1988 và cũng chính họ viết về giai đoạn lịch sử phi Marxist sau năm 1988.

Alec Nove, *An Economic History of the USSR 1917-1991* (Lịch sử kinh tế của Liên bang Xô viết 1917-1991), (London, NXB Penguin, 1992), tr.404. Tháng 3/1989, Boris Gostev, Bộ trưởng Tài chính, tuyên bố chính phủ cần vay 63,8 tỷ rúp. Sự thâm hụt 100 triệu rúp năm 1989 tương đương với 11,7% tổng sản phẩm quốc nội (Izvestiya, ngày 30/3/1989).

Gorbachev, Hồi ký, thừa nhận Moskva đã mất quyền kiểm soát ở hai nước cộng hòa này. Hiến pháp Estonia được sửa đổi và công nhận quyền tư hữu. Đất đai, không khí, khoáng sản, tài nguyên thiên nhiên và các phương tiện sản xuất cơ bản đều được công nhận là tài sản của Estonia. Đây là quyền của người Xô viết trong Hiến pháp Liên bang Xô viết (1977).

Gamsakhurdia bị lật đổ năm 1992 và Eduard Shevardnadze lên nắm quyền với sự giúp đỡ của người Nga.

Boris Yeltsin, *The Struggle for Russia* (Cuộc đấu tranh vì nước Nga), New York, NXB Random, 1994), tr.39. Khi Yeltsin cho rằng căn phòng có thể bị nghe trộm, những người khác đã phá lên cười. Gorbachev, Hồi ký, tr.642. Chỉ có ba Bí thư Ban Chấp hành Trung ương là Galina Semenova, Andrei Girenko và Egor Stroeve ủng hộ Gorbachev. Đa số trong Ban Bí thư và các cơ quan Đảng ở địa phương đều muốn phế bỏ vị Tổng Bí thư.

Vadim Bakatin, *Izbavlenie ot KGB* (Moskva, Novosti, 1992), tác giả phát hiện có 250 nghìn nhân viên KGB và người làm việc cho tổ chức

Tháng 7/1990, ở Jurmala, Nga đồng ý dự thảo các hiệp ước với mỗi nước cộng hòa thuộc vùng Baltic, công nhận chủ quyền. Hiệp ước với Latvia và Estonia được ký vào tháng 1/1991. Hiệp ước với Lithuania bị hoãn vì các sự kiện tháng 2 và được ký ở Moskva ngày 29/7/1991, được Hội đồng Tối cao Lithuania phê chuẩn ngày 19/8/1991.

Matlock, *Autopsy on an Empire*, tr.802. Sự trì hoãn của Gorbachev về các hoạt động của Đảng vào ngày 24/8 không được thực hiện bằng một lệnh cấm hợp pháp. Ông đã phản đối việc cấm đoán Đảng nhưng không vui vì việc cấm đoán các cơ quan Đảng.

Matlock, sách cùng tên, tr.622. Vị đại sứ cũ cho biết người Mỹ đã vạch ra kế hoạch đặt các thiết bị nghe trộm ở đâu.

Hãn (khan) là nhà cầm quyền của đế chế Mông Cổ, thống trị nước Nga giai đoạn 1240-1480. Sa hoàng Boris, tức Boris Godunov, người được tôn làm Sa hoàng năm 1598, không thuộc dòng dõi quý tộc và thất bại trong việc giải quyết nạn đói và bệnh truyền nhiễm năm 1601-1603. Sau đó, nước Nga rơi vào nội chiến và phải chịu sự can thiệp của nước ngoài, đây được coi là thời kỳ hỗn loạn. Việc này chấm dứt với sự nắm quyền của triều đình Romanov vào năm 1613. Do vậy, trong tư tưởng người Nga, Sa hoàng Boris được gắn với chế độ quân chủ và sự hỗn loạn.

Một tuần sau, năm mới được tổ chức và phát trên truyền hình với buổi lễ kéo dài khoảng ba tiếng tại một nhà thờ lớn ở Leningrad.

Tức tên riêng của Brazauskas (BT).

Pravda, ngày 26/12/1989. Ông chấp nhận logic của một Đảng Liên bang trong một quốc gia liên bang vào năm 1991, nhưng sau đó đã quá muộn. Trong bài diễn văn của mình, Gorbachev đã lấy cớ viện các mối quan hệ của Lithuania với đại sứ quán Mỹ ở Moskva, kết tội họ có âm mưu “quốc tế hóa” vấn đề. Đây là một sự chỉ trích kỳ quặc. Đại sứ Mỹ đã gặp gỡ thường xuyên các nhóm đến từ ba nước cộng hòa Baltic. Matlock. *Autopsy on an Empire*.

Trong một cuộc phỏng vấn với cựu đại sứ Mỹ ngày 14/3/1992, Ryzhkov phát biểu ông đã không giữ lòng trung thành với Gorbachev nữa, một điều mà sau này ông cảm thấy hối tiếc, đồng thời bày tỏ ông có thể thắng cử nếu ông có lập trường kiên định. Matlock, sách đã dẫn.

Gorbachev, Hồi ký, tr.346. Một lý do chính để ước tính sự ủng hộ chính trị dành cho Yeltsin là cuộc cạnh tranh cá nhân gay gắt giữa hai chính trị gia.

Lần đầu tiên trong nhiều thập kỷ, không một đoàn đại biểu nước ngoài nào được mời. Không có gì ở Đại hội về phong trào cộng sản thế giới và các bộ máy Đảng mới đã bỏ qua tuyên bố rằng Liên bang Xô viết là một phần của phong trào này.

Gorbachev, Hồi ký, tr.369. Đây là một ví dụ khác về khả năng đánh giá tình hình của Gorbachev.

Đầu năm 1990, Abalkin — chủ tịch ủy ban nhà nước về cải cách kinh tế và Maslyukov — chủ tịch Đoàn Thanh niên Cộng sản, đã soạn thảo một bản ghi nhớ về việc giải quyết khủng hoảng kinh tế. Ngày 17/2/1990, họ trình lên Ryzhkov hai hướng giải quyết: chuyển đổi hệ thống hành chính mệnh lệnh hay tăng cường chuyển đổi sang một nền kinh tế thị trường có kế hoạch. L. Abalkin, Neispolzovanny shans (Moskva, NXB Politizdat, 1991), tr.123.

Manfred Wilke, “Hard facts” (Sự thật khó chịu), German Comments (Bình luận của người Đức), số 42, 4/1996, tr.24-25. Tình hình nghiêm trọng là Bộ Chính trị đã không thông báo cho các thành viên của Ủy ban Trung ương SED về bản báo cáo này. Các cuộc thương lượng với Tây Đức bắt đầu yêu cầu những người Tây Đức tài trợ 3 tỷ Đê-mác hàng năm.

Tác giả đã tham gia một cuộc hội thảo ở Reichstag về “40 năm nước Đức chia rẽ” khi Bức tường sụp đổ, bật tín hiệu cho việc bắt đầu chấm dứt sự chia rẽ nước Đức. Thời gian này, Gorbachev là một trong những vị anh hùng. Những người tham gia nhận thấy ngày đáng ghi nhớ này là một trong những kết quả về đường lối chính trị mới của ông.

Senn, Gorbachev’s Failure (Sự thất bại của Gorbachev), tr.130. Gorbachev đã ký một nghị định và nghị định này được gửi tới Vilnius dưới dạng một bức điện tín.

Tư lệnh không quân Xô viết là Tướng Dzhokhar Dudaev, sau này là Tổng thống Chechnya. Ông này không cho phép có thêm quân Xô viết đổ bộ vào Estonia, do vậy không có bạo động ở Tallinn.

Gorbachev, Hồi ký, tr.579. Gorbachev nói thêm rằng lúc đó ông vẫn rất tin Yazov. Chernyaev gọi các bài diễn văn của Pugo và Yazov tại phiên họp của Xô viết tối cao là “đần độn, hỗn láo và đầy giả dối”. Tschernajew, Die letzten Jahre einer Weltmacht, tr.344.

Một số người Nga thân Xô viết quá thất vọng trước sự nổi lên của chủ nghĩa dân tộc ở Lithuania bắt đầu rời khỏi Lithuania. Năm 1990, dòng người khoảng 6.221 người rời đi nhưng năm 1991, con số này giảm xuống 5.504. Năm 1992, con số này là khoảng 13.672 người.

Lính mũ nồi đen thuộc Bộ Nội vụ. OMON đại diện cho đơn vị bán quân sự, có nhiệm vụ đặc biệt.

Matlock, Autopsy on an Empire, tr.795. Sau này, ông thông báo với đại sứ Mỹ rằng lúc đó ông không có lòng tin tôn giáo. Song, ông dần dần tin vào Chúa và giá trị của những lời cầu nguyện sau khi ông có cuộc sống an nhàn sau cuộc đảo chính tháng 8/1991.

Tschernajew, Die letzten Jahre einer Weltmacht, tr. 373. Kohl nói với Gorbachev rằng nếu ông tham gia cuộc gặp London với tư cách quan sát viên, ông sẽ trở thành thành viên chính thức trong cuộc gặp năm 1992 tại Munich.

Matlock, Autopsy on an Empire, tr.538. Niềm tin của bà Thatcher vào Mikhail Gorbachev bị lung lay sau khi hai bên rời khỏi văn phòng. Năm 1992, Vladimir Bukovsky chỉ cho Thatcher bản sao một tài liệu có chữ ký của Gorbachev, cam kết chi 1 triệu đôla cho Hiệp hội Công nhân mỏ do Arthur Scargill lãnh đạo, trong khi thợ mỏ đang tiếp tục đình công chống lại chính phủ của bà. Gorbachev đã thú nhận với bà không hề có bất cứ một quỹ nào của Xô viết tài trợ cho công nhân mỏ Anh chống lại bà. Không chắc chắn quỹ này có số tiền đó hay không.

Một số tác giả bản khoản liệu Gorbachev có đóng góp một phần trong nỗ lực khôi phục luật và trật tự bằng cách tách riêng văn phòng tổng thống với nội các của mình. Nội các của ông, được trao một số đặc quyền, sẽ đưa ra một vài cách thức mạnh mẽ để cứu lấy nhà nước Xô viết. Michael Urban, Vyacheslav Igrunov và Sergei Mitrokhin, The Rebirth of Politics in Russia (Sự tái sinh các nền chính trị ở nước Nga), (Cambridge, NXB ĐH Cambridge, 1997), tr.247; Yu. Burtin, Demokraticheskaya

Rossiya (Nước Nga dân chủ hóa), 3/11/1991.

1. Chiến tranh Bảy năm (1756-1763): Cuộc chiến xảy ra giữa hai thế lực gồm có Vương quốc Anh, Vương quốc Phổ và Hannover ở một phía và Pháp, Áo, Nga, Thụy Điển và Saxony ở phía kia. Tây Ban Nha và Bồ Đào Nha sau này cũng bị cuốn vào chiến tranh, trong khi một lực lượng của nước trung lập Hà Lan bị tấn công tại Ấn Độ. Tại Bắc Mỹ, cuộc chiến được gọi là Chiến tranh Pháp và người Da đỏ.

2 Frederick North: Thủ tướng Anh giai đoạn 1770-1782.

3 Đảng Whig: Nay là Đảng Dân chủ Tự do, vẫn duy trì vị thế chính trị quan trọng cho đến thế kỷ XX. Đảng Whig ủng hộ việc khai trừ Công tước xứ York theo đức tin Công giáo khỏi quyền kế thừa ngai vàng của xứ Anh, Ireland và Scotland. Tên gọi được dùng để biểu thị sự khinh miệt: “whiggamor” là “đồ chăn bò” (cattle driver). Đảng này gần gũi với giới nghiệp đoàn, tài chính và chủ đất.

4 Nguyên văn: Glorious Revolution, một cuộc cách mạng không đổ máu nhằm lật đổ Vua James II, do Vua William III (1652-1702) lãnh đạo.

5 Hiệp hội thuộc Hội đồng địa phương, thường tổ chức các cuộc họp thường niên bàn về luật.

6 Chiến tranh Hoa Kỳ: Từ năm 1763, Anh trở thành đế chế thực dân lớn, kiểm soát rất nhiều thuộc địa. Cần chi phí cho cuộc Chiến tranh Pháp – người Da đỏ (1756-1763), chính phủ Anh và Vua George III đã áp đặt thuế cao ở 13 thuộc địa Bắc Mỹ, dẫn tới Cách mạng Hoa Kỳ (1775-1783) – cuộc cách mạng giành độc lập của 13 thuộc địa ở Bắc Mỹ.

7 Công ty Đông Ấn là tên gọi chung một số công ty của châu Âu được phép độc quyền buôn bán với châu Á, đặc biệt là với Ấn Độ.

1. Cách mạng Pháp: Diễn ra từ 1789-1799, lực lượng dân chủ và cộng hòa đã lật đổ chế độ quân chủ chuyên chế và cả Giáo hội Công giáo Roma tại Pháp cũng phải trải qua nhiều thay đổi. Cuộc cách mạng này đã xóa bỏ chế độ phong kiến trong xã hội Pháp và có sức ảnh hưởng mạnh mẽ, nhất là đối với các quốc gia theo chế độ phong kiến lúc bấy giờ.

2. Trung tâm hành chính của thành phố Canterbury, Tổng Giám mục của toàn Anh, nơi đứng đầu Giáo hội Anh và các nhóm đạo Anglican trên toàn thế giới.

3. Khủng hoảng Nootka là cuộc tranh chấp chính trị giữa Anh và Tây Ban Nha, do những sự kiện diễn ra trong mùa hè năm 1789 tại Eo biển Nootka, đảo Vancouver, tỉnh Canada khi đó thuộc Anh.

4. Ngày 1/6 Huy hoàng, còn được gọi là Trận chiến Ushant thứ Ba, là trận đánh hạm đội lớn nhất và là cuộc xung đột đầu tiên giữa Anh và Pháp trong giai đoạn Cách mạng Pháp.

5. Hội Tam điểm: Chính thức được mục sư Anderson thành lập ở Anh quốc năm 1717, ban đầu chỉ gồm những người thợ, những người trong cùng một ngành nghề, nhưng sau mở rộng và có đủ các thành phần xã hội tham gia: từ tiểu thương, học giả, giới bình dân, trí thức đến quý tộc và các quan chức nắm giữ những địa vị cao trong xã hội. Vì vậy, tư tưởng và đường lối rất phức tạp, nhiều biến tướng.

1. Prime Minister tức là Bộ trưởng thứ nhất và thường được gọi là Thủ tướng.

2. Một chức vụ cao trong chính phủ Anh giai đoạn từ giữa thế kỷ XVI đến đầu thế kỷ XIX, là người chịu trách nhiệm về nguồn tài chính của Hải quân Hoàng gia Anh. Chức vụ này bị bãi bỏ năm 1836.

1. Các cuộc chiến tranh của Napoleon là một loạt các cuộc chiến xảy ra tại châu Âu, dưới thời hoàng đế Napoleon Bonaparte cai trị nước Pháp. Các cuộc chiến này tiếp nối các cuộc chiến do cuộc Cách mạng Pháp phát sinh, kéo dài suốt thời Đế nhất Đế chế ở Pháp (một chế độ chính trị do Napoleon lập ra).

1. Isle of Dogs (Đảo Chó): Tên gọi này chính thức được dùng vào năm 1588, nguyên là một hòn đảo ở khu Đông London

1. Thomas Paine (29/1/1737-8/6/1809): Sinh ở Anh, nhập cư Mỹ trong thời gian nổ ra Cách mạng Hoa Kỳ, là nhà triết học, nhà cách mạng, người theo trường phái chủ nghĩa tự do cổ điển, một nhân vật nổi

bật trong Phong trào Khai sáng. Ông ủng hộ sự độc lập của các thuộc địa Mỹ khỏi Đế quốc Anh và là người có ảnh hưởng lớn đến Cách mạng Pháp.

2. Nghệ thuật biếm họa: Một phát kiến của châu Âu có từ thời cổ đại, là thể loại thích hợp nhất cho việc thể hiện các diễn biến văn hóa và chính trị trong một hình thức cô đọng.

3. Sự phân liệt lần thứ hai của đạo Kitô vào đầu thế kỷ XVI dẫn đến sự ra đời của đạo Tin Lành. Cuộc cải cách này gắn liền với tên tuổi hai đại biểu là Martin Luther (1483-1546) và Jean Calvin (1509-1546). Thế kỷ XVI là thế kỷ mở đầu cho các cuộc cách mạng tư sản châu Âu. Martin Luther chịu ảnh hưởng của tư tưởng tự do tư sản, phản kháng lại những quy định khắc nghiệt của Công giáo. Những tư tưởng cải cách đó đã dẫn tới xung đột gay gắt quyết liệt với Tòa thánh Vatican và sự ra đời của đạo Tin Lành.

4. Thuế thập phân: một loại thuế do Giáo hội Thiên Chúa ở Tây Âu thời trung đại đặt và thu của các tín đồ bằng một phần mười sản phẩm hàng năm của trang trại để ủng hộ giáo sĩ và nhà thờ.

5. Royal Exchange ở London: Được Thomas Gresham thành lập năm 1565, hoạt động như một trung tâm giao dịch của thành phố; đến năm 1576, được Elizabeth I chính thức đặt tên này.

6. Gọi tắt là Lloyd's, một bộ phận của Royal Exchange ở London, là khu vực riêng của những người ký nhận trách nhiệm thanh toán các hợp đồng bảo hiểm (nhất là về tàu thủy) và những người môi giới hợp đồng bảo hiểm.

7. Có nguồn gốc từ Đức, mở đầu bởi George Louis – cử tri của Hanover, người lên ngôi vua Vương quốc Anh với tước vị George I năm 1714. Triều đại này được tiếp tục với George II, George III, George IV và kết thúc vào năm 1901, khi William IV qua đời.

1. Nguyên văn: United Provinces, là tên gọi khác của Cộng hòa Hà Lan (1581-1795), nay là Hà Lan.

2. Còn gọi là Hội nghị Quốc gia Pháp (French National Convention), họp từ ngày 20/9/1792 đến ngày 26/10/1795.

1. Elizabeth I (1533-1603): là Nữ hoàng Anh và Nữ hoàng Ireland từ 1558 cho đến khi băng hà. Bà trở nên bất tử với tên Faerie Queen trong thiên sử thi cùng tên của Edmund Spenser.

2. Hồng Y Richelieu (1585-1642): không là vua, mà là thủ tướng trong thời kỳ làm vua của người con trai bất tài của vua Henri IV là vua Louis 13. Từ năm 1624-1642, Hồng y Richelieu đã cai trị nước Pháp theo ý mình và muốn củng cố vương quyền trung ương và bành trướng các ảnh hưởng của nước Pháp qua khắp châu Âu.

3. David Lloyd George (1863-1945): là Thủ tướng Anh nhiệm kỳ 1905-1922.

4. Henri VIII (1491-1547): là một trong số những ông vua lớn nhất trong Lịch sử nước Anh.

5. Abraham Lincoln (1809-1865), (còn được biết đến với tên Abe Lincoln, tên hiệu Honest Abe, Rail Splitter, Người giải phóng vĩ đại): là Tổng thống Hoa Kỳ thứ 16, người đã dẫn dắt nước Mỹ qua cuộc khủng hoảng lớn nhất, cuộc Nội chiến Hoa Kỳ và chấm dứt chế độ nô lệ tại quốc gia này.

6. Lord George Gordon Noel Byron (1788-1824): là nhà thơ lãng mạn Anh, một trong những nhà thơ lớn của thế giới thế kỷ XIX.

7. Josephine de Beauharnais (1763-1814): là hoàng hậu nước Pháp, vợ đầu tiên của Napoleon.

8. Marie Walewska: người tình xứ Ba Lan, rất được Napoleon yêu chuộng.

9. Joe McCarthy: là thượng nghị sỹ Mỹ, đã từng phát động chiến dịch “săn lùng phù thủy” nhằm chống đảng cộng sản hồi những năm 1950.

10. Joseph P. Kennedy (1888-1969): rời bỏ làng New Ross ở hạt Wexford, Ireland đến Mỹ lập nghiệp. Ông trở thành một tay làm thùng phuy chứa dầu hỏa chuyên nghiệp và lập một cơ sở thương mại vững chắc. Ông kết hôn và có ba người con gái, một con trai – một Patrick mới. Patrick cha năm xuống. Patrick con lớn lên kết hôn với May Hiker và hạ sinh một trai cũng đặt tên Patrick. Đứa con trở thành Joseph Patrick Kennedy và tạo nên một đại gia đình Hoa Kỳ danh tiếng sau này...

11. Harry S. Truman (1884-1972): là Tổng thống thứ 33 của Hoa Kỳ, nhiệm kỳ 1945-1953.
12. Herbert Clark Hoover (1874-1964): tổng thống thứ 31 của Hoa Kỳ (1929-1933), là một kỹ sư mỏ nổi tiếng thế giới và là một nhà cầm quyền theo chủ nghĩa nhân đạo.
13. Dwight David “Ike” Eisenhower (1890-1969): là Tổng thống thứ 34 của Hoa Kỳ (1953-1961). Trong suốt Chiến tranh thế giới thứ hai, ông là Tổng tư lệnh quân Đồng minh ở châu Âu với quân hàm Thống tướng, và năm 1949 ông trở thành Tổng tư lệnh đầu tiên của NATO.
14. Là hệ thống lý luận kinh tế vĩ mô lấy tác phẩm Lý thuyết tổng quát về việc làm, lãi suất và tiền tệ của nhà kinh tế học người Anh John Maynard Keynes (1883-1948) làm trung tâm và lấy nguyên lý cầu hữu hiệu làm nền tảng.
15. Kho dự trữ vàng quốc gia của Mỹ.
16. Adlai Stevenson: đảng viên Đảng Cộng hòa, từng thất bại trong cuộc chạy đua giành ghế tổng thống năm 1952 và 1956.
17. Nelson Aldrich Rockefeller (1908-1979): là cháu nội của nhà tỷ phú đầu tiên, John D. Rockefeller. Ông làm thống đốc tiểu bang New York gần bốn nhiệm kỳ (10 năm) rồi ra tranh cử ứng viên tổng thống sơ tuyển trong Đảng Cộng Hòa. Năm 1974 ông là Phó Tổng thống dưới thời Tổng Thống Gerald Ford.
18. James Earl “Jimmy” Carter, Jr (sinh năm 1924) là chính khách và là Tổng thống thứ 39 của Hoa Kỳ, nhiệm kỳ 1977-1981, đồng thời là quán quân Giải Nobel Hòa bình năm 2002.
19. Chủ nghĩa này quan niệm các công dân sinh ra ở địa phương trội hơn những người nhập cư.
20. Carey Estes Kefauver (1903-1963): là đảng viên Đảng Dân chủ, được chọn làm ứng viên Phó Tổng thống trong cuộc bầu cử năm 1956.
21. Hành trình danh dự.
22. Martin Van Buren (1782-1862): là Tổng thống thứ 8 Hoa Kỳ (1837-1841), đảng viên Đảng Dân chủ.
23. James Buchanan (1791-1868): là Tổng thống thứ 15 của Hoa Kỳ (1857-1861).
24. Ulysses Simpson Grant, tên khai sinh Hiram Ulysses Grant (1822-1885): là tướng của quân đội Liên bang miền Bắc trong Nội chiến Hoa Kỳ và là Tổng thống Hoa Kỳ thứ 18 (1869-1877).
25. James Knox Polk (1795-1849): là Tổng thống thứ 11 của Hoa Kỳ, nhiệm kỳ 1845-1849.
26. Stephen Grover Cleveland (1837-1908): là Tổng thống Hoa Kỳ thứ 22 và 24, và là tổng thống duy nhất phục vụ hai nhiệm kỳ không liên tục nhau 1885- 1889 và 1893-1897.
27. Vào cuối thế kỷ XVIII, Đảng Whig đại diện cho quyền lợi của những người theo đuổi tư tưởng cải cách về bầu cử, nghị viện và công tác từ thiện ở Anh. Từ giữa thế kỷ XIX, Đảng Tự do (Liberal Party) nổi lên với tư cách là đảng kế tục Đảng Whig.
28. Arthur Neville Chamberlain (1869-1940), nhà hoạt động chính trị, nhà ngoại giao Anh. Từ 1918, là Hạ nghị sĩ; từ 1924-1929, nhiều lần tham gia chính phủ, giữ chức Bộ trưởng. Những năm 1937-1940 là Thủ tướng và thủ lĩnh Đảng Bảo thủ.
29. John Kenneth Galbraith: giáo sư kinh tế của trường Harvard, trước đây từng là Đại sứ tại Ấn Độ, được nhận huy chương của Tổng thống Hoa Kỳ.
30. Felix Frankfurter: nguyên Thẩm phán Tòa án Tối cao Hoa Kỳ.
31. John Quincy Adams (1767-1845): là tổng thống Hoa Kỳ thứ 6 (1826-1829), là con trai đầu và là con thứ hai của vị tổng thống Hoa Kỳ thứ 2, John Adams (nhiệm kỳ 1797-1801) và Abigail Adams. tiêu chuẩn mà với tư cách một chính khách, Jack luôn cố gắng noi theo để hình thành phương pháp quản lý (Sự gắn bó về mặt tình cảm với đất nước Ailen xưa kia chưa bao giờ làm giảm thái độ này). Jack nhanh chóng hoàn thành bước quá độ sang tuổi trưởng thành dưới áp lực của những ngày Hitler đẩy cả châu Âu và thế giới vào cuộc chiến tranh.

32. Tức là Đại Tây Dương, Thái Bình Dương và Bắc Băng Dương.
33. Douglas MacArthur (1880-1964): là Tham mưu trưởng Quân đội Hoa Kỳ trong suốt thập niên 1930 và sau đó đóng vai trò quan trọng trên mặt trận Thái Bình Dương trong Chiến tranh thế giới thứ hai. Trái lại điều này càng tăng thêm sự tự tin vốn có của ông.
34. Bobby Kennedy, còn được gọi tên tắt là RFK: là một trong hai người em trai của tổng thống Hoa Kỳ John F. Kennedy, với chức vụ tổng trưởng ngành luật pháp Hoa Kỳ từ 1961-1964. Ông là một trong những người cố vấn mà tổng thống Kennedy tin cậy nhất, và làm việc kề cận với tổng thống trong thời kỳ khủng hoảng vũ khí hỏa tiễn của Cuba.
35. Henry Cabot Lodge, Jr. (1902-1985): là một Thượng nghị sỹ Mỹ của bang Massachusetts, một Đại sứ Hoa Kỳ tại Việt Nam Cộng hòa, và là một ứng cử viên Phó Tổng thống Hoa Kỳ. năm 1956 không hề khôn ngoan. Nhưng Jack Kennedy phớt lờ tất cả những sự dẫn dắt đó. Ông không chắc mình còn sống được bao lâu nên đối với ông, liều lĩnh là điều duy nhất có ý nghĩa.
36. Lý thuyết gia chính trị xuất sắc, tác giả cuốn Quân Vương đã được Alpha Books xuất bản.
37. Đạo luật về các quan hệ quản lý lao động của Mỹ được Quốc hội thông qua năm 1947, bất chấp sự phủ quyết của Tổng thống Truman.
38. Hội nghị Postdam: từ ngày 17 tháng 7 đến ngày 2 tháng 8 năm 1945, tại cung điện Cecilienhof - Postdam, của các nhà lãnh đạo của phe Đồng minh là Harry S. Truman, Winston Churchill, Clement Attlee và Stalin để quyết định tương lai của nước Đức và châu Âu thời hậu chiến.
39. Robert Alphonso Taft II (sinh năm 1942): là thống đốc của tiểu bang Ohio thuộc Đảng Cộng hòa từ năm 1999 đến tháng 1/2007.
40. Henry Clay (1777-1852): là nhà hùng biện Mỹ thế kỷ XIX, người đại diện cho cả Nhà Trắng lẫn Thượng nghị viện.
41. Edmund Gibson Ross (1826-1907): là một chính khách biểu trưng cho bang Kansas sau Nội nước chiến Mỹ và sau trở thành thống đốc của New Mexico.
42. Liên Xô đã bắn hạ máy bay do thám U2 bay vào lãnh thổ của mình và tận dụng triệt để cơ hội vô giá này cho việc tuyên truyền.
43. Lúc đó, Martin Luther đang biểu tình ngồi ở một nhà hàng phân biệt chủng tộc.
44. George Catlett Marshall, Jr. (1880-1959): là một nhà lãnh đạo quân đội Hoa Kỳ, Bộ trưởng Quốc phòng. Marshall là tổng tham mưu trưởng của quân đội và là một cố vấn quân sự cấp cao cho Tổng thống Franklin D. Roosevelt.
45. Dean Acheson (1893-1971): Cựu ngoại trưởng Mỹ.
46. Henry Alfred Kissinger (tên khai sinh: Heinz Alfred Kissinger sinh năm 1923) là một nhà ngoại giao người Mỹ-Đức gốc Do Thái, giành giải Nobel Hòa bình năm 1973.
47. Otto Eduard Leopold von Bismarck là thủ tướng nước Đức và Vương quốc Phổ thế kỷ XIX, được nhiều người gọi là “Thủ tướng thép” do đường lối quân chủ bảo thủ cũng như chính sách chính trị thực dụng.
48. Tháng 9 năm 1938, Hiệp ước Munich được ký kết giữa Anh, Đức, Pháp và Ý. Qua đó Anh Pháp đã chấp nhận để Đức đưa quân vào đồng minh của mình là Tiệp Khắc nhằm tránh chiến tranh với Đức.
49. Mùa xuân năm 1961, Liên Xô phóng tàu Sputnik và nhà du hành vũ trụ Gagarin trở thành người đầu tiên du hành trong không gian.
50. Walter Ulbricht là Chủ tịch Hội đồng Nhà nước của Đông Đức.
51. Năm 1960, nước Pháp trở thành quốc gia thứ tư có kho vũ khí nguyên tử. Tổng Thống de Gaulle đã tuyên bố nước Pháp là một lực lượng nguyên tử độc lập thứ ba, sau Hoa Kỳ và Liên Xô. Ông cũng muốn phát triển nguyên tử thành một lực lượng đánh trả (force de frappe).
52. Từ của Harry Truman.

53. Sau Chiến tranh thế giới thứ hai, vào tháng 7 năm 1944, tại hội nghị ở Bretton Wood, 44 nước tham dự (có cả Liên Xô cũ) đã thống nhất thông qua hệ thống tiền tệ Bretton Wood dùng đồng đô-la Mỹ làm tiêu chuẩn tiền tệ của thế giới.
54. Một trong những người chủ trương nổi tiếng nhất của Thuyết hội tụ – thuyết xã hội học tư sản, cho rằng chế độ tư bản chủ nghĩa và xã hội chủ nghĩa đang phát triển theo những con đường ngày càng xích lại gần nhau và cuối cùng sẽ hòa nhập vào nhau, hình thành nên một xã hội mới, trong đó kết hợp những tính chất tích cực của chế độ tư bản và của chế độ xã hội chủ nghĩa.
55. Ủy ban chịu trách nhiệm về các vấn đề tài chính, xã hội và phúc lợi khác của Quốc hội
56. Kế hoạch xâm lược Cuba do Cục Hành động (hay còn gọi là Cục Mật vụ) của CIA vạch ra. Cục trưởng Cục Hành động của CIA lúc đó chính là Richard Bissell. Thất bại của vụ Vịnh Con Lợn mà Bissell là tác giả chính đã hủy hoại thanh danh của ông ta.
57. Mongoose là tên được mã hóa của kế hoạch bí mật nhằm lật đổ Castro.
58. Tổng thống, nhân vật tai tiếng, nhà độc tài quá khích của nước Cộng hòa Dominique từ năm 1930-1939 và từ 1942-1961. Bị một toán vũ trang lạ mặt ở khu ngoại ô Lachaise ám sát vào chiều tối ngày 30 tháng 5 năm 1961.
59. Richard Helms được đề cử làm Phó Giám đốc CIA vào tháng 4 năm 1965 và lên nắm quyền lãnh đạo CIA từ tháng 6 năm 1966 đến đầu năm 1973. Helms được coi là vị tổng giám đốc tài ba nhất.
60. Học thuyết là cơ sở của chủ nghĩa toàn Mỹ, tuyên bố ảnh hưởng của Hoa Kỳ tới các nước thuộc khu vực Trung Nam Mỹ.
61. Từ lỏng mà người Cuba dùng để chỉ người Mỹ.
62. Coretta Scott King: vợ của mục sư da đen Martin Luther King, người từ nhiều năm qua đã tiếp nối sự nghiệp đấu tranh của chồng cho quyền tự do và bình đẳng của con người.
63. Mahatma Gandhi (1869-1948), còn gọi là ông thánh Cam Địa: người chủ trương chống đối không bạo động.
64. Đảng 3 K, đảng cực đoan phân biệt chủng tộc.
65. Thước Anh, bằng 0,914 mét.
66. Một cách gọi khác của Đại học Mississippi.
67. Thành viên tích cực của Hiệp hội quốc gia vì sự tiến bộ của người da màu, bị một kẻ lạ mặt bắn chết vào ngày 12 tháng 6 năm 1963 ngay trước cửa nhà riêng tại thành phố Jackson, bang Mississippi.
68. Mục sư, một thần tượng của phong trào chống phân biệt chủng tộc ở Birmingham, người cùng hoạt động rất tích cực với Martin Luther King.
69. Nhà sử học nổi tiếng, tác giả nhiều cuốn sách về cuộc đời của Martin Luther King.
70. Chủ tịch NAACP (Hiệp hội các quốc gia vì sự tiến bộ của người da màu)
71. Trung tá bộ binh làm cố vấn sư đoàn 7BB tại vùng IV chiến thuật (miền Nam Việt Nam) từ năm 1962-1963.
72. Được hiểu là mối nguy về chủ nghĩa cộng sản.
- Trụ sở Bộ Quốc phòng Hoa Kỳ (ND).
- Nguyên văn: Catch-22 – chỉ những tình huống con người không thể đạt được mong muốn vì làm trái quy luật thông thường. Thành ngữ này xuất phát từ cuốn sách cùng tên xuất bản năm 1961, do tiểu thuyết gia Mỹ Joseph Heller viết về Thế chiến II. Nhân vật chính trong cuốn sách rất sợ bị giết nên tìm cách thuyết phục các sĩ quan rằng anh ta bị điên để khỏi phải lái máy bay ném bom. Tuy nhiên, các sĩ quan biết rằng những ai biết mình sợ hãi là những kẻ hoàn toàn tỉnh táo. Vì thế anh chàng này vẫn phải lái máy bay ra trận (ND).
- Aristotle (384 TCN – 322 TCN) là nhà triết học và bác học thời Hy Lạp cổ đại, là học trò của Plato và thầy dạy của Alexander Đại đế. Ông được xem là người đặt nền móng cho môn lý luận học. Cùng

với Plato và Socrates, Aristotle là một trong ba trụ cột của văn minh Hy Lạp cổ đại (ND).

Đảo Phục sinh: một hòn đảo ở Chi-lê. Cây cối trên đảo bị chính cư dân sống ở đó chặt phá để làm nhà, đốt lửa... khiến cho rừng ngày càng cạn kiệt, đất trồng trọt xói mòn dần, cư dân rơi vào tình trạng đói kém triền miên (ND).

Nghị định thư Kyoto liên quan đến Chương trình khung về biến đổi khí hậu tầm quốc tế của Liên hiệp Quốc với mục tiêu cắt giảm lượng khí thải gây hiệu ứng nhà kính, được ký kết ngày 11/12/1997 và chính thức có hiệu lực vào ngày 16/2/2005, với 191 nước tham gia (tháng 9/2011). Tính đến tháng 5/2011, Hoa Kỳ vẫn không tiến hành các biện pháp cắt giảm dù tham gia ký kết (ND).

Nguyên văn: Everybody's crying peace on earth; Just as soon as we win this war (ND).

Mẹ Teresa, còn được gọi là Mẹ Teresa xứ Calcutta (1910–1997), là nữ tu Công giáo Roma người Albania và là nhà sáng lập Dòng Thừa sai Bác ái ở Calcutta, Ấn Độ năm 1950. Trong hơn 40 năm, bà đã chăm sóc người nghèo, bệnh tật, trẻ mồ côi, người hấp hối trong khi vẫn hoàn tất nhiệm vụ lãnh đạo dòng tu phát triển khắp Ấn Độ và đến các quốc gia khác (ND).

Nguyên văn: A Beautiful Mind, bộ phim dựa trên cuộc đời của nhà toán học John Nash, được hãng Universal Pictures công chiếu năm 2001, do diễn viên Russell Crowe thủ vai chính (ND).

Thỏa thuận lời khai: là sự thương lượng hoặc thỏa thuận được tiến hành giữa công tố viên và luật sư biện hộ của bị cáo, theo đó bị cáo sẽ nhận tội để đổi lại mức độ khoan hồng nào đó (ND).

Bách khoa Toàn thư Britannica (nguyên văn: Encyclopedia Britannica) là một bách khoa toàn thư tiếng Anh tổng hợp do công ty Encyclopædia Britannica, Inc. biên soạn và xuất bản, với hơn 4.000 nhà chuyên môn liên tục cập nhật và phát triển. Tác phẩm này được nhiều người cho là một trong những bộ bách khoa toàn thư uy tín nhất (ND).

Tosca là vở bi kịch ba hồi của soạn giả nổi tiếng Giacomo Puccini (1858-1924), lấy bối cảnh thành Rome đang nằm dưới ách cai trị của Napoléon vào thế kỷ XIX (ND).

Vụ Watergate là vụ bê bối chính trị nổi tiếng ở Mỹ trong thập niên 1970, dẫn đến sự kiện tổng thống Richard Nixon phải từ chức. Hai trong số những kẻ trực tiếp thi hành vụ bê bối này là Bernard Barker và Frank Sturgis (ND).

Trong tiểu thuyết Oliver Twist, ông Bumble là viên quan tư tế đã đưa Oliver đến một trại tế bần xấu xa. Chính tại nơi đây, Oliver đã bị giam vào ngục tối chỉ vì xin thêm một ít cháo. Câu nói trên được ông Bumble thốt ra chính trong phiên tòa xử Oliver (ND).

Nguyên văn: United Nations' Core International Human Rights Treaties (ND).

Bộ sưu tập các văn kiện Do Thái giáo cổ đại, được xem là nền tảng của giáo luật Do Thái (ND).

Nguyên văn: Free rider – nghĩa gốc là kẻ trông chờ lợi ích trên trời rơi xuống (ND).

Đề đơn giản, tôi chỉ tập trung vào những tình huống trong đó mỗi bên phải quyết định chiến lược cho mình mà không biết bên kia quyết định thế nào. Các lý thuyết gia trò chơi gọi đây là trò chơi đồng thời (để phân biệt với trò chơi liên tiếp) và thể hiện chúng giống như các ma trận trong chương 1 đối với Thế lưỡng nan của người tù, nhưng có sự kết hợp đa dạng giữa các lợi ích, chiến lược và kết quả. Những ma trận này là bản tóm tắt thuận tiện để ta hình dung những gì đang diễn ra và chúng cũng là nguồn tham chiếu tiện lợi; tuy nhiên, chúng không phải là phương tiện thiết yếu và độc giả nào thấy chúng không hữu ích có thể bỏ qua.

Nguyên văn: chicken, nghĩa đen là “gà con”, từ chỉ kẻ nhát gan.

Nguyên văn: Hawk-Dove – một thuật ngữ trong chính trị; theo đó, các đảng phái ôn hòa (như đảng Dân chủ ở Mỹ) thường được gọi là Bò câu (Dove), còn các đảng hiếu chiến, mạnh mẽ (đảng Cộng hòa) được gọi là Diều hâu (Hawk).

Nguyên văn: Evolutionary Stable Strategy.

Nguyên văn: Q.E.D. – một thuật ngữ trong toán học, viết tắt của Quod Erat Demonstrandum (“điều đã

được chứng minh” trong tiếng La-tinh) (ND).

Nguyên văn: Rock, paper, scissors – tại Việt Nam, trò chơi này có tên gọi phổ biến là Oẳn tù tì hay Kéo, búa, bao. Tên gọi này đã được thay đổi từ nguyên bản (từ giấy – paper thành bao và từ đá – rock thành búa) do hình dạng bàn tay của người chơi khi chơi trò này (ND).

Vấn đề duy nhất với lối chơi ngẫu nhiên hoàn toàn là rất khó thực hiện được trên thực tế, và đa phần mọi người đều tuân theo một khuôn mẫu nào đó mà một đối thủ tinh anh có thể đoán được. Để khắc phục điều này, tôi đã nghĩ ra cách chọn các chiến lược mà không đối thủ nào có thể dự đoán được, bởi vì bản thân tôi cũng không thể dự đoán được. Khi tôi thử nghiệm chiến lược này với một chương trình máy tính trên mạng thì nó đã thành công.

Hằng số toán học e là cơ số của logarit tự nhiên, còn gọi là số Euler (đặt theo tên nhà toán học Leonhard Euler). Giá trị số e tới 20 chữ số thập phân là: 2,71828182845904523536...

Chúng đang rơi vào Thế lưỡng nan của người tù, trong đó tuy chiến lược “hai bên cùng đưa” rất mang tính hợp tác, phối hợp (và tối ưu), nhưng chiến lược “hai bên cùng giữ” mới là điểm cân bằng Nash chiếm thế chủ đạo và dẫn tới thất bại.

Nguyên văn: Nash bargaining solution (ND).

Nguyên văn: Pareto optimal position – còn được gọi là tình huống hiệu quả Pareto – một thuyết trọng tâm của kinh tế học được ứng dụng phổ biến trong lý thuyết trò chơi. Theo đó, việc chuyển từ cách phân chia này sang cách phân chia khác mà giúp ít nhất một cá nhân có lợi hơn nhưng không làm bất kỳ một cá nhân nào khác bị thiệt hại được gọi là một sự cải thiện Pareto, hay sự tối ưu hóa Pareto (ND).

Nash liệt kê bốn điều kiện giúp giải pháp mặc cả của ông mang lại kết quả tối ưu: 1. Lời giải cho việc phân chia tài nguyên phải không để phần nào sót lại; 2. Giải pháp không phụ thuộc vào cách người tham gia đánh giá tính thiết thực của phần lợi họ được nhận; 3. Nếu kết quả mà không ai muốn chọn trở nên không khả thi, thì sẽ không có gì thay đổi; 4. Giải pháp sẽ không thay đổi nếu các bên tham gia hoán đổi vị trí cho nhau.

Nguyên văn: Ultimatum Game (ND).

Joseph Raymond “Joe” McCarthy (1908 - 1957) là chính trị gia người Mỹ, nghị sĩ Đảng Cộng hòa tại bang Wisconsin từ năm 1947 cho đến khi qua đời năm 1957. Từ năm 1950, McCarthy đã trở thành gương mặt công chúng tiêu biểu nhất trong giai đoạn mà những căng thẳng của Chiến tranh Lạnh làm gia tăng nỗi sợ về sức ảnh hưởng ngày càng lớn của chủ nghĩa cộng sản (ND).

Peanuts là loạt truyện tranh được đăng trên nhật báo Mỹ của họa sĩ Charles M. Schulz, xuất bản lần đầu vào thập niên 1940. Truyện có nội dung dành cho thiếu nhi, với hai nhân vật chính là cậu bé Charlie Brown và chú chó Snoopy (ND).

Machiavellian đã trở thành từ đồng nghĩa với tất cả những gì xảo quyệt, lừa lọc và đáng trách; tuy nhiên, thông điệp chính của Niccolo Machiavelli cho những kẻ muốn chiến thắng và duy trì quyền lực là: “Tốt hơn hết là hãy tìm kiếm lòng tin của người ta hơn là phụ thuộc vào [sức mạnh]”. Đối với Machiavelli, niềm tin là vấn đề cốt lõi, dẫn cho những phương pháp ông đề xuất để giành lấy niềm tin đó đôi khi cũng dựa trên tính thực tiễn hơn là đạo đức.

Là tên đặt cho nữ giới, nghĩa là Món quà của Thượng đế.

Nguyên văn: chain letters – tức trò gửi thư và yêu cầu người nhận sao chép rồi gửi đến nhiều người khác, thường để lan truyền các thông điệp dụ dỗ hoặc lừa đảo (ND).

Nguyên văn: pyramid schemes – một hình thức kinh doanh phi pháp và dễ đổ vỡ, trong đó một người hoặc một tổ chức chuyên dụ dỗ người khác tham gia kinh doanh theo cấp bậc kiểu kim tự tháp: những người thuộc các tầng thấp hơn sẽ làm lợi cho những người ở tầng trên bằng doanh số và tiền hoa hồng. Kiểu kinh doanh này tồn tại ở Việt Nam dưới hình thức “kinh doanh theo mạng lưới” hay “bán hàng đa cấp” biến tướng (ND).

Faust là nhân vật trong tác phẩm kịch cùng tên của thi sĩ, nhà soạn kịch, tiểu thuyết gia và triết gia Đức lỗi lạc Johann Wolfgang Goethe (1749-1832). Faust đã bán linh hồn của chàng cho quỷ dữ để được thỏa mãn mọi mong ước của mình (ND).

Nguyên văn: “give still it hurts” (ND).

Tạm dịch: “Bản thân mình không muốn thì đừng làm với người khác.” (ND)

Sau này, Tit for Tat còn đề cập tới các chiến lược cụ thể, và TIT FOR TAT được dùng để chỉ những chương trình máy tính thể hiện những chiến lược đó.

Nguyên văn: pork-barrel politics - thuật ngữ chỉ hành động các chính khách tìm cách mang dự án đầu tư về cho khu vực bầu cử mà mình đại diện để thu phục cảm tình của cử tri (ND).

(1) Từ gốc là “wellbeing”, chỉ trạng thái hạnh phúc, khỏe mạnh và phồn thịnh. Để rõ nghĩa và phù hợp hơn khi kết hợp với năm yếu tố trong cuộc sống là nghề nghiệp, xã hội, tài chính, thể chất và đời sống cộng đồng, chúng tôi xin phép chuyển ý từ “wellbeing” theo các nghĩa: sự bền vững, an khang, vui vẻ, hạnh phúc, an tâm... tùy theo ngữ cảnh.

(2) Triglyceride là hợp chất hóa học cung cấp cho cơ thể năng lượng cần thiết cho sự chuyển hóa. Đây là dạng chất béo thông thường nhất mà chúng ta tiêu thụ và là thành phần chính yếu của dầu thực vật và mỡ động vật. Mức triglyceride cao là yếu tố gây ra bệnh xơ vữa động mạch, tạo thành các mảng mỡ làm hẹp động mạch có thể dẫn đến đột quỵ, đau tim, gây bệnh gan nhiễm mỡ, bệnh viêm tụy.

George Horace Gallup(1901 – 1984) người phát minh ra phương pháp thăm dò ý kiến Gallup, một phương pháp thống kê rất thành công về nghiên cứu mẫu để đo lường ý kiến công chúng.

(4) Sáu nhóm chung được xác định là: công việc (việc làm, sửa chữa nhà cửa), việc lật vật trong nhà (rửa chén bát, giặt ủi), thú vui (xem tivi, nấu nướng), hoạt động giải trí (thăm bạn bè, nghe nhạc), việc thích làm hàng ngày (mua sắm, sử dụng máy vi tính), việc buộc phải làm (chăm sóc y tế, quan tâm đến tài chính).

1. ROI: Return on investment - Lợi tức đầu tư

1. Chief executive officer

2. Virginia Woolf(1882 - 1941) là một tiểu thuyết gia và một nhà văn tiểu luận người Anh được coi là một trong những nhân vật văn học hiện đại lừng danh nhất thế kỉ XX.

1. Tên gọi tắt của Coca - cola.

2. PAR: Problem - Action - Result

3. Flat organization.

1. Fedex: Tập đoàn chuyển phát nhanh hàng đầu thế giới

2. Return on investment

3. Các phát thanh viên nổi tiếng ở Mỹ

4. Các phát thanh viên nổi tiếng ở Mỹ

5. Các phát thanh viên nổi tiếng ở Mỹ

6. Các phát thanh viên nổi tiếng ở Mỹ

7. Một thương nhân người Texas, chạy đua vào Nhà Trắng các năm 1992 và 1996.

1. John River: Danh hài nổi tiếng người Mỹ

2. Elizabeth Dole: Nhà chính trị người Mỹ, từng phục vụ cho chính quyền tổng thống Ronald Reagan và Geogre Bush.

3. Ca sĩ nhạc dance nổi tiếng người Australia

4. Palm Springs: Một thành phố tên sa mạc thuộc hạt Riverside, bang California

1. Eleanor Roosevelt: Đệ nhất phu nhân của Tổng thống Franklin D.Roosevelt.

2. Rehabilitation Act

1. Chỉ những người có cách sống bên lề, kỳ quái.

1. Các Coffee Shop ở Amsterdam chủ yếu phục vụ các loại đồ hút có liên quan đến ma túy, hình thức kinh doanh được chính quyền Hà Lan cho phép.
1. Phố Rivoli (Rue de Rivoli) là một trong những con phố nổi tiếng ở Paris, nằm ở trung tâm thành phố, bắt đầu từ phố Sévigné rồi trải dài tới quảng trường Concorde. Phố Rivoli đi ngang qua rất nhiều công trình quan trọng như Tòa thị chính, bảo tàng Louvre, Khải hoàn Môn Carrousel, vườn Tuileries... và là một trong những con phố thương mại của Paris.
2. Adam Smith (1723-1790) là nhà kinh tế chính trị học và triết gia đạo đức học lớn người Scotland, tác giả bộ sách Bàn về tài sản quốc gia (An Inquiry into the Nature and Causes of the Wealth of Nations) giúp mở ra kinh tế học hiện đại và cung cấp một trong những cơ sở hợp lý nổi tiếng nhất của thương mại tự do, chủ nghĩa tư bản và chủ nghĩa tự do.
3. Tính đến thời điểm cuốn sách này xuất bản (chú thích của người viết).
4. Nguyên văn tiếng Anh: Federal Reserve System.
5. Nguyên văn tiếng Anh: Food and Agriculture Organization of the United Nations.
6. Nguyên văn tiếng Anh: Third International Mathematics And Science Survey – Bài Kiểm tra Toán và Khoa học Quốc tế thứ III.
7. Nguyên văn tiếng Anh: white shoes law firm – chỉ các hãng luật danh tiếng và chuyên nghiệp tại Mỹ, đặc biệt là các công ty có thâm niên trên 100 năm và có tên trong danh sách Fortune 500. Đây thường là các hãng luật chuyên tư vấn về tài chính – ngân hàng, luật dân sự và quản trị, có trụ sở tập trung tại New York và Boston.
8. Thiếu tướng Leslie Groves (1896-1970), thống lĩnh lực lượng Công binh Lục quân Hoa Kỳ, là người trực tiếp giám sát việc xây dựng Lầu Năm Góc (trụ sở Bộ Quốc phòng Mỹ) và chỉ huy dự án Manhattan sản xuất bom nguyên tử trong Thế chiến II.
9. Nguyên văn tiếng Anh: Fifth Avenue – đại lộ chính đi ngang qua khu Manhattan, khu dân cư đông đúc và sầm uất nhất của thành phố New York. Đây cũng là nơi tập trung các khu mua sắm, các cửa hiệu thời trang và trang sức nổi tiếng xa xỉ.
10. Viết tắt của America Online – công ty cung cấp dịch vụ Internet toàn cầu có trụ sở tại Hoa Kỳ.
11. Hạng Vũ (232 TCN – 202 TCN), người nước Sở, tự xưng là Tây Sở Bá Vương. Ông là nhà chính trị và quân sự nổi tiếng, có công lật đổ nhà Tần và tranh đấu với Hán Cao Tổ Lưu Bang thời kỳ đầu nhà Hán.
12. Nguyên văn: Functional Magnetic Resonance Imaging – Máy cộng hưởng từ chức năng.
13. Sigmund Freud (1856-1939) nguyên là bác sĩ thần kinh và tâm lý người Áo. Ông được công nhận là người đặt nền móng và phát triển lĩnh vực nghiên cứu về phân tâm học.
14. Đơn vị đo khối lượng: 1kg ~ 2,2 pound.
15. Nguyên văn tiếng Anh: Food and Drug Administration (viết tắt: FDA hoặc USFDA).
16. Tên gốc: The Organization Man – tác giả: William H. Whyte.
17. Nguyên văn: Game Theory – là một nhánh của ngành Toán học Ứng dụng. Ngành này chuyên nghiên cứu các tình huống chiến thuật trong đó các đối thủ lựa chọn những hành động khác nhau để cố gắng làm tối đa kết quả nhận được. Từ được phát triển như một công cụ để nghiên cứu hành vi kinh tế học, ngày nay Lý thuyết Trò chơi còn được sử dụng trong nhiều ngành khoa học khác, từ sinh học đến triết học.
18. Danh sách Fortune 500 là một chuyên trang của đài CNN, xếp hạng 500 công ty lớn nhất nước Mỹ theo tổng thu nhập mỗi công ty.
19. Luật số 5* và luật số 13* là hai luật tác giả bổ sung cho những ấn bản mới.
20. Nguyên văn tiếng Anh: MBIT viết tắt của Myers-Briggs Type Indication (Trắc nghiệm Tính cách Myers-Briggs) – là phương pháp sử dụng các câu hỏi trắc nghiệm để tìm hiểu tâm lý, tính cách, ưu

nhược điểm, phong cách làm việc và hướng phát triển nghề nghiệp của mỗi người.

21. Nguyên văn tiếng Việt: TKI viết tắt của Thomas-Kilmann Instrument (hoặc Thomas-Kilmann Conflict Mode Instrument) – là công cụ được sử dụng phổ biến nhất trên thế giới nhằm giúp mọi người hiểu rõ các phương thức giải quyết mâu thuẫn khác nhau, ảnh hưởng của chúng lên các mối tương tác và động lực của nhóm cũng như giúp mỗi người lựa chọn cách giải quyết phù hợp nhất trong từng trường hợp.

22. Nguyên văn tiếng Việt: Heidi & Howard Syndrome – hay còn gọi là “lựa chọn khó khăn giữa thành công và được yêu mến” – bắt nguồn từ một nghiên cứu tình huống của Đại học Harvard vào năm 2003. Giảng viên chia một lớp làm hai nhóm và yêu cầu các sinh viên đọc một câu chuyện về khởi nghiệp. Nội dung bài đọc của hai nhóm giống hệt nhau, chỉ có tên chủ doanh nghiệp là khác – một nhóm đọc về Heidi (nữ), còn nhóm kia đọc về Howard (nam). Theo kết quả khảo sát, tuy cả hai nhân vật đều có kinh nghiệm và học vấn như nhau, nhưng đa số sinh viên đều nhận định Howard là người có khả năng thành công cao hơn.

23. Nguyên văn tiếng Anh: SEC viết tắt của Sales Executive Commission.

24. Tên gốc các cuốn sách: The Warren Buffett Portfolio; The Nascar Way.

25. Tên gốc sách: Capital Ideas.

26. Peter Lewyn Bernstein (1919 – 2009) là sử gia tài chính, nhà kinh tế học và nhà giáo dục người Mỹ, được biết đến như người phát triển và cải tiến Thuyết Thị trường Hiệu quả (efficient-market hypothesis). Nhờ thành tựu này, ông đã trở thành một trong những lý thuyết gia nổi tiếng nhất trong việc phổ biến và truyền đạt bộ môn kinh tế học tài chính đến với công chúng.

27. Aesop (620 TCN – 564 TCN) là một nô lệ người Hy Lạp phục vụ cho Xanthus, một địa chủ tại đảo Samos. Aesop đã tiến hành cuộc tranh đấu bảo vệ dân chúng chống lại một thủ lĩnh mị dân tại Samos và được trả tự do. Ông được xem là tác giả của rất nhiều câu chuyện ngụ ngôn nổi tiếng trên thế giới được truyền miệng và sưu tầm qua nhiều thế kỷ đến ngày nay.

28. Tên gốc các cuốn sách: Get Paid More and Promoted Faster; Maximum Achievement; How to Start and Succeed in Your Own Business.

(1) Reality show: Là các chương trình truyền hình trong đó những cảnh quay không có sự chuẩn bị, sắp xếp từ trước. Những người tham gia ghi hình cũng là những người dân bình thường, không phải diễn viên chuyên nghiệp.

(2) Thuyết “Bàn tay vô hình” (invisible hand): Là một giả thuyết của nhà kinh tế học người Anh Adam Smith. Theo ông, trong nền kinh tế thị trường, các cá nhân tham gia muốn tối đa hóa lợi nhuận cho mình. Ai cũng muốn thế cho nên vô hình trung đã thúc đẩy sự phát triển và củng cố lợi ích cho cả cộng đồng.

(3) Retail therapy: Là biện pháp đi mua sắm (quần áo,...) để giải khuây

(4) LWT (London Weekend Television): Đài truyền hình Luân Đôn cuối tuần. BBC: The British Broadcasting Corporation, đài BBC

(5) Là một hình thức bảo vệ công ty khỏi những vụ mua bán không thân thiện bằng cách đưa ra những quy định, luật lệ sao cho công ty mua sẽ gặp phải một số rủi ro nhất định nếu họ quyết tâm thực hiện cuộc mua bán đó.

(6) Brainstorming (động não)

(7) NCR: National Cash Registers, Hệ thống Máy đếm tiền Quốc gia

(1) Mục tiêu chính của đạo luật này là nhằm bảo vệ lợi ích của các nhà đầu tư bằng cách buộc các công ty đại chúng phải đảm bảo sự minh bạch hơn của các báo cáo, các thông tin tài chính khi công bố.

(2) Cổ phiếu có khả năng lên giá trở lại.

- (3) Acquired goodwill.
- (4) Baseball: bóng rổ.
- (5) Merchant bank: đối tượng của yếu của ngân hàng này là các sản phẩm thay thế. Các sản phẩm thay thế được hiểu là các sản phẩm đầu tư không phải là các sản phẩm truyền thống (tức cổ phiếu và trái phiếu), bao gồm đầu tư bất động sản, cho vay sử dụng đòn bẩy tài chính, các thỏa thuận tín dụng lớn như cho vay đồng tài trợ và tài trợ dự án.
- (6) Lấy ý từ câu chuyện ngụ ngôn Bộ quần áo mới của hoàng đế.
- (7) Cảm thấy mình giỏi hơn, quan trọng hơn người khác.
- (8) Tracker fund: quỹ đầu tư chỉ số; là quỹ trong đó giá trị của quỹ này thay đổi thuận theo giá trị trung bình của các loại cổ phiếu trên thị trường.
- (9) Endowment effect: là giả thuyết cho rằng con người coi những gì mình sở hữu đáng giá hơn những gì không phải của mình.
- (10) Retained earnings: là phần trăm lợi nhuận thuần không dùng để trả cổ tức mà được doanh nghiệp giữ lại để tái đầu tư theo các mục đích chiến lược hoặc để trả nợ. Lợi nhuận giữ lại được thể hiện bên dưới vốn cổ phần chủ sở hữu trong bảng cân đối kế toán.
- (11) Third market: là thị trường giao dịch các chứng khoán đã niêm yết tại sở giao dịch nhưng theo cơ chế OTC (phi tập trung).
- (12) Unlisted Securities Market (USM): Thị trường chứng khoán không niêm yết, do sở giao dịch chứng khoán London thành lập và quản lý từ năm 1980. USM là một thị trường ít tổ chức hơn so với sở giao dịch chứng khoán.
- (1) Walter Scott: (1771 - 1832) là nhà thơ, nhà viết tiểu thuyết lịch sử người Scotland nổi tiếng khắp Châu Âu thế kỷ 19, và sau đó danh tiếng của ông lan sang cả Bắc Mỹ và Australia. Những tác phẩm nổi tiếng của ông như Ivanhoe, Rob Roy, The Lady of The Lake, Waverley, Trái tim của Midlothian... sau này đã trở thành những tác phẩm kinh điển.
- (2) General Patton: (1885 - 1945) là một thống tướng, nhà chỉ huy quân sự nổi tiếng của Lục quân Hoa Kỳ trong Chiến tranh Thế giới lần II trong các chiến dịch ở Bắc Phi, Sicily, Pháp và Đức.
- (3) Lyndon Baines Johnson (1908 - 1973), thường được gọi tắt là LBJ, là Tổng thống Hoa Kỳ thứ 36, giữ chức từ năm 1963 đến 1969.
- (4) James Dyson thực ra vẫn tiếp tục phát đạt. Công ty của ông đạt 103 triệu USD lợi nhuận năm 2005 và hiện đang dẫn đầu trên thị trường Nhật Bản và Mỹ.
- (5) Bull market: thị trường theo chiều giá lên, là dạng thị trường tài chính mà giá các loại chứng khoán (chủ yếu là cổ phiếu) tăng nhanh hơn mức bình quân trong lịch sử của chúng, trong một thời gian dài (vài tháng) với lượng mua bán lớn. ND
- (6) Management buy-out: mua lại cổ phần của chính công ty mình đang làm việc và trở thành chủ nhân mới của công ty đó. .sup
- (7) PFI: Private Finance Initiative - Sáng kiến Tài chính tư nhân, PPP: Public Private Partnership - Hợp tác Nhà nước - Tư nhân.
- (8) Conspicuous consumption: Một thuật ngữ do Thorstein Veblen (1857-1929) đặt ra để mô tả một hành vi tiêu dùng, trong đó người ta tiêu dùng để cho mọi người xung quanh thấy mình ở địa vị xã hội nào mà không cần biết địa vị đó có hay không.
- (9) Agency problem: Người quản lý (hay còn gọi là người đại diện) là người chỉ sở hữu một phần nhỏ trong vốn cổ phần của một công ty, ngược lại các ông chủ là người sở hữu phần lớn vốn cổ phần. Do có sự tách biệt giữa quyền sở hữu và quyền quản lý đã gây nên một vấn đề là người quản lý có thể hành động theo lợi ích riêng của họ nhiều hơn so với lợi ích của người sở hữu.
- (10) PR (Public Relations): Quan hệ công chúng.

- (11) PA (press agent): nhân viên báo chí.
- (12) Trophy Wives: Vợ để trang trí, dùng để chỉ người vợ thứ hai (hoặc thứ ba) của một người đàn ông nhiều tuổi có địa vị. Vai trò của cô là thể hiện cho mọi người biết rằng chồng mình là một người thành đạt, xứng đáng có được một người vợ hoàn hảo như mình; còn người chồng sẽ có trách nhiệm cung cấp cho cô một cuộc sống xa hoa.
- (13) Hội đồng An ninh quốc gia của Liên Xô trước đây
- (14) OBE - Huân chương của Đế chế Anh
- (15) Một trò chơi mô phỏng hoạt động kinh doanh
- (1) Những người theo phái trung lập ủng hộ cho một nền kinh tế hỗn hợp giữa khu vực nhà nước và tư nhân; họ có khuynh hướng ủng hộ những hạn chế đối với sự can thiệp của nhà nước vào nền kinh tế trong những vấn đề liên quan đến phúc lợi chung. ND
- (2) Lag effect (tạm dịch Hiệu ứng trễ): chỉ tình huống khi một biến số của nền kinh tế có ảnh hưởng tới giá trị của một biến số khác xuất hiện sau đó, ví dụ như tỷ lệ thất nghiệp tăng sẽ khiến doanh số bán của một số mặt hàng không thuộc nhóm nhu yếu phẩm giảm xuống. ND
- (3) Hedge fund: một công ty đầu tư linh động với sự tham gia của một số ít các nhà đầu tư lớn (số tiền đầu tư tối thiểu thường là 1 triệu USD); mục đích của họ là tìm cách tối đa hoá lợi nhuận thông qua một loạt các chiến lược đa dạng, trong đó bao gồm cả những hoạt động đầu tư phi truyền thống và thiếu tính thanh khoản. ND
- (1) Horatio Alger (1832 - 1899) là nhà văn Mỹ viết hơn 100 cuốn sách về các cậu bé trong nửa sau thế kỷ XIX. Những cuốn sách của ông thường đề cập đến những trẻ em nghèo không nhà ở khu ổ chuột của New York, xem chúng như những con người không may mắn trong xã hội; nhưng nếu chỉ cho chúng một cơ hội, chúng sẽ thoát khỏi sự nghèo khổ đó.
- (2) Theo định luật này, “tiền xấu sẽ đuổi tiền tốt ra khỏi lưu thông”. Ví dụ, khi có hai kim loại (chẳng hạn vàng và bạc) cùng lưu thông và giá trị thị trường của chúng khác với giá trị hợp pháp của chúng, thì kim loại nào có giá trị thị trường lớn hơn giá trị hợp pháp sẽ được người ta tích trữ.
- (1) Samuel Smiles (1812 - 1904), một nhà văn và nhà cải cách người Scotland.
- (2) Một văn bản qui định về giờ giấc làm việc để bảo đảm an toàn lao động được thông qua tại cuộc họp của Hội đồng Châu Âu tại Strasbourg (Pháp).
- (3) Một khu vực ở trung tâm Luân Đôn (Anh) - nơi đặt trụ sở của Nghị viện Anh và Thủ đô của Bỉ - nơi đặt trụ sở của Liên minh châu Âu. Ở đây chỉ những nghị sỹ của Anh và EU.
- (4) Tên gọi của đồng bảng Anh.
- (5) IOU: viết tắt của từ ‘I Owe You’ (tôi nợ anh)
- (6) ADR: AMERICAN DEPOSITORY RECEIPT (Chứng chỉ tiền gửi của Mỹ)
- (7) GAAP: GENERALLY ACCEPTED ACCOUNTING PRINCIPALS (Nguyên tắc Sổ sách được thừa nhận chung (Accounting))
- (8) Nguyên gốc: “Leopards tend not to change their spots” nghĩa là “Báo thường không đổi màu đốm”.
- (9) Chỉ số 225 công ty hàng đầu trên thị trường chứng khoán Tokyo.
- (10) Tổng sản phẩm quốc dân.
- (11) Các nước thuộc Tổ chức Hợp tác và Phát triển Kinh tế, gồm khoảng 30 nước công nghiệp phát triển.
- (12) Nhóm 7 nước công nghiệp phát triển.
- (1) Đám cháy khủng khiếp tại Chicago, diễn ra từ ngày 8 - 10/10/1871.
- (2) Watered stock: là thuật ngữ giới đầu tư hay sử dụng vào thế kỷ XIX, chỉ loại cổ phiếu được các công ty phát hành với một trị giá lạm phát, tức là xa với giá trị ghi sổ của nó. Ở thế kỷ trước, thường người ta lợi dụng sự thiếu hiểu biết và khan hiếm về thông tin để bán các cổ phiếu no nước cho các cổ

đồng chưa có kinh nghiệm.

(3) The Windy city (thành phố của gió): biệt danh của Chicago.

(4) Matrix management (Quản trị theo kiểu ma trận): là phương pháp tổ chức công ty sao cho những nhân viên có cùng kỹ năng được sắp xếp làm việc tại cùng một phòng/ban.

(5) Cục tình báo Mỹ.

(6) Luật Phá sản Mỹ.

(7) Equity swap (Hợp đồng hoán đổi cổ phiếu): Là hợp đồng hoán đổi mà tổ hợp các dòng tiền được thỏa thuận trao đổi giữa hai bên vào một ngày xác định trong tương lai.

(1) EBITDA (Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization): Lợi nhuận trước thuế và các khoản trượt giá khấu trừ.

(1) Một nhân vật trong tiểu thuyết Candide của Voltaire đại diện cho chủ nghĩa lạc quan.

(2) Universal Mobile Telecommunications System: một công nghệ di động thuộc thế hệ thứ 3 (3G).

(3) Securities & Exchange Commission.

(4) GEC: viết tắt của 'General Electric Company' từng là một trong những tập đoàn công nghiệp lớn nhất ở Anh với hơn 160 công ty con chuyên cung cấp điện cho cả nước, khác với công ty GE của Mỹ.

(5) FORE Systems: một nhà sản xuất thiết bị chuyển mạch internet có trụ sở ở Pittsburgh, Pennsylvania hiện thuộc tập đoàn Ericsson.

(6) ATM (Asynchronous Transfer Mode): Chế độ truyền thông không đồng bộ, một công nghệ mạng tốc độ cao.

(7) FTSE 100: Chỉ số của 100 công ty hàng đầu của Anh trên Thị trường chứng khoán London. Tên đầy đủ là Financial Times-Stock Exchange 100 Share Index.

(8) Back-end load: là hợp đồng theo đó người mua phải thanh toán phần lớn số tiền sau khi nhận được hàng.

Video truyền hình trực tiếp một chương trình hoặc sự kiện nào đó qua Internet.

Cựu nhân viên của Google.

IRC là chữ viết tắt từ cụm từ Internet Relay Chat trong tiếng Anh. IRC là một dạng liên lạc cấp tốc qua mạng Internet. Nó được thiết kế với mục đích chính là cho phép các nhóm người trong một phòng thảo luận (channel) liên lạc với nhau. Tuy nhiên, nó cũng cho phép hai người dùng liên lạc riêng nếu họ thích.

Tiểu blog hay blog vi mô (tiếng Anh: micro-blog) là một dạng blog có các bài đăng có nội dung thu nhỏ như câu nói ngắn gọn, hình riêng, hoặc liên kết đến video. Phần mềm hạn chế về kích thước nội dung để khuyến khích người viết đăng bài thường xuyên. Giống như blog bình thường, các tiểu blog được dùng cho nhiều mục đích khác nhau, ví dụ cho biết những gì đang làm; nói về một chủ đề riêng tư; quảng cáo trang web, dịch vụ, sản phẩm; hoặc đẩy mạnh sự cộng tác trong một tổ chức. Các mạng xã hội chuyên về tiểu blog, tức mạng xã hội thu gọn, được sử dụng rộng rãi trên các máy tính và điện thoại thông minh. Một số mạng xã hội thu gọn cho phép kiểm soát ai là người có thể đọc các bài đăng, để duy trì quyền riêng tư và cho phép đăng bài qua giao diện và phương tiện khác như SMS, nhắn tin nhanh, thư điện tử, hoặc máy chụp hình trên điện thoại.

Là một công nghệ giúp người đọc có thể đọc được những tin tức mới nhất từ một hoặc nhiều trang web khác nhau mà không cần trực tiếp vào trang web đó. Thứ họ cần là chương trình đọc tin RSS (RSS feeds reader, News reader, News aggregator).

Là một chương trình phần mềm đầu cuối chuyên dụng nhằm để nhận và gửi mail một cách chủ động qua các webmail hay Mail server có hỗ trợ các giao thức truyền mail cơ bản. Các giao thức cơ bản thường là POP3. Vì sao nói chủ động? Vì khi mail client được bật lên, nó sẽ tải các e-mail trên mail server về mail client. Từ đó người dùng sẽ sử dụng bản "ảnh xạ" của các e-mail này trên client. Một

ví dụ cho mail client là Outlook Express.

Định dạng RTF (RTF là viết tắt của từ tiếng Anh Rich Text Format, nghĩa là định dạng văn bản giàu tính chất) là một định dạng tập tin dùng cho văn bản máy tính có bản quyền với các bản mô tả được công bố cho công chúng, được phát triển bởi Công ty Microsoft từ năm 1987 cho các sản phẩm của Microsoft và cho các văn bản đa nền tảng, có thể được trao đổi giữa nhiều hệ thống máy tính và chương trình soạn thảo khác nhau.

Văn bản thuần túy (Tiếng Anh: Plain text, trái với Formatted text, styled text hay rich text) là dạng trình bày văn bản trên máy tính mà không sử dụng các định dạng văn bản để trình bày, nó có thể đọc được dễ dàng mà không cần xử lý nhiều (khác với loại văn bản có dạng thức hoặc các tệp tin nhị phân (binary)).

Tạm gọi là Truyền thông đa phương tiện, một hình thức quảng cáo tương tác, cho phép dựa trên công nghệ nhúng flash và Java để kết hợp hình ảnh, âm thanh và truyền tải nội dung qua Internet bằng thông rộng. Sự kết hợp đa phương tiện đem đến cho Rich media nhiều dạng sản phẩm quảng cáo phong phú như TVC, trò chơi, flash...

BCC: Đồng gửi, là chức năng ẩn e-mail của người nhận.

OTT là những phần mềm nhắn tin, chat miễn phí như Line, Nimbuzz, Tango, KakaoTalk, Viber, WhatsApp... đang thu hút sự chú ý đặc biệt thời gian gần đây khi đều đạt tốc độ phát triển thần kỳ. The Flintstones là bộ phim hoạt hình kể về cuộc sống của gia đình người nguyên thủy nhưng với lối sống và vật dụng sinh hoạt hiện đại.

IAP là một phương pháp... thu tiền song song với hình thức “bán game” của nhà phát triển (hoặc nhà phát hành). Khác với “bán game” cho phép game thủ mua trọn game rồi chơi với những gì có sẵn, game dùng IAP đa phần sẽ được cung cấp cho game thủ miễn phí và thu tiền lại dần dần thông qua bán vật phẩm trong game (Cash Shop). Khái niệm này được nhắc đến nhiều hơn ở thị trường game mobile, vốn cũng tồn tại hai hình thức “bán đứt” và “miễn phí” tương tự thị trường game PC Offline truyền thống.

Overlay ad: Là hình thức quảng cáo đa phương tiện, trong đó quảng cáo được hiển thị chồng lên nội dung của trang web mà người dùng đang truy cập.

Mã QR là dạng mã vạch 2 chiều, dùng để cung cấp thông tin cho máy đọc mã vạch hay điện thoại thông minh.

Popup là một hộp thoại nhỏ xuất hiện trên trang web mà chúng ta đang xem để cung cấp thông tin hoặc hiển thị một tin quảng cáo

Bahrain tên đầy đủ là Vương quốc Bahrain, là một đảo quốc tại Vịnh Ba Tư. Ả Rập Saudi nằm ở phía tây và nối với Bahrain bởi Đường đê Vua Fahd và Qatar ở phía nam qua Vịnh Ba Tư.

B2B: Business-to-business là mô hình kinh doanh giữa các doanh nghiệp với nhau.

Tylenol là thuốc giảm đau. Cuộc khủng hoảng này xảy ra năm 1982 khi có báo cáo về 7 người bị thiệt mạng sau khi uống loại thuốc giảm đau này của Johnson & Johnson. Hãng này đã có phản ứng rất kịp thời là thu hồi toàn bộ số thuốc đang lưu thông trên thị trường và ngưng mọi quảng cáo đối với loại thuốc mang lại doanh thu hàng đầu này của mình.

Gamification hay gọi “Game hóa” được hiểu là việc ứng dụng các thành phần của game vào trong các lĩnh vực khác để tạo ra một trải nghiệm thú vị cho người dùng, gắn kết người dùng với các ứng dụng phần mềm như trang web hay các ứng dụng di động, v.v...

Infographic hay còn gọi là thiết kế đồ họa thông tin là dạng thức thể hiện các thông tin, dữ liệu hoặc kiến thức bằng hình ảnh trực quan. Những thiết kế này cung cấp những thông tin phức tạp qua thiết kế dưới dạng ngắn gọn, rõ ràng bằng ký hiệu, biểu tượng, bản đồ, các bài viết kỹ thuật. Với thông tin dạng đồ họa, các nhà khoa học, nhà toán học, những người làm công tác thống kê có thể truyền đạt các ý

tưởng, khái niệm một cách rõ ràng, hiệu quả và đầy đủ.

Vine video là ứng dụng cho phép người dùng tạo ra những đoạn clip động dưới dạng stop- motion (là thuật ngữ để chỉ những đoạn phim được tạo nên bởi hàng loạt những hình ảnh chụp tĩnh ghép lại) trong khoảng thời gian 6 giây.

Customer lifecycle: (vòng đời khách hàng) là một thuật ngữ để mô tả các bước của quá trình (tiếp cận, thu nạp, chuyển đổi, duy trì và trung thành) mà khách hàng trải qua khi xem xét mua bán, sử dụng và duy trì lòng trung thành với một sản phẩm hoặc dịch vụ nào đó. Mục tiêu của việc này là thu hút sự chú ý của khách hàng tiềm năng, cho họ biết bạn cung cấp những gì, để họ trở thành khách hàng, giữ chân và biến họ trở thành khách hàng trung thành.

Là tên của một hệ thống thuật toán Google, để thay đổi kết quả tìm kiếm các website trên trang công cụ tìm kiếm. Trong đó, những trang web có chất lượng thấp sẽ bị giảm thứ hạng trên kết quả tìm kiếm và những trang web có chất lượng cao sẽ được đẩy lên trên. Dựa trên các biện pháp đánh giá về chất lượng nội dung website như thiết kế, tốc độ, độ tin cậy v.v...

Quảng cáo tự nhiên (Native Advertising) được định nghĩa là một chiến lược quảng cáo cho phép các công ty quảng bá nội dung của họ dựa trên trải nghiệm đặc thù của một trang web hay một ứng dụng. Hay còn gọi là hệ sinh thái đóng, trong đó nhà cung cấp dịch vụ nắm quyền kiểm soát các ứng dụng, nội dung và truyền thông, đồng thời hạn chế quyền truy cập các ứng dụng hay nội dung không được họ cho phép.

Holodeck là một căn phòng được trang bị trên tàu Starfleet, có thể mô phỏng các môi trường khác nhau, phục vụ các mục đích giải trí, huấn luyện hay thám hiểm.

Cúp các đội vô địch bóng đá quốc gia châu Âu (tiếng Anh: European Cup hoặc UEFA Champions League; tên thường gọi ở Việt Nam: Cúp C1) là giải bóng đá hàng năm của Liên đoàn bóng đá châu Âu (UEFA) dành cho các câu lạc bộ vô địch quốc gia hay xếp hạng hai, ba, tư ở một số giải vô địch quốc gia mạnh.

Affiliate Marketing (tiếp thị liên kết) là mô hình kinh doanh bằng cách sử dụng cộng tác viên (cò, môi giới). Các liên kết giới thiệu khách hàng cho người bán (vendor) và được hưởng hoa hồng trên mỗi hành động của khách hàng (nhấp chuột, điền thông tin vào mẫu đặt hàng, mua hàng, v.v...)

Toorak: vùng ngoại ô thành phố Melbourne, Victoria, Úc.

iMovie: phần mềm chỉnh sửa video của Apple.

SMS = Short Message Services: (Dịch vụ tin nhắn ngắn) là một giao thức viễn thông cho phép gửi các thông điệp (tin nhắn) dạng văn bản (text) ngắn (không quá 160 chữ cái). Được dùng hầu hết trên các điện thoại di động và một số PDA với khả năng truyền thông không dây. - Trong bản dịch này của cuốn sách, rất nhiều thuật ngữ sẽ được người dịch giữ nguyên tác tiếng Anh và chú thích nhằm mục đích tạo điều kiện thuận lợi cho độc giả trong việc tra cứu chúng qua các công cụ tìm kiếm để biết thêm thông tin.

Rich media là một định dạng dữ liệu mới trên Internet, là sự kết hợp và đồng bộ của video, bảng mục lục (table of content) và bảng nội dung (slide).

Marketing trực tiếp (Direct marketing), theo định nghĩa của Hiệp hội Marketing Hoa Kỳ, là hệ thống tương tác của marketing, có sử dụng một hay nhiều phương tiện quảng cáo, đề tác động đến một phản ứng đáp lại đo lường được ở bất cứ mọi nơi.

Advertiser còn được gọi là Merchant, là một công ty hoặc cá nhân có trang web bán hàng hóa hoặc dịch vụ trực tuyến, và/hoặc chấp nhận đặt hàng và thanh toán trực tuyến. Advertiser hợp tác với publisher (đại lý) để quảng cáo hàng hóa, dịch vụ giúp họ. Đại lý đặt banner, link text hoặc link sản phẩm trên trang web hoặc đặt trong các e-mail khuyến mãi, danh mục kết quả tìm kiếm của họ để nhận hoa hồng quảng cáo.

Nhạc thang máy (Elevator music) là tên gọi có thật của một loại âm nhạc, còn được biết đến như là nhạc thời tiết. Đây là thể loại âm nhạc thường được bật ở các trung tâm thương mại, cửa hàng tạp hóa, hệ thống điện thoại, tàu thủy, máy bay dân dụng, khách sạn, sân bay, văn phòng và thang máy. Loại nhạc này có giai điệu đơn giản, dễ nghe, nhẹ nhàng, giúp người nghe thư giãn. ND

Mã Morse hay mã Moóc-xơ là một loại mã hóa ký tự dùng để truyền các thông tin điện tín. Mã Morse dùng một chuỗi đã được chuẩn hóa gồm các phần tử dài và ngắn để biểu diễn các chữ cái, chữ số, dấu chấm và các ký tự đặc biệt của một thông điệp. Các phần tử ngắn và dài có thể được thể hiện bằng âm thanh, các dấu hay gạch, hoặc các xung, hay các ký hiệu tường được gọi là “chấm” và “gạch” hay “dot” và “dash” trong tiếng Anh. Mã Morse được phát minh vào năm 1835 bởi Samuel Morse nhằm giúp cho ngành viễn thông và được xem như là bước cơ bản cho ngành thông tin số. Từ ngày 1 tháng 2 năm 1999, tín hiệu Morse đã bị loại bỏ trong ngành thông tin hàng hải để thay vào đó là một hệ thống vệ tinh.

Tên đầy đủ là Advanced Research Projects Agency – Cơ quan với các Đề án Nghiên cứu Tân tiến. World Wide Web Consortium, viết tắt W3C, là một hiệp hội lập ra các tiêu chuẩn cho Internet, nhất là cho World Wide Web. Hiệp hội W3C luôn có những hợp tác chặt chẽ với các đối tác lớn như Microsoft, Mozilla Foundation, Apple, v.v... để đảm bảo rằng các tiêu chuẩn của W3C tương thích với các trình công cụ web khác nhau.

Là tên một quần đảo nằm ở bờ biển phía Tây Scotland với vẻ đẹp huyền bí, thần thoại và đầy mê hoặc. Oz là loại phim kinh dị, phim hài, phim hành động đặc thù của Úc được sản xuất với chi phí thấp.

Key Performance Indicator có nghĩa là chỉ số đánh giá thực hiện công việc.

Conversion rate là đơn vị đo lường mức độ thành công của một chiến dịch quảng cáo trực tuyến trên cơ sở so sánh là tỷ lệ click xem quảng cáo. Nội dung “chuyển đổi” sẽ được quyết định dựa trên mục tiêu tiếp thị, ví dụ, doanh số bán hàng, yêu cầu doanh nghiệp cung cấp thêm thông tin, v.v...

Above the line (ATL): Chỉ các hoạt động tiếp thị nhằm khuyến khích và xây dựng thương hiệu với mục đích bền vững và lâu dài thông qua các phương tiện truyền thông đại chúng.

Below the line (BTL): Chỉ các hoạt động tiếp thị nhằm phát triển thị trường phân phối, thúc đẩy bán lẻ, tiêu dùng với mục đích ngắn hạn và tạo hiệu quả trực tiếp, như phát hàng mẫu, tổ chức sự kiện, khuyến mãi cho người tiêu dùng, khuyến mãi cho nhà bán lẻ, v.v...

Through the line (TTL): Là hoạt động kết hợp giữa hai hình thức tiếp thị trên (ATL & BTL), theo đó doanh nghiệp thực hiện tiếp thị rộng rãi trên các phương tiện truyền thông đại chúng nhằm thu thập dữ liệu về khách hàng để phục vụ cho công tác truyền thông trực tiếp về sau. (ví dụ, doanh nghiệp quảng cáo trên tivi, trong đó cung cấp số điện thoại liên hệ của doanh nghiệp để khuyến khích khách hàng trực tiếp gọi điện tới).

Digital: Các hoạt động tiếp thị trên các kênh kỹ thuật số.

Traditional: Chỉ các hoạt động tiếp thị được sử dụng trước khi Internet ra đời, trong đó gồm 4 nhóm chính là tiếp thị trên báo in, tiếp thị trên các phương tiện phát thanh truyền hình, thư trực tiếp và tiếp thị qua điện thoại.

Experiential: Chỉ hoạt động tiếp thị trải nghiệm, mục đích nhằm để các khách hàng tiềm năng có cơ hội trực tiếp trải nghiệm về sản phẩm/dịch vụ của doanh nghiệp (ví dụ, cung cấp sản phẩm dùng thử...)

Linear: Chỉ các hoạt động tiếp thị trong đó nội dung được giữ nguyên và xuyên suốt trong cả quá trình tiếp thị.

Analogue (hay analog): Chỉ các hoạt động tiếp thị có sự tương tác trực tiếp với khách hàng (đối lập với hoạt động tiếp thị trên các kênh kỹ thuật số).

Mobile: Chỉ hoạt động tiếp thị qua điện thoại di động.

Direct: Chỉ các hoạt động tiếp thị trong đó doanh nghiệp truyền đạt thông điệp về sản phẩm/dịch vụ

của mình một cách trực tiếp tới khách hàng (ví dụ, thông qua các hình thức quảng cáo, chủ động liên hệ khách hàng...)

Indirect: Chỉ các hoạt động tiếp thị trong đó doanh nghiệp truyền đạt thông điệp về sản phẩm/dịch vụ của mình một cách gián tiếp (ví dụ, họ cung cấp các nội dung hữu ích cho khách hàng, từ đó khuyến khích khách hàng chú ý và tìm đến với họ).

Đây là một tập tin được tạo ra bởi một máy chủ web hoặc máy chủ proxy có chứa tất cả thông tin về các hoạt động trên máy chủ đó, như thông tin người truy cập, thời gian khách viếng thăm, địa chỉ IP... Log file có rất nhiều tác dụng đối với quản trị web như phân tích xem người truy cập vào những phần nào trên trang web nhiều nhất và chuyển sang xem mục nào trên trang web...

Road rage (bệnh điên đường) là tình trạng bất ổn thần kinh khi đang lái xe, dẫn tới thái độ hung hăng đi kèm với sự thịnh nộ, cãi vã, đánh lộn và thậm chí trong một số trường hợp sự mất kiểm soát khiến những người mắc chứng này sẵn sàng rút súng ra bắn người khác chỉ vì tranh giành một chỗ đậu xe hay một làn đường.

Retweet: gửi tin nhắn trả lời trên Twitter

Like (thích): Một tính năng trên Facebook

Comment (nhận xét/ lời bình): Tính năng bình luận trên Facebook

iCal: Công cụ theo dõi lịch trình công việc trên máy tính.

Dropbox là dịch vụ sao lưu, lưu trữ dữ liệu trực tuyến với khả năng đồng bộ theo thời gian thực và tự động thực hiện sao lưu, hỗ trợ miễn phí có thể lên đến 20Gb dung lượng lưu trữ trực tuyến trên máy chủ của họ.

Là kết quả tìm kiếm tự nhiên trong trang kết quả tìm kiếm của các công cụ tìm kiếm.

Là hình thức quảng cáo tính chi phí dựa trên mỗi nhấp chuột vào quảng cáo. Đây là mô hình tính giá phổ biến nhất trong quảng cáo trực tuyến.

Key word là từ khóa, một từ hoặc cụm từ mà người duyệt web nhập vào công cụ tìm kiếm để tìm thông tin. Nhiều trang web đang nhắm mục tiêu quảng cáo theo từ khóa, do đó khi người tìm kiếm gõ đúng những từ khóa đó thì quảng cáo sẽ xuất hiện.

Là loại hình quảng cáo trả tiền cho những hành động được thực hiện bởi các khách hàng trên trang web, thay vì phải trả trước một khoản tiền cố định để lấy chỗ quảng cáo. Một chương trình chia sẻ lợi nhuận trong đó publisher nhận được hoa hồng khi mang lại đăng ký đặt mua hàng cho nhà quảng cáo.

Tiếp thị nội dung là một loại hình tiếp thị mà qua đó ta thu hút được khách hàng bằng cách cung cấp những thông tin bổ ích và hướng khách hàng vào các hành động mang lại lợi ích cho doanh nghiệp.

Hay còn gọi là Display Advertising là thuật ngữ chỉ Quảng cáo hiển thị – hình thức quảng cáo banner trên các báo điện tử hay quảng cáo các banner/truyền thông đa phương tiện qua các mạng quảng cáo.

Retargeting là một công nghệ quảng cáo trực tuyến mà chỉ tập trung vào những khách hàng đã từng truy cập vào trang web của bạn.

Cookie là một tệp nhỏ chứa một chuỗi các ký tự được gửi tới máy tính của bạn khi bạn truy cập một trang web.

Quảng cáo banner là một hình thức quảng cáo trực tuyến trên các trang web. Trên mỗi trang web đặt các vị trí với kích thước phù hợp để giới thiệu các thông điệp, hình ảnh, video... về sản phẩm, dịch vụ... của doanh nghiệp tại các vị trí đó, nhằm thu hút sự chú ý của khách hàng đến sản phẩm dịch vụ đó, khi nào quan tâm, khách hàng sẽ nhấp chuột vào banner quảng cáo, qua link liên kết banner sẽ dẫn khách hàng đến trang chủ của doanh nghiệp với đầy đủ các thông tin về sản phẩm, dịch vụ mà khách hàng quan tâm.

Trong nội dung quảng cáo trực tuyến và tiếp thị số, dữ liệu của bên thứ nhất ám chỉ những dữ liệu được thu thập thông qua liên hệ trực tiếp với người dùng.

“Ngôn ngữ Đánh dấu Mở rộng” là ngôn ngữ đánh dấu với mục đích chung do W3C đề nghị, để tạo ra các ngôn ngữ đánh dấu khác. Đây là một tập con đơn giản của SGML, có khả năng mô tả nhiều loại dữ liệu khác nhau. Mục đích chính của XML là đơn giản hóa việc chia sẻ dữ liệu giữa các hệ thống khác nhau, đặc biệt là các hệ thống được kết nối với Internet. Các ngôn ngữ dựa trên XML (thí dụ: RDF, RSS, MathML, XHTML, SVG, GML và cXML) được định nghĩa theo cách thông thường, cho phép các chương trình sửa đổi và kiểm tra hợp lệ bằng các ngôn ngữ này mà không cần có hiểu biết trước về hình thức của chúng.

API là viết tắt của Application Programming Interface (giao diện lập trình ứng dụng). Nó là một giao tiếp phần mềm được dùng bởi các ứng dụng khác nhau. Cũng giống như bàn phím là một thiết bị giao tiếp giữa người dùng và máy tính, API là một giao tiếp phần mềm chẳng hạn như giữa chương trình và hệ điều hành.

Nền tảng bên cầu (DSP) là hệ thống cho phép người mua quảng cáo trực tuyến quản lý nhiều tài khoản trao đổi quảng cáo và trao đổi dữ liệu thông qua một giao diện. Việc đặt giá thời gian thực để hiển thị các quảng cáo trực tuyến diễn ra trong những hoạt động trao đổi quảng cáo và bằng việc tận dụng DSP, các nhà tiếp thị số có thể quản lý việc đặt giá cho các banner và tính giá cho dữ liệu họ đang đặt lên để nhắm tới các người xem của họ. Cũng giống như tìm kiếm trả tiền, việc sử dụng DSP cho phép người dùng tối ưu hóa dựa trên các tập KPI như CPC hiệu quả (eCPC) và CPA hiệu quả (eCPA). Cost Per Action/Acquisition là hình thức tính chi phí quảng cáo dựa trên số lượng khách hàng thực tế mua sản phẩm/điền mẫu đăng ký/gọi điện/hay gửi e-mail, v.v... sau khi họ thấy và tương tác với quảng cáo.

Theo Google Analytic thì Bounce Rate là tỷ lệ phần trăm lượng truy cập vào trang web hoặc từ trang web khác tới trang web của bạn và rời bỏ trang web của bạn mà không xem bất cứ một trang nào khác. Web hosting là không gian trên máy chủ có cài dịch vụ Internet như ftp, www, nơi đó bạn có thể lưu nội dung trang web hay dữ liệu trên không gian đó. Lý do bạn phải thuê Web Hosting để chứa nội dung trang web, dịch vụ mail, ftp, vì những máy tính này luôn có một địa chỉ cố định khi kết nối vào Internet (đó là địa chỉ IP). Nếu bạn truy cập vào Internet như cách thông thường hiện nay thông qua các IPS (Internet Service Provider – Nhà cung cấp dịch vụ Internet) thì địa chỉ IP trên máy bạn luôn bị thay đổi, do đó dữ liệu trên máy của bạn không thể truy cập được từ những máy khác trên Internet.

Là một dịch vụ lưu trữ nhiều trang web trên một máy chủ kết nối Internet. Mỗi trang web có phân vùng riêng. Đây là giải pháp tiết kiệm nhất cho việc thuê lưu trữ. Thông thường Shared Hosting được chia thành nhiều Plan khác nhau, tùy vào nhu cầu mà bạn có thể chọn các Hosting Plan khác nhau.

Co-location server là dịch vụ cho thuê không gian và các dịch vụ hạ tầng để đặt máy chủ kết nối với Internet.

Index (đánh chỉ mục) là quá trình mà công cụ tìm kiếm thấy nội dung của bạn và sau đó lưu trữ cũng như hiển thị nó trong kết quả tìm kiếm để trả về cho người dùng.

Spider hay còn gọi là Crawler, Bot là một chương trình của các công cụ tìm kiếm dùng để thu thập thông tin về các trang web. Spider hoạt động dựa trên các đường liên kết, nếu không có các đường liên kết, spider sẽ không thể hoạt động được.

Breadcrumb link hay navigation link được gọi là link điều hướng cấu trúc, giúp người dùng có thể theo dõi được các danh mục liên quan đến bài viết.

Cửa sổ quảng cáo, dịch sát nghĩa là cửa sổ bật mở hay cửa sổ tự mở (cửa sổ pop-up), là các cửa sổ tự mở mà không cần sự cho phép của bạn. Nó có rất nhiều kích thước khác nhau nhưng thường là không che hết toàn bộ màn hình. Nhiều cửa sổ quảng cáo xuất hiện bên trên cửa sổ Firefox hiện thời (cửa sổ tự mở trên), một số khác lại xuất hiện ở dưới (cửa sổ tự mở dưới).

Hover button: Kỹ thuật tạo ra hiệu ứng sống động và nổi bật cho các nút trên trang web.

CAPTCHA là chữ viết tắt của của “Completely Automated Public Turing test to tell Computers and Humans Apart” (Phép thử Turing công cộng hoàn toàn tự động để phân biệt máy tính với người), được Luis von Ahn, Manuel Blum, Nicholas J. Hopper (tất cả đều thuộc Đại học Carnegie Mellon) và John Langford (khi đó thuộc IBM) đặt ra vào năm 2000. Đây là một quá trình một máy tính (máy chủ) yêu cầu một người dùng hoàn tất một kiểm tra đơn giản mà máy tính có thể dễ dàng tạo ra và đánh giá, nhưng không thể tự giải nó được.

Trong kỹ thuật máy tính, plug-in, trình cắm, hay phần bổ trợ là một bộ phần mềm hỗ trợ bổ sung thêm những tính năng cụ thể cho phần mềm ứng dụng lớn hơn. Nếu được hỗ trợ, plug-in cho phép tùy biến các chức năng của một ứng dụng. Ví dụ, plug-in thường được sử dụng trong các trình duyệt web để chơi video, quét virus và hiển thị các loại tập tin mới. Hai plug-in được biết đến rộng rãi bao gồm Adobe Flash Player và QuickTime. Add-on thường được coi là thuật ngữ chung dùng cho các snap-in, plug-in, các phần mở rộng và các chủ đề.

Là một trang xuất hiện khi có một khách hàng tiềm năng nhấp chuột vào một mẫu quảng cáo hay đường link kết quả của một công cụ tìm kiếm.

Publisher còn được gọi là Affiliate là một bên độc lập thực hiện quảng cáo, quảng bá hàng hóa, dịch vụ của nhà quảng cáo để nhận được tiền công hoa hồng. Publisher cho hiển thị các banner, link text, hình ảnh của sản phẩm, dịch vụ trên trang web, trong các e-mail khuyến mãi hoặc danh mục kết quả tìm kiếm của họ. Publisher được trả tiền hoa hồng từ nhà quảng cáo có chương trình họ đang tham gia khi khách hàng thực hiện một hành động nào đó như nhấp chuột vào link quảng cáo (click), điền mẫu thông tin, đăng ký thành viên (lead) hoặc mua hàng trực tuyến (sale).

Owned media (truyền thông tự xây dựng) là các kênh truyền thông thuộc sở hữu của công ty và công ty có toàn quyền quản lý, quyết định nội dung, như trang web, blog, các trang mạng xã hội (FB, LinkedIn, Twitter) dùng để xây dựng và củng cố tài sản thương hiệu. Đây là những kênh đòi hỏi thời gian và công sức đầu tư và phát triển để tự tạo dựng danh tiếng và có lưu lượng truy cập ổn định. Đối tượng truyền thông chủ yếu là khách hàng hiện tại của doanh nghiệp. Truyền thông tự xây dựng đóng vai trò là trạm dừng tiếp theo và đo lường hiệu quả (lưu lượng truy cập, tỷ lệ chuyển đổi, thời gian viếng thăm trang) của các chiến dịch quảng cáo sử dụng truyền thông trả tiền.

Paid media (truyền thông trả tiền) là loại hình truyền thông mà bạn phải mua, ví dụ như quảng cáo hiển thị, tìm kiếm trả tiền (các hình thức trả phí theo số lần nhấp chuột, trả theo nghìn, hay trả theo hành động), các bài báo, bài viết trả tiền có nội dung PR Truyền thông trả tiền có thể giúp tăng cường nhận thức về thương hiệu. Đây là loại hình truyền thông tốn kém nhất. Đối tượng chính được nhắm mục tiêu đến phần lớn là những người lạ, những khách hàng tiềm năng chưa sử dụng sản phẩm và dịch vụ. Đây là hình thức truyền thông khi doanh nghiệp được người dùng tự nguyện nói tốt về sản phẩm, công ty hoặc dịch vụ và chia sẻ với những người bạn của họ qua FB, Twitter hoặc các trang mạng xã hội khác. Có thể nói đây là loại hình “truyền miệng” trong thế giới số. Để có được lượng truyền thông lan truyền lớn, doanh nghiệp cần tập trung vào người dùng, cải thiện sản phẩm, dịch vụ, lắng nghe ý kiến khách hàng và quản lý tốt những đầu mối tiếp xúc nhằm gia tăng mức độ hài lòng.

Landing pages được thiết kế theo dạng Pop-up và thường có nội dung là một mẫu quảng cáo, thông báo về chương trình khuyến mãi hoặc kết nối tới những trang web khác. Trang landing page dạng này sẽ nhảy vào web chính khi người sử dụng Internet vừa truy cập vào trang web chính.

Split testing (kiểm tra phân tách) hay còn gọi là A/B test (phép thử A/B) để theo dõi và đánh giá hiệu quả của các phiên bản trang đích (landing page) khác nhau trên website.

Impression là thuật ngữ chỉ số lần xuất hiện của quảng cáo, đôi khi chỉ số này không phản ánh chính xác thực tế. Quảng cáo xuất hiện ở cuối trang và người dùng không kéo xuống tới quảng cáo, nhưng đó vẫn có thể được tính là một lần xuất hiện.

GRP (gross rating points) là chỉ số cho biết số lượng người xem mà một phương tiện truyền thông cụ thể có thể tiếp cận trong một khoảng thời gian nhất định. GRP được tính như sau : $GRP = Reach \times Frequency \times 100$. Reach: Đối tượng mục tiêu/tổng dân số. Average frequency: tần suất tiếp cận, hoặc số lần quảng cáo được phát trung bình

EMEA (Europe, the Middle East and Africa): là từ viết tắt chỉ các khu vực châu Âu, Trung Đông và châu Phi; APAC (Asia Pacific and Japan): khu vực châu Á-Thái Bình Dương và Nhật Bản; LATAM (Latin America and the Caribbean): khu vực Mỹ La-tinh và vùng Ca-ri-bê.

Page Views (PV): Là một lần ghé thăm trang duy nhất bởi một yêu cầu phía khách hàng (client) khi click vào một đường link, truy nhập trực tiếp trên thanh công cụ, thông qua máy tìm kiếm, v.v...

Indexed pages: Tổng số trang trên trang web của bạn được các bot tìm kiếm như Google bot, Yahoo bot, Bing bot đánh chỉ mục. Đánh chỉ mục được hiểu là bot đã ghé thăm liên kết, phân tích và lưu lại các thông số như tiêu đề (title), mô tả (description meta), từ khóa (keywords)... lên vùng cùng chủ đề trên máy chủ. Điều này thật sự rất có lợi cho việc trả về kết quả tìm kiếm nếu người dùng có những truy vấn liên quan.

Theo Hilbert Meyer: Động não (công não) là một kỹ thuật dạy học tích cực, thông qua thảo luận, nhằm huy động những ý tưởng mới mẻ, độc đáo về một chủ đề, của mọi thành viên tham gia thảo luận. Các thành viên được cổ vũ tham gia một cách tích cực, không hạn chế các ý tưởng, nhằm tạo ra “cơn lốc” các ý tưởng.

Là một thuộc tính trong ngôn ngữ HTML, dùng để mô tả ngắn gọn nội dung của một trang web. Hầu hết các công cụ tìm kiếm đều sử dụng thẻ này để hiển thị trên kết quả tìm kiếm.

Thẻ meta là dòng mã ở trên cùng của một trang html, có tác dụng hướng dẫn các công cụ tìm kiếm và cung cấp các thông tin về trang web của bạn.

ALT có nghĩa là Alternative Information – thông tin thay thế cho người dùng không hiển thị được hoặc chọn ẩn hình ảnh trong trình duyệt. Đây là một thuộc tính quan trọng của thẻ IMG. Hay nói cách khác. nội dung của nó sẽ hiển thị trên trình duyệt khi trình duyệt không thể trình bày được một hình ảnh vì lý do nào đó. Các SE xem nội dung của thẻ ALT như là anchor text trong trường hợp hình ảnh là một liên kết.

Anchor text là đoạn văn bản được dùng để hiển thị link và được mọi người sử dụng để đi tới trang web của bạn. Nói một cách khác, đây chính là đoạn text cụ thể trong đường dẫn mà người dùng nhấp vào.

SEO cục bộ là khái niệm chỉ một hình thức tối ưu hóa thứ hạng trang web theo những từ khóa liên quan tới một địa phương, lãnh thổ nào đó.

Tên gọi của một cơ sở dữ liệu của Google.

* Số cửa hàng bao gồm cả các trung tâm thiết kế triển lãm

* Là thu nhập của toàn bộ công ty, bao gồm Target, Marshall Field's, Mervyns,...

(*) STEP: _Social – Xã hội, Technological – Công nghệ, Environmental – Môi trường, Political – Chính trị; STEEP: _Social – Xã hội, Technological – Công nghệ, Economic – Kinh tế, Environmental – Môi trường, Political – Chính trị ; PESTLE: _Political – chính trị, Environmental – môi trường, Social – xã hội, Technological – công nghệ, Legal – Pháp luật, Environmental – Môi trường.

Table of Contents

MỤC LỤC

LỜI TỰA

LỜI NÓI ĐẦU

I. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN DANH LỢI VÀ TIỀN BẠC

ĐỪNG MỜ MẮT VÌ DANH LỢI

VỊ TRÍ CÓ THỂ TỰ ĐẾN KHÔNG THỂ CẦU MÀ CÓ

KHÔNG NÊN LÀM NGƯỜI “CHẲNG CÓ MẸ LẠI KHOẺ LÀM DÁNG”

ĐỪNG ĐỂ PHẢI TRẢ GIÁ VÌ HƯ VĨNH

HỌC ĐỂ THEO ĐUỔI HỌC VẤN CHỨ KHÔNG ĐỂ LẤY HỌC VỊ

QUÁ TRÌNH HỌC TẬP ĐẠI DIỆN CHO QUÁ KHỨ, HỌC TẬP ĐẠI DIỆN CHO TƯƠNG LAI

KHÔNG THEO ĐUỔI QUÁ TRÌNH HỌC TẬP MỘT CÁCH TRỐNG RỒNG

II. LÀM NGƯỜI KHÔNG NÊN ĐỂ Ý ĐẾN XUẤT THÂN NGHÈO HÈN

NGƯỜI SINH RA BẠN LÀ NGƯỜI VĨ ĐẠI NHẤT

KẺ ANH HÙNG KHÔNG QUAN TÂM ĐẾN XUẤT THÂN NGHÈO HÈN

ĐỪNG TƯ CHO MÌNH LÀ KẺ THẤP HÈN

LÀM GÌ ĐỂ THOÁT KHỎI THÂN PHÂN NGHÈO HÈN?

TỪ CÔNG NHÂN SỬA CHỮA ĐẾN BỘ TRƯỞNG BỘ TƯ PHÁP

NGƯỜI THẦY VĨ ĐẠI XUẤT THÂN TỪ MỘT GIA ĐÌNH BÌNH THƯỜNG

GIAN KHỔ LÀ NGƯỜI THẦY CỦA ĐỜI NGƯỜI

CÂU CHUYỆN CỦA DRUZES “NGƯỜI THỢ ĐÓNG GIÀY”

GIÀU CÓ CÒN NHIỀU KHÓ KHĂN VƯỚNG MẮC HƠN CẢ NGHÈO KHÓ

Ý CHÍ VỮNG CHẮC HƠN ĐÌNH

KIỆN NHÂN, BỀN BỈ ĐI TÌM CHÂU MỸ

III. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VIỆC KHÔNG ĐƯỢC ĐÚNG ĐÀU

NGƯỜI ƯU TÚ NHẤT CHÍNH LÀ BẠN

HOÀN MỸ VĨNH VIỄN KHÔNG THỂ TRỞ THÀNH HIỆN THỰC

THÀ LÀM CẤP PHÓ CÒN HƠN LÀM CẤP TRƯỞNG

BẮT ĐẦU LẠI, GIÀNH VỊ TRÍ SỐ 1

KHÔNG BẰNG NGƯỜI KHÁC, DÁM THỪA NHẬN THIẾU SÓT CỦA MÌNH

KHÔNG NHẤT THIẾT CỨ PHẢI TRỞ THÀNH NGƯỜI GIỎI NHẤT

ĐỪNG TÍNH TOÁN NHỮNG VIỆC MÌNH KHÔNG THỂ LÀM

ĐỪNG OÁN TRÁCH SÓ PHÂN KHÔNG CÔNG BẰNG

IV. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN CÁI ĐƯỢC MẤT TRONG CÔNG VIỆC

KHÔNG LÀM VIỆC VÌ TIỀN LƯƠNG

CÔNG VIỆC QUAN TRỌNG HƠN TIỀN LƯƠNG

HÃY LÀM NHÂN VIÊN ƯU TÚ NHẤT

TỰ ĐỘNG, TỰ GIÁC LÀM VIỆC

BỒI DƯỠNG THÓI QUEN LÀM VIỆC TỐT

1. Kéo dài thời gian làm việc

2. Trước sau luôn thể hiện hứng thú và sự nhiệt tình của bạn với sản phẩm và công ty
3. Tự nguyện gánh vác nhiệm vụ gian khổ, nặng nề
4. Tránh tán gẫu trong giờ làm việc
5. Đề xuất các vấn đề và kiến nghị của phòng ban hoặc của cả công ty tới các bộ phận có liên quan

LÀM VIỆC CHO CẤP TRÊN CÓ HIỆU QUẢ

LÀM VIỆC CÓ HIỆU QUẢ CÙNG VỚI CÁC NHÂN VIÊN CỦA BẠN

KHÔNG THỂ CHỌN NGƯỜI CHỈ LÀM CHỦ CỦA CHÍNH MÌNH

BỊ SA THẢI, MỚI CÓ ĐƯỢC KHÔNG GIAN PHÁT TRIỂN RỘNG LỚN HƠN

BẠN KHÔNG THỂ BỊ CHÈN ÉP CẢ ĐỜI

PHẢI BIẾT KIỂM CHẾ ẨM ỨC

ĐỪNG CHẠY TRỐN HIỆN THỰC

CÓ KHI TỬ BỎ CŨNG ĐẸP NHƯ HOA

V. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VIỆC BỊ ĐẢ KÍCH, CHỊU NHỤC

KHI RƠI VÀO TÌNH HUỐNG KHÓ XỬ, ĐỪNG SỢ BỊ NGƯỜI KHÁC CHẾ NHẠO

ĐỪNG ĐỂ Ý ĐẾN ÁNH MẮT CỦA NGƯỜI KHÁC

ĐỪNG SỢ ĐẢ KÍCH, GIỮ VỮNG LẬP TRƯỜNG

HÃY QUÊN ĐI TÔN THƯƠNG PHẢI CHỊU

VẬN ĐEN LÀ NỀN MÓNG CỦA VẬN MAY

KHOAN DUNG ĐỂ CHUNG SỐNG HOÀ HẢO VỚI NGƯỜI THIẾU LỄ ĐỘ

SÁCH LƯỢC TỰ BẢO VỆ KHI BỊ NGƯỜI KHÁC GẠT BỎ

ĐỪNG PHIÊN LÒNG VÌ NHỮNG CHUYỆN VUN VẶT

KHÔNG TÍNH TOÁN HIỀM KHÍCH CŨ LÀ CÁCH CƯ XỬ ĐÚNG

CUỘC ĐỜI BÁO THÙ PHẢI TRẢ GIÁ QUÁ ĐẮT

SAU KHI CHỊU NHỤC, PHẢI PHẢN ĐẤU TỰ CƯỜNG

ĐỪNG ÔM THÙ HẬN TRONG LÒNG

VI. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN KHUYẾT TẬT SINH LÝ

SINH LÝ BẤT HẠNH TẠO RA ĐỘNG LỰC CHO CUỘC SỐNG

ĐAU KHỔ CŨNG LÀ MỘT KIỂU HƯỞNG THU

VỚC NGƯỜI THẤP BÉ VẪN LÀ “NGƯỜI KHÔNG LỖ”

NIỀM TIN CÓ THỂ CHIẾN THẮNG MỌI BỆNH TẬT

KHIÊU CHIẾN VỚI NHƯỢC ĐIỂM CỦA BẢN THÂN

BIẾN CUỘC ĐỜI ẨM ĐẠM THÀNH HUY HOÀNG

NGHĨ THÔNG THOÁNG MỚI CÓ THỂ SỐNG THOẢI MÁI

HÃY VUI VẺ VỚI NHỮNG GÌ MÌNH CÓ ĐƯỢC

HÃY HƯỞNG THU TỪNG GIẤY PHÚT THUỘC VỀ MÌNH

VII. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN VẤP VẤP THẤT BẠI

VẤP VẤP VÀ THẤT BẠI LÀ MẸ CỦA THÀNH CÔNG

NẮM CHẮT NIỀM VUI Ở NƠI TUYỆT VỌNG

CUỘC ĐỜI KHÔNG CÓ HỒ NGĂN CÁCH NÀO KHÔNG THỂ VƯỢT QUA

KHÔNG SỢ THẤT BẠI

VƯỢT QUA VẤP VẤP, CHIẾN THẮNG THẤT BẠI

ĐƯỜNG ĐỜI QUANH CO CÀNG NHIỀU, THU HOẠCH CÀNG LỚN

HÃY ĐỂ PHIÊN NÃO ĐÚNG NGOÀI CỬA

ĐỪNG ĐỂ HỎI HẬN GẮM NHẢM TÂM HỒN BẠN

NGƯỜI ĐÃ TUNG TRÁI QUA VÁP VÁP SÔNG RẤT CÓ TRIỀN VỌNG
ĐỪNG TƯ RUỒNG BỎ MÌNH

ĐỪNG ĐỂ THẤT BẠI NHẤT THỜI ĐÁNH GỤC BẠN

VIII. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN SAI SÓT, LỖI LÀM

ĐỪNG ĐỂ SAI LÀM TRỞ THÀNH NỖI ÁM ẢNH TRONG LÒNG BẠN
CÓ MỘT VẼ ĐẸP GỌI LÀ “SAI LÀM”

NHIỀU LẦN MẮC LỖI, MỞ RA CON ĐƯỜNG MỚI

THÁI ĐỘ NHÌN NHẬN SAI LÀM THỂ HIỆN NHÂN CÁCH

CHÂN THÀNH XIN LỖI KHIẾN MỌI LỖI LÀM TRỞ NÊN NHỎ BÉ KHÔNG ĐÁNG KỂ

VIỆC ĐỐI NHÂN XỬ THỂ ĐỪNG CHỈ NHÌN CÁI TRƯỚC MẮT

IX. LÀM NGƯỜI KHÔNG CẦN ĐỂ Ý ĐẾN CHUYỆN TÌNH YÊU GẶP TRẮC TRỞ

ĐỪNG BAO GIỜ BẢO THÙ NGƯỜI PHỤ BẠC

THẤT TÌNH LÀ TRẢI NGHIỆM CẦN CÓ TRONG ĐỜI NGƯỜI

LÀM THẾ NÀO ĐỂ LÀM LÀNH VỚI NGƯỜI YÊU

ĐỪNG QUÁ ĐÒI HỎI SỰ LÃNG MẠN TRONG TÌNH YÊU

TÌNH YÊU KHÔNG CÓ ĐỘ NÔNG SÂU

VẬT CHẤT VÀ TÌNH YÊU

PHỤ NỮ CẦN NHẬN LÀ PHÚC CỦA ĐÀN ÔNG

SAU CHIẾN TRANH LẠNH, VỢ CHỒNG PHẢI CHUYỂN HÓA LINH HOẠT

NHÚN NHỪNG LÀ CHẤT KẾT DÍNH TRONG HÔN NHÂN HẠNH PHÚC

ĐỪNG TÍNH TOÁN NHỮNG CHUYỆN CẢI VÃ BÌNH THƯỜNG GIỮA VỢ CHỒNG

ĐÊM KHÔNG VỀ NHÀ NHƯNG LẠI PHẢI ĐÓT ĐÈN TÌNH YÊU

PHỤ NỮ ĐỪNG ĐÁNH MẮT MÌNH VÌ TÌNH YÊU

GIỮA VỢ CHỒNG KHÔNG NÊN CHỈ TRÍCH, OÁN TRÁCH NHAU

LỄ VẬT TO HAY NHỎ KHÔNG QUAN TRỌNG

ĐỪNG DỄ DÀNG NÓI LI HÔN

TÌNH YÊU KHÔNG BAO GIỜ THAY ĐỔI